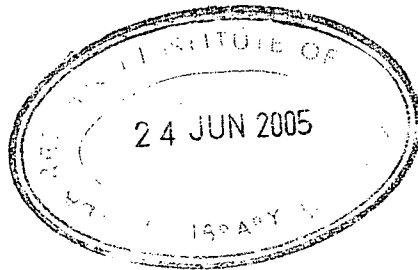

වාර්ෂික වාර්තාවෙහි සාරාංශය

2002

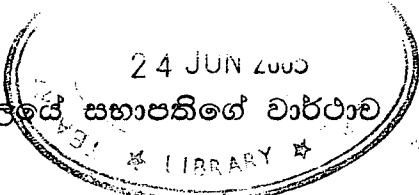

ශ්‍රී ලංකා තේ පර්යේෂණායතනය

තලවතුලේ

පටුන

	පිටුව
සභාපතිවරයාගේ වාර්තාව, තේ පර්යේෂණ මණ්ඩලය	1
අධ්‍යක්ෂකවරයාගේ වාර්තාව, ශ්‍රී ලංකා තේ පර්යේෂණායතනය	6
සාරාංශය - ශ්‍රී ලංකා තේ පර්යේෂණායතනය	12
මූල්‍ය අංශයේ වාර්තාව	20
ශාෂ්‍ය විද්‍යා අංශය	26
ජෛව රසායන අංශය	33
කෘෂි හා කීට විද්‍යා අංශය	40
පැලැට් ව්‍යාධිවේදී අංශය	58
පැලැට් භෞතවේදී අංශය	65
ශාක ප්‍රචාරණ හා අභිජනන අංශය	70
පාංශු හා ශාක පෝෂක අංශය	80
තාක්ෂණවේදී අංශය	99
කෘෂි ආර්ථික විද්‍යා අංශය	111
උපදෙස් හා ව්‍යාප්ති සේවා	115
පර්යේෂණ, උපදෙස් හා ව්‍යාප්ති මධ්‍යස්ථානය, මහනුවර	118
පර්යේෂණ, උපදෙස් හා ව්‍යාප්ති මධ්‍යස්ථානය, රත්නපුර	121
පුස්තකාලය	124
ශාන්ත කුම්බස්/ලැම්ලියර් වතුයාය	125
ශාන්ත ජෝකිම් වතුයාය	136
කාළගුණ වාර්තා	
විගණකාධිපති වාර්තාව	

තේ පර්යේෂණ මණ්ඩලයේ සභාපතිගේ වාර්තාව

වර්ෂ 2002 මැයි මාසයෙන් ආරම්භ වූ වර්ෂයේදී සිදුවූ රාජ්‍ය තන්ත්‍රයේ වෙනස්වීමට සමගාමීව තේ පර්යේෂණ මණ්ඩලය නැවත සංස්ථාපනය කෙරුණ අතර ඒ සඳහා මාණ්ඩලික රැස්වීම් අටක් සහ විශේෂ මාණ්ඩලික රැස්වීමක්ද පැවැත්වූණි. ඉන්පසුව තේ පර්යේෂණ මණ්ඩලය විසින් එහි පර්යේෂණ වතු හා උපදේශක සේවා සහ විගණන හා කළමනාකරණ කටයුතු සඳහා වූ උපදේශක කාරක සභාදී නැවත ස්ථාපනය කරන්නට යෙදුණි. එසේම මෙහි පිහිටුවා තිබූ දුක් ගැන්වීම් පිළිබඳව කටයුතු කළ අනුයුක්ත කාරක සභාවද නැවත සංස්ථාපනය කෙරුණි. මෙම කාරක සභා නැවත පිහිටුවීමේදී මෙතෙක් පැවති පාරම්පරික තත්වයන්හි වෙනසක් සිදුවිය. ඒ අනුව සාමාජිකත්වය වැඩි කෙරුණි. විශේෂයෙන්ම පර්යේෂණ උපදේශක කාරක සභාවට තේ කර්මාන්තයෙහි නියැලුණ විවිධ කණ්ඩායම් වලට නියෝජනය කිරීමේ අවස්ථාව ඇතිවිය.

වසර මැද භාගය වන විට තේ පර්යේෂණායතනයේ අධ්‍යක්ෂ ලෙස ගිවිසුම්ගත සේවාවක සිටි නිලධාරියාගේ එම ගිවිසුම් ගත කාලය නිමාවීමත් සමගම අගෝස්තු මාසයේ මුල් භාගයේදී නව අධ්‍යක්ෂ වරයෙකු පත් කෙරුණි. නව අධ්‍යක්ෂ වරයා ඔහුගේ පලමු මාසය තුළදීම තේ පර්යේෂණ මණ්ඩලයට වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කරමින් තේ පර්යේෂණායතනයට බොහෝ සේ අපහසුතා ඇති කිරීමට හේතු වන්නාවූ විවිධාකාර දුර්වලතාවයන් පෙන්වා දෙන ලදී. තේ පර්යේෂණායතනයේ කළමනාකරනය හා විවිධ අංශ අතර ඇති සන්නිවේදන හිඳැස ප්‍රමුඛ කරුණක් වූ අතර, එම දුර්වලතාවය කළමනාකරණය හා පර්යේෂණ අංශය, පරිපාලන අංශය හා මුදල් අංශය අතර පැවතීම විශේෂිතය. එසේම ඔහුගේ වාර්තාවෙන් ඉහිකල කරුණක් වූයේ වැටුප් වර්ධක ලබා දීම, උසස් වීම් ලබා දීම හා පුරප්පාඩු පිරවීම සිදුවන ආකාරයන් නිසා නිලධාරීන්ගේ චිත්ත ධෛර්යයද පහල වැටී ඇති බවය. පුරප්පාඩු වූ ජ්‍යෙෂ්ඨ ගණකාධිකාරී තනතුර පිරවීමට නොහැකිවීම තේ පර්යේෂණායතනය සාමාන්‍ය ලෙස හොඳින් පවත්වා ගෙන යාමට බාධාවක් වූ බව සැලකිය හැකිය.

නව අධ්‍යක්ෂ වරයාගේ වාර්තාවෙන් ඉස්මතු කර තිබූ කරුණු අතර මහා පරිමාන තේ වගාවට මෙන්ම සුලු තේ වගා අංශවලට අදාලව පැන නගින අභියෝග සඳහා උචිත ලෙස සාමූහික පර්යේෂණ වැඩ සටහන් ප්‍රතිශෝධනය, අප සතු තේ දර්ශයන්ගේ ජානමය පදනම පිලිබඳ ඇගයීමක් කර ඒවා විවිධාකාර වූ තේ ජාන ප්‍රලාසම සමග ඒකාබද්ධ කර ඒවායේ සංවර්ධනයට අවධානය යොමු කිරීම, සමස්ථ ලෝක ගෝලයෙහිම උණුසුම ඉහල යාමෙහි ප්‍රතිපලයක් ලෙස නිරතුරුවම ඇතිවන නියගයෙන් සිදුවන හානිය අවම කර ගැනීමට බිංදු ජල සම්පාදන හා ජලය සමගම පොහොරද යෙදීමේ තාක්ෂණයන් භාවිතා කිරීම, තේ සැකසීමේදී භාවිතා වන බල ශක්තිය ඉතිරි කර ගැනීම සඳහා පර්යේෂණ පැවැත්වීම, තේ පිලිබඳ උපදේශන විස්තර පත්‍රිකා ආදිය නිකුත් කිරීමේදී සිදුවන ප්‍රමාදයන් අවම කිරීම, තේ පර්යේෂණායතනය සඳහා අන්තර් ජාල වෙබ් අඩවියක් පවත්වා ගැනීම, තේ පර්යේෂණායතනයේ උපදේශන සේවාව කාලීනව යථාවත් කර එය ශක්තිමත් කිරීම මහා පරිමාන වතු වගා අංශය හා කුඩා තේ වගා කරුවන්ගේද සහභාගිත්වය ඇතිව කෙරෙන පර්යේෂණ ශක්තිමත් කිරීම සහ ශක්තිමත් පරිපාලන හා මුදල් කළමනාකරන පදනමක් ඇති කිරීම ආදිය වැදගත්ය.

මෙම වර්ෂය තුළදී තේ පර්යේෂණ මණ්ඩලය අවධානය යොමු කරන ලද ප්‍රමුඛ කාර්යයන් වූයේ, වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශයට ඉදිරිපත් කිරීම පිණිස තේ වගාව සහ සැකසීම පිලිබඳ ප්‍රතිපත්ති මාලාවක් කෙටුම්පත් කිරීම, ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව (දකුණු) විසින් මූල්‍ය දායකත්වය සපයන තේ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය යටතේ තේ පර්යේෂණායතනය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම සඳහා යෝජනා සකස් කිරීම, ලාභ වලින් කොටසක් පාරිකෝෂික දීමනාවක් ලෙස වෙන් කර කම්කරු සුබසාධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම, තාවකාලික කම්කරුවන්ගේ ස්ථිරත්වය ලබා ගැනීම හා සේවක ෆෙඩරේෂන සහ වතු වෘත්තීය සමිති වල සාමූහික එකඟත්වය මත පදනම්ව වැටුප් ගෙවීම, තේ පර්යේෂණායතනයේ නව පොහොර නිර්දේශ නැවත විමර්ශනය වතු වගා මෙන්ම කුඩා තේ වගා කරුවන්ගේද සහභාගිත්වය ඇතිව පර්යේෂණ පැවැත්වීම, වතු වගා අංශය මෙන්ම කුඩා තේ වගාකරුවන්ගේ අන්තෝන්‍ය බලපෑම්ද නියෝජනය වන පරිදි තේ පර්යේෂණායතනයේ සාමූහික සැලසුම යථාවත් කිරීම, සහ තේ පර්යේෂණායතනයේ විද්‍යාඥයින් දේශීය විශ්ව විද්‍යාලවල සම්පත් දායකයින් ලෙස කටයුතු කිරීම ආදියයි.

රජයේ දින 100 යේ වැඩ සටහනට අනුගත වෙමින් තේ පර්යේෂණායතනය විසින් ව්‍යාපෘති 06 සැලසුම් කර ඒවා සාර්ථක ලෙස සම්පූර්ණ කිරීම සැලකිය යුතු තවත් කරුණකි. එම ව්‍යාපෘති පිලිබඳ විස්තර පහත දැක්වේ.

- තේ දලු නෙලීම හා සම්ප්‍රේෂණය සඳහා නව ක්‍රමය පිලිබඳව වතු විධායකයින්, ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂකයින් හා ක්ෂේත්‍ර කම්කරුවන් පුහුණු කිරීම
- තේ පර්යේෂණායතනය විසින් සංවර්ධනය කල ඇඹරීම පිලිබඳව වූ පරිසනක මෘදුකාංගය තේ කර්මාන්ත ශාලාවල භාවිතයට ගැනීම
- තේ සහ සෞඛ්‍යය පිලිබඳ පොතක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම
- තේ ව්‍යාප්තිය සම්බන්ධ කුඩා පොත් 04 ක් සිංහල භාෂාවෙන් සකස් කර කුඩා තේ වගා කරුවන් අතර බෙදා හැරීම
- තේ වගාවේදී මිනයිල් බ්‍රෝමයිඩ් භාවිතයෙන් බැහැර වීම පිලිබඳව අන්තර් ජාතික සම්මන්ත්‍රණයක් සංවිධානය කිරීම
- තවත් මට්ටමේ සිට ක්ෂේත්‍ර මට්ටම දක්වා තේ වගාවේ විද්‍යුම පිලිබඳව අත්පොතක් සැකසීම

මෙම විමර්ශිත වසර තුළදී ලද පුද්ගලයන්ගෙන් ක්‍රියාත්මක වූ පහත දැක්වෙන ව්‍යාපෘතීන් වල තේ පර්යේෂණායතනයේ විද්‍යාඥයින් නියැලුණ අතර එම විස්තර පහත දැක්වේ.

- දේශගුණික වෙනස්වීම් වලට අනුකූල ලෙස බෝග වල සිදුවන අනුවර්ථනයන් පිලිබදව ඇගයීම මෙම ඇගයීමේදී තේ සහ පොල් සදහා විශේෂ අවධානයක් යොමු කෙරුණි. මෙම ව්‍යාපෘතියට අරමුදල් ලැබුනේ
- ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාභිවර්ධන සංගමය හරහා එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියෙන්ය (UNDP).

- ශ්‍රී ලංකාවේ තේ හෝගයේ නෙමටෝඩාවන් මූලෝත්පාටනය සදහා කෙරෙන මෙකිල් බ්‍රෝමයිඩ් භාවිතයෙන් බැහැරවීම පිලිබද ව්‍යාපෘතිය මේ සදහා එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය (UNDP) විසින් අරමුදල් සපයන ලදී.
- එස් අයි ඩී ඒ/ එස් ඒ ආර් ඊ සී(SIDA/SAREC) විසින් ලබා දෙන ලද අරමුදලින් කරන ලද ජීව විද්‍යාත්මක පලිබෝධ පාලන ව්‍යාපෘතිය
- තේ වල සුක්ෂම ලක්ෂණ (අනුක ලක්ෂණ) විදහා දක්වනු පිණිස ඩී එන් ඒ සලකුණුකරනයන් (DNA Markers) භාවිතය පිලිබද ව්‍යාපෘතිය මේ සදහා ක්‍ෂද්‍රණිඥ විසින් අරමුදල් ලබා දෙන ලදී.

පෙර වසර වලදී මෙන්ම මෙම වසරේදී ද මානව සම්පත් සංවර්ධනය කෙරෙහි අවධානය යොමු කෙරුණි. ඒ අනුව පහත දැක්වෙන සම්මන්ත්‍රණ වැඩ මුලු හා පුහුණු වැඩ සටහන් වලට තේ පර්යේෂණායතනයේ කාර්ය මණ්ඩලය සහභාගි වූහ.

සම්මන්ත්‍රණ:

- තේ වගාවේ මිකයිල් බ්‍රෝමයිඩ් භාවිතය බැහැර කිරීම පිලිබදව ශ්‍රී ලංකාවේ පැවැත්වූ අන්තර් ජාතික සම්මන්ත්‍රණය
- කායිලන්තයේ පැවති ජී අයි එස් - මැප් 2002 දුරස්ථ සංවේදනය ජී පී එස් සහ ෆොවොග්‍රැමට්‍රි පිලිබද අන්තර් ජාතික සම්මන්ත්‍රණය
- කැනඩාවේ වික්ටෝරියා හිදී පවත්වන ලද 14 වන IFOAM ලෝක සමුලුව
- දකුණු කොරියාවේ ස්වෝන් හිදී පවත්වන ලද කාබනික ගොවිතැන අරබයා වූ ආසියානු පර්යේෂණ ජාලය පිලිබද අන්තර් ජාතික සම්මන්ත්‍රණය

වැඩමුළු

- ඉතාලියේ පැවැත්වූ දේශගුණික වෙනස් වීම් වලට ගොදුරු වීම සහ අනුවර්තනය වීම පිළිබඳ වැඩමුළුව. මෙය සංවිධානය කරන ලද්දේ බහු කලාපීය හා අංශ සඳහා වූ AIACC ව්‍යාපෘතිය විසින්ය.
- බංගලා දේශයේ ඩැකා නුවර පැවැත්වූ අර්ථ ශ්‍රාස්තෘකෘතුකූල මාන හා පරිසරය පිළිබඳ වැඩමුළුව
- තායිලන්තයේ පැවැත්වූ මිකයිල් බ්‍රෝමයිඩ් භාවිතයට විකල්පයන් පිළිබඳ කලාපීය වැඩමුළුව

පුහුණු වැඩ සටහන් / පාඨමාලා:

ඉන්දිය කෘෂිපර්යේෂණායතනයේදී පැවැත්වූ පුස්තකාල විද්‍යාව පිළිබඳ වැඩ සටහන

නෙදර්ලන්තයේ අන්තර් ජාතික කෘෂිකර්ම මධ්‍යස්ථානයේදී පැවැත්වූ ජීව තාක්ෂණය පැලෑටි අභිජනනය සහ පාංශු තාක්ෂණය පිළිබඳ පුහුණු වැඩ සටහන

ඕස්ට්‍රේලියාවේ ක්වින්ස්ලන්තයේ රාජ්‍ය විද්‍යා මධ්‍යස්ථානයේ පැවති පැලෑටි පරපෝෂිත නෙමටෝඩාවන් ජීව විද්‍යාත්මකව මර්ධනය කිරීම පිළිබඳ පුහුණු වැඩ සටහන ටෝකියෝ තාක්ෂණ ආයතනය විසින් පවත්වන ලද රසායන විද්‍යාව හා රසායනික ඉංජිනේරු විද්‍යාව පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධි ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව. මෙම පාඨමාලාව සඳහා මූල්‍ය දායකත්වය යුනෙස්කෝ හා ජපන් රජය විසින් සැපයිනි.

නෙදර්ලන්තයේ වාගෙනිංගන්හි අන්තර් ජාතික කෘෂිකර්ම සංවර්ධන පර්යේෂණායතනයේ පැවැත්වූ "සංවර්ධනය සඳහා කෘෂිපර්යේෂණ" පිළිබඳ පුහුණු වැඩ සටහන

ඉන්දියාවේ ලක්නව් හි ජාතික උද්භිද පර්යේෂණ ආයතනය මගින් පැවැත්වූ පැලෑටි අභිජනනය සඳහා ජාන විකෘතීන් භාවිතයට පෙලඹවීම සඳහා වූ පුහුණු වැඩ සටහන

ඉන්දියාවේ කෝතාර් කෘෂිකර්ම කලමණාකරණ මධ්‍යස්ථානයෙහි පැවැති තේ වගා කළමණාකරනය, තේ රස පරීක්ෂාව සහ ගුණාත්මය සහතික කිරීම පිළිබඳ පූර්ණ කාලීන නේවාසික පුහුණුව

මිස්ට්‍රේලියාවේ සිබස්ඩෝන් හි පැවැත්වූ අණුක සලකුණු කාරක
විකෘති ජාන ප්ලාස්ම ලක්ෂණිකරණය සඳහා භාවිතය පිලිබද
දෙවන FAO/IAEA අන්තර් කලාපීය ප්‍රමුණු පාඨමාලාව

ආචාර්ය එස්.ඩී.අයි.ඊ.ගුණවර්ධන
සභාපති
තේ පර්යේෂණ මණ්ඩලය

තේ පර්යේෂණායතනයේ අධ්‍යක්ෂකගේ විමර්ශනය

සාමූහික සැලසුම හා සෙස් බද්ධ

සිදුවෙමින් පවතින වෙනස් කම් වලට අනුගතව යන මතසකින් යුතුව ආයතනයේ විද්‍යාඥයින් හා ව්‍යාප්තවේදීන් තම කටයුතු පවත්වා ගෙන යන ලදී. සාමූහික සැලසුම යටතේ වූ ව්‍යාපෘති හා භාරයන් (Thrusts) වෙන් කර තිබූ ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණයන් හා කාර්ය මණ්ඩලයේ ප්‍රමාණයට ගැලපෙන අයුරින් නැවත සංශෝධනය කරන ලදී. මේ අතරම තේ කර්මාන්තයට සම්බන්ධ අයවලුන්ගෙන් නව පර්යේෂණ අවශ්‍යතා පිලිබඳ අදහස් ලබා ගැනීම පිණිස ඔවුන් සමග සාකච්ඡා කිරීමට විද්‍යාඥයෝ ඉදිරිපත් වූහ.

විමර්ශනයට ලක්වූ වසර තුළදී සෙස් බද්දෙන් තේ පර්යේෂණායතනයට හිමිවූ කොටස සියයට 25 සිට 30 කින් වැඩිවී ඇත. ඒ අනුව රුපියල් මිලියන 225 ක මුදලක් ආයතනයට ලැබුනත් එය මූලධන සම්පත් මිලට ගැනීමටවත් ප්‍රමාණවත් වී නැත. කෙසේ වුවද මෙම කරුණ අපගේ සාමූහික සැලසුම (1999-2003) වර්ෂ 1999 ජූලි මාසයේ සිට ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වූ ප්‍රවර්ධන ශක්තිය වූ බව කිවයුතුව ඇත. මෙම සැලසුම 2002 වසර පුරාම ක්‍රියාත්මක විය.

ඉටු කර ගැනීම් සහ ප්‍රධාන සිදුවීම්

- වර්ෂ 2002 තුළදී ඉටුකර ගන්නා ලද ප්‍රධාන කරුණු වල සාරාංශයන් පහත දැක්වේ.
- “දින සියයේ විප්ලවීය වැඩ සටහන” යටතේ හදුනාගත් කාර්යයන්හි ප්‍රගතිය
- නව රජය විසින් යෝජනා කරන ලද වසරේ පලමු දින සියය තුළදී ක්‍රියාත්මක විප්ලවීය වැඩ සටහන වෙනුවෙන් කාර්යයන් 06 ක් හදුනාගන්නා ලද අතර, ඒවා සාර්ථක ලෙස සම්පූර්ණ කරන ලදී. එම ප්‍රගතියෙහි සාරාංශයන් පහත දැක්වේ.
- තේ දලු නෙලීමේ හා සම්ප්‍රේශණයේ නව ක්‍රමය ජනප්‍රිය කරවීම. මෙහිදී කාර්ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින් 900 ක් පමණද, කම්කරුවන් 3000 ක් පමණද නව ක්‍රමය භාවිතය සඳහා පුහුණු කරන ලදී.
- දලු ඇඹරීමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා ආයතනය විසින් සංවර්ධනය කරන ලද පරිඝනක මෘදුකාංගය තේ කර්මාන්ත ශාලා වලට හදුන්වා දීම.

- මෙම මෘදුකාංගය කර්මාන්ත ශාලා 150 ක පමණ ස්ථාපනය කරන ලදී. පරිසරික නොමැති කර්මාන්ත ශාලා වලින් ලබා ගත් තොරතුරු පාදක කරගෙන ඒවාට උචිත ඇඹරුම් ක්‍රියාවලි සකස් කරන ලදී. ඒවා තැපැල් මගින් එම ඒකක වලට යවන ලදී.
- "තේ සහ සෞඛ්‍යය" නමින් ග්‍රන්ථයක් එළි දැක්වීම.
- "තේ වගාවේ වියදම් - තවතේ සිට ක්ෂේත්‍රයට" නමින් අත්පොතක් එළිදැක්වීම
- කුඩා තේ වගාකරුවන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා තවත, අස්වනු නෙලීම, කප්පාදුව සහ තේ පර්යේෂණායතනයේ අස්වනු නෙලනය යන මාතෘකා යටතේ සිංහල මාධ්‍යයෙන් ව්‍යාප්ති පත්‍රිකා එළි දැක්වීම.
- තේ වගාවෙන් මෙතිල් බ්‍රෝමයිඩ් භාවිතය බැහැර කිරීම පිලිබඳ අන්තර් ජාතික සම්මන්ත්‍රණයක් 2002 වසරේ අප්‍රේල් මාසයේදී සංවිධානය කිරීම.

ප්‍රධාන පර්යේෂණයාත්ම සිදුවීම්

- විමසුමට ලක්වූ වසර තුළ ප්‍රධාන පර්යේෂණාත්මක සිදුවීම් වල සාරාංශයන් පහත දැක්වේ.
- තවතේ මලු වලට පස් පිරවීමට භාවිතා කල හැකි සරල මෙවලමක් නිර්මාණය කිරීම
- දිනකට තේ පදුරු 750-1000 ක් කප්පාදු කල හැකි බලවේගයෙන් ක්‍රියාත්මක යාන්ත්‍රික අත් කප්පාදු යන්ත්‍රයක් නිර්මාණය, එය පරීක්ෂාවට ලක් කිරීම හා එයට ජේටන්ට් බල පත්‍රය ලබා ගැනීම.
- නැමිය හැකි වුවද, සැහැල්ලු වූද, දළ නෙලීමේ කුඩයක් සැලසුම් කිරීම හා ඒ සඳහා ජේටන්ට් බල පත්‍රය ලබා ගැනීම
- විභවයක් ඇති නව සෙවන ශාක වර්ග හඳුනා ගැනීම
- කාබන්ඩයොක්සයිඩ් සාන්ද්‍රණය වැඩි (550PPM) වැඩි වාතය නිසා අස්වනු 15% කින් ඉහල යන බව (330 PPM) වූ පාලිතයට සාපේක්ෂව) භෞතවේදීය අධ්‍යයනයක් මගින් පෙන්වා දීම

- උඩරට පෙදෙස් වලදී ජලය සමග පොහොර ද යෙදීමේ ක්‍රමය (Fertigation) මගින් අස්වැන්න 100% කට වැඩි ප්‍රමාණයකින් ඉහල යන බව. ඒ පිලිබදව කරන ලද පර්යේෂණයකින් හෙලිවිය. වෙනත් උච්ඡත්වයන් ඇති ප්‍රදේශ වලදී ද මෙම ක්‍රමය භාවිතයෙන් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකින් අස්වනු වැඩිවන බව වාර්තා විය.
- සිම්පල් සීක්වන්ස් රිපීට් පොලිමොර්ෆිස්ම් (Simple Sequence Repeat Polymorphism) වෙන් කර ගැනීම සඳහා වූ ජානමිතික පුස්තකාලය ගොඩනැගීමේ කටයුතු සම්පූර්ණ කරන ලදී. කෂකෂද්‍රී වූ කලී විශ්වාසනීය අණුක සලකුණුකාරකයන්ය. ඒවා තේ ශාඛයේ දර්ශයන්ගේ විවිධාකාර ලක්ෂණ වෙන්කර හඳුනා ගැනීමට භාවිතා කල හැකිය. එසේ හඳුනාගනු ලබන ලක්ෂණ පැලෑටි අභිජනන වැඩසටහන් වලට යොදා ගැනීමට පුලුවන.
- ටී ආර් අයි 3000 සහ 4000 ශ්‍රේණි වලින් විවිධ පලිබෝධ හා රෝග වලට ප්‍රතිරෝධී / ඔරොත්තු දෙන ක්ලෝන සංඛ්‍යාවක් හා බීජ පැල ද්‍රව්‍ය තෝරා ගන්නා ලදී.
- විභවයක් ඇති දර්ශ හඳුනාගැනීම පිණිස තේරීම් 1029 ක් ඇගයීමට ලක් කෙරුණ අතර, ඉන් 92 ක් සුදුසු බව පෙනී ගියෙන් ඒවා 11 වන පියවර අත්හදා බැලීම් වලට යොමු කෙරුණි.
- මිනයිල් බ්‍රෝමයිඩ් භාවිතයට විකල්ප ලෙස මෙතම් සෝඩියම්, පස සුර්යාලෝකයට නිරාවරණය සහ පාංශු ආදේශක නිර්දේශ කෙරුණි.
- වටපනු ආසාදිත ලපටි තේ පැල සඳහා රසායනික පාලන ක්‍රම නිර්දේශ ක්‍රම නිර්දේශ කරන ලදී.
- මුල් රෝග පත්‍ර රෝග (බිලිස්ටර් බිලයිට්) සඳහා නිර්දේශිත දීලීර නාශක වෙන්කිරීම පිණිස විදුරු බදුන් තුල වූ තේරීමේ පරීක්ෂා සම්පූර්ණ කරන ලදී.
- දෙවන කුඩා තේ වතු සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය යටතේ හෙක්ටයාර් 57 ක බිම් ප්‍රමාණයක් මව් පදුරු ක්ෂේත්‍රයක් ලෙස සිටුවන ලදී.
- පවත්වන ලද පර්යේෂණ වල ප්‍රතිපල අනුව තේ දලු මැලවීමට වේග විචල්‍යයන් සහිත අවන් පත් (Withering Fans) භාවිතය නිර්දේශ කරන ලදී. මෙම ආකාරයේ අවන් පත් භාවිතයේ ප්‍රතිපලයක් ලෙස දලු මැලවීමට වැයවූ විද්‍යුත් ශක්තියෙන් 40% ඉතිරි කර ගැනීමට හැකිවිය.

- කොළ ශ්‍රේණියේ තේ වර්ග කිරීම පිණිස සුදුසු ක්‍රමයක් සංවර්ධනය කෙරුණි.
- යන්ත්‍ර මගින් කෙටි ලෙස තේ දලු නෙලීමේ ක්‍රමය අස්වනු ප්‍රමාණය හා නිෂ්පාදනයේ ගුණාත්මය කෙරෙහි ඇති කරන බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීමට කරන ලද පරීක්ෂණයෙන් හෙලිවූයේ අතින් නෙලීමේ ක්‍රමයෙන් හා යන්ත්‍ර මගින් නෙලීමෙන් අස්වනු හා නිෂ්පාදනයේ ගුණාත්මය කෙරෙහි ඇති කරන බලපෑමෙහි සැලකිය යුතු වෙනසක් නොමැති බවය. මෙම ක්‍රම දෙකෙන්ම නිෂ්පාදනය වන තේ වල ගුණාත්මය සංසන්දනය කල හැකිය.

සම්මාන සහ පිලිගැනීම්

- දෝරු මැලවුම් ක්‍රමය මගින් විදුලි බල සංරක්ෂණය සහ පිලිබද ව්‍යාපෘතියට "2002 වසරේ හොඳම බල ශක්ති පිලිබද අධ්‍යයනය" සඳහා වූ සම්මානය ශ්‍රී ලංකා බලශක්ති කළමනාකරණ සංගමය විසින් ප්‍රදානය කරන ලදී.
- සැලසුම් කරන්නට යෙදුන අත් කප්පාදු යන්ත්‍රය සඳහා පේටන්ට් බලපත්‍රය ලැබීම.
- ආයතනය විසින් කළමනාකරණය කරනු ලබන ශාන්ත කුමඹස් තේ කර්මාන්ත ශාලාවට තේ සැකසීම සඳහා අයිඑස්ඒ 9002 සහතික ලැබීම.
- කාබනික තේ නිෂ්පාදනය කෙරෙහි තේ පර්යේෂණායතනය කළ දායකත්වය වෙනුවෙන් 15 වන ලෝක කාබනික තේ සැමරුමේදී ප්‍රශංසාව ප්‍රදානය කෙරුණි.

උපදේශන හා ව්‍යාප්ති සේවා:

- වතු වගාවන් හා කර්මාන්ත ශාලා වලට වගාව සහ සැකසීම පිළිබද විවිධ උපදෙස් ලබා දීමට කාර්ය මණ්ඩලය උපදේශාත්මක ගමන් 478 පමණ පවත්වා ඇත.
- පාංශු, මූල පත්‍ර සහ පොහොර සාම්පල වල ආම්ලිකතා අගය, කාබන් ප්‍රමාණ, පෝෂක සංඝට්ක, පිෂ්ඨ ප්‍රමාණය, සහ වටපණු ආසාදනය ආදිය සඳහා සාම්පල් දහස් ගණනක් පරීක්ෂා කර ඇත.
- සකස් කල තේ සාම්පල 263 ක් තෙතමන ප්‍රමාණයන් පරීක්ෂා කර ඇත.

- තේ වතුයාය වලින් ලැබුණ තෙතමන මීටර් (Moisture Meter) 11 ක අංක ශේධනයන් කරන ලදී.
- "වර්ණාත්මක තේ අස්වනු නෙලීම" , "වල් පැල පාලනය සහ දෘ සෙවන පාලනය" පිලිබදව විඩියෝ පට සකස් කරන ලදී.

කාර්ය මණ්ඩලය විසින් වතුයායවල පුද්ගලයින්, කුඩා තේ වගාකරුවන්, සහ කර්මාන්ත ශාලා කාර්ය මණ්ඩල වල කුසලතා වර්ධනය සඳහා පුහුණු වැඩ සටහන් පවත්වන ලදී.

ප්‍රකාශන:

- "තේ වගාවේ විශදම්" පිලිබද අත්පොත ප්‍රකාශයට පත් කිරීම
- "තේ සහ සෞඛ්‍යය" පිලිබද ග්‍රන්ථය ප්‍රකාශයට පත් කිරීම
- "තවත් පාලනය", " කප්පාදුව", "දලු නෙලීම" සහ වර්ණාත්මක තේ අස්වනු නෙලනය යනාදිය පිලිබදව ව්‍යාප්ති කුඩා පොත් සිංහල භාෂාවෙන් සකස් කර කුඩා තේ හිමියන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා බෙදා හැරීම
- කලු තේ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය පෙන්වුම් කෙරෙන "තේ කොලය කෝප්පයට" නමින් විස්තර පත්‍රිකාවක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම.
- විමර්ශන කාලය තුල මුදු ප්‍රකාශන එකතුව 57 කි.
- TRI Update" නමින් ඉංග්‍රීසි බසින් පුවත් ලිපි දෙකකුත් "තේ තතු" නමින් සිංහල බසින් පුවත් ලිපියකුත් නිකුත් කෙරුනි.

පහත දැක්වෙන මාතෘකා යටතේ උපදේශාත්මක පොදු ප්‍රකාශ හයක් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

- භූමියේ යෝග්‍යතාවය වර්ග කිරීම සඳහා මග පෙන්වීම
- බිලිස්ට් බිලයිට් (පත්‍ර බුබුළු රෝගය) වලින් තේ වගාව ආරක්ෂා කර ගැනීම
- රතු මුල් රෝගයෙන් තේ වගාව ආරක්ෂා කර ගැනීම

- ලපටි තේ වල වටපණු පාලනය
- තේ බීම වල සුදු කම්බිලි පනුවන් සහ ඔවුන් මර්ධනය
- විවිධ කලාප සඳහා තේ ක්ලෝන වල යෝග්‍යතාවය

වෙනත් ක්‍රියාකාරකම්:

- තේ කර්මාන්තයට සම්බන්ධ අයවලුන්ගේ පර්යේෂණ අවශ්‍යතා දැන ගැනීමට සහ ඔවුන්ගේ අපේක්ෂා ඉටු කර ගැනීමට තේ පර්යේෂණායතනයෙන් ඉටුවිය යුතු කාර්යභාරය දැන ගැනීම පිණිස ප්‍රදේශීය තේ සමාගම් වල විධායකයින් සමග රැස්වීම් කීපයකුත්, කුඩා තේ සංවර්ධන අධිකාරියේ විධායකයින් සමග එක් රැස්වීමකුත් පවත්වන්නට යෙදුණි.
- තේ වගා කිරීම හා සකස් කිරීමට අදාලව ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශයක් පිලියෙල කිරීම අරඹයා සංකල්පනාත්මක ලියවිලි දෙකක් කෙටුම්පත් කරන ලදී.
- ගුණාත්මක තේ නිෂ්පාදනයේ වැදගත්කම උද්දීපනය කරන්නාවූ සැසියක් (Brain Storming Session) සංවිධානය කරන ලදී.

ආචාර්ය එස් එස් බී ඩී ජී ජයවර්ධන
අධ්‍යක්ෂක

ශ්‍රී ලංකා තේ පර්යේෂණායතනය පිලිබඳ 2002 වසර සඳහා වූ වාර්තාවේ සාරාංශය

1.1 හැඳින්වීම

1993 අංක 52 දරන තේ පර්යේෂණ මණ්ඩල පනත යටතේ 1993 නොවැම්බර් මස 12 වන දින ශ්‍රී ලංකා තේ පර්යේෂණායතනය පිහිටුවන ලදී.

1994 වසරේ මැයි මස 7 වන දින සිට ක්‍රියාත්මක වූ ඉහත කී පනත අනුව තේ වගා කිරීම හා නිෂ්පාදනය උදෙසා උනන්දු කරවීමට, පහසු කාර්යක්ෂමවීමට, එය පෝෂණය කර පවත්වාගෙන යාමට මෙන්ම තේ වගාව හා නිෂ්පාදනය පිලිබඳව පර්යේෂණ පැවැත්වීමට ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය බැඳී සිටියි.

1.2 තේ පර්යේෂණ මණ්ඩලයේ කාර්ය භාරය තේ පර්යේෂණ මණ්ඩලයේ විශේෂිත කාර්යයන් පහත දැක්වේ.

- (අ) තේ වගාවේ රෝග හා පලිබෝධ ඇතුලු සියළුම ගැටලු පිලිබඳව සොයා බැලීම, ඒවා පාලනය හා මර්ධනයට අවශ්‍ය කටයුතු කිරීම, නිෂ්පාදිත වල ගුණාත්මයට බලපාන ගැටලු පිලිබඳව සොයා බැලීම හා තේ නිෂ්පාදිත වල විවිධත්වයක් ඇති කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු කිරීම, හා ඒවා පිලිබඳ අදාල අංශයන්ට හා අයළුවම පර්යේෂණාත්මකව මෙන්ම තාක්ෂණිකවත් සහාය වීම හා දිරිගැන්වීම. එසේම ඉහත කරුණු සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය පර්යේෂණ මෙහෙයවා ඒවායේ ප්‍රතිපල අදාල අංශයන්ට බෙදා හැරීම
- (ආ) අනාගත ආර්ථික ප්‍රවණතාවයන්ද සැලකිල්ලට ගෙන ශ්‍රී ලංකාවේ තේ කර්මාන්තයෙහි ක්‍රියාශීලී ආර්ථික ප්‍රවර්ධනයක් උදෙසා සහායවීම, දිරි ගැන්වීම සහ පර්යේෂණ මෙහෙය වීම
- (ඇ) ශ්‍රී ලංකාවේ පර්යේෂණායතන හා විදේශීය පර්යේෂණායතන අතර සම්බන්ධීකරනය ඇති කිරීම හා එය පවත්වා ගැනීම
- (ඈ) ශ්‍රී ලංකාවේ පර්යේෂණායතන හා විදේශීය පර්යේෂණායතන වල ඒකාබද්ධ පුහුණු වැඩ සටහන්, සම්මන්ත්‍රණ ඇති කිරීම හා මෙහෙයවීම සහ ක්‍රියාකාරකම් හුවමාරු කර ගැනීම හා මෙහෙයවීම.

1.3 තේ පර්යේෂණායතන ප්‍රධාන කාර්යාලය, තලවාකැලේ

තලවාකැලේ පිහිටි ප්‍රධාන කාර්යාලය විසින් එහි ඇති ප්‍රධාන පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයෙහි හා තේ වගා කෙරෙන විවිධ දිස්ත්‍රික්ක පහක පිහිටුවා ඇති උප මධ්‍යස්ථාන පහක සිදුකෙරෙන සියලු පරිපාලන නඩත්තු, සැලසුම්කරණ, පර්යේෂණ ක්‍රියාත්මක කිරීම්, ව්‍යාප්ති හා උපදේශන වැඩ සටහන් පිලිබදව සියලුම වගකීම් දරනු ලබයි.

1.4 තේ පර්යේෂණ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින්

1.	ආචාර්ය එස් ඩී අයි ඊ ගුණවර්ධන	- සභාපති/තේ.ප.ම
2.	ආචාර්ය ඩබ් ඩබ් ඩී මොඩර් (2002 ජූනි 9 දක්වා)	- අධ්‍යක්ෂ/තේ.ප.ආ.
3.	ආචාර්ය එස්.එස්.බී.ඩී.ජී ජයවර්ධන (2002 අගෝස්තු සිට)	- අධ්‍යක්ෂ/තේ.ප.ආ.
4.	වයි.ජී විජේරත්න මයා	- සාමාජික (2002 මැයි සිට)
5.	සී.රත්වත්තේ මයා	- සාමාජික (2002 මැයි සිට)
6.	මහාචාර්ය එච්.එම්.පී ගුණසේන මයා	- සාමාජික (2002 මැයි සිට)
7.	එච්.මැලින් ගුණතිලක මයා	- සාමාජික (2002 මැයි සිට)
8.	ආචාර්ය දමිතා ද සොයිසා (මිය)	- සාමාජික (2002 මැයි සිට)
9.	තේ එම් ඕපනන්දු මයා	- සාමාජික (2002 මැයි සිට)
10.	ආර්. චීරකෝන් මයා	- සාමාජික (2002 මැයි සිට)
11.	කේ.පී.ගෝවින්දරාජ් මයා	- සාමාජික (2002 මැයි සිට)
12.	එම් සුන්දරලිංගම් මයා	- සාමාජික (2002 මැයි සිට)
13.	එම්.එල්.එම්.අබුසාලි මයා	- සාමාජික (2002 නොවැ සිට)

සී.සී. මාවිල්මඩ මයා -කැදවුම්කරු/ලේකම් (2002 ඔක් දක්වා)
 ආචාර්ය ඒ සී ලියනගේ (මිය) -කැදවුම්කරු/ලේකම්(2002 දෙසැ සිට)

1.5 වතු සහ උපදෙස් සේවාව සඳහා වන උපදේශක කාරක සභාවේ සාමාජිකයින්

1.	ඩී.වී සිවරත්නම් මයා	- සභාපති
2.	ආචාර්ය එස් ඩී අයි ජී ගුණවර්ධන	
3.	ආචාර්ය එස් එස් බී ඩී ජී ජයවර්ධන	
4.	අශෝක සෝමරත්න මයා	
5.	වයි රත්නායක මයා	
6.	එන් බෝපෙආරච්චි මයා	
7.	ආචාර්ය එම් ටී ෂියාඩ් මොහොමඩ්	
8.	සී සී මාවිල්මඩ මයා	
9.	එම් එෆ් වයි අරගත් මයා	- නිරීක්ෂක
10.	බී ඒ ඩී සෝමසිරි මයා	- කැදවුම්කරු/ලේකම්

1.6 පර්යේෂණ සඳහා වන උපදේශක කාරක සභාවේ සාමාජිකයින්

1. ආචාර්ය එස් ඩී අයි ඊ ගුණවර්ධන - සභාපති
2. ආචාර්ය එස් එස් බී ඩී ජී ජයවර්ධන
3. මහාචාර්ය වයි ඩී ඒ සේනානායක
4. ආචාර්ය ඩී කීර්තිසිංහ
5. ආචාර්ය ඩී ටී චන්දනසිංහ
6. කැමිලස් සිල්වා
7. එන් එෆ් ජී ජී අනුකෝරාල මයා
8. ආර් කේ නැතැනියෙල් මයා
9. කේ.පී.බී ඔබේසේකර මයා
10. දීපාල් වන්දසේකර මයා - (2002 නොවැ සිට)
11. එම් අනිල් පෙරේරා මයා (2002 නොවැ සිට)
12. රොමේෂ් ක්‍රූස් මොරායේ මයා (2002 නොවැ සිට)
13. ඩී ටී සිවරත්නම් මයා (2002 නොවැ සිට)
14. එස් කේ එල් ඔබේසේකර මයා (2002 නොවැ සිට)
15. ජී.කේ සෙනවිරත්න මයා (2002 නොවැ සිට)
16. යූ. ගුරුසිංහ මයා (2002 නොවැ සිට)
17. ආර් ඩබ් භාර්ලි මයා (2002 නොවැ සිට)
18. එස් වික්‍රමසිංහ මයා (2002 නොවැ සිට)

ආචාර්ය එම් ටී ෂියාඩ් මොහොමඩ් - කැඳවුම් කරු/ලේකම්

1.7 විගණන හා කළමනාකරන කාරක සභාවේ සාමාජිකයින්

1. ආචාර්ය දමිතා ද සොයිසා (මිය)
2. වයි ජී විජේරත්න මයා
3. කේ එම් ඔපනන්ද මයා
4. ආර් කාරියවසම් මයා

එම් එෆ් වයි අරගත් මයා - කැඳවුම් කරු/ලේකම්

1.8 2002 වසරේ දෙසැම්බර් මස 31 දිනට ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාර කාර්ය මණ්ඩලය

1. අධ්‍යක්ෂක - ආචාර්ය එස් එස් බී ඩී ජී ජයවර්ධන
2. නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂකපර්යේෂණ (තාක්ෂණ)- ආචාර්ය එම්.ටී ෂියාඩ් මොහොමඩ්
3. නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂක (පරිපාලන) - සී සී මාවිල්මඩ් මයා

1.9 විධායක කාර්ය මණ්ඩලය (1 හා 11 ශ්‍රේණිය)

සාමාජිකයින් 52 ක් පමණ

1.10 වෙනත් පරිපාලන, විද්‍යාත්මක, පර්යේෂණ හා උපදේශක කාර්ය මණ්ඩලය

සාමාජිකයින් 159 ක් පමණ

1.11 වසර තුළ විශ්‍රාම ගතවීම්

- (අ) එස් විමලධර්ම මයා, අංශ ප්‍රධානී, උපදේශක හා ව්‍යාප්ති සේවාව, 36 වසරක සේවා කාලයෙන් පසුව 2002.01.15 දින විශ්‍රාම ගත විය.
- (ආ) එම් බෝවත්ත මයා, ගණකාධිකාරී, වසර 33 ක සේවා කාලයකින් පසුව 2002.04.09 දින විශ්‍රාම ගන්නා ලදී.
- (ඇ) පී.බී වන්දදාස මයා, කාර්මික සහායක, වසර 37 ක සේවා කාලයකින් පසුව 2002.05.07 දින විශ්‍රාම ගන්නා ලදී.
- (ඈ) ඩී.ඒ. සිරිසේන මයා, වඩු කාර්මික, වසර 22 ක සේවා කාලයකින් පසුව 2002.08.21 දින විශ්‍රාම ගන්නා ලදී.
- (ඉ) ආචාර්ය ඩබ් ඩබ් ඩී මොඩර්, අධ්‍යක්ෂ, කොන්ත්‍රාත් කාලය 2002.06.09 දින අවසන් විය.
- (ඊ) එස් එන් ඒ දේවදාසන්, වඩු කාර්මික, වසර 21 ක සේවා කාලයකින් පසුව 2002.10.05 දින විශ්‍රාම ගන්නා ලදී.

1.12 වසර තුළ සේවයෙන් ඉල්ලා අස්වීම්

- (අ) ඩී එච් ජයතිලක මයා ලිපිකරු/ යතුරු ලේඛක 2002.08.12 දින සේවයෙන් ඉල්ලා අස්විය.

1.13 ආචාර්ය මණ්ඩලයේ බඳවා ගැනීම්

ආචාර්ය එස් එස් බී ඩී ජී ජයවර්ධන, අධ්‍යක්ෂ
සහ

එස් විමලධර්ම මයා , අංශ ප්‍රධානී, උපදේශක සහ ව්‍යාප්ති සේවාව කොන්ත්‍රාත් පදනම මත මෙම වසර තුළදී බඳවා ගන්නා ලදී.

1.14 සේවය අත්හැර යාමේ ලිපි නිකුත් කරනු ලැබූ නිලධාරීන්

නිලධාරීන් දෙදෙනෙකුට තනතුරු අත්හැර යාමේ ලිපි නිකුත් කර ඇත.

1.15 විදේශීය පුහුණු/වැඩමුදු-සමුළු/ සම්මන්ත්‍රණ

- (අ) වී සිදාකරන් මයා, උපදේශන නිලධාරී, උපදේශන හා ව්‍යාප්ති අංශය

මොහු නෙදර්ලන්තයේ වාගෙනිංගන්හි අන්තර් ජාතික සංවර්ධන ආයතනයේදී 2002.01.14 දින සිට 2002.07.25 දින දක්වා පැවැත්වූ දෘෂ්‍යමය කර්මාන්තයෙහි අන්තර් ශික්ෂණ කණ්ඩායම් පර්යේෂණ පිලිබඳ වෘත්තීය පුහුණු පාඨමාලාවට සහභාගි විය.

- (ආ) ජී.පී. උඩුමුල්ල මයා, පරීක්ෂණ නිලධාරී, කෘෂි හා කීට විද්‍යා අංශය,

මෙම නිලධාරියා ඉතාලියේ බාර්ලි හි පිහිටි ඉන්ස්ටිටියුට් ඩි නෙමටලොජියා ආයතනයේ මිනයිල් බ්‍රෝමයිඩ් ව්‍යාපෘතිය යටතේ 2002.02.06 දින සිට 2002.03.06 දින දක්වා පැවැත්වූ “වගා කළ බෝග වල වටපණු ගැටලුව පාලනය කිරීම සඳහා ඒකාබද්ධ පලිබෝධ පාලන තාක්ෂණය යොදාගැනීම” පිලිබඳ පුහුණු පාඨමාලාවට සහභාගි විය.

- (ඇ) ආචාර්ය ඒ ආනන්ද කුමාරස්වාමි, ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී ශ්‍යාම විද්‍යා අංශය

මෙම නිලධාරියා කෙන්යාවේ නයිරෝබි නුවර එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසර වැඩ සටහන් ප්‍රධාන කාර්යාලයේ 2002.03.11 සිට 2002.02.15 දක්වා පැවති දෘ දේශගුණික වෙනස්වීම් පිලිබඳ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ඵල හා ඵයට අනුවර්තනය වීම තක්සේරුවක් පිලිබඳව වූ රැස්වීමට සහභාගි විය.

- (ඈ) ටී එම් සරත්චන්ද්‍ර මයා, පරීක්ෂණ නිලධාරී, පැලෑටි අභිජනන අංශය

මෙම නිලධාරියාට ඉන්දියාවේ ලක්නව් හි ජාතික උද්භිද පර්යේෂණ ආයතනය විසින් 2002.04.15 දින සිට 2002.07.05 දින දක්වා පොලිප්ලොයිඩ් ඉන්ඩක්ෂන් මියුටේෂන් පිලිබඳ තාක්ෂණය(Techniques of Polyploid Induction Mutation) හැදෑරීම සඳහා ශිෂ්‍යත්වයක් (සභායකත්ව ශිෂ්‍යත්වයක්, Fellowship) ප්‍රදානය කෙරුණි.

- (ඉ) ආචාර්ය එම්.ටී.කේ ගුණසේකර (මිය), ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී, පැලෑටි අභිජනන අංශය,

මෙම නිලධාරීන් නෙදර්ලන්තයේ අන්තර් ජාතික කෘෂිකර්ම මධ්‍යස්ථානයේදී නෙදර්ලන්ත ශිෂ්‍යත්ව වැඩ සටහන යටතේ 2002.04.29 දින සිට 2002.07.05 දක්වා පැවැති දෘෂ්ටිකෝණ තාක්ෂණ විද්‍යාව, පැලෑටි අභිජනනය සහ බීජ තාක්ෂණය පිලිබඳ පුහුණු පාඨමාලාවක හදාරන ලදී.

- (ඊ) ආචාර්ය එම්.ඒ විජේරත්න, ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී, ශෂ්‍ය විද්‍යා අංශය සහ ජී.ඒ.ඒ.එම් ජයකොඩි මිය ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී, කෘෂි ආර්ථික විද්‍යා ඒකකය.

මෙම නිලධාරීන් ඉතාලියේ, ට්‍රයිස්ට්වේ හි ඒ අයි සී සී සී ආයතනයේදී 2002.06.03 දින සිට 2002.06.14 දින දක්වා පැවැත්වූ “දේශගුණික විචලනයන්ට ගොදුරුවීම හා අනුවර්තනය වීම” පිලිබඳ වැඩ මුලුවට සහභාගි විය.

- (උ) ඩබ් ඉලංගන්තිලක මිය, පුස්තකාලධිපති,

මෙම නිලධාරීන් ඉන්දියාවේ නවදිල්ලියේ ඉන්දියානු කෘෂිකර්ම පර්යේෂණායතනයේදී 2003.06.03 දින සිට 2002.06.15 දින දක්වා පැවැත්වූ පුස්තකාල විද්‍යාව පිලිබඳ කෙටි කාලීන පුහුණුව ලැබීය. මෙය පවත්වන ලද්දේ M.O.A, ICAR සහ CARP දී යටතේය.

- (ඌ) එන් නවරත්න මයා, පරීක්ෂණ නිලධාරී, වටපනු විද්‍යා අංශය

මෙම නිලධාරියා ඕස්ට්‍රේලියාවේ, ක්වින්ස්ලන්ත රාජ්‍ය විද්‍යා මධ්‍යස්ථානයේදී 2002.06.17 දින සිට 2002.07.14 දින දක්වා පැවැත්වූ “පැලෑටි පරපෝෂිත වටපනුවන් ජෛව විද්‍යාත්මකව පාලනය කිරීම” පිලිබඳ පුහුණුවට සහභාගි විය.

1.16 අංශ නඩත්තුව

ඉංජිනේරු අංශය විසින් පහත දැක්වෙන කාර්යයන් කරනු ලැබීය.

තේ පර්යේෂණායතනයේ නිවාස වල වාර්ෂිකව කරනු ලබන අභ්‍යන්තර වර්ණාලේපය

2002 ජනවාරි මස 01 දිනෙන් ආරම්භ කල දින 100 ඉක්මන් වැඩ සටහන

ගොඩනැගිලි සඳහා සැලසුම් ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය හා ප්‍රමාණ ලැයිස්තු සහ ටෙන්ඩර් ලියවිලි සැකසීම

ලයින් කාමර 14 ක් සහ කොට්ටාව වැඩ බිමෙහි නිලධාරී නිවාසයක් අලුත්වැඩියා කිරීම

දෙනියායෙහි ගමට නව පිවිසුම් මාර්ගයෙහි (මීටර් 240 දිගැති) නිර්මාණ කටයුතු වල පලමු පියවර සම්පූර්ණ කිරීම. අභ්‍යන්තර මාර්ග වැඩි දියුණු කිරීමේ කටයුතු සිදුවෙමින් පවතී.

වලහන්දුවෙහි විද්‍යාගාරය, නේවාසිකාගාරය සහ නිලධාරී නිවාස වල අලුත්වැඩියා කටයුතු

පවිත්‍රාගාර ඒකකයේ අලුත්වැඩියා කටයුතු වලින් කොටසක් නිමා කිරීම.

පෙරහන් මාධ්‍යය මාරු කිරීම නිසා දැන් පෙරහන් වීම හොඳින් සිදුවේ.

ප්‍රධාන අලුත්වැඩියාවන් 274 ක් පමණ හා අලුතින් වැඩ භාර ගන්නා ලදී.

සෙන්ට්‍රික් පොම්ප (දිගු/200/3) දෙකක් සහ අමතර උපාංග, බොක්ස් ස්පැන්ර්, කම්මල දෙකක්, ලී වැඩ මැෂින් එකක් සහ ගෑස් කුකර් 13 ක් මිලට ගැනීම් වලට ඇතුලත් විය.

විදුලි කාර්මික අංශය පහත දැක්වෙන කටයුතු කරන ලදී.

තලවාකැලේ ප්‍රධාන කාර්යාලය: විද්‍යාගාර හා බංගලා වල වැඩ 37ක් පමණ

දෙනියාය කොටසෙහි: වයරිං අලුත්වැඩියා, විදි ලාම්පු හා උහිස් විදුලි කම්බි මාර්ග

කොට්ටව කොටසෙහි:

තෙකලා උහිස් වියුලි මාර්ගය

සම්පූර්ණ කිරීම සමග නැවත සවි කිරීම සම්පූර්ණ කරය කාර්යාල ගොඩනැගිල්ලට වායු සමීකරණයක් සවි කිරීම

හන්තාන කොටස:

ARP-1 නිල නිවාසයෙහි නැවත වයරි කිරීම, වයරි කිරීම හා පැලෑටි අභිජනන ඒකකය ස්ථාපනය

වලහන්දුව කොටස:

පාංශු හා ශාක පෝෂණ අංශයේ විද්‍යාගාරය සහ ගබඩා නැවත වයරි කිරීම

ක්‍රියාත්මක ජනවාරි වසර 01 හිට දෙසැම්බර් වසර 31, 2002

2001		2002	
රු. වට	විස්තරය	රු. වට	විස්තරය
256,799,008	1 සැසඳි බිඳ (විධාන)	230,242,023.75	1 සැසඳි බිඳ
5,790,694	2 චෝදනා විභාග ආදායම (අනුච්ඡදා XV)	5,093,316.64	2 චෝදනා විභාග ආදායම
8,179,867	3 ආදායමක් වශයෙන් වැටුප්	5,802,045.46	3 ආදායමක් වශයෙන් වැටුප්
3,403,609	4 වැටුප් (විධාන XV)	4,085,266.59	4 වැටුප්
(970,581)	5 විභාග කාර්ය / පාඩු - චෝදනා (විධාන XVIII)	245,222,652.44	5 විභාග කාර්ය / පාඩු - චෝදනා (විධාන XIX)
(1,096,536)		(4,362,172.05)	
<u>272,106,061</u>	මුළු ආදායම	<u>237,660,095.49</u>	

වසර	විස්තරය	වර්ගමාප මුදල සහ චෝදනා වැටුප්	දැනටමත් කොටස් ප්‍රකාශන	වර්ගමාප	මුළු මුදල
65,314,507	01	23,811,483.68	12,494,994.45	27,147,615.75	63,454,093.88
4,680,844	02	1,507,728.71	1,223,688.90	1,752,322.42	4,483,740.03
14,730,245	03	4,467,869.82	4,892,677.48	12,171,911.26	21,532,458.56
18,257,805	04	16,006,484.54	7,536,661.98	2,224,249.74	25,767,396.26
31,802,170	04	8,203,941.67	4,455,390.27	18,571,751.02	31,231,082.96
33,894,020	05	23,633,413.76	13,464,257.78	526,442.12	37,624,113.66
2,383,021	07	2,125,299.36	202,548.38	203,039.30	2,530,887.04
6,724,656	08	2,069,384.10	1,129,217.76	2,753,028.06	5,951,629.92
2,753,396	08	1,972,306.00			1,972,306.00
768,273	10	209,759.74	841,232.54	13,435.00	1,064,427.28
5,398,878	11		4,726,816.57	3,790,004.92	8,516,821.49
5,638,168	12	1,050,523.31	175,396.58	4,507,246.77	5,733,166.66
<u>192,345,983</u>	මුළු වසර	<u>85,058,194.69</u>	<u>51,142,882.69</u>	<u>73,661,046.36</u>	<u>209,862,123.74</u>
79,760,078	ආරම්භක 2002 වසර				27,797,971.75
	අඩු: චෝදනා				(931,066.55)
79,760,078	චෝදනා මුදල සහ ආරම්භක (අනුච්ඡදා XVII)				26,866,905.20
	අඩු: වෙර මාරු				(52,446,903.96)
<u>79,760,078</u>	ක්‍රියාත්මක ආරම්භ / (විධාන) ආරම්භක 869,200 මාරු				<u>(25,579,998.76)</u>

සටහන: 1. දිනය: 31, 2002 ලෙස ගනිමින් - 28,368,882.89

20

ගෝඨමාභිමාන මණ්ඩලය
වෛද්‍ය ව්‍යාය 2002 දෙසැම්බර් 31 දිනට

2001	2002	ගෝ. කොමිෂන් මණ්ඩලය	ගෝ. වෛ. කමි. මණ්ඩලය	සුඛානුභව
රු.	රු. - ශ.	2002	2002	2002
		රු. - ශ.	රු. - ශ.	රු. - ශ.
සුවිදාමන වාර්ෂික				
464,568,859	(242,663,672)	509,642,721.20		509,642,721.20
221,935,187	24,826,995	(278,491,592.37)		(278,491,592.37)
248,762,182		231,151,128.83		231,151,128.83
		54,534,102.27	741,647.80	55,275,750.07
		285,685,231.10	741,647.80	286,426,878.90
15,550		15,550.00		15,550.00
248,777,732		285,700,781.10		286,442,428.90
වර්තමාන වාර්ෂික				
10,189,976		8,474,384.64	1,249,390.22	11,661,615.84
198,401,053		75,252,056.93	6,301,832.69	83,328,243.73
36,633,703		30,488,464.22	454,425.43	31,967,952.42
23,449,094		22,431,730.66	3,502,891.41	27,138,484.59
62,994,016		116,000,000.00		116,000,000.00
5,231,745		40,404,903.00	233,035.24	40,661,988.43
336,899,586		293,051,539.45	11,741,574.99	310,758,285.01
500,558		500,557.87		500,557.87
281,889		300,511.28		300,511.28
337,682,034		293,852,608.60	11,741,574.99	311,559,354.16
(36,783,240)		(27,474,891.92)	(6,725,525.55)	(45,803,806.07)
300,898,793		266,377,716.68	5,016,049.44	265,755,548.09
547,676,525		552,078,497.78	5,757,697.24	552,197,976.99
අනෙකුත් ව්‍යාය				
59,683,080		89,984,590.53		89,984,590.53
452,705,232		427,125,233.05		427,125,233.05
		6,855,064.39	(6,855,064.39)	
		10,628,687.31		(10,628,687.31)
754,870		17,473,672.50	12,612,761.63	35,074,903.41
34,521,763		13,250.00		13,250.00
11,800		552,078,497.78	5,757,697.24	552,197,976.99
547,676,525				

ගාභානුභව වි. කේ. සේ.

සුඛානුභව වි. කේ. සේ.

වෛ. කමි. වි. කේ. සේ.

නේ පර්යේෂණ මණ්ඩලයේ
මූල්‍ය ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය - 2002

විමර්ශණය කෙරෙන වර්ෂයේදී හා ඊට පෙර වර්ෂයේදී මණ්ඩලයේ මුදල් ප්‍රවාහය පහත ප්‍රකාශයෙන් පෙන්වයි.

දෙසැ. 31 දිනෙහි අවසන් වූ වර්ෂය

	රු.	2002	රු.	2001	රු.
<u>ක්‍රියාත්මක කාර්යයන්හි</u>					
<u>මුදල් ප්‍රවාහ</u>					
වර්ෂය සඳහා අතිරික්තය/ ලාභ නොවේ, පොදු වශයෙන් හැර:		21,064,860		71,580,210	
<u>මුදල් සංචලනය නොවූ</u>					
<u>අයිතමයන් සඳහා ගැලපීම</u>					
ණය		35,828,900		35,689,452	
පාරිභෝගික සැපයීම		<u>553,140</u>		<u>2,678,217</u>	
		36,382,040		38,367,669	
අඩු ස්ථිර වත්කම් අලෙවි ආදායම		<u>(19,274)</u>	<u>36,362,766</u>	<u>(161,600)</u>	<u>38,206,069</u>
			57,427,626		109,786,279
<u>මුදල් සංචලනය නොවූ</u>					
<u>අයිතමයන් සඳහා ගැලපීම</u>					
අඩු: පූර්ව කාල අයිතම සෙස් ගැලපුම			52,427,626		-----
මූලධන ක්‍රියාකාරී අයිතමවල වෙනසට පෙර ක්‍රියාකාරී අතිරික්තය			4,980,722		109,786,279
<u>ක්‍රියාත්මක මූල ධන අයිතම</u>					
<u>වල වෙනස්වීම්</u>					
කොඟ-(වැඩිවීම/අඩුවීම)		(1,471,640)		(276,410)	
ණය හා වෙනත් ශේෂ-(වැඩිවීම)/අඩුවීම		115,533,083		(72,986,479)	

අනෙක් පිටුවට - 2

තැන්පතු, පුර්ව ගෙවීම් සහ මිලට ගැනීම් අත්තිකාරම්- (වැඩිවීම/අඩුවීම)	4,665,751	3,301,212
කාර්ය මණ්ඩල සහ සේවක ණය සහ අත්තිකාරම්- (වැඩිවීම)/අඩුවීම	(3,689,392)	(3,188,326)
වර්තමාන වෙතත් වත්කම් (වැඩිවීම/අඩුවීම)	-	(5,250)
අමතර සහ ණය (වැඩිවීම/අඩුවීම)	(18,622)	(229,552)
ණය හිමිකම් සහ සැපයුම් අඩුවීම/වැඩිවීම	<u>8,267,346</u>	<u>123,286,526</u>
		<u>(3,272,782)</u>
ක්‍රියා කාර්යවල නිසා මුදල් ඉපයුම	128,267,248	33,681,512
කාර්ය ආයෝජන මුදල් ප්‍රවාහය		
ආයෝජන සඳහා පොලී	5,341,771	7,219,283
ස්ථාවර වත්කම් මිලට ගැනීම	(45,044,846)	(47,922,165)
ස්ථාවර වත්කම් අලෙවිය	19,278	161,600
මූලධන(වැඩිවීම)/අඩුවීම සිදුවෙමින් පවතී	(30,448,755)	(11,229,121)
ආයෝජන ක්‍රියාවලි සඳහා මුදල් භාවිතය	(70,132,552)	(51,770,403)
මූල්‍යමය කාර්යයන්හි මුදල් ප්‍රවාහය		
ආධාර මුදල් ලැබීම්:	-	
එන්.ආර්.සී	348,784	279,731
ඊ.ඩී.බී	29,623,469	6,066,961
අර්ධලා විශ්ව විද්‍යාලය	<u>329,278</u>	<u>273,180</u>

	රු.	රු.
මුළු කාර්යයන්හි මුදලි ඉපයුම	<u>30,301,531</u>	<u>6,619,872</u>
ශුද්ධ වැඩිවීම/අඩුවීම මුදලිති සහ වෙනත් ආකාර	88,436,227	(11,469,019)
වර්තමානයේදී මුදලි හා මුදලි තුළ වටිනාකම	<u>68,225,761</u>	<u>79,694,780</u>
වසර අවසානයේ මුදලි හා මුදලි තුළ වටිනාකම	<u><u>156,661,988</u></u>	<u><u>68,225,761</u></u>

/තු

	2002		2001	
	රු.	රු.	රු.	රු.
<u>සටහන:- ප්‍රධාන කාර්යාලය</u>				
තෙවිකාලීන ආයෝජන-දින 7 තැම්පතු		116,000,000		62,994,016
ලංකා බැංකු සමුපකාර ආධාරව		35,266,176		2,186,044
ලංකා බැංකුව -තලවාතැලේ		1,614,347		2,270,709
ලංකා බැංකුව-තලවාතැලේ ටී.ඩී.බී		2,267,985		1,250
ලංකා බැංකුව-දෙණියාය		5,642		5,960
සුරු වුදලේ අග්‍රිමය		1,241,793		657,426
වුද්දර අග්‍රිමය		8,960		26,561
<u>ආන්ත යෝනිව වත්ත</u>				
අතේ ඇති වුදල		6,911		11,098
බැංකුවේ ඇති වුදල		17,013		69,599
වුද්දර		126		10
<u>ආන්ත කුලීම්ස් වත්ත</u>				
අතේ ඇති වුදල		28,663		1,456
බැංකුවේ ඇති වුදල		204,216		1,532
වුද්දර		156		100
		<u>156,661,988</u>		<u>68,225,761</u>

/කු

ශ්‍රී ලංකා විද්‍යා අංශය
වැඩ බලන අංශ ප්‍රධානි - ඒ ආනන්දකුමාරස්වාමි

පර්යේෂණ ක්‍රියාකාරකම්

1. භාරය: ඒ 9 ඒ 11 උඩරට, මැදරට සහ පහත රට තේ

තේ නැවත සිටුවීමට පෙරාතුව තබනු ලබන පාංශු පුනරුත්ථාපන කාලය ඉවත් කිරීම හෝ අඩු කිරීම පිණිස ආර්ථිකමය වශයෙන් සුදුසු ක්‍රමයක් සංවර්ධනය කිරීම

ඉහත භාරයෙහි අරමුණ වූයේ උඩරට, මැදරට හෝ පහත රට ප්‍රදේශ වල තේ නැවත වගා කිරීමට පෙර භූමිය නිකරුනේ තබමින් කරනු ලබන පාංශු පුනරුත්ථාපන කාලය ඉවත් කිරීමට හෝ එම කාලය අඩුකර ගැනීමට සුදුසු ආර්ථික වශයෙන් වාසිදායක ක්‍රම වේදයක් නිර්මාණය කර එය සංවර්ධනය කර ගැනීමයි.

මෙහිදී පරීක්ෂා කරන ලද කරුණු වූයේ (1) කොහුවක්, ඉවත ලන තේ, සහ කොම්පෝස්ට් පසට එකතු කිරීමෙන් පාංශු කාබනික ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය වැඩිවීම. (2) භූමියේම ශාක වගා කර ඒවා කපා පසට එකතු කිරීමෙන් සිදුවන පාංශු පුනරුත්ථාපනය. (3) නැවත වගා කල තේ පේලි අතර කවිපි, තෝර පරිප්පු, මුං සිට්ටොනෙල්ලා සහ පැණි ඉරිගු වැනි ආර්ථික බෝග වගා කිරීම සහ (4) ෆ්ලෙමින්ගියා කොන්පේස්ටා වගා කිරීමයි. මානා වසර දෙකක් පුරා වගා කිරීමේ පාරම්පරික පාංශු පුනරුත්ථාපන ක්‍රමය සමග ඉහත කී ක්‍රම සංසන්දනය කරන ලදී. ඉහළ, මධ්‍යම සහ අඩු උච්චත්ව සහිත ප්‍රදේශ වල පරීක්ෂණ 06 ක් පිහිටුවන ලදී. ස්ථාපනය, වර්ධනය හෝ තේ අස්වැන්න පිලිබදව සලකා බැලීමේදී ඉහත කී අත්හදා බැලීම් වල කිසිදු විකල්ප ක්‍රමයක් පාරම්පරික පාංශු පුනරුත්ථාපන ක්‍රමය සමග ගැලපීමක් නොපෙන්වීය.

ඇතැම් අත්හදා බැලීම් වල දෙවන චක්‍රයේදී පස නැවත අලුත්වී සකස්වීමක් නිරීක්ෂණය විය.

2. භාරය 12-14 වතුයාය වල හා කුඩා තේ හිමියන්ගේ ඉඩම් වලට සුදුසු අතුරු බෝග වගා ක්‍රම සංවර්ධනය

මෙම භාරයයන්හි අරමුණ/ අරමුණු වූයේ (1) මැදරට වතුයාය වල හා සුලු වගා කරුවන්ගේ ආන්තික තේ ඉඩම් වල අතුරු

බෝග ලෙස ගම්මිරිස් සහ කෝපි විවිධ පරතර වලට වගා කිරීමට ඇති අනුකූලතාවය හා එමගින් තේ අස්වැන්න කෙරෙහි ඇති වන බලපෑම විනිශ්චය කිරීම සහ (2) රබර් සහ පොල් වැනි වතුබෝග ඇතුළත් වූ සුදුසු අතුරු බෝග වගා ක්‍රමයක් අඩු උච්චත්ව සහිත ප්‍රදේශ සඳහා සංවර්ධනය කිරීම.

මැද රට කල එක් පරීක්ෂණයකදී පෙනී ගියේ ගම්මිරිස් සහ කෝපි වල එල දැරීම වසර පුරාම සිදුවූවත් අස්වැන්න ඉතා අඩු බවයි. මුල් වාර්ෂික වක්‍රය තුළදී තේ අස්වැන්න කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑමක් නොවීය. මැදරට පවත්වන ලද තවත් පරීක්ෂණයකදී 2001 වසර තුළ පැවති දීර්ඝ නියඟය හේතුවෙන් ගම්මිරිස් සහ කෝපි පැල ඉහල ප්‍රතිශතයක් මිය ගියේය. එහෙයින් එක් පරීක්ෂණ ස්ථානයක් වෙතස් කරන ලද

රබර් පර්යේෂණායතනය හා ඒකාබද්ධව තේ සහ රබර් අතුරු බෝග වගා පරීක්ෂණයක් පහත රට ප්‍රදේශයක පවත්වන ලදී. මෙහිදී ප්‍රතිකාරක 6 ක් යොදා ගත් අතර ඒවා මෙසේය. 1 තනි බෝගයක් ලෙස තේ, 11 තනි බෝගයක් ලෙස රබර් (18' x 12'), 111 රබර් (27' x 8') යටතේ තේ (පුනරුත්තාපිත), IV. රබර් (40' x 8') යටතේ තේ (පුනරුත්තාපිත), V. රබර් (27'x8') යටතේ තේ (පුනරුත්තාපිත නොවන) සහ VI රබර් (40' x 8') යටතේ තේ පුනරුත්තාපිත නොවන) වශයෙන්ය.

රබර් වගාව යටතේ වූ පුනරුත්තාපිත තේ වගාවල අස්වැන්න තනි බෝගයක් ලෙස වගා කල තේ වල අස්වැන්නට වඩා සැලකිය යුතු පහල මට්ටමක විය. පුනරුත්තාපන වලින් තොරව වගා කල තේ වල අස්වනු පිළිබඳ ප්‍රතිපල විශ්ලේෂණයෙන් පෙනී ගියේ, 40' x 8' පරතරය සහිතව වගා කල රබර් යටතේ අතුරු බෝගයක් ලෙස වගා කල තේ වලින් ලැබුණ අස්වනු ප්‍රමාණය, 27' x 8' පරතරය සහිතව වගා කල රබර් යටතේ අතුරු බෝගයක් ලෙස වගා කල තේ වලින් ලැබුණ අස්වනු ප්‍රමාණයට වඩා වැඩි බවය.

රබර් වගා තුළ තේ අතුරු බෝගයක් ලෙස වගා කිරීමේ යෝග්‍යතාව සොයා බැලීම පිනිස තවත් පරීක්ෂණයක් කෙරෙමින් පවතී. මේ සඳහා යොදාගෙන ඇති ප්‍රතිකාරක නම්, 1 තේ තනි බෝගයක් ලෙස, 11 රබර් (40' x 8') යටතේ තේ, සහ 111 රබර් (20' x 12') තනි බෝගයක් ලෙස වශයෙන්ය.

තනි බෝගයක් ලෙස හේ වගා කිරීමෙන් ලැබුණු අස්වැන්න, රබර් සමග අකුරු බෝගයක් ලෙස හේ වගා කිරීමෙන් ලැබුණ අස්වැන්නට වඩා 40ක ඉහල මට්ටමක විය.

අකුරු බෝගය සමග වගාවූ රබර් වල ක්ෂීර අස්වැන්න තනි බෝගයක් ලෙස වගා වූ රබර් වල ක්ෂීර අස්වැනු ප්‍රමාණයට වඩා වැඩි බව නිරීක්ෂණය විය. එම වැඩි අස්වැනු ප්‍රමාණය එක් ගසක එක් කැපුම් වාරයකට මිලි ලීටර් 50 කි.

පොල් පර්යේෂණායතනය හා හේ ශක්ති ආයතනය ඒකාබද්ධව පහල උච්චත්ව ඇති ප්‍රදේශ වල පොල් හා හේ අකුරු බෝග වගාව පිලිබදව පරීක්ෂණ දෙකක් පවත්වන ලදී. මෙහි ප්‍රතිකාරක ලෙස හේ වගා කිරීම පාංශු පුනරත්නාපන සහිතව සහ රහිතවත්, පොල් වගා කිරීමේ විවිධ පරතරයන් (12'x30', 12'x30', 20'x30', 20'x40' සහ 20'x60') යොදා ගන්නා ලදී.

3 භාරය 19 - නියගයට නැඹුරුවක් සහිත ප්‍රදේශ වලදී ලපටි හේ පැල මියයාම අවම කිරීමට සුදුසු ජල කලමණාකරන තාක්ෂණයන් සංවර්ධනය ඉහත භාරයෙහි අරමුණු වූයේ, (1) නියගයට පාත්‍රවන හේ ක්ලෝන සදහායෙදීමට සුදුසු ජල ප්‍රමාණය හා ජල සැපයුම් කාලාන්තරණය තීරණය කිරීම හා (2) දැනට භාවිතා වන ජල සැපයුම් තාක්ෂණයන් ඇගයීමට ලක් කිරීමයි. මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ පහතරට, උඩරට, සහ උභව වශයෙන් අධ්‍යයන තුනක් කරන ලදී.

පහතරට වගා කල හේ පැල වල වර්ධනය පරීක්ෂා කරන ලද්දේ ප්‍රතිකාරක වශයෙන් - ජල සම්පාදනය සහිතව (දියර පොහොර සමග බියු ජල සම්පාදනය) සහ ජල සම්පාදන රහිතවද, සිටුවීමේ ක්‍රම දෙකක් ලෙස උස් පාත්ති හා සමතල පාත්ති පාලිතය) ද, හේ ක්ලෝන දෙකක් ලෙස ටීආර්අයි 2023 හා ටී ආර්අයි 3025 ද යොදා ගනිමින් ය. ටී ආර්අයි 2023 ක්ලෝනයෙන් ටීආර්අයි 3025 ට වඩා වැඩි අස්වැන්නක් ලැබුණි. තවත් අත්හදා බැලීමක් ලෙස 100% ජල ද්‍රාව්‍ය පොහොර සහිතවද, ජල යෙදවුම් කාලාන්තරන තුනක් යටතේ ද මෙම ජල සම්පාදන තාක්ෂණය වූ ෆර්ටිලිෂන් පරීක්ෂාවට ලක් කෙරුණි. ෆර්ටිලිෂන් කෙරෙහි වූ ප්‍රතිචාරය 75 කට වඩා වැඩි බව පෙනුණි.

උඩරට දී කල පරීක්ෂණයේදී, හෙක්ටයාරයකට නයිට්‍රජන් කිලෝ ග්‍රෑම් 180, 225, සහ 300 ක් වශයෙන් ලැබෙන ලෙස වාර්ෂිකව පලය සමග පොහොරද යොදන ලදී. එය දින 300 ක කාලයකට යුරියා යෙදීමකට සමය.

ජලය පමණක් පොහොර රහිතව සපයමින් හා හෙක්ටයාරයකට නයිට්‍රජන් කිලෝ ග්‍රෑම් 360 ක් ලැබෙන ලෙස මතුපිට පොහොර වාර හතරක් යොදන ලද අමතර ප්‍රතිකාරකයක් ද මෙම පරීක්ෂණයේදී පවත්වා ගන්නා ලදී. ප්‍රතිපල අනුව පෙනී ගියේ ජලය සමගම පොහොර යෙදීම (ෆර්ටිලිෂන්) මගින් අස්වැන්න 100 කට වැඩි ප්‍රමාණයකින් ඉහල යන බවය.

ඌවේ දී කරන ලද පරීක්ෂණයේදී, හෙක්ටයාරයකට 0.25 ක් තරම් විශාල බිම් කොටස් වල වගාවන් කරන ලදී. විවිධ ජල සම්පාදන කාලාන්තරණ හතරක් අනුව ජල සැපයුම කල අතර, පොහොරද යොදන ලද්දේ ජලය සමගය. ඒ හෙක්ටයාරයකට නයිට්‍රජන් කිලෝ ග්‍රෑම් 180 වශයෙන් ලැබෙන ලෙසය. එය දින 300 පුරා යුරියා යෙදීමකට සමතුලිතය. මෙම පරීක්ෂණවේදී පෙනී ගියේ පාලිතයට වඩා මෙමගින් 50 ක අස්වනු වර්ධනයක් ලබා ගත හැකි බවය.

4 භාරය:

ඒ 20 : කම්කරු හිමි ගැටළුවට පිලියමක් ලෙස අස්වනු නෙලනයන් සංවර්ධනය මෙම භාරයෙහි අරමුණු වූයේ (1) අස්වනු නෙලීමට භාවිතා වන මෙවලම් වල ඇගයීම (2) අස්වනු නෙලීමේ කාලාන්තරය සුදුසු ලෙස නැවත සැකසීම (3) යාන්ත්‍රිකව අස්වනු නෙලීමට උචිත ලෙස පදුරු පාලනය වෙනස් කිරීමයි.

කවසාකි එන්ට් 60 එච් මෝටර් යන්ත්‍රය සමග තේ ක්ලෝන දෙකක් (ටීආර්අයි 2027 එච්අයි/58), අස්වනු නෙලීමේ කාලාන්තරන දෙකක් (දින 14 සහ දින 21) සහ පොටෑසියම් පොහොර මට්ටම් දෙකක් සහිතව අත්හදා බැලීම් දෙකක් කරන ලදී. ප්‍රතිපල වලින් පෙනී ගියේ යන්ත්‍රය භාවිතයේදී ක්ලෝන දෙකෙහිම අස්වනු වල සැලකිය යුතු අඩුවීමක් (33 - 40) ඇති බවය. බිසේම යාන්ත්‍රිකව සහ අතින් දළ නෙලීම් වලට සම්බන්ධව පොටෑසියම් මට්ටම් දෙක (සාමාන්‍ය මට්ටම හා එහි 1.5 ගුණයක් වූ මට්ටම) මගින් අස්වනු වල සැලකිය යුතු වෙනසක් ඇති නොකරන බව පෙනී ගියේය. කෙසේ වුවද, මෝටර් යන්ත්‍රානුසාරයෙන් (යාන්ත්‍රිකව) අස්වනු නෙලීමේදී අතින් නෙලීමට වඩා 36ක අස්වනු අඩුවක් සිදුවේ.

පදුරු සැකසුම (විලාශය) සුදුසු පරිදි වෙනස් කරනු පිණිස වෙනස් වූ සිටුවීමේ ඝනත්වයන්ගෙන් යුත් අධ්‍යයන දෙකක් කරන ලදී.

තනි පදුරු පේලි (1.2x0.6 මී) සමග ද්විත්ව පදුරු පේලි (0.6x0.9x1.5මී, 0.6x0.9x1.5, සහ 0.45x0.9x1.5 මී) සංසන්දනය කරන ලද අතර මෙම වගාවන් සඳහා තේ ක්ලෝන දෙකක් (ටීආර්අයි 2026 සහ 39) භාවිතා විය.

පරතරය 0.6x0.6x1.5මී හා පරතරය 0.9x0.45x1.5මී සහිත ද්විත්ව පදුරු පේලි වලින් ලැබෙන අස්වැන්න ප්‍රමාණය පරතරය 0.6x1.2මී හා පරතරය 0.6x0.9x1.5මී සහිත පදුරු පේලි වලින් ලැබෙන අස්වනු ප්‍රමාණයට වඩා සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකින් වැඩි බව මෙම පරීක්ෂණයේ ප්‍රතිපල වලින් පෙනී ගියේය.

5 භාරය

21 : කප්පාදු කිරීමේ කාර්යක්ෂමතාවය ප්‍රවර්ධනය සඳහා සුදුසු මෙවලම් සංවර්ධනය.

කප්පාදුව පිණිස උවමනා ශ්‍රම ප්‍රමාණය අවම කරනු පිණිස භාවිතයට සුදුසු යාන්ත්‍රිකව තේ පදුරු කප්පාදුව කල හැකි මෙවලම් සංවර්ධනය කිරීම මෙම භාරයෙහි අරමුණ විය. සැලසුම් කර, එකලස් කර පේටන්ට් බලපත්‍රයද හිමි කර ගත් අත් කප්පාදු යන්ත්‍රය ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලදී. මෙම අධ්‍යයනයෙන් හෙළිවූයේ මෙම යන්ත්‍රය භාවිතයෙන් එක් මිනිස් දිනයකදී තේ පදුරු 750 ක් කප්පාදු කල හැකි බවය. මෙම ක්‍රමයට කප්පාදු කිරීම සඳහා කම්කරු ශ්‍රම අවශ්‍යතාවය ඇස්තමේන්තු කිරීමේදී පෙනී ගියේ හෙක්ටයාරයක් සඳහා අවශ්‍ය වන්නේ කම්කරුවන් 16 දෙනෙකු පමණක් බවය. එනම් මෙම යන්ත්‍රය භාවිතයෙන් 68 ක කම්කරු ශ්‍රම ප්‍රමාණයක් ඉතිරි කර ගත හැකිය. කුඩා අතේ ගෙන යා හැකි ජෙනරේටරය, ඉන්ධන, ක්ෂයවීම් නඩත්තු හා කම්කරු වියදම් සැලකිල්ලට ගත් විට මෙම යාන්ත්‍රික කප්පාදු ක්‍රමය භාවිතයෙන් සාමාන්‍ය කප්පාදු ක්‍රමයට වැය වන වියදමෙන් 35 ඉතිරි කර ගත හැකිය. එනම් සාමාන්‍ය කප්පාදු වියදම 35 කින් අඩුවේ.

6 ඒ 24: තේ වගාවන්හි වල් පැලෑටි පාලනය සඳහා උපාය මාර්ග සංවර්ධනය

තේ වගාවන්හි වල් පැලෑටි මර්ධනය සඳහා ඒකාබද්ධ උපාය මාර්ග සංවර්ධනය කිරීම පූර්වෝක්ත භාරයෙහි අරමුණ විය. මේ සඳහා ප්‍රවේශයන් ලෙස අංක (1) නව වල් නාශක තෝරා වෙන් කර ගැනීම, (2) විවිධ වූ වල් පැලෑටි පාලන උපක්‍රම ඒකාබද්ධ ලෙස ගෙන ඒවා පරීක්ෂා කිරීම සහ (3) එක් එක් කෘෂි දේශගුණික කලාපයන්හි ගැටළු සහගත වල් පැලෑටි මර්ධන යන්‍යාදිය යොදා ගැනීම.

ඩෙවෙර්නෝල් (නැප් රොපාමයිඩ් 45% එස් සී) - පූර්ව නිර්ගමන වල් නාසක සහ ඇමීලොසෙට් 50% (ග්ලයිටපාසෙට් කැට) වෙන් කිරීමේ කාර්යය (screening) අඛණ්ඩව සිදු කෙරේ.

පාසල කෝඩ් (අරන්දරා කොඩගෝලියා) මර්ධනයට කේෂත්‍ර අත්හදා බැලීම් කෙරේ.

ඩයිප්‍රරෝන් (80% ඩබ්ලිව්.පී) හෙක්ටයාරයකට කි. ග්‍රෑම් 1.2ක්ද රවුන්ඩ් අප හෙක්ටයාරයකට කි. ග්‍රෑම් 3.0 ක්ද වන සේ මිශ්‍ර කර ඉසමෙන් ගැටකොළ වල් ශාකය ලපටි අවධියේම මර්ධනය වේ.

7 අංශයෙහි ක්‍රියාකාරකම්

7.1 දින 100 යේ වැඩ සටහන: ටී.ආර්.අයි. වරණිය තේ දළ නෙළනය සහ නෙළම් කුඩ හවේතය.

මෙම ක්ෂේත්‍ර වැඩ සටහන ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ දළ නෙළන්නන්ට, ක්ෂේත්‍ර කාර්ය මණ්ඩලයට සහ වතුයාය වල කළමණාකරන මණ්ඩලයට තේ පර්යේෂණායතනයේ වරණිය තේ දළ නෙළනය සහ නවීකරණය කළ නෙළම් කුඩය පිළිබඳව අවබෝධයක් සහ පුහුණුවක් ලබා දීමයි. මෙම වැඩ සටහනට දේශන, විධියේ දර්ශන සහ ක්ෂේත්‍ර ආදර්ශ සමඟ මෙම නෙළනය සහ කුඩය භාවිතය පිළිබඳව ප්‍රායෝගික පුහුණුවක් ඇතුළත් විය. ක්ෂේත්‍ර වැඩ යාන්ත්‍රී කරණය කෙරෙහි කම්කරුවන්, ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් සහ වතුයාය වල කළමණාකරුවන් තුළ පවතින ආකල්පයන් වෙනස් කිරීම අරමුණු කර ගෙන දේශන සකස් කෙරුණි. විධියේ දර්ශන සකස් කර තිබුණේ මෙම නෙළනය නව කුඩය සමඟ නිවැරදි ලෙස යොදාගන්නා ආකාරය පෙන්වා දීමටය. මුළු වැඩ සටහනින්ම ආවධානය කරන ලද්දේ

මෙම නව ක්‍රමය මගින් කම්කරු ඵලදායිතාව වැඩි බව, නිෂ්පාදන වියදම අඩු වන බව, දළ නෙළන්නන්ට මහත් සේ දරන්නට සිදුව ඇති මහත්සිය අවම වන බව, සේවයට නොපැමිණීම් අවම වන බව, තරුණ පරපුර ක්ෂේත්‍ර වැඩ වලට ආකර්ශනය වන බව සහකම්කරුවන්ගේ ආදායම් වැඩි වී ඔවුන්ගේ ජීවන මට්ටම උසස් වන බවයි. දින සියයේ වැඩ සටහන කාලය තුළදී (ජනවාරි 12 සිට අප්‍රේල් 10 දක්වා)

උඩරට, මැදරට හා ඌව ප්‍රදේශයේ සමාගම් වතු 106 ක් සහ පෞද්ගලික වතු සංඛ්‍යාවක් අනාවරණය වන ලෙස පුහුණු වැඩ සටහන් 76 ක් පවත්වන ලදී. කන්ගානින් ඇතුළු වතු කම්කරුවන් 1800 ක් පමණද, වතු අධිකාරී, සහකාර වතු අධිකාරීහා ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් ඇතුළු කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් 620 ක් පමණද, කුඩා තේ වතු හිමියන් 300 ක් පමණද ඉහත කී යන්ත්‍රය හා කුඩය පිලිබඳව පුහුණු කරන ලදී.

7.2 තේ වතු වල ඵලදායිතාවය කෙරෙහි ගෝලීය දේශගුණ විචලනයේ බලපෑම

ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාත්වර්ධන සංගමය (SLASS), පොල් පර්යේෂණායතනය (CRI) , සහ කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව ඒකාබද්ධව නව පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කරන ලද අතර, එය පරිපාලනය වන්නේ ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ වොෂින්ටන් ඩී සී හි පිහිටුවා ඇති අන්තර් ජාතික ක්ෂුද්‍රද්‍රැ ලේකම් කාර්යාලය මගිනි. එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසර වැඩ සටහන විසින් මෙයට අරමුදල් සපයනු ලැබේ. ඵලදායිතා සහ සාමාජයීය ආර්ථික දත්ත එක් රැස් කිරීම මේ වන විට නිමා කර ඇති අතර දැනට ඒවා විශ්ලේෂනය වෙමින් පවතී.

එසේම, නවසීලන්තයේ වායිකටෝ විශ්ව විද්‍යාලයේ (University of Waikato) සහාය ඇතිව ශ්‍රී ලංකා කාලගුණ විපර්යාස මොඩලය (Sri Lanka Climate Change Model – SRILAKACLIM) ගොඩ නගා ඇත. ගෝලීය මොඩලය පාදක කර ගෙන ශ්‍රී ලංකාව සඳහා දේශගුණික අනාවැකි පළ කිරීමට ශ්‍රී ලංකා කාලගුණ විපර්යාස මොඩලයට පුළුවන.

8. ප්‍රකාශන: පුවත්පත් ලිපි ඇතුළු විද්‍යාත්මක ප්‍රකාශන දහයක් විය.

චෙප්ව රසායනික අංශය
වැඩ බලන අංශ ප්‍රධානි - ඒ එම් ටී අමරකෝන්

1. ව්‍යාපෘතිය B17 -

තේ වගාවේ ෂොට්-හෝල් බෝරා (ෂයිලොබෝරස් ෆෝන්තේටස්) මර්ධනය සඳහා රසායනික/ චෙප්ව රසායනාක ක්‍රමවේදයන් සංවර්ධනය.

ෂොට් හෝල් බෝරා (SHB) තේ වල ප්‍රධාන කෘමි පලිබෝධකයෙකු වන අතර, එය ශ්‍රී ලංකාවේ තේ වගා බිම් වලින් 30% තට බලපෑම් කර ඇත.

මෙම කෘමියා සතු පරිසරාත්මක රසායනික වලට ඇති සම්බන්ධය අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා මෙම ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කරන ලද අතර, එහි අවසන් අරමුණ වූයේ මෙම කෘමියා පාලනය කිරීමට හැකි පරිසර හිතකාමී යම් රසායනිකයක් (SEMIOCHEMICALS) සොයා ගැනීමයි.

GC-MS භාවිතයෙන් සෙමියෝ කෙමිකල්ස් ලෙස ක්‍රියා කළ හැකි වාෂ්පශීලී සංයෝග 25 ක් තේ ශාඛයේ කඳෙහි හා පත්‍ර වල අඩංගු බව හඳුනා ගෙන ඇත. මෙම සංයෝග තව දුරටත් විශ්ලේෂණයෙන් පෙනී ගොස් ඇත්තේ ඒවායේ අනුක ව්‍යුහය අනුව ක්‍ෂ-අයිසෝම හා R-අයිසෝම ඇති බවත් S-අයිසෝම කෙරෙහි මෙම කෘමියාගේ වැඩි ආකර්ෂණයක් ඇති බවත්ය. ඒ නිසා මෙම සංයෝග වල S-අයිසෝම ඇති තේ ශාඛ ෂොට්හෝල් බෝරා කෘමියාට වැඩි වශයෙන් ගොදුරු වේ.

2. ව්‍යාපෘතිය 18 -

තේ වල සුක්ෂ්ම ලක්ෂණ වර්ගීකරණය සඳහා ඩී එන් ඒ සලකුණුකරණය

පැලෑටි ජාන සම්පත් සංරක්ෂණයටත් ඒවා ප්‍රයෝජනයට ගැනීමටත් ජාන ජලාස්ම ලක්ෂණීකරණය වැදගත්ය. ජාන ජලාස්ම වූ කලී ශාඛ සතු ලක්ෂණ වල ප්‍රභවය වන අතර එම ප්‍රයෝජනවත් ලක්ෂණ හඳුනා ගැනීම පැලෑටි අභිජනනයේදී වැදගත්ය. ජාන ලක්ෂණ කෙලින්ම නිරීක්ෂණය කිරීමට ඩී.එන් ඒ තාක්ෂණයෙන් පුළුවන. තේ වල මෙම

සුක්ෂම ලක්ෂණ වර්ගීකරණය සඳහා 1999/ 2000 දී ව්‍යාපෘතියක් විය. එයට අරමුදල් ලැබුනේ CARP වලිනි. මෙම ව්‍යාපෘතිය 2001 වසරේදී ක්‍රියාත්මක වූ අතර, එයට දැනට අරමුදල් ලැබෙන්නේ SAREC වෙතින්ය.

SSRP (Simple Sequence Repeat Polymorphisms) තේරීම් සඳහා තේ ජානමිතික පුස්තකාලයක් නිර්මාණය කරන ලදී. මෙය විසින් දැනට තේ ක්ලෝන 36 ක් බිලිස්ටර් බිලයිට් රෝගයට ගොදුරුවීම, ප්‍රතිවිරෝධී වීම හා තරමක් ගොදුරුවීම වශයෙන් වූ බාණ්ඩ වලට තේරීම් කෙරෙමින් පවතී.

3. ව්‍යාපෘතිය 19 -

මුඛ ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් කෙරෙහි කළු තේ වල බලපෑම

පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ දත්ත වෛද්‍ය පීඨය සමග ඒකාබද්ධව මුඛයේ සිටින හානි කර ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් කෙරෙහි කළු තේ වල ඇති බලපෑම කෙසේදැයි නිශ්චය කිරීම පිණිස අධ්‍යයනයන් කරන ලදී.

තේ නිස්සාරකය හා එහි අඩංගු පොලිගිනෝල් කොටසට උගුරේ අක්කාරම ඇති කරන කැන්ඩිඩා විශේෂයේ (Candida Species) ක්ෂුද්‍ර ජීවීන්ගේ වර්ධනය වැලැක්වීමේ හැකියාවන් ඇති බව 2001 දී පෙන්වා දෙන ලදී.

දත්ත මූල කුහර අසාදන ඇති කරන ස්ටැෆිලොකොකස් විශේෂයේ (Staphylococcus Species) ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් කෙරෙහි කළු තේ වල බලපෑම නිශ්චය කිරීමට 2002 දී අධ්‍යයනයන් සිදු කෙරුණි. එහිදී පෙනී ගියේ කළු තේ නිස්සාරකයට මෙම ක්ෂුද්‍ර ජීවියාගේ වර්ධනය නිශේධනය කිරීමේ හැකියාවක් ඇති බවයි.

මෙහි සිලීන් (මෙය අර්ධ කෘතිම පෙනිසිලින්ය, පෙනිසිලීන් වලට ප්‍රතිරෝධී ස්ටැෆිලොකොකස් විශේෂ වලට හානි කර ද්‍රව්‍යයකි.) වලට ප්‍රතිරෝධී ස්ටැෆිලොකොකස් විශේෂ වල වෙනත් ආකාර කෙරෙහි කළු තේ වල බලපෑම සොයා බැලීම පිණිස ඉහත කී අධ්‍යයනය තව දුරටත් දීර්ඝ කරන ලදී. එහිදී පෙනී ගොස් ඇත්තේ මෙහිසිලීන් වලට ප්‍රතිරෝධී ස්ටැෆිලොකොකස් මිරියස්ගේ (Staphylococcus aureus) වර්ධනය නිශේධ කිරීමේ හැකියාවක් කළු තේ වලට ඇති බවයි. මෙම අධ්‍යයනය තවදුරටත් සිදුවේ.

(බී) ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ප්‍රදේශවල නිෂ්පාදනය කෙරෙන තේ වල අඩංගු පොලිෆිනෝල් ප්‍රමාණ හා ප්‍රතිඔක්සිකාරක ක්‍රියාව

නුවරඑළිය, උඩුපුස්සැල්ලාව, දිඹුල, බෝගො වැලි, මල්වත්ත වැලි ආදී විවිධ ප්‍රදේශ වල නිෂ්පාදනය වන තේ විශේෂයෙන්ම ලෝක වෙළඳ පලෙහි අලෙවි කෙරේ. මෙම විවිධ ප්‍රදේශ වල නිෂ්පාදනය කෙරෙන තේ වල අඩංගු රසායනික සංරචක පිළිබඳව දැන ගැනීම පිණිස අධ්‍යයනයක් කරන ලදී.

තේ වකුයාය 53 කින් මාසිකව ලබා ගන්නා ලද තේ සාම්පල වල අඩංගු මුළු පොලිෆිනෝල් (TP), තෙල්ලෙවින් (TF), සහ තෙයාරැබිගින් (TR) ප්‍රමාණයන් සඳහා විශ්ලේෂණය කරන ලදී.

එසේම TR:TF අනුපාතය සම්පූර්ණ වර්ණය (TC) සහ ප්‍රතිඔක්සිකාරක ක්‍රියාකාරීත්වය ද මනින ලදී. මූලික ප්‍රථිපල වලින් පෙනී ගියේ නුවරඑළිය හා පහතරට ප්‍රදේශ වල තේ වල ඉහල ප්‍රතිඔක්සිකාරක ගුණයක් ඇති බවයි.

4. ව්‍යාපෘතිය බී 22 -

විවිධ දේශගුණික කලාප වල නිපදවෙන තේ වල ගුණාත්මක පරීක්ෂාව සඳහා ස්වාදන පැති කඩයක් සංස්ථාපනය

ඌව ප්‍රදේශයේ සිදුවෙන සෘතුමය වෙනස් වීම හේතුවෙන් එහි නිෂ්පාදිත තේ වල ස්වාදන පැති කඩෙහි සිදුවූ වෙනස්වීම් මෙම වසර තුළදී අධ්‍යයනය කරන ලදී. ඌව ප්‍රදේශයේ නිෂ්පාදිත තේ සාම්පල 22 ක් මෙම කාලය තුළ රැස්කර ගන්නා ලද අතර ඒවායේ අඩංගු වාෂ්පශීලී රසායනික සංයෝග විශ්ලේෂණය පිණිස වායු ක්‍රෝමාටොග්‍රැෆික් විශ්ලේෂණයට භාජනය කරන ලදී. මෙම ක්‍රියාත්මක ව්‍යාපෘතිය 2003 වසරේදීද අඛණ්ඩව පැවැත්වේ.

එයට අමතරව, ශ්‍රී ලංකාවේ, කෙන්යාවේ, ඉන්දියාවේ රුවන්ඩාවේ හා ඉන්දුනීසියාවේ නිෂ්පාදිත තේ වල අඩංගු ලීනලුල් (Linalool) සහ ඒවායේ ඔක්සයිඩ වල හා ඒවායේ වාෂ්පශීලී දෘෂ්‍ය ව්‍යුත්පන්න වල ඇති වෙනස් කම් සොයා දැන ගැනීම පිණිස ගැස් ක්‍රෝමාටොග්‍රැෆික් විශ්ලේෂණය සිදු කෙරුණි. මේ අනුව විශ්ලේෂණය කරන ලද මුළු සාම්පල සංඛ්‍යාව 66 කි.

5. ව්‍යාපෘතිය බී 26 -

තේ ශාකයේ පත්‍ර වලට එක්සොබැසිඩියම් වෙක්ෂන්ස් (**Exobasidium Vexans**) මගින් ඇති කරන පත්‍ර බුබුළු රෝගය (**Blister Blight**) මර්ධනයට ජෛව රසායනික හා රසායනික ක්‍රම භාවිතය.

ජෛව රසායනික හා රසායනික පරාමිතික කොතෙක් දුරට රෝග ප්‍රතිරෝධීතාවයට අදාළ වේදැයි අධ්‍යයනය කිරීමට මෙම ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කරන ලද අතර, මෙහි අවසන් අරමුණු වූයේ පත්‍ර කබොළු රෝගය පරිසර හිතකාමී ක්‍රම තුළින් පාලනය කිරීමයි.

පෙර කරන ලද පරීක්ෂණ වලින් හෙලිකරගෙන ඇත්තේ ඇන්තොසයනීන් සහ එපිකැටෙචින් (*epicatechin*) වැඩි සාන්ද්‍රණයකින් යුක්තව ගෙන ඒවායින් පදුරු සෝදා හැරීමෙන් රෝගයට ඇති ප්‍රතිරෝධීතාවය වැඩි වන බවය.

2002 වසරේදී තේ පත්‍රවල රෝගය ඇති වීමේදී එහි අඩංගු සංයෝග වල සිදුවන වෙනස් කම් කාබන් - 14 පරීක්ෂණ මගින් අධ්‍යයනය කරන ලදී.

එහිදී මෙම ක්‍රියාවලියේදී එන්සයිම 5 ක් සම්බන්ධ වන බව පලමු වතාවට ආදර්ශනය විය. මෙම සොයා ගැනීමෙන් අදහස් වූයේ ප්‍රොඇන්තොසයනීඩින් ජනනය වීම, එනම් රෝගයට ප්‍රතිරෝධීතාව ඇතිවීමේ යාන්ත්‍රණයට වැදගත් වන ද්‍රව්‍ය ඇති වීම, තේ පත්‍රයේ *Leucoanthocyanidins* සිට *epicatechin* හරහා සිදුවන බවයි.

6. ව්‍යාපෘතිය බී 28 -

බෝගෝ නිම්න ලක්ෂණ තහවුරු වීමට හේතු කාරක.

බෝගෝ සහ මස්කෙලිය නිම්න ප්‍රදේශ වල නිෂ්පාදනය වන තේ වල අමතර රත් පැහැයක් දක්නට ඇත. 2001 දී මෙම අමතර රත් පැහැයට හේතු කාරක වටහා ගනු පිණිස බෝගෝ සහ මස්කෙලිය නිම්න වලින් ලබා ගත් තේ සාම්පල (දිඹුල ප්‍රදේශයෙන් ලබා ගත් තේ සාම්පල පාලනය ලෙස භාවිතා කරමින්) වල TP, TF, TR, B, TC සහ ජලොරයිඩ ප්‍රමාණයන් සඳහා විශ්ලේෂණය කරන ලදී. මෙම ප්‍රදේශ වලින් තේ සාම්පල එකතු කර ගනිමින් මෙම විශ්ලේෂණයන් තවදුරටත් සිදුවේ.

පොලිෆිනෝල් සාමාන්‍යයෙන් ත්‍රිත්ව කැටායන සමග වර්ණ

සංකීර්ණ සාදයි. එය තේ නිස්සාරක වලට රත් පැහැයක් ගෙන දීමට හේතු විය හැකිය. එම නිසා මෙම විශ්ලේෂණයේදී සාම්පල වල අඩංගු Fe, Al, Cu, Mn ප්‍රමාණයන්ද විශ්ලේෂණය කරන ලදී. බෝගෝ නිමිතයෙන් ලබා ගත් තේ සාම්පල වල අඩංගු වූ ඇලුමිනියම් ප්‍රමාණය (882 PPM) දිඹුල ප්‍රදේශයෙන් ලබා ගත් සාම්පල වල තිබූ ඇලුමිනියම් ප්‍රමාණයට (793 PPM) වඩා වැඩි බව පෙනුණි.

7. ව්‍යාපෘතිය D -

30 සකස් කල තේ වල ඉතිරි වී ඇති පලිබෝධ නාශක ප්‍රමාණයන් විශ්ලේෂණය පිණිස බහු ශේෂ ක්‍රම සංවර්ධනය

තේ වෙළඳාමේදී සකස් කල තේ වල ශේෂව ඇති පලිබෝධ නාශක ප්‍රමාණය ඉතා වැදගත් කරුණකි. එනිසා එය විශ්ලේෂණය කල යුතුවේ. එහෙයින් ඒ සඳහා බහු ශේෂ ක්‍රම සංවර්ධනය පිනිස පලිබෝධ නාශක 21 ක් තෝරා ගන්නා ලදී. ආරම්භයේදී පලිබෝධ නාශක 05 ක් සඳහා ද්‍රාවක දෙකකින් හා පවිත්‍රකාරක දෙකකින් යුත් ක්‍රම යොදා ගැනුණි.

ක්ලෝරපිරිෆෝස් - එනිල්, ඩයිමිතොප්ටි සහ ඩයිසිතොන් නිස්සාරනය සඳහා එනිල් ඇසිටේට් ද පිරිසිදු කිරීමට GPC පවිත්‍රකාරකයද සුදුසු බව පෙනුණි.

8. ව්‍යාපෘතිය -

NEW 3 සංසන්දනාත්මක අධ්‍යයනය, කාබනික හා කාබනික නොවන තේ

යෙදවුම් අතර ඇති වෙනස් කම් නිසා කාබනික ගොවිතැනින් නිපදවනු ලබන තේ සහ සම්මත ක්‍රම වලට නිපදවනු ලබන තේ අතර ගුණාත්මක වෙනසක් තිබිය හැකිය. මේ නිසා කාබනික තේ හා කාබනික නොවන තේ වල රසායනික ලක්ෂණ වල ඇති වෙනස් කම් අධ්‍යයනය කරන ලදී.

ශාන්ත කුම්බස් වතුයායේ අංක: 13 දරණ කොටසේත් මෙම පරීක්ෂණය සඳහා තේ දළ සාම්පල ලබා ගන්නා ලද අතර, මෙම පරීක්ෂණයට විවිධ කාබනික සහ කාබනික නොවන පොහොර වර්ග භාවිතා කරන ලද ප්‍රතිකාරක සතරක් යොදා ගැනුණි.

තේ පර්යේෂණායතනයේ තාක්ෂණ විද්‍යා අංශයේ ඇති කුඩා

යන්ත්‍ර වලින් යුත් තේ සැකසීමේ පහසුකම් භාවිතා කර සාම්පල නිෂ්පාදනය කරන ලදී. එසේ නිෂ්පාදිත තේ සාම්පල ඕගනෝලොජික් ඇගයුම සඳහා වෘත්තීය රස පරීක්ෂකයින් (Professional Tasters) වෙත යැවුණි. මුළු පොලිගිනෝල් ප්‍රමාණය, EGCG, ECG, EGC, EC, C ගාලික් අම්ල, තේල්ලෙන්, තෙයරැබිගින්, කැලේන්, සහ සවාදන පැතිකඩ (Flavour Profile) සඳහා රසායනික විශ්ලේෂණය කරන ලදී. දැනට එම ප්‍රථිපල විශ්ලේෂණය කෙරෙමින් පවතී.

9. ව්‍යාපෘතිය ඒ 29.2 -

සාන්ද්‍ර දියර තේ නිෂ්පාදනය සහ එම තාක්ෂණ ප්‍රවර්ධනය

ආහාර වලට එකතු කරනු ලබන විවිධ ආකලන ද්‍රව්‍ය පිළිබඳව පාරිභෝගිකයින් බෙහෙවින්ම සැලකිලිමත් වන්නාහ. එහෙයින් සාන්ද්‍ර දියර තේ සැකසීමේ අත්හදා බැලීම් වලදී ආකලන ද්‍රව්‍ය කිසිසේත් එකතු නොකිරීමට හෝ ඉතාමත් අවම ලෙස එකතු කිරීමට වග බලා ගන්නා ලදී. ඉදිරියේදී කරනු ලබන පරීක්ෂණ වලදී අවධානය යොමු කරනුයේ හැකි තාක් අවම ලෙස සිට්‍රික් අම්ලය හා සෝඩියම් බෙන්සොට්ට් භාවිතයට සහ පැහැදිලි කාරකයක් ලෙස හැකි තාක් අවම ලෙස ඇලුමිනියම් සල්ෆේට් සහ ඇලුමිනියම් බෙන්සොට්ට් භාවිතය කෙරෙහිය.

සිට්‍රික් අම්ල ප්‍රමාණය අඩු කිරීම තේ වල රසයට කෙලෙස බලපාන්නේදැයි පරීක්ෂාවට කල අත්හදා බැලීමේදී පෙනී ගොස් ඇත්තේ එම අම්ලය සාමාන්‍ය මට්ටමෙන් 75% ක් ලබාදීමේදී ඉහලම රසය ලැබෙන බවත්, එම සිට්‍රික් අම්ල සාමාන්‍ය මට්ටමෙන් 50% ක් ලබා දීමේදී ඉතාමත්ම හොඳම වර්ණය ලැබෙන බවත්ය. මෙය සාමාන්‍ය පිලිගත හැකි තේ වල ලක්ෂණයි. සියළුම සාම්පලවල ගබඩාකරන ස්ථායීතාවය පැවතුණි.

ඇලුමිනියම් සල්ෆේට් සහ බෙන්සොට්ට් භාවිතය වෙනුවට ක්ෂුද්‍ර පෙරීමේ ක්‍රමය භාවිතය සඳහා මූලික අත්හදා බැලීම් ආරම්භ කර ඇත.

10. ව්‍යාපෘතිය ඒ 30.3-

තේ වයින් සැකසීම සංවර්ධනය

තේ වයින් පිලිබදව ගැටළු ලෙස හදුනා ගෙන ඇත්තේ පැහැදිලි බව අඩුවීම, පසුව ඇතිවෙන තීක්ත රසය, පොලිෆිනෝල් වලින් දිව අලේප වීම, සහ හෝ ලක්ෂණ අඩුවීම ආදියයි. 2001 වසරේදී මෙම ගැටළු පිලිබදව කටයුතු කරන ලද අතර, එහිදී විවිධ මිශ්‍ර කරණයන් භාවිතය, විවිධ සාන්ද්‍රණ යොදා ගැනීම සහ හල්මිල්ල පිප්ප වල පැසවීම ආදී අත්හදා බැලීම් කරන ලදී. ඒවායේ ප්‍රතිපල ලෙස මනා පැහැදිලිතාවයක් සහ වර්ණයකින් යුත් නිෂ්පාදිත ලබා ගැනීම සඳහා ක්‍රමවේදයේ සංවර්ධනයක් ඇති කල හැකි විය. මෙම නිෂ්පාදන වල සාම්පල ඒවා පිලිබද උනන්දුවක් දක්වන වෙළඳ අංශ වෙත යොමු කරන ලද අතර, ඔවුන්ගේ අදහස වූයේ ඒවායේ නියම තත්වය ලබා ගැනීමට තවදුරටත් සුක්ෂම සැකසුම් (finetuning) අවශ්‍ය බවය.

තවදුරටත් සුක්ෂම සැකසුම් සඳහා පරීක්ෂණ කරන ලද අතර, ඒ සඳහා හල්මිල්ල (Barraya Cord folia) පිප්ප තුල මේරීමට හැරිය යුතු ප්‍රසස්ථම කාලය හදුනා ගන්නා ලදී.

කෘමි හා කීට විද්‍යා අංශය
වැඩබලන අංශ ප්‍රධානී - සුසිලා අයි විතාරණ (මිය)

1: පර්යේෂණ ක්‍රියාකාරකම්

A I.2: SBH සහ ULWT සඳහා ප්‍රතිරෝධී පේළි වෙන්කිරීම

I පියවර II අත්හදා බැලීම - ක්ෂේත්‍ර අංක 12, ශාන්ත කුමඹස් වතුයාය

පරීක්ෂා කරනලද ක්ලෝන 59න් ක්ලෝන 9ක් ශෝචි හෝල් බෝරාට ප්‍රතිරෝධී විය. ක්ලෝන 50කට බෝරා ආක්‍රමනය කර තිබුණ ඉන් 3ක් (කෝඩ් 272, 101 සහ 210) දැඩිව හානියට ගොදුරු විය. ඒවා ශෝචි හෝල් බෝරා ක්‍රියාකාරී ප්‍රදේශ වලට සුදුසු නැත.

II කැමේලියා සසන්කවා බීජ උයන, ක්ෂේත්‍ර අංක 9, ශාන්ත කුමඹස් වතුයාය

පරීක්ෂාවට ලක්වූ මුළු පේළි 79න්, පේළි 4ක් පමණක් ආසාදනයට ලක්ව ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

A I.6: උඩරට කේ වගාවන්ට හානිකරන පැලෑටි පරිපෝෂිත වටපිණුවන්ට ප්‍රතිරෝධී හා ඔරොත්තු දෙන නව ක්ලෝන වෙන් කිරීම අඛණ්ඩව සිදුවිය.

පරීක්ෂණය: NIA (2001 – 2004) විආර්ථය, තලවකැලේ

මෙම අධ්‍යයනයේදී විආර්ථය 4000 ශ්‍රේණිවල 05ක්ද, නිල්ගම ශ්‍රේණි වලින් 01ක් සහ කේ 145, ඩීටී 95 පරීක්ෂාව සඳහා සම්මත මිම් ලෙස විආර්ථය 2024, 2043, සහ 2025 භාවිතා විය.

මනා කෘෂිකාර්මික ක්‍රියා අනුගමනය කරන්නේනම් වටපිණුවන් සහිත ප්‍රදේශ වල වගා කල හැකි ක්ලෝන ලෙස විආර්ථය 4053, එන්අයිඑල් 53 සහ කේ 145 වෙන් කරන ලදී.

A 2.2: මැදරට දී ෂොට් හොල් බෝරාට ප්‍රතිරෝධී පේළි වෙන්කිරීම

එම්ඊ 16 - ෂොට් හොල් බෝරා සඳහා ප්‍රතිරෝධී ක්ලෝන තේරීම

- (අ) රන්ගලවත්ත. ක්ෂේත්‍ර අංක එන්සී 99 - ක්ලෝන විභාජන 3019, 3063, 3025, 4006, 3020, 3014, වල අංශ තක්සේරුව කරන ලදී.
- (ආ) ශ්‍රීන්චුඩි වත්ත, ක්ෂේත්‍ර අංක: 01 - විභාජන 4000 ක්ලෝන වෙන්කිරීම. විභාජන 4078 සහ 4061 ක්ලෝන ප්‍රතිරෝධී ක්ලෝන 4053 ගොදුරු වේ. ක්ලෝන විභාජන 4052, 4072, 4079 සහ 4070 යන ඒවා විභාජන 2025 ක්ලෝනයට සාපේක්ෂව මධ්‍යස්ථව ගොදුරුවේ.
- (ඇ) මැදරට, හන්තාන, ක්ෂේත්‍ර අංක. 04 - ඔක්තෝබර් මාසයේ තක්සේරුව අනුව විභාජන 4046 ක්ලෝනය ෂොට් හොල් බෝරාට ප්‍රතිරෝධී බව පෙනුණි.

A 2.5: මැදරට තේ වලට හානි කරන පැලෑටි පරපෝෂිත වටපිටාවන්ට ප්‍රතිරෝධී සහ ඔරොත්තු දෙන නව ක්ලෝන කේරීම අධ්‍යයන කරනලදී.

III. වන අත්හදා බැලීම - මහදෝව වත්ත

උපදේශක චක්‍රලේඛ අංක 6/02 අනුව ක්ලෝන නැවත තක්සේරු කරන ලදී. උභව බෝරා ක්‍රියාශීලී ප්‍රදේශ සඳහා ක්ලෝන 29කින් විභාජන 4043, 4042 සහ 4045 යන ක්ලෝන තුන බෝරාට ඔරොත්තු දෙන බව හා සුදුසු බව සහිත කරනලදී.

A 3.5: උභව ප්‍රදේශයේ තේ වටපිටාවන් වන P.loosi සහ R.simiis සඳහා ප්‍රතිරෝධී පේළි තේරීම

එන්අයිසී (2003/3) තේපදා පස්සර

නව ශ්‍රේණි වලට අයත් ක්ලෝන පරීක්ෂාව සඳහා, පරීක්ෂණ ටැංකි වල වටපිටා ගහණය වර්ධනය කෙරේ.

A 4.2: පහත රට තෙක් ලී වේයන්ට ප්‍රතිරෝධී ජේලී තේරීම

එල්ඊ 50 හපුගස්කැන්න වත්ත, එල්ඒ අංශය (සිටුවීම 1990)

වරණ 132ක පෙල 26ක්, සහ පැරණි වරණ 03ක් තව දුරටත් තෙක් ලී වේයන් හා පිළිකා වලින් තොර බව (වසර 12-20කට පසුව) හා ඒවායේ හොඳ අතු බෙදීමක් ඇති පෙනී යයි. ඒවා නම්: එච් 27, එච් 41, එච් 71 එච් 101, එච් 102, එච් 108, එච් 117, එච් 119, එච් 122, එච් 134, එච් 153, එච් 188, එච් 211, එච් 310, එච් 314, එච් 354, එච් 374, එච් 402, එච් 424, එච් 427, එච් 467, එච් 472, එච් 482, සහ පීඊඊ 142 (පෙට්ටිගල), ටීඊ 09 (ටොක්ලායි) සහ වයි 2.

ඉහත වරණ 26 සහ සම්මත ක්ලෝන ඔක්තෝබර් මාසයේදී කප්පාදු කරන ලද අතර, තව දුරටත් අධ්‍යයනය කෙරේ.

එල්ඊ 78: හපුගස්කැන්න වත්ත, හදරගඟ කොටස, (සිටුවීම 1997)

තෝරාගත් ක්ලෝන ජේලී 37ක් වේයන්ගේ හානියට ප්‍රතිරෝධීතාවය තේරීම සාර්ථකව සිදුවේ. වර්ධන තක්සේරු දෙකක් පවත්වා ඇත. ජේලී 33ක හොඳ වර්ධනයක් ඇත. ජේලී 15ක වසරකට හෙක්ටයාරකට කි.ග්‍රෑම් 100කට වැඩි අස්වැන්නක් වාර්තා වී ඇත. වැඩිම අස්වනු වාර්තාව ලැබී ඇත්තේ එච්ඊ 19 යෙනි. (එය වසරකට හෙක්ටයාරයකට කි.ග්‍රෑම් 1694කි)

එල්ඊ 81: හපුගස්කැන්න වත්ත, ඉහල වේවල්කැටිය අංශය (සිටුවීම 1997)

LCLWT ප්‍රතිරෝධී ක්ලෝන ටීආර්අයි 4000 ශ්‍රේණියෙන් තේරීම:

එක් පසු කප්පායු තක්සේරුවක් කර නිරීක්ෂණ වාර්තා කරන ලදී. එකදු ක්ලෝනයක් වත් වේයන්ගේ හානියට පාත්‍ර වී නොතිබුණි.

එල්ඊ 83: බලංගොඩ වත්ත, මාරතැන්න කොටස

වරණ 72ක් ෂොට් හෝල් බෝරා, ජීව දැව වේයන් ආදීන්ට ප්‍රතිරෝධී බවට තේරීම:

වර්ධන තක්සේරු තුනක් පවත්වන ලදී. හොඳින්ම වගාව තිබූන පෙල 15ක් (එම්ටී 131, 105, 101, 150, 114, 133, 121, 104, 119, 127, 122, 142, 128, 153, සහ 165) විශ්ලේෂණය කරනලදු අතර, පෙල 06ක් පමණක් ජීව දැව වේයන්ට ප්‍රතිරෝධී බව පෙනුණි.

A22.1: තේවල ෂොට් හෝල් බෝරා පාලනය සඳහා සුදුසු කෘතීම පළිබෝධ නාශක තේරීම

පරීක්ෂණ හතරක් සිදුවේ.

ඊ 303 - රන්ගල වත්ත, ක්ෂේත්‍ර අංක එන්සී 99

එම්ඊ 15 - රන්ගල වත්ත, කල්දුරියා කොටස ක්ෂේත්‍ර අංක 13ඒ

එල්ඊ 87 - හපුගස්තැන්න වත්ත, දෙහෙන කන්ද කොටස ක්ෂේත්‍ර අංක 27 (සිටුවීම 1999)

ඊ 307 - මහනිලූ වත්ත, ක්ෂේත්‍ර අංක 05

පෙබරවාරි, ජූනි සහ ඔක්තෝබර් මාස වලදී නව රසායනික තුනක් (ෆිප්‍රිනෝල් වාර 2, බීටා - සිෆ්ලුත්‍රින් සහ ඉමැඩික්ලොප්‍රිඩ්) ඉසින ලදී. එසේම මාසිකවතක්සේරු කරන ලදී.

පාලිතය සමඟ සැසැදීමේදී පෙනී ගියේ රසායනික ප්‍රතිකාරකය හා බෝරාගේ හානිය අතර සැලකිය යුතු සම්බන්ධතාවක් හෝ අස්වනු අතර සම්බන්ධතාවයක් නොමැති බවය.

A22.2: බෙව්වාරියා බැසියානා (*Beauvaria bassiana*) සමඟ ඇති තේ වල ෂොට් හෝල් බෝරා හානිය අඩු කිරීම සඳහා ජීව විද්‍යාත්මක පාලන කාරකයන් වෙන් කිරීම

ඊ 309 - රත්ගල වත්ත, රත්ගල ක්ෂේත්‍රය අංක එන්සී 99

ඊ 310 - ටෙම්ප්ලස්ටෝ වත්ත, ක්ෂේත්‍ර අංකය - එච්-1
රොසැල්ල (කප්පායුවෙන් පසු 2 වන වසර)

එම්ඊ20 - මොරහේන - (දොඩන්තැන්න මහතාගේ පෞද්ගලික)

යෙදීමෙන් මාස 2කට පසුව නිරීක්ෂණය වූයේ දිලීර හා දිලීර අවසාධිත මගින් සියළුම කුරුමිනියන් මිය ගොස් ඇති බවයි.

A22.3: ෂොට් හෝල් බෝරාගේ හානිය අඩු කිරීම සඳහා ඔවුන්ට විකල්ප ධාරක ශාක විය හැකි සෙවන ශාක වර්ග හඳුනා ගැනීම

දිග 12" සහ විෂ්කම්භය සෙ.මී.1ක් වූ පහත දැක්වෙන ශාක විශේෂ වල කඳු කැබලි වලට පළිබෝධකයා රඳවා ගැනීමේ හැකියාව පරීක්ෂා කරන ලදී.

- 1) *Montanoa bipinnatifida*
- 2) *Gravellia robusta*
- 3) *Calliandra Calothyrsus*
- 4) *Flemingia congesta*

X.fornicatus කෘමියා *Montanoa bipinnatifida* ශාක කොටස් වලට ආකර්ශනය නොවීය. *Xyleborus* කෘමියා එයට ආකර්ශනය විය. එම කෘමියා තේ වලට හානි ඇති නොකරයි. අනෙක් ශාක විශේෂ තුනට තේ ෂොට් හෝල් බෝරා ආකර්ශනය වේ.

A22.5: ෂොට් හෝල් බෝරාගේ හානිය අඩු කිරීමට පොටෑසියම් පොහොර නවීකරණය

ඊ 289 - ඇටම්පිටිය වත්ත, 1 කොටස, ක්ෂේත්‍ර අංක. 2

ඊ 290 - හන්තාන වත්ත, ෆැක්ටරි කොටස, ක්ෂේත්‍ර අංක. 9ඒ

පොරොසියම් මට්ටම්වල වෙනසක් නොපෙන්වුවත්, ක්ලෝන අතර වෙනසක් පෙනුනි, ඩීඑන්, ටීආර්අයි 4070, ටීආර්අයි 2025, සහ ටීආර්අයි 2023

A22.7: ෂොට් හෝල් බෝරා සඳහා පරිඝනක දත්ත පදනම සහ අස්වනු හානි විලාශය අතර සම්බන්ධතාවය

ශොට් හෝල් බෝරාගේ ගත්ත ලක්ෂණ විස්තර කිරීමට හැකි ගහණ මොඩියුලයක් සැකසීම, මොඩලය DYMEX සමඟ භාවිත වේ. විලාශය දැක්වීමට වූ මොඩියුලය සංවර්ධනය කර ඇත්තේ ඕස්ට්‍රේලියානු CRCTPM ආයතනයයි. පරීක්ෂණ ආරම්භ කර ඇත.

A23.4: මේරු තේ ශාක වලට හානිකරන වට පණුවන් පාලනය සඳහා රෝපන ක්‍රියා ප්‍රතිශෝධනය පාංශු ආකාරය නැවත සකස් කරන ද්‍රව්‍ය එකතු කිරීම, ආවරණ හා උගුල් හෝග වගාව මඟින් වටපණු ගණනය අඩු කිරීම මඟින්.

ව්‍යාපෘති A23.4 සහ A 32

විද්‍යාත්මකව කාබනික ගොවිතැන ඇගයීම පිණිස පහත දැක්වෙන දෑ ශක්තිමත් කරනලදී. ජීව ගණික ගොවිතැන, ස්වභාවික ගොවිතැන හා සිටුවීම, වර්ධනය, පෞච්ච විවිධත්වය රැකගැනීම, ආදිය සඳහා පාරම්පරික ක්‍රම අනුගමනය කරන ලදී.

ස්වභාවික ගොවිතැනි ආදර්ශනය පිහිටුවන ලද්දේ තේ පර්යේෂණායතනයේ වටපණු පරීක්ෂණ ක්ෂේත්‍රයෙනි. "TRI-ORCON" අත්හදා බැලීම සිදුවෙමින් පවතී. "BIDORCON" අත්හදා බැලීම ආරම්භ කලේ 2002 මැයි මාසය.

N 369: වටපණු ජීව විද්‍යාත්මක මර්ධන කාරකයන් ප්‍රචාරණය කිරීම වෙන් කරගන්නා ලද වටපණු මර්ධන කාරක වන විවිධාකාර පැස්ටූරියා පෙනෙට්‍රාන්ස් සහ වටපණු උගුල් දිලීර වන -

ඇන්ත්‍රොපොට්‍රිස් මියුසිෆෝමිස්, ඇ.ඔලිගොස්පෝරා, ඇ. විශේෂ, ඔක්ටිලෙල්ලා විශේෂ සහ මොනක්‍රොස්පෝට්‍රියුම් විශේෂ අනාගතයේ භාවිතය සඳහා විද්‍යාගාරයේ සහ බඳුන් වල නඩත්තු කෙරේ.

කෘෂිකාර්මික කටයුතු වලට භාවිතා කෙරෙන මේවා දේශීය සම්පත් ලෙස සලකා ආරක්ෂා කෙරෙන අතර, පරීක්ෂණ පදනමක් මත අනාගතයේදී ක්ෂේත්‍ර වලට බෙදා හැරේ.

N 370: කාබනික තේ වගාවෙහි තේ වටපණු පාලනය

කාබනික ආකාරයෙන් සහ සාමාන්‍ය ආකාරයෙන් වගාකර ඇති පරීක්ෂණ කොටු වලින් පස් එකතු කර ගෙන ඒවායෙහි සිටින පාංශු සතුන් වර්ගයන් පරීක්ෂා කරන ලදී. එම සතුන් හා පස අතර සංවර්ධනය වී ඇති සම්බන්ධතාවය අඛණ්ඩ කර ගැනීමට මෙම අධ්‍යයනය කෙරුණි.

N 371: තේ වටපණුවන්ට ද්‍රෝහි වෙනත් ස්වාභාවික වටපණු විශේෂ පරීක්ෂාව

වටපණුවන්ගේ ජෛව පාලන කාරකයන්ගේ ගහන සනත්වය සහ නිඛිවුඩි වතුයායේ පී.ලුසි, කොට්ටාව තේ පර්යේෂණ ස්ථානයේ රැඩොෆෙලස් සිම්ලස් ගේ ගහන සනත්වයන් පරීක්ෂා කෙරුණි. එහි අරමුණ වූයේ නිවර්ථන කලාපීය තත්ත්ව යටතේදී වටපණුවන් විසින්ම තවත් වටපණු විශේෂයකට විරුද්ධකාමී වීමේ යාන්ත්‍රණය පැහැදිලි කර ගැනීමයි. ක්ෂුද්‍ර ආන්ත්‍රොපෝඩා ගහන සනත්වය කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කරමින් පාංශු ජීව ස්බන්ධය කාබනික තේ වගාව කෙරෙහි කෙසේ බලපාන්නේ දැයි මෙහිදී අධ්‍යයනය කරන ලදී.

සාමාන්‍ය ආකාරයට වගාකල සහ පසට කොහොඹ තෙල් අවශේෂ එකතු කළ පරීක්ෂණයේදී පෙනී ගියේ ක්ෂුද්‍ර ආන්ත්‍රොපෝඩා ගහනය සැලකිය යුතු පමණින් අඩුවන බවයි. (P = 0.05)

කාබොන්ඩයොක්සයිඩ් නිකුත් වන සීඝ්‍රතාවය අනුව ක්ෂුද්‍රජීවී ක්‍රියාකාරීත්වය විමසීමේදී පෙනී ගියේ, කාබනික පසෙහි එය පස් ග්‍රෑම් එකකට මිලිග්‍රෑම් 3.82 සිට 4.20 දක්වා වර්ධනය වන බවයි. සාමාන්‍ය තත්ත්වයේ තේ පසෙහි එය 3.01ක් විය.

කොම්පෝස්ට් එකතු කරනලද පසෙහි මෙම CO₂ නිදහස් වීමේ සීඝ්‍රතාවය ඉහල මට්ටමක වූ අතර, අය සාමාන්‍ය පසට වඩා 34.47% කින් වැඩිය.

සාමාන්‍ය තත්ත්ව යටතේ වගා කළ තේ වලට වඩා කාබනික වගා තේ වල දක්නට ලැබුණ ලක්ෂණ නම්, මූල ජීව ස්බන්දය වැඩිවීම, මුල් ගමන් කරන්නාවූ ගැඹුර වැඩිවීම, දළවල ජීව ස්බන්දය වැඩිවීම ආදියයි. කොම්පෝස්ට් යෙදූ හෝගය ඉහත ලක්ෂණ උසස්ම ලෙස තිබුණි.

මේ අනුව කාබනික තේ වගාව මඟින් පාංශු ජෛව විවිධත්වය පවත්වා ගැනීමටත් පරිසර විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ තිරසාර ලෙස තබා ගනිමින් අස්වනු වැඩි කර ගැනීමටත් හැකි බව පෙනේ.

කාබනික ලෙස හා සාමාන්‍ය ලෙස තේ වගා කරන පස් වල හියුමික් අම්ල සහ E4:E6 අනුපාත විශ්ලේෂණයන්ද කරන ලදී.

N 375: තේ තවත් වල රසායනික ප්‍රතිකාර වලට විකල්පයක් ලෙස තේ ප්‍රචාරණය සඳහා නිර්පාංශු මාධ්‍ය භාවිතය.

විවිධ නිර්පාංශු බඳුන් වල සකස්කල තේ පැළ දැඩි ලෙස P.loosi ආසාදිත කොටුවල සිටුවා, වටපණු ආසාදනය තක්සේරු කරනලදී. දත්තවල සැලකිය යුතු වෙනසක් නොවීය. පරීක්ෂණය නැවත කරනු ලැබේ.

N 419: විවිධ පණු තාක්ෂණයන්, වටපණු හානි සහ තේ වල ඵලදායිතාවය ඇගයීම

මෙම පරීක්ෂණය සිදුවෙමින් පවතී.

A 23.5: පාංශු ජෛව ස්බන්දය හා තේ නිෂ්පාදන ඵලදායිතාවය කෙරෙහි පාංශු පළිබෝධ නාශක වල බලපෑම

හත්තාන, පස්සර, කොට්ටාව, දෙනියාය, ශාන්ත කුම්බිස් සහ රත්නපුරයෙන් ලබාගත් පස් සාම්පල 06ක් පැරක්වට්, ඩයිපුරාන්, රවුන්ඩ්අප්, කාබොපිපුරාන්, නෙමකර් සහ බැසමිඩ් යන පළිබෝධ නාශක 06 සමඟ රයිසෝටියම් ක්‍රියාකාරිත්වය හා තේ නිෂ්පාදන ඵලදායිතාව පරීක්ෂා කරන ලදී. මෙම පරීක්ෂණ විදුරු සෙවිලි නිවාස තුළ කල අතර, පරීක්ෂණය තව දුරටත් සිදු කෙරේ.

N 417: විවිධ වගා කටයුතු වල යොදන කම්කරුවන්ගේ සෞඛ්‍යය තක්සේරුව

සාමාන්‍ය ක්‍රමයට වූ වගාවන්හි (ශාන්ත කුම්බස් වත්ත) සහ කාබනික වගාව (හල්දැන්මුල්ල) වලට යොදන ලද තෝරාගත් කම්කරුවන් ගේ සෞඛ්‍යය තක්සේරුවන් සංසඳනය කරනලදී. ලබාගත් දත්ත හා සෞඛ්‍ය විද්‍යාත්මක සාම්පල විශ්ලේෂණය කෙරෙමින් තිබේ.

ව්‍යාපෘති A 23.6

N 398: පාංශු ජෛව ස්බන්ධය කෙරෙහි ජීව ද්‍රව්‍යවල බලපෑම සහ තේ වල එලදායිතාවය

පාංශු ජෛව ස්බන්ධ තක්සේරුව හා වියුරු ගෘහ තුළදී තේ වල එලදායිතාවය ඇගයීම පිණිස බයෝපික්, වයිනා, හ්‍යුමැට් 2000 සහ EM තෝරා ගන්නා ලදී. දත්ත විශ්ලේෂණය වේ.

B29: පළිබෝධ වලට ස්වභාවිකම ප්‍රතිරෝධී තේ ක්ලෝන තේරීමට කරන ක්‍රම ප්‍රතිශෝධනය

ME 16: ෂොට් හෝල් බෝරා සඳහා ක්ලෝන තේරීම

වැඩිම හානිය විආර්භයි 3022 ක්ලෝනයට බවත්, ඊළඟ මට්ටම විආර්භයි 3014, 3019, සහ 3063ටත්, අඩුම හානිය විආර්භයි 3014, 3018, 3015 සහ 4006 ඇති බව පෙනුණි. පරීක්ෂණ කාලය වූ මාසය තුළ කිසිම හානියක් සිදුවී නැත්තේ විආර්භයි 2023ට පමණි.

ජීව විශ්ලේෂණය - 1

පහතරට ජීව දැව වේගයට ප්‍රකාරෝධිත්වය සඳහා මාරකැන්න වරණය වෙන්කිරීම කලහ. ක්ෂේත්‍රයේදී මහා වර්ධනයක් පෙන්වූ වරණ 15 පරීක්ෂා කෙරුණි. ක්ලෝන 06 ප්‍රතිරෝධී වූ අතර, 09 වේගයට පාත්‍රවිය. ප්‍රතිරෝධී ක්ලෝන වූයේ, එම්ටී 131, 105,101,142,128 සහ 165යි. මේවායේ රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනයට (Multification) යොදා ඇත.

කඳන් හා පටක කුළ සිටින වේයන් සංඛ්‍යාව අතර සැලකිය යුතු වෙනසක් ඒ ඒ ක්ලෝන අතර විය.

CATMOD පිළිබඳ අනුගමනය කර දත්ත විශ්ලේෂණය කෙරුණි. ප්‍රතිඵල පහත දැක්වේ.

වේ කුහර සංඛ්‍යාව, ජීව සහ මිය ගිය වේයන් සංඛ්‍යාව, හි සැලකිය යුතු වෙනසක් ඇත. එහෙත් CV% ඉහළ අගයන් ගන්නා බැවින් විශ්වාසනීය නිගමනයකට එළඹීමට අපහසුය. අධ්‍යයනය තව දුරටත් සිදුවේ.

ව්‍යාපෘති B 30: N 386

වටපණුවන් සහ පහතරට ජීවිත වේයන් වැනි පළිබෝධ කෙරෙහි තේ ක්ලෝන වල ඇති ජෛව රසායනික ප්‍රතිරෝධය වටපණුවන් (11 වන පියවර අධ්‍යයනය) තේ ක්ලෝන වල කැබලි, (P.loosi වලට ප්‍රතිරෝධී සහ පාත්‍රවන) වල ඇති ජෛව රසායනිකව මූලික වූ ප්‍රතිරෝධය පිළිබඳව අධ්‍යයනය කරන ලදී.

N 386

තෙමටෝඩාවන් කෙරෙහි තේ ක්ලෝන සතු ජෛව රසායනිකමය ප්‍රතිරෝධී බව

මෙම අධ්‍යයනය සඳහා ශාන්ත කුම්බස් සහ ලුල්කදුර වතුයාය වලින් වටපණුවන්ට ගොදුරු වන හා ප්‍රතිරෝධී තේ ක්ලෝන 13ක් තෝරා ගනු ලැබීය.

තේ ක්ලෝන වල මුල් වලින් නිස්සාරන කරගත් දෑ වල අඩංගු මුළු පොලිෆිනෝල් සහ ලෙයුකොන්තොසයනීඩින් ප්‍රමාණය වර්ණමිතික හා HPLC ක්‍රම භාවිතයෙන් විශ්ලේෂණය කරනලදී.

ප්‍රදේශ දෙක අතර පොලිෆිනෝල් ප්‍රමාණයන්හි සැලකිය යුතු වෙනසක් විය. එහෙත් රෝගයට පාත්‍ර වූ හා ප්‍රතිරෝධී ක්ලෝන වල අඩංගු පොලිෆිනෝල් ප්‍රමාණයන් අතර සැලකිය යුතු වෙනසක් නොවීය.

ලුල්කපුර හි වූ තේ ක්ලෝන අඩංගු පොලිගිනෝල් ප්‍රමාණ විශ්ලේෂණයේදී පෙනී ගියේ ප්‍රතිරෝධී ක්ලෝන වල එම ප්‍රමාණය රෝගයට පාත්‍ර ක්ලෝන වල අඩංගු ප්‍රමාණයට වඩා සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකින් වැඩි බවය.

ක්ලෝන දෙකෙහිම පොලිගිනෝල් ප්‍රමාණ හා P.loosi ගහණ අතර වූයේ අඩු අනෝන්‍ය සම්බන්ධතාවයකි. මෙය ප්‍රදේශ දෙකෙහිම වෙනසක් නොවීය. මෙම අධ්‍යයනය අවශ්‍ය ලෙස වෙනස් කර ඇත.

N 384:

තේ වගා බිම් වල ඇරකිස් පින්ටෝයි වගාකිරීම නිසා ඇතිවන වටපණු නාශක ගුණය පිළිබඳ අධ්‍යයනය

හත්තාන තේ පර්යේෂණායතනයේ මෙම පරීක්ෂාව කරන ලදී. P.loosi, R similes හා Meloidogyne විශේෂ අඩංගු පස් සීමෙන්ති ටැංකි වල නඩත්තු කෙරේ. පරීක්ෂණය දැනට කෙරෙන අතර ඒවායේ රසායනික නිස්සාරක ගන්නවා ඇත.

පහතරට ජීවී දැව වේයන්

මේවායේ ක්‍රියාකාරකත්වයන් නිරීක්ෂණය සඳහා විවිධ ජීව විශ්ලේෂණ ක්‍රම භාවිතා කළත් ධනාත්මක ප්‍රතිඵල නොලැබුණි. ක්‍රියාකාරකත්වයට හේතුව සංයෝග කීපයක ඒකාබද්ධ ක්‍රියාව හෝ තනි එකක ක්‍රියාව යැයි සැක කෙරේ.

ඩලෙක්ට්‍රෝ ඇන්ටෙනෝග්‍රෑම් අධ්‍යයනය (EAG)

දැවමය ද්‍රව්‍ය ද්‍රාව්‍යක අවශෝෂණය කර MPLC මඟින් ඒවා වෙන්කරන ලදී. හඳුනාගැනීමේ කටයුතු සිදුවේ.

C 2:

ඉල්පණු විශ්ලේෂණය

සාම්පල 1146 ක් සකස් කර පරීක්ෂා කරන ලදී. වාර්ථා 36ක් ඉදිරිපත් කර ඇත.

D17:

තේ වතු වල වටපණු පිළිබෝධ කළමණාකරණය

- MeBr 9** ආසාදිත පස් ජීවානුහරණය සඳහා වාෂ්ප කුටියක් සංවර්ධනය
 වාෂ්ප ජනකය, ජල බඳුන සහ කුටීරය නිර්මාණය කර පරීක්ෂා කරනලදී. ජේටන්ට් බලපත්‍රය ලබාගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු කර ඇත.
- MeBr 48** තවාන් කුටීරය ඇගයීම - ඩයගම නැගණහිර වත්ත, ඩයගම
 අවසන් වර්ධනය හා වටපණු තක්සේරුව කර ඇත. පරීක්ෂණය අවසන්ය. දත්ත විශ්ලේෂණය කෙරේ.
- MeBr 49** පාංශු සුර්ය තාපනය හා ආදේශක තේ පණුවන් කෙරේ ඇති කරන ඒකාබද්ධ බලපෑම - නායබැද්ද වත්ත, බණ්ඩාරවෙල
 අවසන් වර්ධනය හා වටපණු තක්සේරුව කරනලදී. දත්ත විශ්ලේෂණය කෙරේ.
- MeBr 53** වටපණු නාශක වෙන්කිරීම, තේ පර්යේෂණායත මැදුරට ස්ථානය, හත්තාන
 පරීක්ෂණය කරගෙන ගොස් ඇත. අවසන් තක්සේරුව 2004 ජනවාරි මාසයට සැලසුම් ගතයි.
- MeBr 54** පාංශු ආදේශක මත තවාන් කුටීර වල බලපෑම ක්වින්ස්ටවුන් වත්ත, හාලිඇල
 අවසන් වර්ධනය හා වටපණු ඇස්තමේන්තුව කරනලදී. පරීක්ෂණය අවසන් අතර දත්ත විශ්ලේෂණය සිදුවේ.
- MeBr 54A** වටපණුවන් කෙරෙහි තවාන් කුටීරයේ බලපෑම ක්වින්ස්ටවුන් වත්ත, හාලි ඇල
 මෙය තවාන් පරීක්ෂණ වල පසු අධ්‍යයනයකි. මෙය දැනට සිදුවේ.
- MeBr 56** වටපණුවන් මූලෝක්පාචනය සඳහා පස තාපනය කිරීම - හුවිවිල් වත්ත, ආගරපතන
 තාපන කැටිය හා ගැස් හීටරය නිර්මාණය කර අවසන්ය. එය තවානේදී පරීක්ෂා කරන ලදී. පරීක්ෂණය පැවැත්වේ.

මූලික අධ්‍යයනය

තවත් පසට එකතු කිරීමට දහයියා වල (භෞතික)
යෝග්‍යතාවය තීරනය කිරීම

MeBr 58 විවිද ශ්‍රේණි වල දහයියා වර්ග තේ තවත් වලට ඇති
යෝග්‍යතාවය විවිධ ස්ථාන වලදී පරීක්ෂා කිරීම
කුවිත්ස්ටවුන් වත්ත, භාලිඇල

දේශීය වී පැහීමේ යන්ත්‍ර වලින් ලැබෙන දහයියා වලදී වඩා
තේ වල හොඳින් මුල් ඇදීම ජපන් වී පාහින යන්ත්‍රයෙන්
ලැබෙන දහයියා වලදී සිදුවේ.

පස් සමඟ අනුපාත දෙකකට දහයියා මිශ්‍ර කර කරනලද
පරීක්ෂණයේදී පෙනී ගියේ ඒවා අතර වෙනසක් නැති බවය.
මුල් ඇදීම කෙරේ ඇති බලපෑම වෙනස් වන සුළුය. විවිධ
දහයියා මිශ්‍රණ වලදී ඒවා වටපණුවන් මත ඇති කරන
බලපෑමේ වෙනසක් නොවීය.

MeBr 67 විවෘත හා සංවෘත මළුවල වූ පාංශු ආදේශක සැසදීම
හුවිවිල් වත්ත, ආගරපතන

පොහොර යෙදීම හා වෙනත් කඩත්තු කරන ලදී. පරීක්ෂණය
පැවැත්වේ.

MeBr 70 ඩබල් ටෙන්ට් පාංශු සුර්යතාපනය - ක්විත්ස්ටවුන් වත්ත,
භාලිඇල

තවත් පාත්ති සකස් කරන ලදී. පරීක්ෂණය පැවැත්වේ.

MeBr 71 ජීව විද්‍යාත්මකව වටපණු මර්ධනය තේ පර්යේෂණායතන
විද්‍යාගාරය

වටපණුවේදී විද්‍යාගාරයේ වටපණු සමූහ නඩත්තු කර ඇත.
පරීක්ෂණය පැවැත්වේ.

MeBr 72

පාංශු සූර්යතාපනය සමඟ පාංශු ආදේශක සහ රසායනික වටපිටාව නාශක වල බලපෑම - හැන්ඩ්ෆෝඩ් වත්ත, දෙනියාය

පරීක්ෂණය පැවැත්වේ.

MeBr 64

"දෙනියාය ගැටළුව" සඳහා රසායනික ප්‍රතිකාර නඩත්තු කිරීමේ පරීක්ෂාව ආදර්ශන කොටුමත සිදුවේ. දෙනියාය, බටයාය, මිනිරන්කන්ද

ප්‍රතිකාරක:

1. නෙමකර් 10 ග්‍රෑම්/පදුරු, මාස 06ක් තුළ මෙතම් සෝඩියම් 10 මිලි/පදුර මෙම ප්‍රතිකාරක දෙකම ක්‍රියාකාරීය.

නෙමකර් (TI) ප්‍රතිකාර කල කොටු පළමු ප්‍රතිකාරයට මාස 1-2 කට පසු යථා තත්වයට පත්විය.

D 18

උඩරට ජීවදැව වේයන් පාලනය

E 11 - ලක්ෂ්පාන වත්ත, වලමලෙයි කොටස, ක්ෂේත්‍ර අංක 03

ප්‍රතිකාරක:

1. ඩන්ඩව්ලොර්පීඩ් ("ආඩ්මයර් එස්.එල් 200") හෙක්ටයාරයට ලීටර් 6-5 බැගින්
2. ෆිජ්රිනෝල් ("Regent 50 EC") හෙක්ටයාරයට ලීටර් 3.5 බැගින්
3. බේට්ටුවේරියා බසියානා බිජානු ද්‍රාවනය
4. බේට්ටුවේරියා බසියානා බිජානු ද්‍රාවනය+ ආඩ්මයර් එස් එල් 200 හෙක්ටයාරයට ලීටර් 6-5

5. රිපරිනෝල (රිපෙන්ට්) කැට හෙක්ටයාරයට කි.ග්‍රෑ. 30 බැගින්
6. පාලකය ප්‍රතිකාරක රහිත

පඳුරක ජීවීන් සංඛ්‍යාව

ප්‍රතිකාරකය	1 වන තක්සේරුව	2 වන තක්සේරුව
T1 - R1	15	35
R2	244	195
R3	182	0
R4	0	162
T2 - R1	0	0
R2	6	0
R3	0	0
R4	0	0
T3 - R1	0	0
R2	0	4009
R3	1290	352
R4	-	0
T4 - R1	0	41
R2	4843	0
R3	0	30
R4	-	0
T5 - R1		-
R2	-	0
R3		45
R4		350
T6 - R1	516	0
R2	152	125
R3	200	15
R4	467	20

වසර අවසානය දක්වා නිරීක්ෂණ අවසන් කර නැත. මෙම පරීක්ෂණය කෙරෙමින් පවතී.

D 19: පහතරට ජීවී වේයන් පාලනය

LE 88 - පානම්බලන තේ වත්ත, අත්තමලහේන මාවත, කහටපිටිය, කනන්විල (හොරණ)

අධ්‍යයනයේ අරමුණු:

- 1) ශෝධක වේයන් ක්‍රියාකාරී පසැති පහතරට තවත් වලට කොහුවක් සහ දහයියා භාවිතයට ඇති හැකියාව බැලීම
- 2) LCLWT ප්‍රතිරෝධී ක්ලෝන (ටීආර්අයි 4046, 4006, 3014, 4042, 4049, සහ 2027) වැඩි වාසි අරඹයා නව තාක්ෂණයන් සමඟ යොදාගත හැකි ප්‍රදේශ සොයාගැනීම
- 3) ආන්තික බොරළුමය පස, වේයන් සහ කඳන් පැලීමේ ව්‍යාධි ක්‍රියාකාරී සහ ඉහල උෂ්ණත්වය වැනි ලක්ෂණ අවේනික වූ ප්‍රදේශ වලට වඩාත්ම සුදුසු තේ ක්ලෝන තෝරා වෙන්කර ගැනීම
- 4) නවීකරණය කළ තාක්ෂණයන්ට කුඩා තේ වගාකරුවන්ගේ ඇති අනුවර්ථනය විමසා බැලීම

2002 වසරේ ජූනි මස කැබලි සිටුවන ලද අතර, තවත් කටයුතු කෙරේ. බෝගයට වයස මාස 3කදී වර්ධන තක්සේරුව කරනලදී.

D 20 තේ වගාවේ කාලීන පළිබෝධ මර්ධනය සඳහා ආරක්ෂිත කෘමිනාශක, ඇකරිනාශක හඳුනා ගැනීම සහ ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන ක්‍රම හඳුනාගැනීම

ME 6(02) පහතරට ප්‍රදේශවල ශෝධක වේයන් පාලනය සඳහා සුදුසු කෘමිනාශක තෝරා වෙන්කිරීම -
ඩක්වරි වත්ත, ලෝල්ගම කොටස, ක්ෂේත්‍ර අංක 10

2002 ජූනි මස සිට රසායනික ඉසීම කරනලදී. මාසික නිරීක්ෂණ ලබාගන්නා ලදී.

2002 ජනවාරි - දෙසැම්බර් කාලය සඳහා ප්‍රතිඵල සාරාංශය

	මුළු භාණ්ඩ			ශෝධක			වේයන්		
	R ₁	R ₂	R ₃	R ₁	R ₂	R ₃	R ₁	R ₂	R ₃
T ₁	1	21	23	1	25	22	0	2	4
T ₂	3	22	13	3	21	17	5	0	7
T ₃	1	13	21	1	12	27	2	1	7
T ₄	26	41	73	20	38	64	18	6	23

- T1 - රිපෙන්ට් (කැට) - 30 කී.ග්‍රෑ/හෙක්
  - T2 - රිපෙන්ට් දියර - 3.5 ලීටර්/හෙක්
  - T3 - රිපෙන්ට් (දියර) - 2 ලීටර්/හෙක්
  - T4 - පාලකය
- පර්යේෂණ කෙරේ.

LE 90: පැලෑටි අභිජනන අංශය හා කෘෂි කීට විද්‍යා අංශය ඒකාබද්ධ පරීක්ෂණ: පහතරට (රත්නපුර)

වේයන්ගේ ක්‍රියාකාරිත්වය වැඩි ප්‍රදේශ වල තේ තවාන් වලට පාංශු ආදේශක ලෙස භාවිතා කල හැකි පහසුවෙන් ලබාගත හැකි කෘෂි අතුරු ඵල පිළිබඳ අධ්‍යයනය. මෙහිදී මුල් ඇද්දවීමේ මාධ්‍යයක් ලෙස පස භාවිතය අඩු කිරීමට අවධානය යොමුවිය. එක් පරීක්ෂාවක් සකස් කරනු ලැබුයේ පහතරටට අයත් රත්නපුර තේ පර්යේෂණ ස්ථානයෙනි. එහිදී කොහුවත් සහ දහයියා භාවිතා කෙරුණි.

ප්‍රතිඵලිත 03ක් සහිතව ප්‍රතිකාරක 09ක් භාවිතා විය. එක් ප්‍රතිඵලිකයක් සඳහා යොදාගත් ශාක ගණන 100කි. ටීෆාර්අයි 4042 ක්ලෝරයේ කැබලි 2002 දෙසැම්බර් මස සිටුවන ලද අතර දැනට තවාන් කටයුතු සිදුවේ.

විවිධ අධ්‍යයන

හදිසි පළිබෝධ හානි පැතිරීම: මිනිසුර හා දුම්රු ප්‍රදේශ වල (කුඩා තේ වගාකරුවන්) ලපටි තේ පදුරු වලට කුරුමිණි උවදුරු පැතිරීම

පරිනත කුරුමිණියන්ගෙන් ශාක වලට හානි සිදුවිය. (ස්කැරබඩේ කුලය, මෙලොලොන්තිනේ කුලය) රිජන්ට් 10% (රිජන්ට් මිලි.50ක් ජලය ලීටර් 15ක) යෙදීමෙන් මෙම පළිබෝධය පාලනය කරන ලදී.

පැලෑටි ව්‍යාධි විද්‍යා අංශය
වැඩ බලන අංශ ප්‍රධානි - ඒ බාලසූරිය

ව්‍යාපෘතිය A - 1.2 ප්‍රතිරෝධීතාව සඳහා වෙන්කිරීම/තෝරීම, උඩරට

PP/PORI/98 පෝරියා මූල් රෝගයට ප්‍රතිරෝධී/ගොඳුරුවන නව ක්ලෝන වෙන්කිරීම - ශාන්ත කුමඛස් වත්ත

අවසන් තක්සේරුවෙන් හා රෝග ප්‍රමාණ ශ්‍රේණි කිරීමෙන් පසුව ශාක උදුරු අත්හදා බැලීම අවසන් කරන ලදී. විභාජ්‍ය 4072, 2025, 3072 සහ 4052 ක්ලෝන පෝරියා රෝගයට තරමක් ප්‍රතිරෝධී බවත්, විභාජ්‍ය 3057 ක්ලෝනයෙහි ප්‍රතිරෝධීතාව ඉතා අඩු බවත් මෙම අධ්‍යයනයේදී පෙනී ගියේය.

PP/BB3/99- පත්‍ර බුබුළු රෝගයට ප්‍රතිරෝධී 0ST පදුරු තෝරීම - සයගම වත්ත (කැගෙනහිර)

තෝරාගත් පදුරු 17 කින් කැබලි ලබාගෙන පත්‍ර කබොළ රෝගයට ප්‍රතිරෝධී සහ වෙනත් පදුරු ලක්ෂණ සඳහා තෝරා වෙන්කිරීම කරන ලදී. මෙම කැබලි වල ඇගයීම දැනට එම වත්තේ නවාතෙහි ඔවුන්ගේ අධීක්ෂණය යටතේ සිදුවේ.

PP/PORI/00 පෝරියා මූල් රෝගයට ප්‍රතිරෝධී / ගොඳුරු වන නව ක්ලෝන වෙන් කිරීම - ශාන්ත කුමඛස් වත්ත

ආරම්භක ද්‍රවණ වල ගුණාත්මය දුර්වල වුවද, එකතු කළ දත්ත මූලික මෙහෙයවීම සඳහා විශ්ලේෂණය කරන ලදී. ඒ අනුව පෝරියා රෝගයට ප්‍රතිරෝධීතාව අනුපිළිවෙලින් මෙසේය. විභාජ්‍ය 4042, 2025, 3014, 4006 සහ 4046

පැළ උදුරන ලද අතර අත්හදා බැලීම අවසන් කෙරුණි.

PP/PORI/02 - පෝරියා මූල් රෝගයට ප්‍රතිරෝධී / ගොඳුරු වන නව ක්ලෝන වෙන් කිරීම - ශාන්ත කුමඛස් වත්ත

අගෝස්තු මාසයේදී නව ශ්‍රේණිවල වෙන්කිරීම් ආරම්භ කරන ලදී. මේ සඳහා අළුත් කළ වලවල්ද ඇතුළු වලවල් ආකාර දෙකම භාවිතා විය.

අංක 1: විභාජ්‍ය දර්ශ 3014, 3047, 4059, සහ 4079 යනාදිය විභාජ්‍ය 2025 සමඟ පරීක්ෂා කරන ලදී.

අංක 2: විභාජ්‍ය දර්ශ 4006, 4042, 4053, සහ 4067 යනාදිය විභාජ්‍ය 2025 සමඟ පරීක්ෂා කරන ලදී.

PP/BB3/02 - පත්‍ර බුබුළු රෝගයට ප්‍රතිරෝධී / ගොඳුරුවක ක්ලෝන තේරීම - වීජී 80 දෙවන පියවර අත්හදා බැලීම, ශාන්ත කුමඹස් වත්ත

කොටු 29ක් ඇතුළත් වූ එක් ප්‍රතිඵලයක මුළු අසාධිත පත්‍ර ගණනය දෙවන වරට ලබාගන්නා ලදී.

ව්‍යාපෘති A - 4.2 ප්‍රතිරෝධීතාව සඳහා තේරීම/වෙන්කිරීම, පහතරට

PP/MCI/00 මැක්රොලොමා කැන්කර් රෝගයට ප්‍රතිරෝධී OST පඳුරු තේරීම (හුලංආව වත්ත, අඟුරැස්ස)

පඳුරු 10ක් මවු පඳුරු ලෙස ගෙන එකකින් කැබලි 25 බැගින් ලබාගන්නා ලදී. මේවා දැනට ඇගයීම එම වන්නේදී කෙරේ.

ව්‍යාපෘති A - 23.1

ප්‍රධාන මුල් රෝග වලට හා පස නිසරු කිරීමට හේතුවන පාංශු දිලීර (දේශීයව වෙන්කල) සහ විරුද්ධකාර ගුණාංග තේරීම හා ඒවායේ ඇගයීම

පෝරියා හයිපොලැටේරිටියා, ෆෙලිමස් නොක්ෂියස් (පිඬුවෝපොරස් නොක්ෂියස්) සහ පිඬුවෝපොරස් මයික්‍රොපෝරස් (6.ලීග්නොසස්) යන ද්විත්ව රෝපිත ඇතිගර් පි මරෙන්ටියෝග්‍රිසියම් සහ ටි.සියුඩොකොනික්ගයි යන පූර්ව ව්‍යාධි එකමුතුව ඉතා හොඳින් මර්ධනය විය. මේවා PDA පෙට්‍රිදිසිවල වූ PDA මාධ්‍යයට 5,10,15,20,30 සහ 40% ප්‍රතිශත වලින් එකතු කර ඒවායේ විෂ/විරුද්ධ ලක්ෂණ වලට පරීක්ෂා කරන ලදී. අනෙකුත් ඒකාබද්ධ ද ව්‍යාධි අවක්ෂේපනය ප්‍රමාණවත් ලෙස ලබාදුණි. ඉන් පෙති ගියේ එවායේ ඇති ජෛව විභවයයි.

ව්‍යාධිජනකයින් වන P.hypolateritia, R. nicropurus සහ P.noxious යනාදිය මාංශ මීගු රෝපිත වල වගා කරන ලදී. ඒවා A.niger, T'Pseudokoningii සහ P. aurantiogriseum යනාදියේ අප වෘත්තීය ද්‍රව්‍ය වලට ඇති ප්‍රතිරෝධී බව විශ්ලේෂණය කරන ලදී. ව්‍යාධිජනකයන් තිදෙනාගේ මර්ධනය විවිධ ප්‍රමාණ වලින් සිදුව තිබුණි.

P.hypolateritia (රතුමුල් රෝග ව්‍යාධිජනකයා) ලංකාවේදී වන්නෙන් ලබාගත් අතර, එහි විවිධ රෝග කාරක ඇති බව මොරේ සහ මස්කෙලිය ප්‍රදේශ වලින් ලබාගත් ඒවායින් පෙනුණි.

A. niger පාලනය කිරීමට 0.05% සාන්ද්‍ර ප්‍රයිවෙමොල්, ප්‍රොපිකොනෂොල්, හෙක්සාකොනෂොල් සහ කෙබුකොනෂොල් වලින් හැකිවිය. පරීක්ෂාවට ගන්නා ලද සාන්ද්‍රනයෙන් යුත් බයිටර්ටහෝල් වලින් මර්ධනය නොවීය.

T'Pseudokoningii මර්ධනය කිරීමට 0.15% සාන්ද්‍ර වූ බයිටර්ටහෝල්, ප්‍රවෙමොර්ල්, ප්‍රොපිකොනෂොල් සහ කෙබුකොනෂොල් වලින් නොහැකි විය.

P.aurantiogriseum මර්ධනය කිරීමට 0.05% සාන්ද්‍රනයෙන් යුත් ට්‍රයිකොමෝස්, ප්‍රොටිකොනෂෝල්, හෙක්සාකොනෂෝල් සහ තෙක්ෂොනෂෝල් වලින් හැකිවිය. එහෙත් එම සාන්ද්‍රනයෙන් යුත් ඛයිට්ට්ටොල් වලට එසේ මර්ධනය කිරීමට නොහැකි විය.

ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාගීම්ඵධන සංගමයේ 58 වෙනි වාර්ෂික සමුළුවේදී (දෙසැ. 4- 7) “ Antagonism of three naturally occurring fungi against major tea root diseases of Sri Lanka and their sensitivity to recommended Systematic fungicide” යන අධ්‍යයනයේ සාරාංශ පත්‍රිකාව ඉදිරිපත් කරනලදී.

PP/BCI/02 (විදුරු නිවාසය, ශාන්ත කුමඛිස් වත්ත)

විආර්ථය 2025 භාජන කරමින් *A.niger*, *T. Psendokoningii*, *P.aurantiogriseum* යන දිලීර වෙත වෙනම සහ ඒකාබද්ධ ලෙස ගත් පාලකයක් සමග පරීක්ෂණ ආරම්භ කරන ලදී. ප්‍රතිකාර දෙවන වරට (මිලි ලීටරයකට ආසන්න ලෙස බීජානු-10⁵ ක ප්‍රමාණයක්) ද යෙදීමෙන් පරීක්ෂණය සම්පූර්ණ කරන ලදී.

A.niger, *T. Psendokoningii*, *P.aurantiogriseum* යන දිලීර බීජානු පීචානුහරණය කළ පස් සහ කුඩු මාධ්‍යයක කාමර උෂ්ණත්වයේ තවත්තු කර මාස තුනකට වරක් ඒවායේ පීචානුවය තක්සේරු කරන ලදී. මාධ්‍ය දෙකෙහිම වූ බීජානු වල ඉහල ප්‍රතිශතයක පීචානුවයක් විය.

සාරාංශාත්මක අධ්‍යයන වාර්තාවක් ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාගීම්ඵධන සංගමයේ 58 වන වාර්ෂික සමුළුවට ඉදිරිපත් කරන ලදී.

VAM ගුණනය සහ වෙන්කිරීම

ව්‍යාපෘති A – 23.2

විශ්ලේෂණය කරන ලද වල් පැලෑටි විශේෂ පහෙන් (එකක් හොඳින් ක්‍රියාකාරී නොවීය.) තුනක් 2% 5% සහ 45% වශයෙන් ආසාදනය විය. ඒ අනුව එක් විශේෂයක් (*Centella asiatica*) ඉතා හොඳ ප්‍රගතියක් පෙන්වීය. ඒවා මගින් එකතු වූ බනිප් සෝෂක හා සේව ස්බන්ද ප්‍රමාණ තක්සේරු කෙරුණි.

ශාන්ත කුමඛිස් වතුයායේ හමුවූ තේ තවාන ශාක විශේෂ 30ක් ස්වාභාවික VAM ආසාදනය විශ්ලේෂණය කෙරුණි. ඉන් 10ක් VAM ධාරක ලෙස විභවයක් ඇති විශේෂි බව පෙනුණි. විශේෂ සතරක ආසාදන ප්‍රතිශතයන් 13, 10, 65, සහ 70 ලෙස සඳහන් විය. මේවා හා සම්බන්ධිත පාංශු සාම්පල වල බීජානු මට්ටම විශ්ලේෂණය කරන ලදී.

මෙම අධ්‍යයනයේ සොයාගැනීම් රුහුණ විශ්ව විද්‍යාලයේ අවසන් වසර ව්‍යාපෘති වාර්ෂික ලෙස ඉදිරිපත් විය.

“ Mycorrhizal non-tea plants and their potential towards improved soil productivity in tea “ by Ms. WGN Udayangani (TA)

ව්‍යාපෘතිය D-21 (D/LEAFDC) - පත්‍රරෝග මර්ධනය

තේ පත්‍ර මත ක්ෂුද්‍ර ජීවීන්: E.Vexans දිලීරයේ බිජුනු ප්‍රරෝහනයට සහ බිජුනු තලය දිග් වීම කෙරෙහි ප්‍රති මක්ෂිකාරක (තේ පත්‍ර නිෂ්කාරක) බලපාන අන්දම පරීක්ෂා කිරීමට විදුරු බඳුන් තුළ අධ්‍යයන ශ්‍රේණියක් පවත්වන්නට යෙදුණි. E.Vexans බිජුනු වල ප්‍රරෝහනය සිටුවක් අමීල නියා උදාසීන කෙරේ.

රෝපක මාධ්‍යය සතරක් වන ජලීය ඒගාර්, සැපෙක් ඩොක්ෂී ඒගාර්, මෝල්ට් නිෂ්කාරක ඒගාර්, මෝල්ට් නිෂ්කාරක ඒගාර්, සහ අර්තාපල් ඩොක්ෂී ඒගාර්, වලදී මෙම දිලීර බිජුනු වල ප්‍රරෝහනය සහ බිජු තල වල වර්ධනය පිළිබඳව පරීක්ෂා කෙරුණි. බයිට්ට්ටනෝල් සහ ජලක්වොමයිසින් හැර අනෙක් සියල්ලටම E.Vexans දිලීර බිජුනු ප්‍රරෝහනය වැළැක්වීමේ හැකියාව තිබුණි.

ක්ලෝන අනුව, වගාව තිබූ ප්‍රදේශය අනුව, සහ ක්ලෝනය හා ප්‍රදේශය යන දෙකෙහිම සම්බන්ධතාවය අනුව, පත්‍ර බුබුළු වල ලක්ෂණ සහ බිජුනු වල ලක්ෂණ සහ ප්‍රරෝහන හැකියාව සංසන්දනය කරන ලදී.

තේ පත්‍ර වල තිබෙන බැක්ටීරියා සහ සීස්ට් මගින් පත්‍ර බුබුළු රෝගය පිට විද්‍යාත්මකව මර්ධනය කිරීමේ හැකියාව විමසා බැලීම සඳහා පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ උපාධි අපේක්ෂකයෙකු විසින් නව පර්යේෂණ මාලාවක් ආරම්භ කර ඇත.

PP/BB/01/02 දිලීර නාශක මගින් පත්‍ර බුබුළු රෝගය මර්ධනය

මෙම පරීක්ෂණයේදී 0.1% හා 0.15% මලිගොසැවරින්, 0.05% හා 0.1% බේකර්, 0.1% ජලක්වොමයිසින් සහ පාලකයක් ප්‍රතිකාරක වශයෙන් භාවිතා විය. සෑම ප්‍රතිකාරකයක්ම තෙවරක් ප්‍රතිවලින කරන ලදී. මෙම දිලීර නාශක 10 වරක් ඉසින ලද අතර වාර 11ක් තක්සේරු කිරීම සම්පූර්ණ කර ඇත.

PP/BB/02/02 දිලීර නාශක මගින් පත්‍ර කුණුබුරු රෝගය මර්ධනය කිරීම - ශාන්ත කුම්බස් වත්ත, ක්ෂේත්‍ර අංක - 7

මෙම පරීක්ෂණයේදී ප්‍රතිකාරක ලෙස පෙරනොක්ස් පමණක්, පෙරනොක්ස් සමඟ ලැට්රෝක් (ඇලවුම), පෙරනොක්ස් සමඟ ලෙයිලි

(ඇලවුම්), කොන්ක්‍රීට් සමග ලැටරෝන්, සහ පාලකයක් භාවිතා කෙරුණි. දිලීර කාශක ඉසීමේ වාර 5ක් සහ තක්සේරු 7ක් සම්පූර්ණ කර ඇත.

ව්‍යාපෘතිය D – 22 (D/SEMDC) – කඳ රෝග මර්ධනය

PP/WRGI/02 පොදුසියම් මට්ටම කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කරමින් විවිධ පොහොර මට්ටම් වලදී එස් පී එක් ඩී අත්හදා බැලීම් වල කඳන් කුණුවීමේ රෝග තක්සේරුව - හුපේ වත්ත, කහවත්ත

2001 වර්ෂයේ ජූලි මස අවසන් කප්පාදුවේ (තෙවන කප්පාදුව) සිට කඳන් වර්ධනය වූ කුණුවීම තක්සේරු කරන ලද අතර, එහි සැලකිය යුතු වර්ධනයක් නොපෙන්වීය. ප්‍රතිකාරක හා අන්‍යෝන්‍ය සම්බන්ධතාව (CV) 225% තරම් ඉහල මට්ටමක් පෙන්වූ බැවින් තක්සේරු ක්‍රමයෙහි වෙනස් අවශ්‍ය විය.

ව්‍යාපෘතිය D – 23 (D/ROOTDC) – කඳ රෝග මර්ධනය

ප්‍රධාන මූලරෝග වලට භාවිතා වන දිලීර කාශක වර්ග වීදුරු බදුන් පරීක්ෂා මගින් තේරීම් කරන ලදී. මේ සඳහා රතුමුල් රෝගය, සුදු මුල් රෝගය සහ දුඹුරු මුල් රෝගය යොදා ගැනුණි. බයිටර්ටෝල් (බේකර්), ට්‍රයිඩෙමෝල් (කැලිපීන්), ප්‍රොපිකොනසෝල් (ටිල්ට්), හෙක්සාකොනසෝල් (කොනැල්) සහ තෙබ්‍රකොනසෝල් (ටොලිකර්) යන දිලීර කාශක වල තේරීම් කරන ලදී.

ට්‍රයිඩෙමෝල්, ප්‍රොපිකොනසෝල්, හෙක්සාකොනසෝල් සහ තෙබ්‍රකොනසෝල් වල 0.05% සාන්ද්‍රණ වලින් P.hypolateritia දිලීරය සාර්ථකව මර්ධනය විය.

ට්‍රයිඩෙමෝල්, ප්‍රොපිකොනසෝල්, හෙක්සාකොනසෝල් සහ තෙබ්‍රකොනසෝල් වල 0.05% සාන්ද්‍රණ වලින් R.microporus දිලීරය සාර්ථකව මර්ධනය වූ අතර, බයිටර්ටෝල් වල සාර්ථකත්වයක් නොවීය.

ට්‍රයිඩෙමෝල්, ප්‍රොපිකොනසෝල්, සහ තෙබ්‍රකොනසෝල් වල 0.05% සාන්ද්‍රණ වලින් P.noxious දිලීරය සාර්ථක ලෙස මර්ධනය විය. එහෙත් බයිටර්ටෝල් සහ හෙක්සාකොනසෝල් වල සාර්ථක බව පෙන්නුමක් නැත.

PP/RDC1/02 පෝරියා මුල් රෝගය මර්ධනයට සංස්ථානික දිලීර කාශක (තව/සංශෝධිත) භාවිතය පිළිබඳ ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ - ලංකාබේරිය වත්ත, ඉත්තෑකන්ද

ස්වභාවිකව ආසාදනය වූ ස්ථාන 06ක් තෝරාගන්නා ලදී. ඒවා ප්‍රතිකාරකක ලෙස යොදා ගැනුණි. සෑම ප්‍රශ්ණයකටම ප්‍රතිචලිත තුනක්

විය. ප්‍රතිකාර (දිලීර නාශක 5 සහ පාලකය) තුන්ගල කොටසේ අංක 8 ක්ෂේත්‍රයට ප්‍රති මාසයේදී ලබා දුන්. ප්‍රතිකාර දීමේ සිව් වටයක් සම්පූර්ණ කරන ලදී.

ව්‍යාපෘතිය D-25 (D/MISCEL) - විවිධ ක්‍රියාකාරකම්

හයිෆොරස්ට් ගැටළුව

මෙය ව්‍යාධි තත්ත්වයක් බව පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ මහාචාර්ය. එන් කේ බී අධිකාරියගේ අදහසයි. ඇතැම්විට මෙය පීඩාකාරී පරිසර තත්ත්ව හා සම්බන්ධතාවයක් තිබිය හැකිය. ආසාදිත කඳක් හා මුල් කැබලි භාවිතා කර නැවත පරික්ෂණ මාලාවක් පවත්වන ලදී. එහිදී ප්ලාන්ටෝමයිසින්. කැප්ටාන් සහ මලිගොස්ට්‍රික් (හේකෙම් නව නිෂ්පාදනය) අඩංගු රෝපක මාධ්‍යය යොදා ගැනුණි. සියළුම සාම්පල වල බැක්ටීරියාවන් වර්ධනය යටපත් කිරීමට පලත්වූයේ සහ මලිගොස්ට්‍රික් වලට හැකිවිය.

ප්‍රතිකාරක යෙදීම අඛණ්ඩව කල අතර ඒ අනුව පෙති ගිවේ පලාත්වෘමයිසින් (100ppm), කැප්ටාන් (0.1%) සහ මලිගොස්ට්‍රික් (2500ppm) අතුරින් ප්ලාන්ටෝමයිසින් වලට රෝගය පැතිරීම පාලනය කිරීමේ යම් හැකියාවක් ඇති බවයි. එනිසා ප්ලාන්ටෝමයිසින් (100ppm), ඉසීම පමණක් අඛණ්ඩව කරනලදී.

රික්ත ප්ලාස්ටික් භාවිතයෙන් එකතු කරගත් යසීලම යුෂ වලින් බඳුන්වල සිටුවා තිබූ පැල ආමුණුලනය කරනලදී.

කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ පශ්චාත් උපාධි ශිෂ්‍යයෙකුගේ සහභාගිත්වය ඇතිව මේ පිළිබඳව සුක්ෂම ක්‍රියාකාරී වැඩ සටහනක් ආරම්භ කෙරුණි. ක්ෂුද්‍රජීව සාම්පල සයිලම යුෂ වලින් සහ පාංශු ද්‍රාවන වලින් එකතු කරගන්නා ලදී. ඉදිරි අධ්‍යයන වලට යොදා ගැනීමට දැනට බැක්ටීරියා රෝපණ මාධ්‍ය 30ක් හා දිලීර රෝපණ මාධ්‍ය 24ක් එකතු කර ගෙන ඇත.

දෙතිසායෙහි අස්වැන්න පහලයාම

හැන්ඩ්ලෝඩ් වතුයායෙන් (ක්ෂේත්‍ර අංක 4) තේ වගාව දුර්වල වූ ක්ෂේත්‍ර කොටසක් හා ප්‍රතිකාරක තුනක් කිරික්ෂණ කාර්යය සඳහා තෝරා ගැනුණි. එම ප්‍රතිකාරක නම් හෙමකර්, කැප්ටාන් සහ පාලකයකි. මෙම ප්‍රතිකාරක ඉහත ක්ෂේත්‍ර කොටසෙහි නැවත නැවත යොදන ලදී.

නිෂ්පාදිත තේ වල ගුණාත්මය හා සිස්ට්

තේ පත්‍ර මතුපිට වලින් ඔරේන්ජ් සහ පිත්ත සිස්ට් (වර්ණක) වෙන්කර ගැනුණි. රෝස පැහැති (පිත්ත) වර්ගයෙහි කාණ්ඩ දෙකක් විය. එනම්, රොඩොස්පොටිසියම් විශේෂ හා පියෝට්‍රිකම් කැක්ඩිවම් විශේෂයයි.

මේවාට සිහි පැවැත්වීමේ යම් හැකියාවක් ඇත. එසේ වුවද, විසුලෝරා ක්‍රොයිසා (ඔරෙන්ට් වර්ග ආකාරය) වලට එම හැකියාව නැත.

පරික්ෂණ නිලධාරී ජයතිලක මහතා කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ සහභාගිත්වය ඇතිව මුළු දිවයිනේම නිෂ්පාදිත තේ දූෂණය කරන ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් වර්ග ලැයිස්තු ගත කිරීමේ පුහුණු වැඩ සටහනක් ආරම්භ කර ඇත. දැනට සාම්පල 30ක් අවසන් කර ඇත.

මැදරට තේවල ඇති හෝස්හෙයාට් මුඛුළු ගැටළුව

PP/HHB/01/02- විෂ්ලකරකය කල හුණු සහ දිලීර නාශක භාවිතයෙන් හෝස්හෙයාට් කබළු රෝගය මර්ධනය කිරීමේ අත්හදා බැලීම් - සිල්ව එස්ටේට් (පොද්ගලික), නාගොඩ

විෂ්ලකය කල හුණු, වැම්පියන් (Cu), ටිල්ට්, පොලිකර් (දෙවර්ගයම සංස්ථාගත දිලීර නාශකය) යොදා ගනිමින් අත්හදා බැලීම් නැවත කරන ලදී. කප්පාදුවෙන් පසුව දෙවරක් ඉසීම කර ඇත.

ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ මෙම රෝගය පැතිරී ඇති ප්‍රමාණය, එහි තීව්‍රතාවය හා මෙම තත්ත්වයට හේතුකාරක විමසා බැලීම සඳහා වයඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ ශිෂ්‍යයෙකුගේ සහභාගිත්වය ඇතිව සමීක්ෂණයක් ආරම්භ කර ඇත. මේ වනවිට ක්ෂේත්‍ර 50ක් ආවරණය කර අවසන්ය.

පැලෑටි හොතුවේදී අංශය
වැඩ බලන අංශ ප්‍රධානි - ඒ ආනන්දකුමාරස්වාමි

1 මූලික පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති

B 11 ප්‍රභාසංශ්ලේෂණය සහ වියළි පදාර්ථ ශාකය තුළ බෙදා හැරීම පිළිබඳ අධ්‍යයනය

කප්පාදු වක්‍රයක් තුළ තේ ශාකයේ වයස හා අවශෝෂණය කර ගත හැකි ද්‍රව්‍ය ශාකය තුළ බෙදා හැරීම අතර ඇති සම්බන්ධතාවය පිළිබඳ අධ්‍යයනය - ශාන්ත කුමඬුව වතුයාය (1992)

කප්පාදු වක්‍රයක් තුළදී ශාකයේ කොටස් වලට වියළි පදාර්ථ බෙදාහැරීම කෙරෙහි බලපාන කරුණු පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීම මෙහි අරමුණ විය. ටිආර්අයි 2025 සහ ඩීටී 1 යන ක්ලෝන දෙක භාවිතා විය.

පළමු වසරේදී ලැබුණ අස්වැන්න අනෙක් වසර වලට වඩා අඩුවිය. දළ දැමීමට වඩා ශාකයේ ව්‍යුහය සැකසීම පිණිස වැඩි වියළි ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණයක් වැය වීම එයට හේතුව විය හැකිය. දෙවන, තෙවන හා සිව්වන වසර වල අස්වැන්න අතර සැලකිය යුතු වෙනසක් නොවීය.

දළ වර්ධනය කෙරෙහි ප්‍රභව ධාරිතාවයේ බලපෑම

දළලෑම කෙරෙහි ප්‍රභව ධාරිතාවයේ බලපෑම සොයාබැලීම සඳහා ටිආර්අයි 2024 සහ ඩීටී1 තේ ක්ලෝන භාවිතා කර උඩරට තත්ත්ව යටතේදී මාර්තු - ජූලි කාලය තුළ කෙටි කාලීන අධ්‍යයනයක් කරන ලදී.

ශක්තිමත් නිරෝගි දළ වර්ධනයක් සඳහා සම්පූර්ණ මව් පත්‍ර වල වැදගත් කම පෙනී ගියේය. උපරිම ඵලදායිතාවයක් ලබාගැනීමට නිරෝගි සම්පූර්ණ මව් පත්‍රයක් පවත්වා ගැනීමේ ප්‍රායෝගික වැදගත් කම

මෙම අධ්‍යයනයෙන් දැනගැනීමට හැකිවිය. උස්ණතාප විෂයක කාල අවශ්‍යතාවය දින අංශක 380 - 390 අතර විය.

2. සෙවන බලපෑම හා සෙවන ශාක පිළිබඳ පරීක්ෂණ

නිරතුරු ඇතිවන තියගයන් හා කාලගුණික වෙනස් කම් නිසා අවට වායුගෝලීය උස්ණත්වය ඉහල යයි. මේ නිසා නව සෙවන ශාක හඳුනා ගැනීම අවශ්‍ය විය. (A 34). මේ අනුව පහත සොයාබැලීම් කරන ලදී.

2.1 වැඩුණු හේ ශාක වල අස්වැන්න කෙරෙහි ඒවාට ලැබෙන සුර්යාලෝක මට්ටමේ බලපෑම පරීක්ෂා කිරීමට අධ්‍යයනයක් ශාන්ත කුම්බස් වතුයායේ ආරම්භ කරන ලදී. භාවිතා කල සුර්යාලෝක මට්ටම් වූයේ (1) සම්පූර්ණ සුර්යාලෝකය (2) 70%ක සුර්යාලෝකය, (3) 30% ක සුර්යාලෝකයයි. මෙම විවිධ සුර්යාලෝක මට්ටම් ලබාගත්තේ තයිලෝන් දැල් මගිනි. මෙම ප්‍රතිකාරක අතර අස්වනු වල සැලකිය යුතු වෙනසක් නොවීය.

2.2 සෙවන සැපයීම හා ප්‍රභාසංස්ලේෂණ ක්‍රියාවලියෙහි ආලෝකනියෝධි බව අතර සම්බන්ධතාව සොයාබලන ලදී.

2.3 විකල්ප සෙවන ශාක විශේෂ

2.3.1 ශාක වියන, පත්‍ර හා මූල මණ්ඩලයේ ලක්ෂණ අනුව විකල්ප සෙවන ශාක ලෙස භාවිත කල හැකි දේශීය හා විදේශීය ශාක විශේෂ 56ක දත්ත පදනමක් සකස් කරන ලදී.

2.3.2 හේ වතු වල සෙවන ශාක ලෙස වඩනු ලබන සමහර ශාක විශේෂ අනුව හේ වල වර්ධනය හා අස්වැන්න

2.3.2.1 සෙවන ශාක වටා ඇති හේ පඳුරු 30කින් පමණ සමන්විත බිම් කොටස් සලකුණු කරන ලදී. සෙවන ශාක ලෙස ජනේත්‍රිනා ලිනොස්පර්මා ශාකද සෙවන රහිත පාලකයන්ද විය. මෙම කොටස් වල වගා වූ

හේ වල දළ වර්ධනය සහ අස්වැන්නේ ගුණාත්මක පරීක්ෂා කරන ලදී.

3. තව ව්‍යාපෘති 1 (A33) - මිරු හේ ශාක වල අස්වැන්න පහල යාමට හේතුවන සාදක හඳුනාගැනීම

මිරු හේ ශාක වල පත්‍ර හැලීම, මුදුන් කොටස් මියයාම සහ අස්වැන්න පහල යෑම කෙරෙහි බලපාන්නාවූ සාදක හඳුනාගැනීමට නව ව්‍යාපෘතියක් සැලසුම් කෙරුණි. මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ, (1) හයිලොරස්ට් ගැටළුව (2) දෙකියාය ගැටළුව පිළිබඳව සොයාබැලීම සිදුවිය. හයිලොරස්ට් හා දෙකියාය කාර්ය බලකා නැවත ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

මෙම ගැටළුවට හේතු ලෙස(1) පීඩාව (2) රෝග යන කරුණු දෙක හඳුනා ගැනුණි.

3.1.1 හේතු කාරක විය හැකි ව්‍යාධි ජනකයින් සඳහා ශාක සාම්පල පරීක්ෂාව

පරීක්ෂණය 1:

එංගලන්තයේ සී ඒ බී අයි බයෝ සයන්ස් හි පැලෑටි සෞඛ්‍යය ඒකකය විසින් නොමිලයේ ශාක ව්‍යාධිප්‍රතිකර්මය පරීක්ෂා කර දීමට ඉදිරිපත් විය. මේ සඳහා ශාක සාම්පල එම ආයතනයට යවන ලදී. එහෙත් නොවැම්බර් මස 15 දින ලැබූක වාර්ථාවේ සඳහන් වූයේ එම සාම්පල වල නොලිකුස් නොකැපීයස් අඩංගු නොවන බවය.

රෝග වලට පාත්‍ර වූ පඳුරු වලින් නිස්සාරනය කරගත් විවිධ සයිලම යුෂ වීදුරු තීවාස වලදී පරීක්ෂා කිරීම

හයිෆොරොස්ට් සහ තුවරළුය වතුයාය වලින් එකතු කර ගත් ආසාදිත හා ආසාදිත නොවන හේ පඳුරු වල සයිලම යුෂයන් විවිධ ද්‍රාවක භාවිතයෙන් (ද්‍රාවක: හැක්ෂේන්, ඩයික්ලෝරෝ මීතේන්, සහ මෙතනෝල්) නිස්සාරනය කර ගන්නා ලදී. ශාක කොටස් වූයේ කඳෙහි පොත්ත, පොත්ත රහිත කඳන්, මුළු කඳම සහ මුල්ය. මෙම නිස්සාරක වෙත

වෙනම ගෙන ගාන්ත කුම්බස් වතුයායෙන් රැගෙන ආ පස් සමග මධ්‍යෝක්ෂේපී උපකරණය භාවිතයෙන් හොඳින් මිශ්‍ර කරන ලදී. රෝගයට පාත්‍ර වන ක්ලෝනයන් වන ටීෆාට් අයි 2025 හි වසරක් වයසැති පැලද, රෝගයට පාත්‍ර නොවන ක්ලෝනයන් වන ඩීඑන් හි වසරක වයසැති පැලද ඉහත සකස් කරගත් පස්වල වෙත වෙනම සිටුවන ලදී. එයට අමතරව ඉහත පස් වලට තවමු සයිලම යුෂ, සයිලම + ජලෝසම යුෂද පාංශු ප්‍රතිකාරක ලෙස එකතු කරන ලදී. (වාර්ෂික වාර්ථාව, 2000)

මාස 34ක් පුරා වූ කාලයට එකඳු ශාකයක්වත් රෝග ලක්ෂණ නිරූපනය නොවීය. එහෙයින් මෙම පරීක්ෂණය තහර කරන ලදී.

පරීක්ෂණය 2:-

ඉහත ක්ලෝන දෙකෙහි ලපටි ශාක වල පත්‍ර, කඳන් සහ මුල් සිටීමෙන් පසුව (ශාක වලට තුවාල සිදු නොකර) සයිලම යුෂයන් එම ශාක මත වත් කරන ලදී. එසේම එම යුෂ ශාක කඳන් වලට විදින ලදී. පාලකයන් ලෙස සයිලම යුෂ නොයෙදූ එකක් සකස් කෙරුණි.

මාස 26ක්වූ පුරා කාලයක් තුළ එකඳු ශාකයක් වත් රෝග ලක්ෂණ නිරූපනය නොවූයෙන් මෙම පරීක්ෂණය තහර කරන ලදී.

පරීක්ෂණය 3:-

ක්ෂේත්‍රයේ ක්ෂුද්‍ර කාලගුණය මද වශයෙන් වෙනස් කිරීම හයිෆොරොස්ට් වතුයායේ තුන්වන කොටසේ අංක 18 ඒ ක්ෂේත්‍රයේ වගාකර තිබූ ටීෆාට් අයි ක්ලෝන සහිත බීමෙහි කාලගුණ හේතු නිසා භාවිතයට

ගොදුරුව තිබූ කොටසක් තෝරා ගන්නා ලදී. එහි ලඝු දැල් මගින් සෙවන සැපයීම කළ අතර, හානි වලට ගොදුරුව තිබූ පදුරු වලටද ලඝු දැල් යොදා සෙවන ලබා දුනි. ක්ෂේත්‍රයේ ජල උාණතාවය වැඩිකිරීම මගින් පිඩාව ලබාදීමට ජලය සපයන ලද්දේ යනි

දෙකකට වරක් පමණි. හානියට පාත්‍රව තිබූ පදුරු වලින් 75% පමණ යථා තත්වයට පත්විය. එම පදුරු වලින් දළ නෙලීම 2001 දෙසැම්බර් මස ආරම්භ කර 2002 ජූලි දක්වා කරගෙන යනු ලැබිය.

සෙවන ශාක වශයෙන් ග්‍රැවේලියා සහ ඩැඩ්ස් ස්ථාපනය කෙරුනි. පිඩාකාරී කාලයේදී හේ මුල් වලින් නිපදවන රසායනික ද්‍රව්‍ය බිඳ හෙලීම සඳහා හේ පේලි අතර තණකොළ වර්ගයක් (vetiver) සිටුවන ලැබිය. තණ සිටුවීමේදී පෙනීගියේ එම බිම හොඳින් මුල්ලු කර නොමැති බවත් පස මතුපිට සිට සෙ.මී. 15- 30 ගැඹුරෙහි ලොකු ගල් කැට ඇති බවත්ය.

හයිලොරොස්ට් ගැටළුවට සමාන ලක්ෂණ ආගරපහන, තංගකැල් වතුයායෙන්ද තිරික්ෂණය විය. බලපෑම් ඇතිව තිබූ කොටස් වලට ඉහත කී උපක්‍රම යෙදිය.

4. හේ මුල්වල හොතවේදය

පරීක්ෂණය 1:-

හේවල මූල මණ්ඩලයේ හොතවේදය අධ්‍යයනය කිරීමට වසරක පමණ වයසැති හේ පැල (ක්ලෝනස් 1) සිටුවන ලදී. (rhizotrons) . විවිධ කාබනික පොහොර සහ විවිධ දෘශ්‍ය ඝනකවයන් ප්‍රතිකාරක වලට ඇතුළත් විය.

පරීක්ෂණය 2:

TRI – ORCON වලින් වරින් වර කාබනික හා අකාබනික පරීක්ෂණ වලින් සාම්පල් ගන්නා ලදී. ක්ෂේත්‍රයේ කාබනික හා අකාබනික ලෙස වගාකළ ශාක වල මුල් වල ව්‍යුහාත්මක වෙනස්කම් අධ්‍යයනය කරන ලදී.

මුල්වල මිනුම් සමඟ දළ පිලබඳ මිනුම් හා සමහර පාංශු ගුණාංග අතර සම්බන්ධතාවයක් විය.

පරීක්ෂණ 3:

TRI – ORCON වලින් වරින් වර සාම්පල් ලබාගෙන කාබනික හා අකාබනික වගාවල මුල්වල ව්‍යුහාත්මක වෙනස් කම් අධ්‍යයනය කරන ලදී.

5. කාබනික හේ පිළිබඳ අධ්‍යයන

පළමු කප්පාදුවට:

TRI – ORCON වල පළමු කප්පාදුවට පසු දෙවන වසරේදී කාබනික, අකාබනික ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ සම්පූර්ණ කරන ලදී. ප්‍රතිකාර වල අස්වනු අතර සැලකිය යුතු වෙනසක් නොවීය.

6 ප්‍රකාශන:

අන්තර්ජාතික පර්යේෂණ ප්‍රකාශන දෙකක් නිකුත් විය.

7 මුල්වල පිෂ්ට විශ්ලේෂණය:

ආසන්න වශයෙන් මුල් සාම්පල 175ක පිෂ්ටය සඳහා විශ්ලේෂණය කර ඇත.

ශාක ප්‍රචාරන හා අභිජනන අංශය
වැඩ බලන අංශ ප්‍රධානි - වී ඡන්ද්‍රගරාජා

ප්‍රධාන සිද්ධි

- නව ක්ලෝන සංවර්ධනය සඳහා සහජ ගතිගුණ ඇති වර්ග 1043ක් විවිධ තත්ත්ව හා විවිධ ප්‍රදේශ වලදී අගයන ලදී.
- ක්ලෝන ඇගයීම අත්හදා බැලීම් දෙකක් ස්ථාපනය කෙරුණි. (පියවර 1 හා 11)
- ලබුකැලේ වතුයායෙන් තෝරන ලද සුදුසු පඳුරු 23ක කැබලි තලවකැලේ තවානෙහි ප්‍රචාරනය කරනලදී.
- විවිධ ප්‍රදේශ වල සිටුවන ලද විවිධ බීජ පැළ ශාක වල අස්වනු ගුණාත්ම පරීක්ෂණ ආරම්භ කිරීම
- පහතරට තේ පර්යේෂණායතනයෙහි නව තවාන් අත්හදා බැලීම් දෙකක් ආරම්භ කිරීම
- ජාන පලාස්ම පදනමක් ලෙස කුඩා කුඩා බීජ උයන් දෙකක් ස්ථාපනය කිරීම
- බීජ පැළ වලින් ලැබෙන පඳුරු වල හැකියාව සංසන්දනයට තවාන් නව අත්හදා බැලීමක් පිහිටුවීම. බීජ පැළ දර්ශය මෙයින් ලබාගනු ඇත.
- කැබලි විශාල ප්‍රමාණයක් ආසියානු සංවර්ධන බැංකු ව්‍යාපෘතියට නිකුත් කරන ලදී.
- "විවිධ ප්‍රදේශ සඳහා තේ ක්ලෝන වල යෝග්‍යතාවය" පිළිබඳ උපදේශන වක්‍රලේඛයක් ප්‍රකාශයට පත්කිරීම

1. භාරය AI - උඩරට සඳහා ක්ලෝන සංවර්ධනය

ව්‍යාපෘතිය 1.1 - උඩරට සඳහා සුදුසු ක්ලෝන ඇගයීම

1.1.1. - පළමු හා දෙවන පියවර අත්හදා බැලීම්

සහජ ගතිගුණ වලින් යුතු වර්ග (genotypes) 523 ක් 1 වන පියවර ඇගයන ලද අතර ඉන් 56ක් සුදුසු බව දැනගනු ලැබීය. සහජ ගතිගුණ වලින් යුත් වර්ග 73ක් 11 වන පියවර අත්හදා බැලීමට ලක්කල අතර ඉන් 13ක් සුදුසු බව දැන ගන්නා ලදී.

පෙඩරෝ වලින් ලැබුණ තේරීම් 22ක් සමඟ නව 1 වන පියවර අත්හදා බැලීමක් ශාන්ත කුම්බස් වතුයායේ ක්ෂේත්‍ර අංක 10හි පිහිටුවනු ලැබීය.

1.1.2 තෙවන පියවර අත්හදා බැලීම්: ප්‍රාදේශීය ක්ලෝන පරීක්ෂාව

1.1.2.1. ටීආර්අයි 3000 සහ 4000 ශ්‍රේණිවල ක්ලෝන ඇගයීම වෙන්වර වතුයාය, නෝර්වුඩ්

ඉහත ශ්‍රේණිවල ක්ලෝන වල කාබනික වගා ගුණාත්මක පරීක්ෂණ දෙවන වසර දෙවන වකුස සඳහා පවත්වන ලදී.

1.1.2.2. ටීආර්අයි 3000 හා 4000 ශ්‍රේණිවල ක්ලෝන ඇගයීම - ලකීලැන්ඩ් වතුයාය, උඩපුස්සැල්ලාව

දෙවන වකුස සඳහා ඉහත ශ්‍රේණි වල ක්ලෝන වල අස්වැන්න ගුණාත්ම පරීක්ෂා කර, පසුරු කප්පාදු කරන ලදී. කප්පාදුවෙන් පසුව යථාතරයට පත්වීමේදී නිරීක්ෂණ ලබා ගැනීමෙන් පසුව අත්හදා බැලීම නතර කෙරුණි.

1.1.3 තේරීම

ලබුකැලේ වත්තේ පැල ක්ෂේත්‍රයෙන් තෝරාගත් සුදුසු පසුරු 23ක් තේ පර්යේෂණායතනයේ තවානේ ප්‍රචාරනය කරන ලද අතර, ඒවා තව දුරටත් අගැයේ.

2. භාරය A2

-මැදුරට තෙත් කලාපය සඳහා තේ ක්ලෝන සංවර්ධනය

ව්‍යාපෘතිය 2.1 - මැදරට තෙත් කලාපය සඳහා තේ ක්ලෝන ඇගයීම

ටීආර්අයි 3000 සහ 4000 ශ්‍රේණිවල ක්ලෝන වල 111 වන පියවර ප්‍රාදේශීය ඇගයීම - කුඩා තේ වතු සංවර්ධන අධිකාරිය, සුරියගොඩ

දෙවන චක්‍රයේ ක්ලෝන වල අස්වනු පරීක්ෂා කරන ලදී.

ටීආර්අයි 4042 ක්ලෝනයේ පඳුරු මියගිය අතර එය ව්‍යාධි විද්‍යාඥවරයා වාර්තා කරන ලදී. මරණයට හේතුව දුඹුරු මුල් රෝගය බව ඔහු විසින් හඳුනා ගැනුණි. රෝග පාලනයට අවශ්‍ය උපදෙස් කුඩා තේ වතු සංවර්ධන අධිකාරියේ කළමනාකාරයාට දැනුම් දුණි.

3 භාරය ඒ 3 මැදරට හා අර්ධ වියලි කලාපයට (උෟව) ක්ලෝන සංවර්ධනය

ව්‍යාපෘතිය 3.1 මැදරට හා අර්ධ වියලි කලාපය සඳහා තේ ක්ලෝන ඇගයීම

සහජ ලක්ෂණ ඇති වර්ග 64ක් පියවර 1 හා 11 යටතේ ඇගයීම සඳහා දළ නෙලීම සහ අස්වනු පරීක්ෂාව කෙරෙහි පවති.

4 භාරය ඒ 4 - පහතරට සඳහා තේ ක්ලෝන සංවර්ධනය

ව්‍යාපෘතිය: 4.1 පහතරට සඳහා තේ ක්ලෝන ඇගයීම

පළමු පියවර අත්හදා බැලීම සඳහා සහජ ලක්ෂණ ඇති වර්ග 176 භාවිතා කල අතර, ඒවා 2000 වසරේදී සිටුවා ඇත. නුදුරු කාලයකදී පඳුරු වලින් දළ නෙලීම ආරම්භ වේ.

නව 11 පියවර අත්හදා බැලීමක් සඳහා සහජ ලක්ෂණ සහිත වර්ග 29ක් ස්ථාපනය කෙරුණි. ඒවා සමග ඇගයුම් කල 11 පියවර අත්හදා බැලීම සඳහා භාවිතා වූ සහජ ලක්ෂණ සහිත වර්ග සංඛ්‍යාව 207කි.

ඉහත වර්ග 101ක ඇතුලත්වූ වෙනත් අත්හදා බැලීම් වල අස්වනු පරීක්ෂා කරන ලදී.

- 5 ඒ - ඒ 8 - දවී ක්ලෝන හා බහු ක්ලෝන බීජ දර්ශ සංවර්ධනය
- ව්‍යාපෘතිය ඒ 5.1 උඩරට සඳහා බීජ ප්‍රභේද සංවර්ධනය
- බීජ ග්‍රාහක කඳන් ඇගයීම
- විවිධ බීජ ග්‍රාහක කඳන් වල ශාක වලින් අස්වනු නෙලීම ආරම්භ කර එම වාර්තා තබා ගැනීම දැනට සිදුවේ.
- කුඩා බීජ උයන්
- හත්තාන කුඩා කේ වතු සංවර්ධන අධිකාරියේ බීජ පැළ උයන් 2හි වූ පැළ වැඩි ප්‍රමාණයක් පසුගිය වසරේ පැවති නියඟය හේතුවෙන් මිය ගියේය. එහෙයින් ඒවා නැවත එම ආකාරයෙන්ම සිටුවන ලදී. (එම පෙලපත්ම: එනම් ටීආර්අයි 4053 x එන් 2 සහ ටීආර්අයි 4052 x ටීආර්අයි 3017)
- ව්‍යාපෘතිය ඒ 7.1 මැදරට අර්ධ වියලි කලාපය සඳහා බීජ ප්‍රභේද සංවර්ධනය
- විවිධ බීජ ග්‍රාහක කඳන් වලින් යුත් කේ ගස් වලින් අස්වනු නෙලීම ආරම්භ කර වාර්තා තබා ගනී.
- ව්‍යාපෘතිය ඒ 8.1 පහතරට සඳහා බීජ ප්‍රභේද සංවර්ධනය
- ග්‍රාහක බීජ කඳන් ඇගයීම
- විවිධ ග්‍රාහක වලින් යුත් අත්හදා බැලීමේ ශාක වල අස්වනු නෙලීම ආරම්භ කර වාර්තා තබා ගැනීම සිදුවේ.
- කුඩා බීජ උයන්
- පහත රටට අයත් රත්නපුර පර්යේෂණ ආයතනයේ වූ මුහුන්තල බීජ ආකාරයේ උයනක් සහ ක්ලෝන ඒකාබද්ධ උයනක් පිහිටුවනු ලැබීය. මෙහි සිටුවා ඇත්තේ ටීආර්අයි 4053 x ටීආර්අයි 4071 ක්ලෝන ඒකාබද්ධයයි.

කොට්ඨාච ප්‍රාදේශීය ස්ථානයේ කුඩා බිජු උයන් දෙකක් ස්ථාපනය කර ලදී. එහි සිටුවන ලද්දේ, ටීආර්අයි 2022 x කේර්එන් 16/3 සහ ටීආර්අයි 4049 x ටීආර්අයි 3072 යන ක්ලෝන ඒකාබද්ධයන්ය.

6 වෙනත් පරීක්ෂණ

6.1 පොලි ජලෝයිඩ් අභිජනන

ක්ෂේත්‍රයේදී පෙන්වන ගුණාංග ඇගයීම සඳහා කොල්වීසින් ප්‍රතිකාර කළ ටීආර්අයි 2027 පැල 17ක් ඇගයීම සඳහා පාලකයන් සමඟ ක්ෂේත්‍ර අං 9හි සිටුවන ලදී. කොල්වීසින් ප්‍රතිකාරයෙන් පසුව ඇතිවූ දළ (එක් ගැටයක් සහිත) මේ සඳහා යොදා ගැනුණි. මෙම අළුතින්ම සංවර්ධනය කල ශාක පත්‍ර වල දැනටමත් රූපාකාර වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය වී ඇත.

කොල්වීසින් ප්‍රතිකාර කල ටීආර්අයි 4006 (තනි ගැට වලින් යුත් කැබලි) වල අග්‍රස්ථ අංකුර පසුව ඇගයීම සඳහා සිටුවනු ලැබ ඇත.

6.2 විකෘතමය අභිජනනය

අයිආර්අයි 2025 තේ ක්ලෝනයේ තනි ගැටයකින් යුත් කැබලි විශාල ප්‍රමාණයක් කිරින ප්‍රතිකාර වලට බඳුන් කරන ලදී. ගැමා කිරිනයේ ප්‍රතිකාර ප්‍රමාණය 4කේ ය. විකරනය කල මව් පත්‍රය නොමැති කැබලිද පැලකර ගැනීමට උත්සහ කළේය. මුල් ඇතිවීම වේගවත් කිරීමට මෙම කැබලි "රූටෝන්" වලින් ප්‍රතිකාර කරන ලදී.

6.3 තවත් අත්හදා බැලීම්

6.3.1 උඩරට

අ. කැබලි වල වර්ධනය කෙරෙහි විවිධ ප්‍රමාණයේ බැගවල බලපෑම

අත්හදා බැලීම අවසන් කරනලද අතර, දත්ත විශ්ලේෂණය සිදුකෙරේ.

ආ. තේපර්යේෂණායතනය නිර්දේශ කර ඇති තවත් කටයුතු ඉන්දියානු තවත් කටයුතු හා සැසඳීම

නොවැලැක්විය හැකි හේතුවන් නිසා මෙම අත්හදා බැලීම අත්හරින ලදී. කෙසේවුවද, කෝට්ලෝප් වත්තෙහි කළ සමාන අත්හදා බැලීම් වල නිරීක්ෂණ වලින් පෙනී ගියේ ටීෆාර්අයි නිර්දේශිත ක්‍රම වලදී වඩාත් හොඳ පැල වර්ධනයක් ඇති බවය.

6.3.2 පහතරට

අ. ටීෆාර්අයි 3000 හා 4000 ශ්‍රේණිවල සමහර ක්ලෝන වල තවත් අවධියේදී දළ වර්ධනය හා මුල් වර්ධනය සැසඳීම

මෙම අත්හදා බැලීම සම්පූර්ණ කර ඇත. ටීෆාර්අයි 4042, 4049 සහ 4053 ක්ලෝන වල මාණා වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය.

ආ. ඉවතගත තේ අපද්‍රව්‍ය පාංශු ආදේශක කොටසක් ලෙස පහතරට තේ තවත් වල භාවිතය

පහතරට තේ තවත් වල පාංශු ආදේශක කොටසක් ලෙස ඉවතලන තේ අපද්‍රව්‍ය භාවිතය පිළිබඳව අධ්‍යයනය සඳහා මෙම අත්හදා බැලීම ආරම්භ කරනු ලැබීය.

ඇ. ශෝධක වේගයන් ක්‍රියාකාරී පහතරට තේ තවත් වල පාංශු ආදේශක කොටසක් ලෙස පහසුවෙන් ලබාගත හැකි කෘෂිකාර්මික අතුරුඵල භාවිතය

මෙම භාවිතය සඳහා අත්හදා බැලීම කෘෂි කීට විද්‍යා අංශයද සමඟ ඒකාබද්ධව පවත්වන ලදී.

6.4 අයිස්ලැබ් වත්තේ සිටුවන ලද බීජ ග්‍රාහක කදන්වල ක්ෂේත්‍ර ගුණාංග ඇගයීම

අස්වනු පරීක්ෂාව සිදුවේ. මෙම අධ්‍යයනයේදී මේරු බීජ පැළ ශාක වල අස්වැන්න එම ක්ෂේත්‍රයේම වගාකල ක්ලෝන තේ අස්වනු සමඟ සසඳන ලදී.

කිරුචානාගඟ වත්ත

ඉහත පරීක්ෂාව ආරම්භ කරන ලද්දේ දෙනියායේ කිරුචානාගඟ වත්තේ ක්ෂේත්‍රයේය.

7 ව්‍යාපෘතිය ඩී 1 - විදුරු බඳුන් තුළ තාක්ෂණයන් භාවිතය

7.1 කලල ආරක්ෂා කර ගැනීමේ තාක්ෂණ සංවර්ධනය

අ. කලල ආරක්ෂාවට ආධාර වන සේ එල වර්ධනයේ ගුණාංග පරීක්ෂාව

ටීආර්අයි 2016 භාවිතාකල අතර විවෘත පරාගනයෙන් මාස 8කට පසුව එලය හා කලල වර්ධනය සම්පූර්ණ විය.

එල, බීජ, කලලය, ආදියෙහි ව්‍යුහාත්මක හා රූපාකාර ලක්ෂණ අනුව ඉහත ක්‍රියාවලිය පැහැදිලි කරන රූප සටහන් සහිත විස්තර සකස් කෙරුණි.

ආ. නොමේරු කලල රෝපණය

විවෘත පරාගනයෙන් ලැබුණ බීජ වලින් වෙන්කර ගත් නොමේරු කලල වලින් පූර්ණ ශාකයක් රෝපණ මාධ්‍යයක වගාවෙන් ලබාගත හැකිය. මෙහිදී රෝපන මාධ්‍ය ලෙස බී 5 මූලික මාධ්‍යයට ලීටයට මිලිග්‍රෑම් 0.5 වූ ඒබීඒ සහ ලීටයට මිලිග්‍රෑම් 0.5කට බීජපී එකතු කිරීමෙන් ලබාගන්නා ලදී.

7.2 අංකුර බහු ගුණන සීඝ්‍රතාවය ප්‍රමාණකරණය

අ. බීජ වලින් ලබාගත් අංකුර

වර්ධක නියාමක මිශ්‍රිත එම්එස් මාද්‍යයෙහි බීජ පියලි වගාකල විට නිපදවූයේ කලලයට සමාන දේහයක් මිස සම්පූර්ණ ශාකයක් හෝ අංකුරයක් නොවේ. එබැවින් බීජ ද්‍රව්‍ය භාවිතයේදී අංකුර ප්‍රමාණකරණය කල නොහැකිය. එයට හේතුව රෝපන මාධ්‍ය අංකුර නිපදවීමට සුදුසු නොවීමය

ආ. කඳෙන් ඇතිවන අංකුර

ශාකයක කඳෙහි ගැටයකින් ඇතිවන අංකුර සංඛ්‍යාව හා ගුණන වේගය ප්‍රමාණකරණය කිරීමට අදාල කටයුතු කරනලදී. රෝපණ මාධ්‍ය ආරම්භයේදීම දූෂණය වීම නිසා මෙම අධ්‍යයනය ආර්ථක ලෙස කිරීමට නොහැකිවිය.

7.3 ක්ලෝන රෝපිත මාධ්‍යය

කඳන් වලින් තැලෝස සැදීම සඳහා සහ ඒවායේ ඉක්මන් වැඩිමක් සඳහා සුදුසු රෝපිත මාධ්‍යයන් පිළිබඳව විමසා බැලීමට අධ්‍යයනයක් කරනලදී. සති 06ක්දී තැලෝස නවමු මාධ්‍යයකට මාරු කිරීම අවශ්‍ය බව පෙනුණි.

7.4 ඇන්දර රෝපන මාධ්‍යය

ටීආර්අයි 2023 හි නොමේරු මල් කැකුළු වලින් (විශ්කම්භය මි.මි. 5) ලබාගත් කොටස් මාධ්‍ය දෙකක රෝපණය කරන ලදී.

මාධ්‍යය 1) එම්එස් අඩක් + 2,4 ඩී ලීටරයට මිලිග්‍රෑම් 1 + කයිනටීන් ලීටරයට මිලිග්‍රෑම් 0.5

2) එම්එස් අඩක් + 2,4 ඩී ලීටරයට මිලිග්‍රෑම් 1

ඇන්දර 800ක් ඉහත මාධ්‍ය වල රෝපනය කල අතර, ඉන් අඩක් අඳුරේද, ඉතිරි අඩ ආලෝකය සහිතවද නඩත්තු කරනලදී. අඳුරේදී ඉතා සුසංහිත, ලෙස සුදු පැහැති තැලෝස සෑදුන අතර ආලෝකයේදී එසේ සුසංහිත ලෙස කැලෝස සැදී නොතාබුණි. මේවාට නැවත ජනන හැකියාවක්ද විය. මාධ්‍ය දෙක අතර කැලෝස ජනනයන්හි වෙනසක් දක්නට නොතිබුණි.

7.5 ලැමා කිරණ මගින් විකෘති ප්‍රවීණයකරණය

ටීආර්අයි 2023 යෙන් ලබාගන්නා ලද අංකුර වීදුරු බඳුන් තුළදී ගැමා කිරණ වල භාජනය කර විකෘතිකාරක බලපෑම අධ්‍යයනය කරනලදී. ලබාගත් ලැමා කිරණයේ ප්‍රමාණය 1,2 සහ 6කේආර්ය. විකිරණයට ලක්වූ අංකුර වල මියයාම, ආරක්ෂා විම මෙන්ම සිදුවූ රූපාකාර වෙනස්වීම් අධන්ඩව පරීක්ෂා කෙරුණි. ක්ෂේත්‍ර අංකුර වල මියයාමේ ප්‍රමාණය 20%, 30% සහ 50% වශයෙන් කිරණ ප්‍රමාණ, 2කේආර්ය, හා 5කේආර්ය වලදී දීස්වූ අතර පාලකයේ මියයාම් එකක් වත් නොවීය. 3කේආර්ය විකිරණ ප්‍රමාණයකට පාත්‍රවූ එක් වීදුරු බඳුනක වූ අංකුරයක පමණක් බහුගුණනය සිදුවිය.

8 කැබලි නිකුත් කිරීම

උඩරට හා පහත රටට දඩු කැබලි නිකුත් කිරීම අධන්ඩව සිදුවිය. කැබලි වැඩි ප්‍රමාණයක් ආ.සං.බැංකු ව්‍යාපෘතියටත් ඉතිරිය වෙනත් වතුයාය හා කුඩා තේවතු හිමියන්ටත් නිකුත් කරනලදී.

9 වෙනත් ක්‍රියාකාරකම්

9.1 වෙනත් අංශ ක්‍රියාකාරකම්

එක් නිලධාරියෙකු විවෘත විශ්ව විද්‍යාලය මඟින් බවත්වනු ලබන විද්‍යාගත් තාක්ෂණය පිළිබඳ උසස් සහතික පාඨමාලාවකට සහභාගි වීම ආරම්භ කළේය.

9.2 අමුත්තන්

යූ.පී.ඒ.එස්.අයි. ආයතනයේ සභාපති, අධ්‍යක්ෂක, සහ විද්‍යාඥයින් මෙම අංශයට පැමිණි අතර කාර්ය මණ්ඩලය සමඟ සාකච්ඡාවක් පැවැත්වුණි. වෙනත් අමුත්තන් වූයේ, ශිෂ්‍යයින් සහ ගුරුවරුන් (විශ්ව විද්‍යාල හා පාසැල්) හා වෙනත් වකුචල වැවිලි කර්මාන්තය පිළිබඳ පුහුණු වන්නාවුන්ය.

9.3 සහභාගිවූ වැඩමුළු/සම්මන්ත්‍රණ/පුහුණු/ රැස්වීම්

එක් නිලධාරියෙකුට නෙදර්ලන්ත ශිෂ්‍යත්ව වැඩසටහන යටතේ සති 10ක ශිෂ්‍යත්වයක් පැලෑටි අභිජනනය පෞච්ඡ තාක්ෂණය හා බීජ තාක්ෂණය පිළිබඳව ප්‍රදානය කෙරුණ අතර ඔහු එයට සහභාගි විය. තවත් නිලධාරියෙකුට විකෘති අභිජනනය පිළිබඳ පුහුණුව සඳහා කෙටි කාලීන ශිෂ්‍යත්වයක් ඉන්දියාවෙන් ලැබුණි. එසේම තවත් නිලධාරියෙකුට එක්සත් ජාතීන්ගේ ශිෂ්‍යත්ව පදනම විසින් තේ වගා කළමණාකරණය පිළිබඳව කෙටි කාලීන පුහුණුවක් සඳහා ශිෂ්‍යත්වයක් ප්‍රදානය කෙරුණි.

9.4 ප්‍රකාශන/පෝස්ටර්

එක් උපදේශක වකුලේඛයක් හා ලියවිලි දෙකක් ප්‍රකාශයට පත් කෙරුණි. තවත් ලියවිලි දෙකක් ප්‍රකාශය සඳහා භාරදී ඇත.

9.5 පවත්වන ලද පුහුණු වැඩ සටහන්

එක් උපාධි අපේක්ෂක ශිෂ්‍යාවක විසින් තම ව්‍යාපෘති අධ්‍යයනය මෙම අංශයේ කරගෙන යයි. තවත් ශිෂ්‍යාවක ඇයගේ පශ්චාත් උපාධියට අදාළ අධ්‍යනය කරගෙන යයි. මෙම ශිෂ්‍යාවන් දෙදෙනාම ආචාර්ය. බීම් ටී කේ ගුණසේකර ගේ අධීක්ෂණය යටතේ අධ්‍යයනය කටයුතු කරති.

ජාතික තාක්ෂණ ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාවේ ශිෂ්‍යයින් තිදෙනෙකු ඔවුන්ගේ ප්‍රායෝගික පුහුණුව මෙම අංශයේ කරති.

9.6 සේවා

වතුයාය සතරක ක්ලෝන හඳුනාගැනීමට තලවකැලේ කාර්ය මණ්ඩලය සහාය වූ අතර, පහත රටට අයත් පර්යේෂණායතන වල කාර්ය මණ්ඩල වතු දෙකක ක්ලෝන හඳුනා ගැනීමට සහාය වූහ.

පාංශු හා පැලෑටි පෝෂණ අංශය
වැඩ බලන අංශ ප්‍රධානි - එල් එස් කේ හෙට්ටිආරච්චි

1 සාමාන්‍ය කරුණු

පරිසර හානි හා එහි ගුණාත්මය පහල යාම අවම කර ගනිමින් තේ වගාවේ අස්වනු හා නිෂ්පාදිත වල ගුණාත්මය ප්‍රවර්ධනය උදෙසා ප්‍රසස්ත පෝෂක ප්‍රමාණයන් ලබාදීමට උචිත ක්‍රමෝපායන් සංස්ථාපනය අරඹයා පාංශු හා ශාක පෝෂණ අංශයේ පර්යේෂණ ක්‍රියාකාරකම් යොමුකර ඇත.

2 ව්‍යවහාර පර්යේෂණ

හාරය ඒ 15 එලදායිකාවය හා නිෂ්පාදිත තේ වල ගුණාත්මය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ප්‍රාදේශීය හා ස්ථානීය විශේෂිත පොහොර නිර්දේශයන් සංවර්ධනය කිරීම

ව්‍යාපෘතිය ඒ 15.1 ශ්‍රී ලංකාවේ තේ වගාකරන ප්‍රදේශ වල ඇති පස් ඒවායේ පාංශු ශ්‍රේණි දක්වා ලාක්ෂණිකරනය

මෙහි අරමුණ, කාර්යයන්, ප්‍රතිඵල සහ ප්‍රකාශන පිළිබඳව විස්තරයක් 1996 සිට 2001 දක්වා වූ වාර්ෂික වාර්ථා වලට ඇතුළත්ය.

අන්තර් කලාපීය පස් ආවරණය කරමින් කරන ලද දෙවන පියවර ක්ෂේත්‍ර ක්‍රියාකාරකම් නිමවා ඇති අතර ඒ පිළිබඳ ග්‍රන්ථය මුද්‍රණයට ඉදිරිපත් කර ඇත.

ව්‍යාපෘතිය ඒ 15.2 ප්‍රාදේශීය වශයෙන් ප්‍රධාන පෝෂක වලට (N,K,Mg,S,P) හෝග වල ප්‍රතිචාර ඇස්තමේන්තුව

ඒ 15 2.1 පොහොර පරීක්ෂණ

ඒ) N,K, සහ Mg විවිධ ප්‍රමාණ වලින් යෙදීම හෝග වර්ධනය, පස/ශාකය හි පෝෂක තත්ත්වය හා අස්වැන්න කෙරෙහි ඇති බලපෑම

ප්‍රමාණ: N- 240, 420, සහ 600 කි.ග්‍රෑම්/හෙක්./වසර
 K₂O-120,210, සහ 300 කි.ග්‍රෑම්/හෙක්./වසර
 MgO- 60, 105, සහ 150 කි.ග්‍රෑම්/හෙක්./වසර

- 1) ක්ලෝනස් පීකේ 2, ක්ෂේත්‍ර අංක: 15බී, කෝට්ලොස් වත්ත, කඳපොල - (1999)

දෙවන වසරේදී රේඛීය අස්වනු වර්ධනයක් පෙනී ගියත් එවැනි වැඩිවීමක් N ප්‍රමාණය වැඩි කිරීමත් සමඟ 3 සහ 4 වසර වලදී සිදු නොවීය. K සහ Mg වැඩි කිරීමත් සමඟ සැලකිය යුතු ප්‍රතිචාරයක් මෙතෙක් පෙනී ගොස් නැත. එසේම N සහ K අතර, N සහ Mg අතර K, Mg අතර අන්තර් ක්‍රියාවක් ද නොවීය.

2 වන හා 3 වන වසර වලදී මෙන්ම 4 වන වසරේදී ද (ඇස්තමේන්තු කලේ 2002 ජූනි) පාංශු පැතිකඩේ සෙ.මී. 0-15 සහ 15-30 ගැඹුරු වල පාංශු ආම්ලිකතා අගයෙහි අඩුවීමක් N යෙදීම වැඩි කිරීමත් සමඟ පෙන්වීය.

K හෝ Mg වැඩි කිරීම සමඟ ආම්ලිකතා අගයෙහි වෙනසක් සිදු නොවුණි. පාංශු K මට්ටම, (ගැඹුරු දෙකෙහිම) 4 වන වසරේදී ද K යෙදීම වැඩි වීමත් සමඟ වැඩිවීය. නමුත් එයට N සහ Mg යෙදීම වැඩි කිරීමෙන් බලපෑමක් ඇතිවී නැත. වසර අවසානය තෙක්ම N, K හෝ Mg පොහොර යෙදීම වැඩිවීම පාංශු Mg මට්ටම කෙරෙහි බලපෑමක් කර නැත. කෙසේ වුවද, පවත්නා වර්ෂයේදී N හා K යෙදවුම් ප්‍රමාණයන් වැඩි කිරීමත් සමඟ පසෙහි සෙ.මී. 0-15 දක්වා ගැඹුරෙහි සැලකිය යුතු Mg අඩුවීමක් දක්නට ලැබුණි. එසේම Mg පොහොර යෙදීම වැඩිවීමත් සමඟ පාංශු Mg (සෙ.මී. 15-30 ගැඹුරේදී ද) වැඩිවීය. මෙම බලපෑම නිශ්චිත ලෙස පෙනී යන්නේ N පොහොර යෙදීමේ ප්‍රමාණය වැඩි කිරීමත් සමඟය.

කුමන ප්‍රමාණ වලින් N, K සහ Mg පොහොර යෙදුවත් පත්‍රවල N, K හා Mg සාන්ද්‍රණයන්හි පෙර වසරට වඩා සැලකිය යුතු වෙනසක් නොවීය. පත්‍රවල N, K, Mg සහ Ca සාන්ද්‍රණයන් පවත්නා වසරේදී ඇස්තමේන්තු කල අතර අනෙක් වසර සමඟ එහි ඉහල විචලතාවයක් පෙන්වීය. N යෙදවුම වැඩි කිරීමත් සමඟ පත්‍ර වල N සැලකිය යුතු රේඛීය වැඩිවීමක්

පෙන්විය. එහෙත් K සාන්ද්‍රනය අඩුවිය. N පොහොර යෙදීම වැඩිකිරීමත් සමඟ පාංශු Mg සාන්ද්‍රනයද අඩුවිය. K පොහොර යෙදවුම් ප්‍රමාණ වැඩිකිරීම සමඟ නයිට්‍රජන් සාන්ද්‍රන වල වෙනසක් නොවූවත්, සැලකිය යුතු මට්ටමකින් K අඩුවීමක් Mg සහ Ca අඩුවීමත් සමඟ සිදුවිය. ගැඹුර සෙ.මී. 0-30හි, K පොහොර ප්‍රමාණයත් සමඟ K වැඩිවිය. එහෙත් එහි විශාල වෙනසක් නොවීය.

Mg පොහොර යෙදවුම වැඩි කිරීමත් සමඟ පත්‍රවල Mg සාන්ද්‍රනය පමණක් සැලකිය යුතු මට්ටමකින් වැඩිවූවත්, K හා Ca සාන්ද්‍රන වල වෙනසක් නොවීය. මෙම පරීක්ෂණය තව දුරටත් සිදුවේ.

2 විදාර්ථය 2026 ක්ලෝනය ක්ෂේත්‍ර අංක 01, ටොකටියමුල්ල වත්ත, ගාල්ල -1999

N, K හෝ Mg යෙදවුම් ප්‍රමාණයන් වැඩිකිරීමත් සමඟ අස්වනු වල, හෝ පාංශු ආම්ලිකතා අගයෙහි සැලකිය යුතු වෙනස්වීමක් මෙතෙක් හමුනොවීය. N යෙදීම වැඩිවීමේදී නයිට්‍රිකරණය හේතුවෙන් ආම්ලිකතාවය වැඩිවන බව (පීඑච් අගය අඩුවන බව) දැන සිටින කරුණක් වූවත්, ඉහත කී කිසිදු ප්‍රතිකාරයකින් එවැනි සැලකිය යුතු වෙනසක් සිදු නොවූහි. ගතවූ වසරේදී මෙන්ම මෙම වසරේදීද සලකා බලන ලද පාංශු ගැඹුරු දෙකෙහිම ආම්ලිකතා අගයන්හි වෙනසක් නොවීය. කිසිදු ප්‍රතිකාරයක් නිසා පාංශු Mg වල වෙනසක් සිදුව නැත.

එහෙත්, Mg පොහොර යෙදවුම් ප්‍රමාණ සමඟ පාංශු Mg වැඩිවීමේ නැඹුරුවක් ඇත. N, K අතර, N, Mg අතර හෝ K සහ Mg අතර අන්තර් ක්‍රියාවක් නොවීය.

ගතවූ වසරේදී නිරීක්ෂණය වූ පරිදි මෙම වසරේදී N පොහොර යෙදීමේ ප්‍රමාණය වැඩි කිරීමත් සමඟ පත්‍රවල N සාන්ද්‍රනය සැලකිය යුතු මට්ටමකින් වැඩි නොවීය. එහෙත් Mg හා Ca සාන්ද්‍රන සැලකිය යුතු පරිදි අඩුවිය. පසෙහි ලබාගත හැකි K ප්‍රමාණය අඩු වූවත්, පත්‍රවල පොටෑසියම් සාන්ද්‍රනයේ සැලකිය යුතු

වෙනසක් නොවීය. පොටෑෂියම් පොහොර යෙදවුම් ප්‍රමාණය වැඩි කිරීමත් සමඟ පත්‍රවල K ප්‍රමාණය වැඩිවීම හැරුණු විට, K හා Mg පොහොර එසේ යෙදීම නිසා පත්‍රවල අනෙකුත් කිසිදු පෝෂකයක සාන්ද්‍රණ වල සැලකිය යුතු වෙනසක් නොවීය. අනෙකුත් ගතවූ වසර වලදී මෙන්ම K පොහොර යෙදවුම් ප්‍රමාණ වැඩි කිරීමේදී පාංශු K ද වැඩිවිය. පරීක්ෂණය දිගටම සිදුකෙරේ.

- 3 විද්‍යාර්ථය 2027 ක්ලෝනය, ක්ෂේත්‍ර අංක 08, තලගස්වෙල වත්ත, ගාල්ල - (1999)
- 4 විද්‍යාර්ථය 2025, ක්ෂේත්‍ර අංක 85, හුළේ වත්ත, කහවත්ත - (1999)
- 5 විද්‍යාර්ථය 2026, ක්ෂේත්‍ර අංක 8බී, ලුම්බිණි වත්ත, දෙනියාය - (1999)

ඉහත ලැයිස්තු ගතකර ඇති පරීක්ෂණ වලදී පෙනීගියේ පොහොර යෙදවුම් ප්‍රතිකාරක සමඟ, අමු කප්පාදු ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණයන්හි සැලකිය යුතු වෙනසක් නැති බව, කඳන් මූලයන්හි පරිධියේ වෙනසක් නැති බව, ද්විතක අතු වල සාමාන්‍ය පරිධියෙහි වෙනසක් නැති බව, සහ එක් දළ නෙළුමකදී ඒවායේ බරෙහි වෙනසක් නැති බවය. පාංශු පත්‍ර සාම්පල 2002 වසරේ සැප්තැම්බර්, අප්‍රියෙල් සහ නොවැම්බර් මාස වලදී පිළිවෙලින් ලබා ගැනුණි. පළමු වසරේ අස්වනු දත්ත දැනට විශ්ලේෂණය කෙරෙමින් පවතී. පරීක්ෂණය අඛණ්ඩව කෙරේ.

2) නයිට්‍රජන් හා පොටෑෂියම් පොහොර වාරික කොටස් වශයෙන් වැඩුණු තේ වලට යෙදීම N, K අතර ඇති විරෝධතාවය කෙරෙහි බලපෑම.

විද්‍යාර්ථය 2025 ක්ලෝනය, ශාන්ත කුම්බස් චතුරාභය තලවකැලේ - (1990)

කප්පාදු කරනලද අතු රිකිලි, පස හා පත්‍ර සාම්පල වසර 10ක් පුරා (1996 ජූනි සිට 2000 දෙසැම්බර්) එකතු කර සම්පූර්ණ පෝෂක විශ්ලේෂණයක් කෙරේ. ඒ පෝෂක වල සම්පූර්ණ

බලපෑම වටහා ගැනීම සඳහාය. විශ්ලේෂණ අඛණ්ඩව සිදුකෙරේ.

3) ප්‍රමාණ:

නයිට්‍රජන් - 240, 420, සහ 600 කිග්‍රෑ/හෙක්/වසර
පොටෑසියම් ඔක්සයිඩ්-120,300සහ480 කිග්‍රෑ/හෙක්/වසර
කාලාන්තරන - සති 6, 8 සහ 12කට වරක්
ක්ලෝනස් - ටීසී 9, ක්ෂේත්‍ර අංක 4බී
බ්‍රන්ස්වික් වත්ත, මස්කෙලිය - (1998)

මීට ප්‍රථම වක්‍රයේදී (1998 ජන- 2002) එකතු කරගන්නා ලද සියළු දත්ත විශ්ලේෂණය කර ඇත. ප්‍රතිඵල 2003 ජනවාරි මස 31 දිනට යෝජනා පරීක්ෂණ හා ව්‍යාප්ති හමුදේවී ඉදිරිපත් කෙරේ. පරීක්ෂණය දිගටම පැවැත්වේ.

සී) පොටෑසියම් ඔක්සයිඩ් ප්‍රමාණ දෙකකින් හා නයිට්‍රජන් පෝෂකය යුරියා සහ ඇමෝනියම් සල්පේට් ලෙස යෙදීම ශාකයේ වර්ධනය, පසෙහි හා ශාකයේ පෝෂක තත්ත්වය, සහ අස්වැන්න කෙරෙහි බලපෑම.

1) ප්‍රමාණ:

පොටෑසියම් ඔක්සයිඩ් - මට්ටම් 6කි.
60 සිට 360 කිග්‍රෑ/හෙක්/වසර
නයිට්‍රජන් - 240 සහ 360 කිග්‍රෑ/හෙක්/වසර
ක්ලෝන ටීආර්අයි 2025
හල්ගොල්ල වත්ත, යටියන්තොට - (1984)

සම්පූර්ණ බලපෑම අධ්‍යයනය කරනු පිණිස කප්පාදු කල, අතුරිකිළි, පස සහ පත්‍ර සාම්පල ගතවූ වසර 12 තුළදී (1984 ඔක් - 1996 මාර්තු) පූර්ණ පෝෂක විශ්ලේෂණයක් කෙරේ. විශ්ලේෂණ කටයුතු සිදුවේ.

ඩී) විවිධ මට්ටම් වලින් නයිට්‍රජන් සමඟ විවිද මට්ටම් වලින් කොම්පෝස්ට් පොහොර යෙදීම වර්ධනය, පසෙහි සහ ශාකයේ පෝෂක තත්ත්වය, සහ අස්වැන්න කෙරෙහි බලපෑම

1) ප්‍රමාණ:

නයිට්‍රජන් මට්ටම 7, 0 සිට 720 කිග්‍රෑ/හෙක්/වසර
කොම්පෝස්ට් - 0.5 ටොන්/හෙක්/වසර
ක්ලෝනස් - ඩීටී
ක්ෂේත්‍ර අංක 3, ශාන්ත කුමඬස් වත්ත තලවකැලේ -
(1992)

බොහෝ වසර වලදී නිරීක්ෂණය වූ පරිදීම 4 වන වසරේදී, අස්වැන්න නයිට්‍රජන් පොහොර යෙදීමේ ප්‍රමාණය වැඩිවීමක් සමඟ වැඩිවිය. නයිට්‍රජන් ප්‍රමාණය කිග්‍රෑ 450 මට්ටමට පසුව ප්‍රතිඵල අඩුවීමට පටන් ගැනුණි. කෙසේ වුවද, 2 වන වසරේදී සෘජු රේඛීය සම්බන්ධතාවයක් විය. මෙතෙක් කොම්පෝස්ට් වලින් සියළු කරුණු කෙරේ සැලකිය යුතු බලපෑමක් හෝ අන්තර් ක්‍රියාවක් පෙන්වා නැත. කෙසේ වුවද, කලින් ලැබුණ නිරීක්ෂණ මෙන් ගතවූ වසර දෙකෙහි කොම්පෝස්ට් සහිත හා රහිත ප්‍රතිකාරක වල අස්වනු අතර වෙනසක් නොපෙන්වීය.

2000 නොවැම්බර් මස හා 2001 ජූලි මස ආම්ලිකතා අගයන් පරීක්ෂා කරනලද නමුත් නයිට්‍රජන් ප්‍රමාණ වැඩි කිරීමක් සමඟ එහි විචලතාවයක් නොපෙනුණි. මෙම වසරේදී කල තක්සේරුවෙන් පෙනී ගියේ ආම්ලිකතා අගය පහල යන බවයි. මෙය 1999 වූ නිරීක්ෂණයට සමාන විය. මෙය ඩොලමයිට් හුණු කිග්‍රෑ 1500ක් හෙක්ටයාරයකට (1998 අගෝස්තු මසදී) යෙදුවත් වෙනස් නොවීය.

6) ටීආර්අයි 3019 ක්ලෝනස් - ක්ෂේත්‍ර අංක 2 යූරි වත්ත, පස්සර (1999)

කුමන ප්‍රතිකාරයක් යෙදීම වැඩි කලද, කප්පාදු ද්‍රව්‍ය බර, අතුචල සාමාන්‍ය පර්ධිය වැඩිවීමෙහි වෙනසක් නොවීය. නයිට්‍රජන් පොහොර යෙදීමේ ප්‍රමාණය වැඩි කිරීමේදී මූලික කඳෙහි පර්ධිය වැඩිවන බවත්, පොටෑසියම් පොහොර යෙදීම වැඩිවන විට එක් නෙළුමකදී ලැබෙන දළ ප්‍රමාණය අඩු වන බවත්, පෙනුණි. කෙසේ වුවද මෙය ඊළඟ කප්පාදුවේදී ස්ථිර කරගැනීමට අවශ්‍යය.

2002 මැයිමස ලබාගත් පස් සහ පත්‍ර සාම්පලද, 1 වන වසරේදී ලැබුණ අස්වනු දත්තද සංඛ්‍යා විද්‍යාත්මකව විශ්ලේෂණය කෙරේ. පරීක්ෂණය සිදුවේ.

7) විආර්ථය 2025 ක්ලෝනය - ක්ෂේත්‍ර අංක 33, රත්ගල වත්ත, කරලියද්ද (2002)

මෙම පරීක්ෂණය (2000 වාර්ෂික වාර්තාවේ ඒ 15.2.1.15 සහ 2001 වාර්ෂික වාර්තාවේ ඒ 15.2.1 (ඒ) 7 යටතේ දක්වා ඇත.) නතර කරන ලදී. එයට හේතුව මෙය සිටුවා ඇත්තේ 1995 දී බැවින් ශාක වයස්ගත විමයි. අවසන් කප්පාදුව 2002 ජූලි මාසයේදී කරනලදී. ඉන් පසුව ශාක 30 බැගින් වූ බිම් කැබලි 81 ලකුණු කර නව පරීක්ෂණයක් 2002 අගෝස්තු මාසයේදී ආරම්භ කරනලදී. 2002 සැප්තැම්බර් මාසයේදී පත්‍ර හා පාංශු සාම්පල ලබාගෙන එවායේ භෞත-රසායනික පරාමිතික සඳහා විශ්ලේෂණය කරමින් සිටී. පාංශු ආම්ලිකතා අගයේ මධ්‍යයනය 4.3 වූ බැවින් 1500 කිග්‍රෑ/හෙක්. ප්‍රමාණයට ඩොලමයිට් එකතු කරන ලදී. කඳ පාමුල සිට සෙ.මී.5ක් ඉහලින් වට ප්‍රමාණය සෙ.මී.5ක්ද, කප්පාදු කැපුමේ සිට සෙ.මී.2.5ක් පහලින් ද්විතීක අතු වල වට ප්‍රමාණය මනින ලදී. කප්පාදු කැපුමේ සහිත ද්විතීක අතු අනාගතයේදී කරනු ලබන මිනුම් සඳහා නම්කර ඇත. ප්‍රතිකාර යෙදීමෙන් පසුව 2002 මැයි මාසයේදී ලබාගත් පාංශු හා පත්‍ර සාම්පල වල දත්තයන් සහ 4 වන වසරේ වාර්තා වූ අස්වනු (2001 ජූලි - 2002 ජූනි) පිළිබඳ දත්ත දැනට විශ්ලේෂණය කරමින් පවතින අතර මෙම පරීක්ෂණය ඉදිරියටත් කරගෙන යනු ලැබේ.

ඒ) විවිධ ප්‍රමාණ වලින් නයිට්‍රජන් හා පොටෑසියම් යෙදීම ශාකයේ වර්ධනය, පාංශු/ශාක පෝෂක තත්ත්වය සහ අස්වැන්න කෙරෙහි ඇති බලපෑම

1) ප්‍රමාණ:

නයිට්‍රජන් 100, 200,300,400 සහ 500 කිග්‍රෑ/හෙක්/වසර පොටෑසියම් ඔක්සයිඩ් 100,300සහ500 කිග්‍රෑ/හෙක්/වසර ක්ලෝන් විආර්ථය 2025 ශාන්ත ජේම්ස් වත්ත, හාලිඇල (1990)

2002 වසරේ ජනවාරි මස සිට දෙැසම්බර් දක්වා එකතුකර ගන්නා ලද දත්ත භෞත-රසායනික පරාමිතික, ශාක පෝෂක විශ්ලේෂණය කෙරේ. මෙම පරීක්ෂණය ඉදිරියටද සිදුකෙරේ

2 ප්‍රමාණ:

නයිට්‍රජන් 200, 400 සහ 600 කි.ග්‍රෑ./හෙක්/වසර
කොම්පෝස්ට්- 0,10,20, සහ 30 ටොන්/හෙක් වසර
ක්ලෝන ටීආර්අයි 2025
බැද්දේගම වත්ත බැද්දේගම (2000)

මෙම පරීක්ෂණය 2000 වාර්ෂික අවස්ථාවේ (ඒ15.2.1.14)
සහ 2001 වාර්ෂික වාර්ථාවේ (ඒ 15.2.1. (ඩී) 2 ලෙස)
ඇතුළත් කර ඇත. හෝස්හෙයාර් කබළු රෝගය දැඩි
ලෙස ආසාදනය වී තිබූ බැවින් හා වයස නිසා
ප්‍රතිකාර වල බලපෑම පැහැදිලිව නොපෙනුණි. ඒ
හෙයින් මෙය නතර කිරීමට සිදුවිය.

3 ප්‍රමාණ:

නයිට්‍රජන් 200, 400, සහ 600 කිග්‍රෑ/හෙක්/වසර
කොම්පෝස්ට් - 0,10,20, සහ 30 ටොන්/හෙක්/වසර
ක්ලෝනය ටීආර්අයි 2026
අනිත්කන්ද වත්ත, දෙනියාය (2000)

වසර 2001 ජනවාරි මස සිට 2002 දෙසැම්බර් දක්වා කාලය
තුළ ප්‍රතිකාරක ලබාදීමට පෙර හා පසුව දත්ත ලබාගෙන
විශ්ලේෂණය කර මූලික තොරතුරු ලෙස තබා ඇත.
පරීක්ෂණය ඉදිරියට ගෙනයයි.

ඊ) විවිධ ප්‍රමාණ වලින් නයිට්‍රජන් යූරියා සහ ඇමෝනියම්
සල්පේට් යෙදීම සහ ඒවායේ ගුණාංග (යූරියා, ඇමෝනියම්
සල්පේට් වල) ශාකයේ වර්ධනය, පාංශු/ශාක පෝෂක
තත්ත්වය සහ අස්වැන්න කෙරෙහි බලපෑම

පහත දැක්වෙන අත්හදා බැලීම්, (1 සිට 7 බලන්න) පශ්චාත්
උපාධි අධ්‍යයනයක් ලෙස කෙරේ. සල්ෆර් පෝෂක පිළිබඳ
විශේෂිත අරමුණක් ඇත. විස්තරාත්මක සොයාබැලීම් දැනට
සිදුවේ.

1) ප්‍රමාණ:

නයිට්‍රජන් යූරියා සහ ඇමෝනියම් සල්පේට් ලෙසින්
200-500කිග්‍රෑ/හෙක්/වසර

යූරියා: ඇමෝනියම් සල්පේට් අනුපාතය-100-0,75-25,
50-50, 25-75, සහ 0-100

ක්ලෝනස් ටීආර්අයි 2025
ක්ෂේත්‍ර අංක 11 සහ 13, ශාන්ත කුමඛස් වත්ත,
තලවකැලේ
(1979)

නයිට්‍රජන් 360 කිග්‍රෑ/හෙක්ටර්/වසරකට යෙදීමෙන් 240 කිග්‍රෑ/හෙක්ටර්/වසරකට යෙදීමට වඩා 321 කිග්‍රෑ ක අස්වැන්නක් ලැබී ඇත. මෙය ගතවූ වසරේ තිබූ තත්වයට වඩා සැලකිය යුතු මට්ටමක වෙනසකි. පළමු සහ දෙවන වසරේ වක්‍රයේදී, වැඩි නයිට්‍රජන් ප්‍රමාණයක් යෙදීමෙන් අඩු නයිට්‍රජන් ප්‍රමාණයක් යෙදුවාට වඩා වැඩි අස්වැන්නක් ලැබී ඇත. මෙම වෙනස සැලකිය යුතු මට්ටමකට පැමිණියේ 3 වන සහ 4 වන වසරේදීය. මෙම වසරේදී යූරියා: ඇමෝනියම් සල්පේට් ගුණාංග පිළිබඳ කරුණු සහ එම අන්තර් ක්‍රියාව අස්වැන්න කෙරෙහි සැලකිය යුතු මට්ටමකින් බලපා නැත. ඩොලමයිට් (හෙක් කිග්‍රෑ 1500ක් ලෙස) යෙදීම කප්පාදු කරන අවස්ථාවේ කරන ලද අතර එහිදී එනම්, 2 වන වසරේදී පාංශු ආම්ලිකතා අගය මනින ලදී. එය පාංශු ගැඹුරු දෙකෙහිදීම නයිට්‍රජන් 360 යෙදූ ප්‍රතිකාරකයෙහි ආම්ලිකතා අගය නයිට්‍රජන් 240ක් යෙදූ ප්‍රතිකාරකයෙහි ආම්ලිකතා අගයට වඩා අඩුය. එහෙත් එම අඩුවීම සැලකිය යුතු මට්ටමක නොවීය.

ආම්ලිකතා අගය අඩුවීමට ඇති නැඹුරුව මෙම වසරේදී, පෙර වසර වලදී මෙන්ම පෙනී ගියේය. එය සලකා බලන ලද පාංශු ගැඹුරු දෙකෙහිම දක්නට ලැබුණි. යූරියා සහ ඇමෝනියම් සල්පේට් ඒකාබද්ධ මිශ්‍රණයෙහි ඇමෝනියම් සල්පේට් ප්‍රමාණය වැඩි වූවත් ඉහත සඳහන් ආම්ලිකතා අගය පිළිබඳ නිරීක්ෂණයෙහි වෙනසක් සිදු නොවීය. ඒකාබද්ධ මිශ්‍රණයෙහි ඇමෝනියම් සල්පේට් ප්‍රමාණය අඩුවී යූරියා ප්‍රමාණය වැඩිවන විට පාංශු සල්පේට් ප්‍රමාණය අඩුවන බව පෙනුණි. එසේ වුවද, පත්‍රවල සල්පේට් සාන්ද්‍රණය කෙරෙහි යූරියා හා ඇමෝනියම් සල්පේට් මිශ්‍රණයෙහි හෝ නයිට්‍රජන් යොදන ප්‍රමාණයෙහි බලපෑමක් නොමැත. මෙය දීර්ඝ කාලීන පරීක්ෂණයක් බැවින්, ඉදිරියට කරගෙන යනු ලැබේ.

2 විආර්ථය 2027 ක්ලෝනය, ක්ෂේත්‍ර අංක 8, කල්ගස්වෙල වත්ත, ගාල්ල (1999)

3 විආර්ථය 3018 ක්ලෝනය ක්ෂේත්‍ර අංක 2, යූරි වත්ත, පස්සර - (1999)

ඉහත දක්වා ඇති පරීක්ෂණ දෙකෙහි නයිට්‍රජන් යෙදවූ ප්‍රමාණය හෝ මිශ්‍රණයෙහි යූරියා: ඇමෝනියම් සල්පේට් අනුපාතය අමු කප්පාදු ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණයෙහි බර හෝ අස්වැන්න අතර සැලකිය යුතු වෙනසක් ඇති කිරීමට බලපෑමක් ඇතිකර නැත. පරීක්ෂණය ඉදිරියට කෙරේ.

4 විආර්ථය 2023 ක්ලෝනය, ක්ෂේත්‍ර අංක 03, මාලස්සාවත්ත, මඩුල්කැලේ - (2001)

අස්වැන්න ඉහල මට්ටමක වුවත්, නයිට්‍රජන් යෙදීමේ ප්‍රමාණය සමඟ එම වැඩිවීමේ සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් නොවීය. පරීක්ෂණය පැවැත්වේ.

5) විආර්ථය 2027 ක්ලෝනය, ක්ෂේත්‍ර අංක 7 මීලකන්දෙ වත්ත, හොරණ - 2001

2001 ඔක්තෝබර් මස සිට 2002 දෙසැම්බර් මස දක්වා ප්‍රතිකාර ලබාදීමට පෙර හා පසුව ලබාගත් අස්වනු වාර්තා සංඛ්‍යාත විද්‍යාත්මකව විශ්ලේෂණය කරන ලදී. ඒවා මූලික තොරතුරු ලෙස තබා ඇත. පරීක්ෂණය පැවැත්වේ.

6) විආර්ථය 2026 ක්ලෝනය, ක්ෂේත්‍ර අංක 13, කිරිවානා ගඟ වත්ත, දෙනියාය - 2001

2002 පෙබරවාරි මස සිට 2002 දෙසැම්බර් මස දක්වා ප්‍රතිකාර ලබාදීමට පෙර හා පසුව ලැබුණ අස්වනු වාර්තා සංඛ්‍යාත විද්‍යාත්මකව විශ්ලේෂණය කරන ලදී. එම ප්‍රතිඵල මූලික තොරතුරු ලෙස තබා ඇත. පරීක්ෂණය පැවැත්වේ.

7) විආර්ථය 2025 ක්ලෝනය, ක්ෂේත්‍ර අංක 3ඒ ඩෙස්පෝර්ඩ් වත්ත, නානුමිය - (2001)

නොමේරු අවස්ථාවේ පවතින අතර අස්වනු පිළිබඳ දත්ත දැනට වාර්තාගත කෙරේ.

එඟ්) පාංශු කාබනික ද්‍රව්‍ය, වර්ධනය, පාංශු/ශාක පෝෂක තත්වය දියුණු කිරීම කෙරෙහි විවිධ කාබනික පොහොර වල බලපෑම

අයි) ටීආර්අයි 2025 ක්ලෝනය, බෙයාවෙල් වත්ත, තලවකැලේ - 1990

1990 දෙසැම්බර් මස සිට 2001 අප්‍රියෙල් මාසය දක්වා වසර 10 තුළදී කප්පාදු අතු රිකිළි වල මුළු පෝෂක විශ්ලේෂණයක් කර ඇත. එසේම ඇතැම් පස්, සහ පත්‍ර සාම්පල එකතු කර ඇත. මුළු බලපෑම වටහා ගනු පිණිස මේවා විශ්ලේෂණය කෙරෙන අතර දැනට එම විශ්ලේෂණ කටයුතු සිදුවේ.

ඒ) සල්පෝමැග් සහ කීසරයිට් සමඟ සාමාන්‍යයෙන් භාවිතා වෙන පොහොර මිශ්‍රණ යෙදීම ශාක වර්ධනය, පාංශු/ශාක පෝෂක තත්වය සහ අස්වැන්න කෙරෙහි බලපෑම

1) ප්‍රමාණයන්: සාමාන්‍යයෙන් පොදුවේ භාවිතා වන පොහොර මිශ්‍රණ 240 සහ 360/කිග්‍රෑ/වසර ක්ලෝනය - ටීආර්අයි 2025, කිරිවානාගඟ වත්ත, දෙනියාය (1993)

1993 ජූනි සිට 1999 අගෝස්තු දක්වා අවුරුදු 6 තුළදී කප්පාදු අතු රිකිළි පූර්ණ පෝෂක විශ්ලේෂණයකට යොමුකර ඇත. එසේම ඇතැම් පාංශු සාම්පල සහ පත්‍ර සාම්පල එකතු කර ඇත. විශ්ලේෂණ කටයුතු සිදුවේ.

2) ප්‍රමාණයන්: සාමාන්‍යයෙන් පොදුවේ භාවිතා වන පොහොර මිශ්‍රණ මට්ටම් දෙකක්, නයිට්‍රජන් 240 කිග්‍රෑ/හෙක්/වසර සහ 360 කිග්‍රෑ/හෙක්/වසර

ක්ලෝනනය - ටීආර්අයි 2025, හොප්ටන් වත්ත, පස්සර (1993)

1993 ඔක්තෝබර් සිට 2001 අප්‍රියෙල් දක්වා අවුරුදු 8 තුළදී කප්පාදු අතුරිකිළි පූර්ණ පෝෂක විශ්ලේෂණයට යොමුකර ඇත. සම්පූර්ණ බලපෑම වටහා ගැනීම සඳහා විශ්ලේෂණ කටයුතු සිදුවේ.

3) ප්‍රමාණයන්: සාමාන්‍යයෙන් භාවිතා වන පොදු පොහොර මිශ්‍රණ මට්ටම් දෙකක්, නයිට්‍රජන් 240 කිග්‍රෑ/හෙක්/වසර හා 360 කිග්‍රෑ/හෙක්/වසර

ක්ලෝනය - ටීආර්අයි 2025, වෝල්ට්‍රිම් වත්ත, ළියල (1994)

අවසන් වකුයේ 4 වන වසරේ අස්වැන්න යොදන ලද නයිට්‍රජන් මට්ටම් සමඟ සැලකිය යුතු වෙනසක් නොවීය. එහෙත් අවසන් වසරේදී එම වෙනස සැලකිය යුතු මට්ටමක විය. ප්‍රතිකාර මට්ටම් දෙකෙහි පැහැදිලි වෙනසක් දැනටද ඇත. එහෙත් 3 සහ 4 වසර වලදී එය 1 හා 2 වසර වලදී මෙන්ම ආන්තික විය. පෙර වකුයෙහි 3 සහ 4 වසර වලදී 360 කිග්‍රෑ නයිට්‍රජන් මට්ටමෙන් ලැබුණ අස්වැන්න මට්ටමට වඩා සැලකිය හැකි ප්‍රමාණයකින් වැඩිය. අනෙකුත් පොහොර ප්‍රතිකාර වලට ලැබුණ අස්වනු අතර සැලකිය යුතු වෙනසක් නොවීය.

වසර 8ක කාලයක් තුළදී ප්‍රතිකාරක ලබාදුන් පදුරු වල කප්පාදු බරෙහි සැලකිය යුතු වෙනසක් නොවීය. මෙම පරීක්ෂණයේ සොයාගැනීම් වල අවසන් නිගමනයට පැමිණිය හැක්කේ කප්පාදු වකු දෙකක් සම්පූර්ණ කිරීමෙන් හා නෙළු තැනදී දළ බර වාර්තා කරගැනීමෙන් පසුව 2003 වසරේ ජනවාරි මාසයේදීය.

කප්පාදු වකු දෙක තුළදී එකතු කල දත්ත විස්තරාත්මක ලෙස විශ්ලේෂණය කිරීම මුළු පද්ධතියේම සොයාගැනීම් දැක්වීම පිණිස අවශ්‍යය. එසේම මේ සඳහා ඒ 15.2.1 (ඒ) 1 සහ 2 (ඉහත දක්වා ඇත). සල්ෆෝමැග් පරීක්ෂණයේ තොරතුරුද අවශ්‍යය. මෙම දත්ත දැනට විශ්ලේෂණය කෙරේ.

එව) විවිධ ප්‍රමාණ වලින් පොටෑසියම් සහ/හෝ මැග්නීසියම් යෙදීම වර්ධනය, පාංශු/ශාක පෝෂක තත්ත්වය, හා අස්වැන්න කෙරෙහි බලපෑම.

1) ප්‍රමාණ: මැග්නීසියම් ඔක්සයිඩ් 0-75 කිග්‍රෑ/හෙක්/වසර
 ප්‍රමාණයෙන් කිග්‍රෑ 15ක අස්වැන්න වැඩිවීමකදී
 ක්ලෝනස් විආර්භය 2025, ක්ෂේත්‍ර අංකය 5,
 ශාන්ත කුමඹස් වතුයාය, තලවකැලේ - (1990)

1990 දෙසැම්බර් සිට 2001 නොවැම්බර් දක්වා වසර
 10ක කාලයේදී කප්පාදු කරන ලද අතු රිකිළි සම්පූර්ණ
 පෝෂක විශ්ලේෂණයකට භාජනය කරන ලදී. එසේම
 ඇතැම් පාංශු සාම්පල හා පත්‍ර සාම්පල එක්රැස්
 කරනලදී. මේවායේ විශ්ලේෂණ දැනට සිදුකෙරේ.

2) ප්‍රමාණය:
 නයිට්‍රජන් 240 කිග්‍රෑ/හෙක්/වසර
 පොටෑසියම් ඔක්සයිඩ් මට්ටම් 48-480 කිග්‍රෑ/හෙක්/වසර
 මැග්නීසියම් ඔක්සයිඩ් මට්ටම 0 සහ 60
 කිග්‍රෑ/හෙක්/වසර
 ක්ලෝනස් විආර්භය 2025
 ග්ලෙනතොර් වත්ත, හපුතලේ - (1990)

1990 ජූලි සිට 2001 මැයි දක්වා අවුරුදු 10 තුළ
 කප්පාදු කරනලද අතු රිකිළි පූර්ණ පෝෂක
 විශ්ලේෂණයකට භාජනය කරන ලද අතර ඇතැම් පස්
 සහ පත්‍ර සාම්පල එකතු කරගෙන ඇත. මේවායේ
 විශ්ලේෂණ දැනට සිදුවේ.

අයි) විවිධ ප්‍රමාණ වලින් පොස්පරස් යෙදීම, වර්ධනය,
 පාංශු/ශාක පෝෂක තත්ත්වය හා අස්වැන්න කෙරෙහි
 බලපෑම

1) ප්‍රමාණයන්: පොස්පරස් එස්පාවල රොක්
 පොස්පේට් ලෙස 0 - 120 කිග්‍රෑ/හෙක්/වසර
 20 කිග්‍රෑ අස්වනු වැඩිවීමකට

ක්ලෝනස් විආර්භය 2025 ශාන්ත කුමඹස්
 වතුයාය, තලවකැලේ - (1989)

2) පොස්පරස් යෙදීමේ ක්‍රම:
 විසුරුවීම සහ පසට එකතු කිරීම
 ක්ලෝනස් විආර්භය 2025
 වලහන්දුව වතුයාය, ගාල්ල - (1994)

ඉහත දක්වා ඇති පරීක්ෂණ දෙකෙහි දී කප්පාදු කරන ලද අතු රිකිළි වල පූර්ණ පෝෂක විශ්ලේෂණයක් කරන ලදී. එසේම පළමු පරීක්ෂණයේදී 1989 මැද සිට 1999 අප්‍රියෙල් දක්වා අවුරුදු 10 කාලය තුළදී ද, දෙවන පරීක්ෂණයේදී, 1994 අප්‍රියෙල් සිට 2001 පෙබරවාරි දක්වා අවුරුදු 06 ක කාලය තුළදී, කප්පාදු කල අතු රිකිළි වලට අමතරව, පත්‍ර හා පාංශු සාම්පල ලබාගන්නා ලදී. ඒවායේ විශ්ලේෂණ දැනට සිදුවේ. ඉන් අනතුරුව ප්‍රථම පැහැදිලි කෙරේ.

ව්‍යාපෘතිය ඒ 15.3 -

ප්‍රාදේශීයව ක්ෂුද්‍ර පෝෂක (සින්ක්, බෝරොන්, මැන්ගනස් ආදී) වලට හෝඟ දක්වන ප්‍රතිචාරය ඇස්තමේන්තු කිරීම

ක්ෂුද්‍ර පෝෂක පත්‍ර වලට යෙදුම:
 මල්ට්ප්ලෙක්ස් සහ කීසරයිට්
 සින්ක් සල්පේට්:
 සින්ක් කිග්‍රෑ 11/හෙක්/වසර ලැබෙන ලෙස ඒකාබද්ධ ද්‍රාවන දෙකක්

- 1) ක්ලෝනය: ටීආර්අයි 2025, කෙණ්‍ර අංක 3බී, ශාන්ත කුමිබස් වතුයාය, තලවාකැලේ - (1999)
- 2) ක්ලෝනය: ටීආර්අයි 2025, ක්ෂේත්‍ර අංක 3, බද්දේගම වතුයාය, බද්දේගම - (2000)
- 3) ක්ලෝනය: ටීආර්අයි 2025, මඩුල්කැලේ වත්ත, මඩුල්කැලේ - (2000)
- 4) ක්ලෝනය: ටීආර්අයි 2025, ශ්‍රීන්ඩුඩි වතුයාය, නාවලපිටිය - (2000)
- 5) ක්ලෝනය: ටීආර්අයි 2025, වලහන්දුව වතුයාය, ගාල්ල - (1994)

1 වන ස්ථානයේදී මූලික පාංශු පෙහොර යෙදීම සමඟ පත්‍රවලට පොහොර යෙදීම කෙරේ. නයිට්‍රජන් හා පොටෑසියම් ඔක්සයිඩ් සැපයීම පිළිවෙලින් 300 සහ 150 කි.ග්‍රෑ/හෙක්/වසරකට විය. පාලකය හා සැසඳීමේදී මල්ට්ප්ලෙක්ස් යෙදූ බිම් කොටස් වලින් සැලකිය යුතු මට්ටමක වැඩි අස්වැන්නක් ලැබුණි. සින්ක් සල්පේට් සහ සින්ක් සල්පේට් සමඟ වානිජ එස්සන් සෝල්ට් යන දෙකෙන්ම සැලකිය හැකි මට්ටමක ඉහල අස්වැන්නක් ලැබ ඇත. පරීක්ෂණය දිගටම සිදුකෙරේ.

දෙවන ස්ථානයේ පරීක්ෂණයේදී පළමු වකුයේදී පැළ සංඛ්‍යාවක් මිය යෑම නිසා සොයා බැලීම් නතර කෙරුණි. 2000 මාර්තු සිට 2002 මාර්තු මස අග දක්වා එකතු කරගන්නා ලද දත්ත විශ්ලේෂණය ආරම්භ කර ඇත.

ඉහත 3 සහ 4 ස්ථාන වල පරීක්ෂණ වලදී මූලික පාංශු පොහොර යෙදුම් සමඟ පත්‍ර වලට පොහොර ඉසීම කෙරුණි. නයිට්‍රජන් සැපයීමේ ප්‍රමාණය 320 කි.ග්‍රෑ/හෙක්/වසරකට විය. පත්‍රවලට පොහොර දියර ඉසීමේ ප්‍රතිකාරය නිසා මෙතෙක් අස්වනු වල සැලකිය යුතු වෙනසක් සිදුව නැත. පරීක්ෂණ දිගටම සිදුකෙරේ.

මූලික පාංශු පෙහොර යෙදීම සමඟ දියර ආකාරයෙන් පත්‍ර වලට ඉසීම කරන ලදී. නයිට්‍රජන් සහ පොටෑසියම් ඔක්සයිඩ් සැපයුම් ප්‍රමාණ පිළිවෙලින් 320 සහ 100 කි.ග්‍රෑ/හෙක්/වසරකට වශයෙන් විය. මෙතෙක් අස්වනු වෙනස්වීමක් පත්‍රවලට පොහොර දියර ඉසීම සමඟ ඇතිවී නොමැත. මෙම පරීක්ෂණය තව දුරටත් කෙරුණු ඇත.

ව්‍යාපෘතිය ඒ 15.4 ප්‍රධාන පෝෂක සහ ක්ෂුද්‍ර පෝෂක දියර පොහොර ලෙස පත්‍ර වලට යෙදීම, පාංශු පැලෑටි පෝෂක තත්ත්වය, ගුණාත්මය (ජෛව රසායනික පරාමිතික) සහ අස්වැන්න කෙරෙහි බලපෑම

- 1) පත්‍රවලට යෙදුම් පොස්පරස් 0, 1, 2, 3 සහ 4% සහ DAP සහ TSP

ක්ලෝන: ඩීටී 1 සහ සීවයි 9 ශාන්ත කුම්බස් වත්ත, තලවකැලේ - (1992)

- 2) පත්‍ර වලට යෙදුම් පොටෑසියම් 2,3 සහ 4% MOP සහ SOP.

ඒ) ක්ලෝන: ටීආර්අයි 2025, ක්ෂේත්‍ර අංක 5, ශාන්ත කුම්බස් වත්ත, තලවකැලේ - (1999)v

බී) ක්ලෝන: ටීආර්අයි පීකේ 2, ක්ෂේත්‍ර අංක 13, පීඩෘෘ වතුයාය, නුවරඑළිය - (2000)

1 වන පරීක්ෂණයේදී අවශ්‍ය ශාක පෝෂක ප්‍රසස්ථ ප්‍රමාණය පසට පොහොර එකතු කිරීමෙන් ලබාදුණි. කෙසේ වුවද, ටීආර්අයි 2025 ක්ලෝනය ඇතුළත් කිරීමෙන් පසුව, පසුගිය

වසරේදී, සැකසූ තේ වල ගුණාත්මය ඇගයීමට උත්සහ නොකරන ලදී. අස්වනු වාර්තා නඩත්තු කිරීම, පාංශු සහ ශාක පෝෂක තත්ත්ව ඇගයීම ආදිය කරන ලද අතර පරීක්ෂණය අඩන්ඩව පැවැත්වේ.

ඉහත 2ඒ සහ 2බී අත්හදා බැලීම් නතර කරන ලදී. එයට හේතුව එම ප්‍රතිකාරක වලට ලැබුණ ප්‍රතිඵල වල ඉහල විචලතාවයක් තිබීමය. සමහර ප්‍රතිකාරක වලින් ප්‍රමාණයට වඩා සෙවනැලි ඇතිවීමෙන් ප්‍රතිඵල වලට බලපෑමක් ඇතිව තිබුණි.

ව්‍යාපෘතිය ඒ 15.6: පොටෑසියම් සහ සල්ෆර් කෙරෙහි ප්‍රතිචාර දැක්වීමට බලපාන සාධක හඳුනා ගැනීමේ දිවයින පුරා පැවැත්වූ සමීක්ෂණය

කෘෂි දේශගුණික කලාප වන WU 1, WU2,WU3, WM1, WM3, WL1, WL4, IU1, IU2, IM2 වලට අයත් වනු වල පිළිවෙලින් 19,28,4,1,2,3,2,9,7,8 යන ක්ෂේත්‍ර රැස්කර ගන්නා ලදී. මේ ස්ථාන වලින් ලබාගත් පාංශු සහ පත්‍ර සාම්පල පෝෂක සඳහා විශ්ලේෂණය දැනට කරගෙන යන අතර, අනෙකුත් දත්ත සංඛ්‍යාන විද්‍යාත්මකව විශ්ලේෂණයට සකස් වෙමින් පවතී.

භාරය ඒ 16:

පසෙහි ආම්ලිකත්වය වඩා සතුටුදායක තත්වයකට ගෙන ඒමට සහ ඵලදායිතාවය දියුණු කිරීම සඳහා ප්‍රාදේශීයව හා ස්ථානීයව විශ්ලේෂණ වූ ඩොලමයිට් හුණු යෙදීමේ නිර්දේශ දියුණු කිරීම

ව්‍යාපෘතිය ඒ 16.4

තේ වගාකරන විවිධ ප්‍රදේශ වල විවිධ පාංශු ශ්‍රේණිවල වැඩුණු තේ ශාක වල අස්වැන්න පාංශු/ශාක පෝෂක තත්වය සහ මනා වර්ධනයක් සඳහා යෙදිය යුතු ඩොලමයිට් හුණු ප්‍රමාණය සොයාගැනීම

- 1) ඩොලමයිට් හුණු ප්‍රමාණය: වැඩි කිරීමේ මට්ටම්
 යෙදීම් වාර: කප්පාදු වක්‍ර, කප්පාදු මධ්‍ය වක්‍ර, සහ වාර්ෂිකව ක්ලෝන ටීසී 9, ක්ෂේත්‍ර අංක 4, ශාන්ත කුම්බස් වත්ත, තලවකැලේ - (1989)

ඩොලමයිට් යොදන වාර ගණන ලැබුණු ප්‍රතිඵල පෙර වසරේ ලැබුණු ප්‍රතිඵල ම විය. පාලක පරීක්ෂාව සහ 1, 250 කිග්‍රෑ/හෙක් සහ 2500 කිග්‍රෑ/හෙක් යන ප්‍රමාණයන් කුමන වාර ගණනකින් යෙදූ විට ලැබෙන අස්වැන්න අතර වෙනසක් නොවීය.

කෙසේවුවද, ඩොලමයිට් යෙදීම 2500 කිග්‍රෑ/හෙක් වඩා වැඩිවීමේදී අස්වැන්න සෘජු රේඛීයව අඩුවීමක් පෙනුණි. ඩොලමයිට් යෙදුම 5,000 කිග්‍රෑ/හෙක් වූ විට (යෙදුම් වාර ආකාර 3දීම) අස්වැන්න සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකින් පහල ගියේය.

මෙම තත්ත්වය 10000 කිග්‍රෑ/හෙක් ලෙස වක්‍රයකදී, වක්‍ර මධ්‍යයේදී යෙදූ විටද නිරීක්ෂණය විය. යෙදුම් ප්‍රමාණය හා යොදන වාර ගණන අතර සම්බන්ධතාවයක් නොවීය.

වසර 10ක් පුරා කප්පාදු කල අතු රිකිළි වල සහ පාංශු සහ පත්‍ර සාම්පලවල සම්පූර්ණ පෝෂක තත්ත්වය විශ්ලේෂණය කෙරුණි. එහි අරමුණ වූයේ සාමූහික බලපෑම පැහැදිලි කිරීම. පරීක්ෂණය සාර්ථකව සිදුවේ.

2 ක්ලෝනය: ටීආර්අයි 2025 ක්ෂේත්‍ර අංක 2
මොරගොල්ල වත්ත, ඉමදුව - (1990)

වසර 10ක කාලය තුළ කප්පාදු අතු රිකිළි වල සහ පාංශු සහ පත්‍ර සාම්පල සම්පූර්ණ පෝෂක තත්ත්වය විශ්ලේෂණය කරනලදී. ශාන්ත කුම්බස් ඒ 16.4 (1) අත්හදා බැලීමද සමඟ සම්පූර්ණ බලපෑම පැහැදිලි කර ගැනීම මෙහි අරමුණ විය. විශ්ලේෂණ කටයුතු සිදුවේ.

3 පසෙහි ආම්ලිකතා අගය පාංශු සහ ශාක වල මැග්නීසියම් තත්ත්වය සහ තේ අස්වැන්න කෙරෙහි යොදනු ලබන ඩොලමයිට් හුණු ගල් අංශුවල විවිධ ප්‍රමාණයන්ගේ බලපෑම

ඒ ක්ලෝනය: ටීආර්අයි 2023, ක්ෂේත්‍ර අංක 4,
මටකැලේ වතුයාය, තලවකැලේ - (1991)

බී ක්ලෝනය: ටීආර්අයි 2025, ක්ෂේත්‍ර අංකය 5,
තලන්ගහ වතුයාය, නාකියාදෙනිය - (1991)

වසර 10 බැගින් වූ අත්හදා බැලීම් දෙකෙන් පෙනීගියේ යොදනු ලබන ඩොලමයිට් හුණුගල් වල අංශු වල විවිධ ප්‍රමාණයෙන් ඇති නිසා අස්වැන්නේ වෙනසක්, පාංශු ආම්ලිකතාවයෙහි වෙනසක් සහ ලබාගත හැකි මැග්නීසියම් මට්ටමේ වෙනසක් ඇති නොවන බවය.

භාරය ඒ 17:

ඩොලමයිට් යෙදීමේ කාර්යක්ෂමතාවය වැඩි කිරීම සඳහා සහ කම්කරු ශ්‍රම හිඟය පිළිබඳ ගැටළුව විසඳීම පිණිස පොහොර සහ/හෝ ඩොලමයිට් යෙදීමේ උපකරණ සංවර්ධනය

ව්‍යාපෘතිය 17.1

පොහොර යොදන උපකරණ වල කාර්යක්ෂමතාවය වැඩි කිරීම සහ ඇගයීම

ඒකාකාර සහ නියමිත ප්‍රමාණයෙන් (ගසකට නියමිත ප්‍රමාණයෙන්) පස මතුපිට පොහොර සහ ඩොලමයිට් විසුරුවාලීමට අතින් ක්‍රියාකරවන යෙදුම් උපකරණ වලට නොහැකි වීම ඒවායේ ඇති දුර්වලතාවයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ තේ කර්මාන්තය සඳහා භාවිතයට ආනයනය කර ඇති ස්විස්මැක්ස් අත් යෙදුම් යන්ත්‍රය සහ කාප් යාන්ත්‍රික යෙදුම් යන්ත්‍රය ඇති සුදුසුකමක් පරීක්ෂා කරනලදී, යාන්ත්‍රික යෙදුම් යන්ත්‍රයේ ඇති දුර්වලතාවයන් ලෙස හඳුනාගන්නා ලද්දේ වැඩියෙන් පොහොර නිකුත්වීම සහ එහි ඇති ඉහල ප්‍රමාණයේ වායු දහරාවයි. අත් යන්ත්‍රයට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට පොහොර යෙදීම කල නොහැකි බව පෙනී ගියේය.

මෙම යෙදුම් යන්ත්‍ර දෙකෙහිම පොදු ගැටළුවක් වූයේ යොදනු ලබන ද්‍රව්‍ය ගුලිවීම ඒවා සිරවීමයි. යුරියා අඩංගු පොහොර මිශ්‍රණ වල මෙම තත්වය විශේෂයෙන් දක්නට ලැබුණි. ඒකාකාර ලෙස විසිරීම සිදුනොවීමට හේතුව ඒවා නිකුත් කරන නලයේ ඉහත කී කැට එකතුවී එය අවහිර වීමයි.

සර්ෂණ කෝණය (විවිධ මතුපිටවල), රිපෝස් කෝණය සහ එකිනෙක වෙන්වීමේ ශක්තිය ආදියේ ප්‍රමාණය අංශු සතු ලක්ෂණයන්ය. එම ලක්ෂණ නිදහස් විසිරීමක් කෙරෙහි බලපායි. එනම්, එම පොහොර මිශ්‍රණයක් සෑදී ඇති සංඝටක සතු ඉහත ලක්ෂණ අනුව එම පොහොර මිශ්‍රණය විසිරීමේ ස්වභාවය වෙනස්වේ. ආනයනය කර ඇති යන්ත්‍ර වල මෘදු ලෙස ඒකාකාරව විසුරුවීමක් ඇති කිරීමට අපොහොසත් විය. ඒ සඳහා සබඳතාවක් ඇති කම්පන යන්ත්‍රනය හැරීමේ (කරකැවීමේ) යාන්ත්‍රනය, සිරීමේ යාන්ත්‍රනය ආදිය ඇගයීමකට ලක් කෙරුණි. එසේ විවිධාකාර භෞමිකයන් යොදා පරීක්ෂාකරන ලදී. නවීකරණයන් දිගටම කරගෙන යනු ලැබේ.

3 මූලික පර්යේෂණ

- 1) ආම්ලික තේ පසට දීර්ඝකාලීනව එප්පාවල රොක් පොස්පේට් යෙදීමෙහි ප්‍රතිඵල

තලවකැලේ ශාන්ත කුමිබස් වතුයායේ NPK පොහොර භාවිතයෙන් දීර්ඝ කාලීනව (වසර 40) ක්ෂේත්‍ර අත්හදා බැලීම් සිදුවන බිමෙන් පාංශු සාම්පල එකතුකර ගන්නා ලදී. NPK ප්‍රතිකාරක මට්ටම් 3ක් ආකාරයට සැලසුමට අනුව සම්බන්ධ කර තිබුණි. නියෝජනය වූ පස් සහ පත්‍ර සාම්පල දීර්ඝ කාලීනව එප්පාවල පොස්පේට් යෙදීමෙන් සිදුව ඇති ප්‍රතිඵල විපාක දැනගැනීම සඳහා විශ්ලේෂණය කරන ලදී.

- 4 සල්ෆර් වල ජෛව සුලභතාවය ඇස්තමේන්තුව සඳහා භාවිතා කරන ඇගයීම

විවිධ කාල දේශ ගුණික කලාප 6ක් (WU1, WM3, WL1, WL2, WM1, IU3) විවිධ පාංශු ශ්‍රේණි නියෝජනය පස් වර්ග 6ක් භාවිතයෙන් විදුරු නිවාස තුළ ජූනි මාසයේදී පරීක්ෂණ ආරම්භ කෙරුණි. පස් සාම්පල ගෙන එන ලද්දේ ඩෙස්පෝර්ඩ්, මහලස්සාකැලේ, තල්ගස්වෙල, මිල්ලකන්ද, කිරිවානගල සහ යූර් යන වතු වලිනි.

තාක්ෂණ විද්‍යා අංශය

නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂක පර්යේෂණ (තාක්ෂණික)
එම් ටී සියාඩ් මොහොමඩ්

තේ ඇඹරීමේ වැඩ සටහනක් ලබාගැනීම සඳහා
පරිඝනක වැඩ සටහන

කළු තේ නිෂ්පාදනයේ ඇඹරීමේ කාර්ය සඳහා තෝරාගත හැකි සරළ පරිඝනක වැඩ සටහනක් කාර්ය මණ්ඩලය විසින් 2001 වසරේදී සංවර්ධනය කරනලදී. මෙම වැඩ සටහන තේ කර්මාන්ත ශාලාවල භාවිතයට ගත හැකි ආකාරය පිළිබඳව ආදර්ශනයක් පෙබරවාරි මස පැවැති පර්යේෂණ හා ව්‍යාප්ති හමුවේදී ඉදිරිපත් කෙරුණි. මෙම පරිඝනක වැඩ සටහන නිර්මාණය කල නිලධාරීන්ගේ දායකත්වය අගයාගත් වශයෙන් තේ පර්යේෂණ මණ්ඩලය විසින් ඔවුන්ට අමතර වැටුප් වර්ධක දෙකක් අනුමත කලේය. තේ පර්යේෂණායතනයද මෙම වැඩ සටහන අවශ්‍ය, භාවිතා කරන්නන්ට නොමිලයේ ලබාදීමට තීරණය කරනලදී. එයට හේතුව එමඟින් නිෂ්පාදිත තේ ගුණාත්මය ප්‍රවර්ධනය කිරීමට හැකිය යන අපේක්ෂාවයි.

නව රජය විසින් 2002 වසරේදී යෝජනා කල "දින සියයේ විප්ලවීය වැඩසටහනට" මෙම පරිඝනක වැඩසටහන ඇතුළත් කර එය තේ කර්මාන්ත ශාලාවලට හඳුන්වා දීමට කටයුතු කෙරුණි. ඒ අනුව මුළු කාර්ය මණ්ඩලයේම ශක්තිය යොදා ගනිමින් වසරේ මුල් මාස 4 තුළදී හැකියාව ඇති විශාල කර්මාන්ත ශාලා සංඛ්‍යාවක මෙම වැඩ සටහන ස්ථාපනය කරන ලදී. පරිඝනක නොමැති කර්මාන්ත ශාලාවලින් ඒවායේ යන්ත්‍ර පිළිබඳව තොරතුරු තැපැල් මගින් ලබාගෙන උචිත දළ ඇඹරීමේ වැඩ සටහන් සකස්කර තැපැල් මගින් ඒවාට ලබාදුණි. මෙම වැඩ සටහනේ ප්‍රගතිය පහත දැක්වෙන ලෙස සාරාංශ කළ හැකිය.

පරීක්ෂා කල කර්මාන්ත ශාලා සංඛ්‍යාව	- 125
වැඩ සටහන ස්ථාපනය කල කර්මාන්ත ශාලා සංඛ්‍යාව	- 106
තැපැල් කල ප්‍රශ්ණ මාලා සංඛ්‍යාව	- 400
පිළිතුරු ලද සංඛ්‍යාව	- 131
සකස්කල ඇඹරුම් වැඩ සටහන, තැපැල් මගින් යැවූ කර්මාන්ත ශාලා සංඛ්‍යාව	- 131

තවද, මෙම වැඩ සටහන සංයුක්ත තැටියටකට ඇතුළත් කර අදාළ අයගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා බෙදා හරින ලදී. මෙම වැඩ සටහන භාවිතා කිරීමෙන් නිෂ්පාදිත තේ වල ගුණාත්මය ද යන්ත්‍රෝපකරණ භාවිතයේ කාර්යක්ෂමතාවය ද ඉහල යන බව විශ්වාස කල හැකිය.

1

ව්‍යවහාරික ව්‍යාපෘති

භාරය අංක 25:

ව්‍යාපෘතිය ඒ 25.1 වේග පාලකයක් භාවිතයෙන් දළ මැලවීමට වැය වන විදුලිය සඳහා වියදම අඩුකිරීම

දළ මැලවීමට යොදන 100' බදුන් වලට සවි කරන ලද වේග පාලක වල ක්‍රියාකාරිත්වය පරීක්ෂා කරන ලදී. අත්හදා බැලීම් තුළ සපයන ලද වාතයෙහි සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාවය සහ බදුන් දෙකෙහිම තෙත් බල්බ උෂ්ණත්වමානයේ උෂ්ණත්වයන්හි සමාන බව හැකිතාක් දුරට පවත්වා ගන්නා ලදී.

සංඛ්‍යාන විද්‍යාත්මකව දත්ත විශ්ලේෂණයෙන් පෙනී ගියේ වේග පාලකයන් භාවිතය නිසා 39% ශක්තිය ඉතිරි වන බවයි. පාලක පරීක්ෂාව සමඟ සැසඳීමේදී පෙනී ගියේ මැලවුණු දළවල තෙතමන ප්‍රමාණයන්හි සැලකිය යුතු වෙනසක් නොමැති බවයි. මෙම ප්‍රතිඵල ජූලි මස 31 දින පැවැති ව්‍යාප්ති හා පර්යේෂණ හමුවට ඉදිරිපත් කෙරුණි. පරීක්ෂණ කාලය තුළ විදුලි බල සැපයුමේ එකාකාරී බව නිරීක්ෂණය කරනලදී. ඒ අනුව එම සැපයුම ඒකාකාර කරවනු ලබන ෆිල්ටර සමඟ වේග පාලකයක් සවිකල යුතු බවත්, ඒ අනුව පද්ධතියේ ධාරිතා වලට වන හානි වැලැක්වීමට හෝ අවම කිරීමට හැකි බව පෙනුණි.

මෙයට අමතරව විවිධ වෙළඳ ආයතන වලින් තේ කර්මාන්ත ශාලාවලට සපයා ඇති විවිධ වේග විචලනයන් සහිත එළවුම් ආරක්ෂා කරන ලදී. ඇතැම් ඒවායින් ලැබුණ ප්‍රතිඵල තේ පර්යේෂණායතනය පරීක්ෂා කල ඒවායේ ප්‍රතිඵල හා සමාන වූ අතර ඇතැම් ඒවා ඉතා දුර්වල බව පෙනුණි. පරීක්ෂා කාලය තුළදී ශාන්ත කුම්බිස් තේ කර්මාන්ත ශාලාවේ 60' හි මැලවුම් බදුන් සතරක සැහැල්ලු අවන්පත් හා අඩු අශ්ව ජවයකින් යුතු මෝටර හා වේග පාලකයන් සහිත ඒකක සතරක් සවිකර ඒවායේ ක්‍රියාත්මක ස්වභාවය පරීක්ෂා කරන ලදී.

භාරය: 26

ව්‍යාපෘතිය ඒ 26.1

තේ වියලීම සඳහා සූර්ය ශක්තිය භාවිතය සඳහා තාක්ෂණ ප්‍රවර්ධනය හා ඇගයීම

සලකා බලන කාලය තුළදී පද්ධතියට සම්බන්ධ කර තිබූ ෆැන් බ්ලස්ටරය කැටියැම නිසා දත්ත එකතු කිරීමට නොහැකි විය.

භාගය: 27
ව්‍යාපෘතිය ඒ 27.1
නව ආකාරයේ කඩදාසි බැග ඇගයීම

මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වූයේ, තෙතමනය ඇතුළු නොවන, සහ වෙනත් බාහිර ගන්ධයන්ගෙන් තොර නව ඇසුරුම් ද්‍රව්‍යක් නිර්දේශ කිරීමයි

භාගය: 28
ව්‍යාපෘතිය 28.1

නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කයේ හැටන් ප්‍රදේශයේ හොඳම ශ්‍රේණියේ තේ මිශ්‍ර සඳහා ප්‍රසස්ථ තත්වයන්

ව්‍යාපෘති 28.2

ඌව ප්‍රදේශයේ හොඳම ශ්‍රේණියේ තේ මිශ්‍ර සඳහා ප්‍රසස්ථ තත්වයන්:

හැටන් ප්‍රදේශයේ සීටීසී තේ වලට ඉල්ලුමක් නොමැති වුවත්, ඌව දිස්ත්‍රික්කයේ වගාවන්ගේ තේ ශ්‍රේණි වල තත්වය උසස් කිරීමට උනන්දුවක් අවාරයේදී ඇත. එයට හේතුව මෙම කාලවලදී තේ වලට හොඳ මිලක් නොලැබීමයි. මේ නිසා තේ පර්යේෂණායතනය විසින් ප්‍රසස්ථ තත්වයන් පිහිටුවීම සඳහා මූලික කටයුතු කරනු ලැබීය. එම තත්වයන් නම්, සුදුසුම මැළවුම් ප්‍රතිශතය, පරතරය සැකසුම ආදියයි. මෙම අත්හදා බැලීම් වලදී බ්‍රිතාන්‍යයේ නිෂ්පාදන ටී ක්‍රාෆ්ට් කුඩා නිෂ්පාදන යන්ත්‍රය භාවිතා කරන ලදී. ඌව ප්‍රදේශයේ මෙම අත්හදා බැලීම් කිරීම පිණිස එල් - ටබ් වකුයාය තොරාගන්නා ලදී. අත්හදා බැලීම් 2003 ජනවාරි මාසයේදී ආරම්භ වේ.

2 මූලික ව්‍යාපෘති

බී 41 - වඩා හොඳ සීටීසී තේ නිෂ්පාදනය සඳහා ටීආර්අයි 3000-4000 ශ්‍රේණිවල තේ ක්ලෝන හඳුනා ගැනීම.

සලකා බලන ලද කාලය තුළ නව ක්ලෝන පරීක්ෂා නොකෙරුණි.

බී 48 - දූලි (ඩස්ට්) එකතුකරණයක් සැලසුම් කිරීම

තේ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ වියලීමේ අවස්ථාවේදී දූලි පිටතට එම නිසා කර්මාන්ත ශාලාව තුළ නිලධාරීන්ට සහ සේවකයින්ට ප්‍රසන්න නොවූ පරිසරයක් ඇතිවේ. එසේම ආර්ද්‍රතා සංවේදක වැනි ඉලෙක්ට්‍රොනික උපකරණ කර්මාන්ත ශාලා තුළ සවිකිරීමද අපහසු බව පෙනී ගොස් ඇත. මේ නිසා කර්මාන්ත ශාලාවෙන් දූලි එකතු කිරීමේ පද්ධතියක් සැලසුම්

කිරීමට බලා පොරොත්තු විය. දැනටමත් සවිකර ඇති මෙම පද්ධති වලින් අපේක්ෂිත කාර්යය ඉටු නොවේ. ඒ අනුව මෙම පද්ධති සුදුසු සැලසුමක් අනුව වැඩ දියුණු කිරීමට තීරණය විය.

මොරටුව විශ්ව විද්‍යාලයය සමඟ ඒකාබද්ධව කල ව්‍යාපෘතිය තුළින් සැලකිය යුතු දත්ත ප්‍රමාණයක් එකතු කරගන්නා ලදී. ඒවානම්, වියලනයෙන් පැමිණ බිලෝවරයෙන් විසිරෙන අංශු වල ප්‍රමාණය, එම අංශු වල සංඝන්වය සහ පිටාර වායුවේ ප්‍රවේගය ආදියයි. මෙම දත්ත භාවිතා කර නියමු පරිමා ඒකකයක් එකලස් කර පරීක්ෂා කරන ලදී. මෙම ඒකකයෙහි ක්‍රියාත්මක ගුණාංග පරීක්ෂාවට භාජනය කර අලෙවිය සඳහා සැලසුම් දියුණු කරනු ලැබේ.

3

අංශයේ ව්‍යාපෘති

ඩී 31 - පරිඝනක ආධාර සහිත තේ නිෂ්පාදනය

මැලවුම් ක්‍රියාවලිය ගුණාත්මක ලෙස පරීක්ෂා කරනු පිණිස ලෝඩ් සෙල්ස් භාවිතා කිරීමට ඇති හැකියාව පරීක්ෂාව කිරීමට ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කරන ලදී. මැලවීමේදී සිදුවන තෙතමනය ඉවත්වීම පරීක්ෂා කිරීම සඳහා මැලවුම් භාජන විශේෂයෙන් සැලසුම් කල වර්ග 4 ක් ක්ෂේත්‍ර එලය ඇති ලෝහමය කුඩු විශේෂයක් තබන ලදී. (මෙම අත්හදා බැලීම යාන්ත කුඩම්ස් කර්මාන්ත ශාලාවේ කරන ලදී)

ඉහත කුඩය පිටතින් ස්පර්ශ වීම වලක්වනු පිණිස තවත් පැති 4ක් ඇති කුඩුවක් තබන ලදී. කුඩය තුළ ඇති දළ වල බර මනින ලෝඩ් සෙල් උපකරණය (මෙය අංක වලින් බර පෙන්වන උපකරණයකි). ස්ථානගත කරනලදී. එයට යුපීඑස් උපකරණයක්ද සම්බන්ධ කර තිබුණි.

කුඩය ලෝඩ් සෙල් උපකරණයට සම්බන්ධ කර තිබුණේ කුඩය තුළ ඇති තේ වල බර වාර්තාකර ගනු පිණිසය. මූලික පරීක්ෂාවේදී පහත දැක්වෙන ගැටළු මතුවිය.

- අ අවන්පතින් ඇති කරන වාත දහරාව හේතුවෙන් සිදුවන එසවීම නිසා නියම බරට වඩා අඩු බරක් ලෝජ් සෙල් උපකරණයෙන් පෙන්වයි.
- ආ. කුඩයේ බිත්තිය හා පිටත කුඩුව අතරින් ඉහල ප්‍රමාණයක වාත කාන්දුවීමක් සිදුවිය.

කුඩයට පිටතින් වූ තේ වලට වඩා අඩුවෙන් කුඩය තුළ වූ තේ මැලවුනු බව මුල් අත්හදා බැලීම් වලින් පෙනුණි. එයට හේතුව ඉහත සඳහන් තල අතර වාතයේ පිරි හිදැස් ඇතිවීමයි.

වාතය කාන්දුවීම වලක්වනු පිණිස මුද්‍රිත කලත් එය එතරම් සාර්ථක නොවීය. ඒ හෙයින් ඒකාකාර මැලවීමක් ලබාගැනීමට අපහසු විය. මේ අනුව මැලවීම පාලනය සඳහා ලෝඩ් සෙල් උපකරණය භාවිතා කල නොහැකි බව නිගමනය කර මෙම ව්‍යාපෘතිය නතර කරන්නට යෙදුනි.

නව තෙතමන මාන පරීක්ෂාව

ධාරිත්‍රක මූලධර්මය භාවිතා කර ඇති නව හුරු බුහුටි තෙතමන මානයක් පරීක්ෂා කිරීමට ගතවූ වර්ෂයේ අවසන් භාගයේදී ලැබුණි. එසේම තේ වතුයාය වලින් තෙතමන මාපක 10කින් 09ක් අංකශෝධනය කරන ලදී.

අධෝ-රක්ත කිරන බල්බ ක්‍රමය තෙතමන ප්‍රමාණ තීරණය සඳහා තේ කර්මාන්ත ශාලාවල ඉතා ජනප්‍රිය වූවත්, ඒවායේ අංකශෝධනය පහසු නැත. එසේම ප්‍රධාන වීදුලි සැපයුමේ විභවය උච්ඡාවචනයක් සමඟ ලැබෙන කියවීම් වල විශ්වාසනීයත්වය අඩුවේ.

ධාරිත්‍රක මූලධර්මය පදනම් කරගෙන තෙතමන මාපක සංවර්ධනය කිරීම

ධාරිත්‍රක මූලධර්මය පාදක කරගෙන සාදා ඇති තෙතමන මපක තේ කර්මාන්තයේ භාවිතා වේ. එහෙත් ඒවායේ නැවත භාවිතා හැකියාව අඩුය. පසුගිය කාලයේ තේ පර්යේෂණායතනයේ කල පරීක්ෂණ වැඩ අනුව යමින් තෙතමනය මැනීම සඳහා ධාරිත්‍රක භාවිතා කරන ක්‍රමය ස්ථාපනය සඳහා සිද්ධාන්තමය මොඩලයක් ගොඩනගන ලදී.

එහෙත් සියළුම තේ ශ්‍රේණි වලට අයත් තෙතමනය මැනීම පිණිස උපකරණ නිර්මාණයට මෙම මොඩලය භාවිතා කිරීම අපහසුවිය. තේ ශ්‍රේණි අතර පවතින දෘෂ්‍ය සනත්ව වල වෙනස හා කර්මාන්ත ශාලා අතර ඇති වෙනස මෙයට හේතුවයි. එම නිසා වර්තමානයේ පරීක්ෂණය කරලෙන යනුයේ දෘෂ්‍ය සනත්වයෙන් නිදහස්ව තෙතමනය මැනීමට භාවිතා කල හැකි මෙවලමක් සෑදීමටය. එහිදී යම් නිශ්චිත පරිපාමක් තුළට සාම්පලය ඇතුළුකර තද කිරීමක් කර තෙතමන ප්‍රමාණය පරීක්ෂා කෙරේ. මෙම ක්‍රමය ප්‍රමාණයෙන් කුඩා ශ්‍රේණි වලට සුදුසු බව පෙනුනත් ලොකු කැබලි වලින් යුත් ශ්‍රේණි සඳහා එතරම් සුදුසු නොවීය. මෙම පරීක්ෂණ තව දුරටත් සිදුවේ.

නිෂ්පාදිත තේ වල ගුණාත්මය කෙරෙහි ඒවා සාදන ආකාරයෙහි ඇති බලපෑම

දැනට උඩරට නිෂ්පාදනය වන තේ වල ඇති ස්වාදය මීට දශකයකට පමණ පෙර නිෂ්පාදිත තේ හා සැසඳීමේදී ප්‍රමාණවත් තරම් නොමැති බව වාර්තා වී ඇත. මෙම ගුණාත්මයේ පහල යාමට හේතු කාරක වන කරුණු රාශියක් අතුරින් තේ සැකසීමේ අනුගමනය කරන කරුණුද ප්‍රධාන

තැනක් ගනී. පසුකාලීනව තේ ඇඹරීමේ ක්‍රියාවේදී තේ දළ දැඩි ලෙස පෙඟවීමකට භාජනය වන බව දැනගෙන ඇත. මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ වූයේ විවිධ ආකාරවල ඇඹරුම් ක්‍රියාව නිෂ්පාදිත තේ වල ගුණාත්මය කෙරෙහි බලපාන ආකාරය සැසඳීමයි. මෙහිදී නිෂ්පාදිත තේ සතු ස්වාදනය කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමුවිය.

මෙම පරීක්ෂණය සඳහා ශාන්ත කුම්බස් වතුයායෙන් තෝරාගත් ඩීටීඅයි ක්ලෝනයට අයත් තේ භාවිතා විය. ඉතා ප්‍රවේශමෙන් තේ දළ නෙලීම හා කර්මාන්ත ශාලාවට ප්‍රවාහනය කරනලද අතර නිෂ්පාදනය සඳහා ඕතඩොක්ස් සහ ඕතඩොක්ස් - රොටොවේන් ආකාර වල නිෂ්පාදන යන්ත්‍ර භාවිතා කරන ලදී. නිෂ්පාදනය කරනු ලැබූ තේ සාම්පල ස්වාදන මට්ටම ඇතුළු ගුණාත්මක පරාමිතික සඳහා පරීක්ෂා කරනලදී. එසේම රස පරීක්ෂාව සඳහා වෘත්තීය රස පරීක්ෂක වෙත යවා ඕර්ගනෝලෙප්ටික් අගැයුම් කරන්නට යෙදුනි. වසර තුළදී ප්‍රතිචලිත 6ක් සම්පූර්ණ කල අතර ඉදිරි වසරේදී වැඩි ප්‍රතිචලිත සංඛාවන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදහස් කර ඇත.

අමු තේ සහ නිමි තේ අතර හැරවුම්

අනුපාතය - උඩරට ප්‍රදේශ

අමු තේ දළ ප්‍රමාණයකින් කොපමණ තේ ප්‍රමාණයක් නිෂ්පාදනය කල හැකිද යන්න මෙයින් අදහස් වේ. 1955 කීගල් සඳහන් කර ඇත්තේ මෙය වසර පුරාම 22.22% වන බවය. මෙම අගය ලබාගෙන ඇත්තේ ශාන්ත කුම්බස් කර්මාන්ත ශාලාවෙහි වසරක් තුළ වාර්තා ගතව ඇති නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය සැලකිල්ලට ගැනීමෙනි. භාවිතා වී ඇත්තේ බීජ ශාක වල තේ දළයි. 1960 ගණන් වල සිට කුඩා වතු හිමියන් වැඩිවීමත්, වර්ධක ප්‍රචාරක පැළ ද්‍රව්‍ය භාවිතයත් නිසා දේශීය තේ නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය ඉහල ගියේය.

වතුයාය වල තේ දළ භාවිතා කර ලඟාකර ගත හැකි ඉහත කී හැරවුම් අනුපාතය නිශ්චය කර ගැනීම පිණිස වානිජ පරිමානයේ පරීක්ෂණ පවත්වන ලදී. එම පරීක්ෂණ අනුව උඩරට තේ සඳහා හැරවුම් අනුපාතය හා දළවල තෙතමන ප්‍රමාණය අතර පහත දැක්වෙන සම්බන්ධතාවය පෙන්වා දී ඇත.

$$\text{NOT} = 111.75 - 1.17 \times \text{MC}$$

මෙහි: NOT - ශුද්ධ හැරවුම් අනුපාතය (නිමිතේ/තේ දළ)
 MC - තේ දළවල අඩංගු තෙතමන ප්‍රමාණය

මෙම ප්‍රතිඵල පූලි මාසයේදී පැවැති 205 වන පර්යේෂණ හා ව්‍යාප්ති හමුවේදීත් සැප්තැම්බර් මස පැවැති ෭෦ව ප්‍රාදේශීය විද්‍යාත්ම කොමිටි රැස්වීමේදීත් ඉදිරිපත් කරනලදී.

ශාන්ත කුම්බස් වත්තේ සහ මටකැලේ කර්මාන්ත ශාලා වලින් ලබාගන්නා සත්‍ය දත්ත භාවිතා කර ඉහත කී ප්‍රතිඵල වල වලංගුතාවය දැනට පරීක්ෂාකර ගෙනයයි.

යාන්ත්‍රිකව සහ අතින් දළ නෙලීම පිලිබඳ පරීක්ෂණ
ශාන්ත ක්ලේයාර් වතුයාය

තේ පර්යේෂණායතනයේ වර්ණ අස්වනු නෙළනය භාවිතය තේ අස්වැන්න සහ නිෂ්පාදිත තේ වල ගුණාත්මය කෙරෙහි බලපෑම අධ්‍යයනය කරනලදී. මෙම පරීක්ෂණ කරනු ලැබූයේ ශාන්ත ක්ලේයාර් වතුයායේදී සහ තේ පර්යේෂණායතනයේ තාක්ෂණ විද්‍යා අංශයේදීය. ජනප්‍රිය තේ ක්ලෝන වන විආර්භයි 2025, කේ 145 සඳහා බිම් කොටස් ද, බීජ තේ පැල සඳහා බිම් කොටස් ද සලකුණු කෙරුණි. අහඹු ලෙස තෝරාගන්නා ලද ඉහත කී බිම් කොටස් වල යාන්ත්‍රිකව හා අතින් දළ නෙලීම කරන ලදී. අස්වනු දත්ත වාර්තා කර ලනු ලැබීය. අස්වනු තේ පර්යේෂණායතනයට ගෙන ගොස් තේ නිෂ්පාදනය කර එම සාම්පල ගුණාත්මක පරාමිතික සඳහා පරීක්ෂා කරනු ලැබීය. මෙම තේ සාම්පල වෘත්තීය රස පරීක්ෂයින් වෙත ඕගනොලෙප්ටික් අගැයුම් සඳහාද යවන ලදී. ප්‍රතිඵලිත 21 ක ප්‍රතිඵල වලින් පෙනී ගියේ ප්‍රතිකාරක 2ක නිසා ලැබෙන අස්වැන්න ප්‍රමාණයෙහි හෝ නිෂ්පාදිත තේවල ගුණාත්මක පරාමිතික අතර සැලකිය යුතු වෙනසක් නැති බවය.

ශාන්ත කුම්බස් කර්මාන්ත ශාලාවේ තේ සැකසීම සඳහා අයිඑස්ඕ 9002 සහතිකය

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය විසින් ශාන්ත කුම්බස් තේ කර්මාන්ත ශාලාවට තේ සැකසීම සඳහා අයිඑස්ඕ 9002 සහතිකය ප්‍රධානය කර ඇත. එහි වලංගු දිනය මැයි මස 20 ය. මෙම වැඩ සටහනදී ශාන්ත කුම්බස් කර්මාන්ත ශාලාවේ කාර්ය ණ්ඩලය විසින් අභ්‍යන්තර විභාග කීපයක් කරන්නට යෙදුනි. මෙම අංශයේ මෙන්ම කර්මාන්ත ශාලාවේ නිලධාරීන් අයිඑස්ඕ 9002 ගුණාත්මක පද්ධතිය, හා අනතුරු විශ්ලේෂණය, තීක්ෂණ පාලන ස්ථාන (HACCP), එස් 5 ආදිය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය විසින් පැවැත්වූ පුහුණු වැඩ සටහන් වලට සහභාගි වූහ. එසේම එම ආයතනය අයිඑස්ඕ 9002 සහතික ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කරනු පිණිස කර්මාන්ත ශාලාවේ කාර්ය මණ්ඩලයට සහාය වූහ.

වැලි ඉවත්කරණයක් සංවර්ධනය

වාරිතා වී ඇති අන්දමට ගතවූ තෙවසර තුළ තේවල අපද්‍රව්‍ය ලෙස ඇති වැලි ආදිය ඉවත්කර පිරිසිදු කිරීම් සතුටුදායකව පැවැතුනි. කෙසේ වුවද, විමර්ශනය කරනු ලැබූ වසර තුළ මේ සඳහා භාවිතා කල යන්ත්‍රයේ ක්‍රියා විරහිත වීම් කීපයක්ම ඇතිවිය. එයට හේතුව එහි අඩු ගුණාත්මයෙන් යුතු කොටස් (ඇලුමිනියම් කප්පි වැනි) භාවිතා කර තිබීමයි. මනා ගුණාත්මයකින් යුත් ද්‍රව්‍ය භාවිතා කර වානිජ පරිමානයේ ඒකකයක් එකලස් කිරීමට තීරණය විය.

අයිඑස්ඒ 11286 කේ - කොටස්වල විශාලත්වය විශ්ලේෂණය මඟින් කොළ ශ්‍රේණිවල තේ වර්ගීකරණය

ගතවූ වර්ෂයේදී පිළිගන්නා ලද නිර්දේශය අනුව ශාන්ත ජෝකිම් වතුයායෙන් ලබාගත් සාම්පල විශ්ලේෂණ සිදුවේ. එය සාර්ථකව කෙරෙමින් පවතී.

තේ පත්‍රවල ඒ ඒ කොටස් වල බරෙහි හා අඩංගු තෙතමනයෙහි ප්‍රතිශතයන් නිශ්චය කිරීම

තේ පත්‍ර වලින් නිෂ්පාදිත තේ පිළියෙල කිරීමේදී වන හැරවුම් අනුපාතය කෙරෙහි තේ දළ වලට අයත් විවිධ කොටස් වලින් ඇති කරන බලපෑම පරීක්ෂා කිරීම, මෙම පරීක්ෂණයෙහි අරමුණ විවිධ තේ ක්ලෝන වලින් අස්වනු නෙලා එම දළවල විවිධ කොටස් බරෙහි ප්‍රතිශතයන් හා එම කොටස් වල තෙතමන ප්‍රතිශතයන් නිශ්චය කරගන්නා ලදී. මෙය තෙත් (වැසි සහිත) ශ්‍රීතයන්හිදී මෙන්ම වියලි දියන්හිදී කරනු ලැබීය. මෙම පරීක්ෂණය කෙරෙමින් පවතී.

අතින් සහ යන්ත්‍ර මඟින් අස්වනු නෙලීමේ පරීක්ෂණ - ශාන්ත ජෝකිම් වතුයාය

තේ නිෂ්පාදනයට යොදා ගන්නා කුඩා නිෂ්පාදන/පරීක්ෂණ යන්ත්‍රයේ රෝලර අළුත්වැඩියාවට/නවීකරණයට යවා තිබූ බැවින් මෙම ව්‍යාපෘතියේ අත්හදා බැලීම් කිරීමට නොහැකිය.

ජාතික ඉංජිනේරු පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය (නර්ඩ් ආයතනය) සමඟ ඒකාබද්ධ ව්‍යාපෘති

නර්ඩ් ආයතනයේ නිලධාරීන් සමඟ ඒකාබද්ධ ව්‍යාපෘති හඳුනාගැනීම සඳහා සාකච්ඡා වට කීපයක් පැවතුනි. ඒ අනුව පහත දැක්වෙන ක්ෂේත්‍ර හඳුනාගන්නා ලදී.

- 1) තේ මැලවීමේ ක්‍රියාවලියේදී ක්ෂුද්‍ර-පාලකයන් යොදාගැනීම
- 2) තේ අපද්‍රව්‍ය වලින් ජීව වායුව හා සහ ජීව පොහොර නිෂ්පාදනය
- 3) ඉවතලන දෑ වලින් තාපය ලබාගත හැකි ඵලදායී හා කාර්යක්ෂම ක්‍රමෝපායක් සැලසුම් කිරීම හා සංවර්ධනය කිරීම

1. තේ මැලවීමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා ක්ෂුද්‍ර පාලකයන් යොදා ගැනීම තේ නිෂ්පාදන කර්මාන්තයේ පළමු පියවර වන්නේ දළ මැලවීමේ ක්‍රියාවලියයි. දිනපතා විවිධ පැය ගණන් යුක්තව දළවල ඇතිකරනු ලබන මැලවීම හා එය පාලනය තේ කර්මාන්ත ශාලාවේ ඇති දුෂ්කරම කාර්යක් වන අතර එහිදී සැලකිය යුතු ශක්ති ප්‍රමාණයක්ද අපතේ යයි. මැලවුම් බදුන් වලට මැලවීම පාලනය කරන ක්‍රමයක් සම්බන්ධ කර වඩාත් හොඳ මැලවුම් පාලනයක් ඇති කිරීමටත්, එමගින් ශක්ති පරිභෝජනය අඩු කිරීමටත් තීරණය කරන ලදී.

ක්‍රියාවලියෙහි විස්තර හා යොදා ගත හැකි පාලන ක්‍රම පිළිබඳව තර්ධි ආයතනයේ ඉංජිනේරුවන් සමඟ සාකච්ඡා කර ඒකාබද්ධ ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කෙරුණි. තර්ධි ආයතනය විසින් ව්‍යාපෘතියට අවශ්‍ය අතිරේක භාණ්ඩ මිලට ගැනීමට කටයුතු සූදානම් කල අතර මේ සඳහා පරිඝනක මෘදුකාංගයන්ද සංවර්ධනය කිරීමට කටයුතු කලේය.

2. තේ අපද්‍රව්‍ය වලින් ජීව වායුව සහ ජීව පොහොර නිෂ්පාදනය තේ කර්මාන්ත ශාලා වල තේ නිෂ්පාදනයේදී ලැබෙන ඉවතලන දෑ යෙදාගෙන නිර්වායු බැක්ටීරියා ජීරණය මගින් ජීව වායුව සහ ජීව පොහොර නිෂ්පාදනය කළ හැකිය. මෙය ගෘහ කර්මාන්තයක් ලෙස කළ හැක අතර ,එමගින් වතු වල කුඩා නිවාස වල ජීවත් වන අයගේ ආහාර පිසීම සහ පහන් දැල්වීම ආදියට අවශ්‍ය බල ශක්තිය නිපදවා ගත හැකිය. ආරම්භයෙහිදී මෙම ක්‍රමයෙහි යෝග්‍යතාවය ආදේශණය කිරීම සඳහා ශාන්ත කුම්බස් කුම්බස් වත්තෙන් ගෙන එන ලද තේ අප ද්‍රව්‍ය තර්ධි ආයතනයේදී එහි සකස් කර තිබූ ජීව වායු ජීරකයට යොදාගනිමින් අත්හදා බැලීම් වල සාර්ථකත්වය අනුව පෙනී ගියේ මෙම ක්‍රමය තේ වතු වල භාවිතා කල හැකි බවය. තවද, ජීව වීයු නිෂ්පාදනය සඳහා මීට පෙර තේ පර්යේෂණායතනය අනුගමනය කර ඇති ස්වායු බැක්ටීරියා ජීරණ ක්‍රමය සාර්ථක ක්‍රමයක් නොවන බවද පෙනී ගියේය.

3 ඉවතලන දෑයින් තාපය ලබාගත හැකි ඵලදායී හා කාර්යක්ෂම ක්‍රමෝපායක් සැලසුම් කිරීම හා එය සංවර්ධනය කිරීම

තේ කර්මාන්ත ශාලාවල මැලවීමේ හා වියළීමේ ක්‍රියාවලිය වාතය සකස්කර ගැනීමට තාප ශක්තිය අවශ්‍යය. වාතය උණුසුම් කිරීමේදී උදුනේ දුම් නලයෙන් පිටවන වායුව නිසාත්, උණුසුම්කල වාතය අවශ්‍ය ස්ථාන වලට ගෙන යාමේදී සැලකිය යුතු ශක්ති ප්‍රමාණයක් අපතේ යයි. මෙම තාපයෙන් යම් ප්‍රමාණයක් නැවත භාවිතා කිරීමෙන් ඉටුකර සඳහා පරිභෝජනය යම් ප්‍රමාණයකින් අඩුකර ගත හැකිය. අපතේ යන තාපය නැවත භාවිතා කිරීම සඳහා සැලසුම් කීපයක් යෝජනා වී ඇතත්, ඒවා සඳහා වැඩි මුල දනයක් වැය කිරීමට සිදුවන බැවින් ඒවා සවිකිරීම සිදු නොවීය.

ගුරුත්ව සහායක තාප නල තාප ප්‍රවාහකයක් සැලසුම් කර ඇත. එය රකලස් කර සංවර්ධනය කර තාපය නැවත භාවිතා කිරීමට කටයුතු කෙරෙනු ඇත.

4 ශක්ති විසභනය

රත්නපුරය ශාන්ත ජෝකිම් කර්මාන්ත ශාලාවේදී නර්ඩ් ආයතනයේ නිලධාරීන් විසින් කරනලද ශක්ති විසභනයට (තාප සහ විද්‍යුත් ශක්ති) මෙම අංශයේ නිලධාරීන්ද වූහ. මෙහිදී වැඩි දියුණු කල යුතු ක්ෂේත්‍ර කීපයක් හඳුනා ගැනුනි. එම ක්ෂේත්‍ර වැඩි දියුණුකර විසභනය නැවත කිරීමටත් පියවර ගනු ලැබේ. ඒමඟින් ශක්ති ඉතිරියක් කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

ශාන්ත කුම්බස් කර්මාන්ත ශාලාවේ තේ පත්‍රවල සම්මත නිමි තත්ත්ව (ප්‍රමාණයන්) පරීක්ෂාවන්

ගුණාත්මක තේ නිෂ්පාදන සඳහා හොඳ තත්ත්වයේ තේ පත්‍ර සංඛ්‍යාත්මකව 65% ක් හෝ බර අනුව 80% තිබිය යුතු බව පිළිගත් කරුණකි. එය ආයතනය විසින් නර්දේශ කර ඇත. ශාන්ත කුම්බස් කර්මාන්ත ශාලාවට ලැබෙන අමු තේ වල තත්ත්වය සතියකට දෙවරක් පරීක්ෂා කෙරේ. ශාන්ත කුම්බස් සහ ලැම්ලියර් යන අංශ දෙකින් අමු තේ සාම්පල ලබාගෙන පහත දැක්වෙන ආකාරයට පරීක්ෂා කෙරේ.

අමු තේ කොළ දිගැති භාජන වල වෙන වෙනම විසුරුවා හැරීමෙන් පසුව සෑම 10'ක් දිගැති කොටසක් නියෝජනය වන පරිදි ග්‍රෑම් 100ක පමණ අමු පත්‍ර ප්‍රමාණයක් එකතු කර ගනී. මෙම සාම්පල සියල්ල එකට එකතු කර ඉන් ග්‍රෑම් 250ක පමණ සාම්පලයක් ලබාගෙන සම්මත මිමි සඳහා පරීක්ෂා කෙරේ. ඉන් පසුව තේ පත්‍ර සම්මත හා සම්මතයට අඩු පත්‍ර ලෙස බෙදෙනු ලැබේ.

ගුණාත්මක තේ නිෂ්පාදන නිසා පිළිගත හැකි සම්මත මිම්ම වන්නේ අවම වශයෙන් සංඛ්‍යාත්මකව 65% හොඳ තේ පත්‍ර කිබීම හෝ බර අනුව 80%ක් හොඳ පත්‍ර කිබීමයි. කෙසේ වුවද, ශාන්ත කුම්බස් සහ ලැමලියර් වතු වල වසර පුරාම බර අනුව ඉතා අඩු මිම්මක් ඇත. එනම් සම්මත ප්‍රමාණයට නොමැත.

4. සාමාන්‍ය කරුණු

4.1 ඉටුකර ගැනීම:

"මැලවීම සඳහා වැයවෙන විද්‍යුත් ශක්ති සංරක්ෂණය පිළිබඳව කරන ලද ඒකාබද්ධ අධ්‍යයනයට, 2002 වසරේ බල ශක්තිය පිළිබඳ අධ්‍යයනයට පිරිනැමෙන සම්මානය ශ්‍රී ලංකා බල ශක්ති කළමනාකරුවන්ගේ සංගමය විසින් පිරිනමන ලදී. මෙම සම්මානය ආචාර්ය. එම් ටී ෂියාඩ් මොහොමඩ් සහ ජී ගලහිටියාව යන මෙම ව්‍යාපෘතියට සම්බන්ධ වූ තේ පර්යේෂණය, නිලධාරීන් දෙදෙනාටත්, බලශක්ති සංස්කරණ අරමුදලේ විද්‍යාඥයින් ඒකාබද්ධව ප්‍රධානය විය.

4.2 ගුණාත්මක තේ නිෂ්පාදනය උනන්දු කරවන සැසිය

"ශ්‍රී ලංකාවේ නිෂ්පාදනය වූ ගුණාත්මක තේ" නමින් සැසියන් නොවැම්බර් මස 14 දින සංවිධානය කරන ලදී. ගුණාත්මක තේ නිෂ්පාදන කෙරේ උනන්දු කරවීම එහි අරමුණ විය. ගුණාත්මක තේ නිෂ්පාදන පිළිබඳව සකස් කල සංකල්ප පත්‍රිකාව පිළිබඳ අදහස් දැක්වීමෙන් පසුව ගුණාත්මක තේ සැකසම පිළිබඳව ප්‍රතිපත්ති ලේඛනයක් සකස්කර තේ කර්මාන්තයට අදාළ අයවෙත බෙදා හරින ලදී.

4.3 ප්‍රකාශන/පත්‍රිකා ඉදිරිපත් කිරීම්

විමර්ශනය කරනලද කාලය තුළදී මෙම අංශයේ කාර්ය මණ්ඩලය විසින් ලිපි 10ක් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත.

4.4 උපදේශන වාර්තා

විමර්ශනය කරන කාලය තුළදී තාක්ෂණ විද්‍යා අංශයේ තලවකැලේ නිලධාරීන් විසින් උපදේශන වාර්තා (වතු වල නම් සහ කර්මාන්ත ශාලාවල නම් පහත දී ඇත.) සහ රත්නපුර නිලධාරීන් විසින් උපදේශන වාර්තා 53ක් පවත්වා ඇත. ජාතික වැවිලි කළමනාකාරිත්ව ආයතනය විසින් සමීක්ෂණය කරන ලද සම්මන්ත්‍රණ සහ කර්මාන්ත ශාලා නිලධාරීන් සඳහා සංවිධානය කල පුහුණු වැඩ සටහන් මෙයට ඇතුළත් නැත.

තෙතමනය නිශ්චය කිරීම සඳහා වතු සහ කර්මාන්ත ශාලා වලින් ලැබුණ සාම්පල සංඛ්‍යාව 484කි. වානිජ කර්මාන්ත ශාලාවලින් ලැබුණ තෙතමන මාපක 09ක් අංක අංකශෝධනය කරන ලදී.

කෘෂි ආර්ථික විද්‍යා අංශය
කාර්ය භාර නිලධාරීන් - ජේ ඒ ඒ එම් ජයකොඩි (මිය)

1) ව්‍යවහාරික පර්යේෂණ

භාරය ඒ 31. වැවිලි වල ලාභදායීතාවය ප්‍රවර්ධනයට උචිත කම්කරු භාවිත ආකාරයන් හඳුනාගැනීම

තේ වගා කෙරෙන ප්‍රදේශ වල ඇති ශ්‍රම හිඟය පිළිබඳව ගැටළු පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීමට මෙම භාරය නැවත සකස් කරන ලදී. එසේම මැදුරටට අයත් උච්ච ප්‍රදේශය, පහත රටට අයත්, කළුතර, රත්නපුර දිස්ත්‍රික්ක වල පවතින ශ්‍රම හිඟය පිළිබඳව තත්ත්වයන් අධ්‍යයනය කිරීමට තීරණය කෙරුණි. නිලධාරීන් ප්‍රමාණවත් නොවීම නිසා මෙම අධ්‍යයනය කරගෙන යාමට නොහැකි විය. 2003 වසරේදී මෙම අධ්‍යයනය ඉදිරියට කරගෙන යාමට සැලසුම්කර ඇත.

භාරය ඒ 35. තේ වතු වල පස පුනරුත්ථාපනය සහ සංරක්ෂණය සඳහා මූල්‍යාධාර ක්‍රමයක් සකස්කිරීම

සංවර්ධනය හා පරිසර ආර්ථිකය සඳහා වූ දකුණු ආසියා සංවිධාන ජාලයට (එස් ඒ එන් ඩී ඊ ඊ) ඔවුන්ගේ විවේචනය සහ අරමුදල් සැපයීම සලකා බැලීම සඳහා පර්යේෂණ යෝජනාවක් ඉදිරිපත් කර ඇත.

භාරය ඒ 36. ශ්‍රී ලංකාවේ තේ කර්මාන්තය දේශගුණික වෙනස්වීම් වලට ගොදුරුවීම හා අනුවර්ථනය වීමට නැඹුරුව තක්සේරු කිරීම

භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධතිය (ඒ අයි එස්) සහ දුරස්ථ සංවේදන තාක්ෂණයන් භාවිතා කර තේ වලට නියගයෙන් සිදුව ඇති හානිය තක්සේරු කිරීමට අධ්‍යයනයක් කිරීමට මෙම අංශයේ පර්යේෂණ වැඩ සටහනින් යෝජනා කර තිබුණි. මෙය තේ පර්යේෂණායතනයේ දේශගුණ වෙනස්වීම් වල බලපෑම් පිළිබඳව අධ්‍යයනය හා ඒකාබද්ධ කරන ලදී. එය ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාභිවර්ධන සංගමය, ශ්‍රී ලංකාවේ කාලගුණ

විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව සහ පොල් පර්යේෂණායතනය හා ඒකාබද්ධව ක්‍රියාත්මක කරන්නෙකි.

උඩරට ප්‍රදේශ වල මූලික දත්ත රැස්කිරීම් අවසන් කර ඇත. අනෙකුත් ප්‍රදේශ වල දත්ත රැස්කිරීම හා විශ්ලේෂණයන් කෙරෙනු ඇත.

මූලික පර්යේෂණ

ව්‍යාපෘතිය බී 1   භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධතියෙහි (ජී අයි එස්) කුඩා ප්‍රමාණයේ තේ තොරතුරු පද්ධතියක් ස්ථාපනය කිරීම හා එය නඩත්තුව

ක්‍රියාකාරකම 1:   භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධතියෙහි තේ වගාකෙරෙන ප්‍රදේශ වල දළ විශ්ලේෂණ සිතියමක් සකස්කිරීම. කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති කොමිසමේ (CARP) සහභාගිත්වය ඇතුව කෙරෙන තේ වතු පිළිබඳ තොරතුරු ගණනය කිරීම අඛණ්ඩව කරගෙන යන ලදී.

ක්‍රියාකාරකම 2:   භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධතිය සඳහා වතු සිතියම් කරනය

සබරගමුව විශ්ව විද්‍යාලයේ මිණුම්දෝරු දෙපාර්තමේන්තුවේ උපාධි අපේක්ෂක සිසුන් දෙදෙනෙකු විසින් ගෝලීය ස්ථානීය පිහිටුම් පද්ධතිය (ජී පී එස්) භාවිතයෙන් භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධති සඳහා සිතියම් සැකසීමේ ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කල අතර මෙම ව්‍යාපෘතියෙහි අරමුණ වූයේ භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධතියේ (ජී අයි එස්) වත්තක සිතියමක් සකස් කිරීම සඳහා වන වියදම හා අවශ්‍ය වන කාලය තක්සේරු කිරීමයි. සිතියම් කරණය සඳහා ශාන්ත කුමඬුස් වතුයායෙන් සුදුසු ක්ෂේත්‍රයක් තෝරාගන්නා ලදී. ආයතනයට සුදුසු ජී පී එස් උපකරණයක් මිලට ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගෙන ඇත.

ව්‍යාපෘතිය බී 56   භූමියේ උච්චත්වය, බෑවුම, සහ තේ වගා ක්ෂේත්‍රයේ ආකාරය අනුව අස්වනු වෙනස්වීම තක්සේරු කිරීම

ව්‍යාපෘතිය බී 57

වර්ණමිතික විශ්ලේෂණ භාවිතයෙන් තේ වියනෙහි ලක්ෂණ ඇස්තමේන්තුව කාර්ය මණ්ඩල ප්‍රමාණවත් නොවීම නිසා මෙම ව්‍යාපෘති දෙකම ක්‍රියාත්මක නොකරන ලදී. භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධතිය පිළිබඳ පුහුණුවක් ලබාදුන් කාර්ය මණ්ඩල වල සාමාජිකයා ආයතනයේ සේවය අතහැර යන ලද බැවින් මෙම තාක්ෂණයට සම්බන්ධ ව්‍යාපෘති වල කාර්යන්ට බලපෑමක් ඇතිවිය. මෙම හේතුව නිසාම ඉහත ව්‍යාපෘති දෙක සඳහා ඇස්තමේන්තු කල වියදම් නොදරණ ලදී.

ව්‍යාපෘතිය බී 5:

තේ වගාවේ වියදම් ඇස්තමේන්තුව

"තේ වගාවේ වියදම් තවදුරටත් සිට ක්ෂේත්‍රයට" නමින් ලියවුණු අත්පොත ප්‍රකාශයට පත්කෙරුණි. මෙම අත්පොත සිංහල මාධ්‍යයෙන් ලිවීම හා එයට කුඩා තේ වතු අංශය පිළිබඳව තොරතුරු ඇතුළත් කිරීම පිණිස ආරම්භ කර ඇත.

3. අංශයෙහි ව්‍යාපෘති/ක්‍රියාකාරකම්

බී 35.1 තේ තොරතුරු

ජාතික හා අන්තර්ජාතික තේ පිළිබඳ දත්ත එකතු කිරීම හා ගණනයන් අඩුණුවල කෙරේ. තේ කර්මාන්තය පිළිබඳ ජාතික හා අන්තර් ජාතික සංඛ්‍යා විස්තර 2003 වසර සඳහා ප්‍රකාශයට නියමිත තේ පර්යේෂණායතනයේ දින වැඩ ලේඛනයට ඇතුළත් කිරීම පිණිස ඉදිරිපත් කර ඇත.

බී 35.2 ව්‍යාපෘති මෙහෙයුම් කටයුතු

- 1 2002 සැප්තැම්බර් මාසයේදී ජාතික කෘෂිකාර්මික පද්ධතිය සඳහා ඉන්ෆෝර්මේෂන් දත්ත පදනම සම්බන්ධීකරණය කිරීමේ වගකීම මෙම අංශයට පවරන ලදී. පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති හා විද්‍යාඥයින් පිළිබඳ

වාර්ෂික තොරතුරු එක්රැස් කර පරිසනක ගත කර ඇත. මේ සඳහා එච් ඩබ්. ශාමලී මිය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති කොමිසම මඟින් මෙහෙයවූ දෛනික වැඩ මුළුවට සහභාගී විය.

- 2 පර්යේෂණ වල ප්‍රගතිය තේ පර්යේෂණ මණ්ඩලයට වාර්තා කිරීමට භාවිතා කල හැකි ලියවිලි රූපකයක් (Format) සකස් කරන ලදී.
- 3 ව්‍යාවහාරික පර්යේෂණ භාරයන් වාර්ෂිකව විමර්ශනය කිරීමට ක්‍රමයක් ආරම්භ කර එය 2003 වසරේ පළමු මාස දෙක තුළදී නිමකල හැකි පරිදි වැඩ සටහනක් පිළියෙල කර ඇත.

ටී 35.3

තේ ප්‍රතිපත්ති ලේඛණය

වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය මඟින් පිළියෙල කරනු ලබන "තේ ප්‍රතිපත්ති" ලේඛණයට ඇතුළත් කිරීම සඳහා තේ වගාව පිළිබඳ සංකල්ප පත්‍රිකාවක් පිළියෙල කරන ලදී. එම පත්‍රිකාව 2002 නොවැම්බර් මස පැවැති තේ අංශයේ විමර්ශන රැස්වීමේදී සාකච්ඡා විය. තේ සැකසීම සහ අලෙවිය පිළිබඳව සංකල්ප පත්‍රිකාවක්ද නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂක පර්යේෂණ (තාක්ෂණ විද්‍යා) සමඟ එක්ව සකස් කරන ලදී. එහි පළමු වන කෙටුම් පත පිළිබඳව විද්‍යාඥයින් හා අනෙකුත් අදාළ අයගේ අදහස් ලබාගැනීමට ඔවුන් අතර බෙදා හරින ලදී.

**උපදේශක හා ව්‍යාප්ති සේවා
අංශ ප්‍රධානි - එස් විමලධර්ම**

1) සාමාන්‍ය කරුණු

උපදේශ සේවා වහාම සේවාව එහි මධ්‍යස්ථාන වන තලවකුලේ, රත්නපුර, හත්තාන, පස්සර, කොට්ටාව සහ දෙතිසාය තුළින් ක්‍රියාත්මක කළ කාර්යයන්හි සාරාංශයක් පහත දැක්වේ.

1.1 උපදේශක හුවමාරුව

ගැටළු විසඳීම පිළිබඳව, සංවර්ධන වැඩ සටහනක් නැවත වගාව සඳහා ඉඩම් තෝරාගැනීම, හේ පිළිබඳව සාමාන්‍ය තොරතුරු සහ වෙනත් කරුණු සම්බන්ධයෙන් වූ ලිපි 2,338ක් වගා කරුවන්, ප්‍රාදේශීය වැවිලි සමාගම්, පොද්ගලික වතු, සුළු වගාකරුවන් සහ වෙනත් අයට යවා ඇත.

1.2 උපදේශක වාරිකා

සමාගම් වතු, පොද්ගලික වතු සහ සුළු වගාකරුවන් සඳහා උපදේශක වාරිකා 558ක් පවත්වා ඇත. මෙම පරීක්ෂා කිරීම් වලට යන ලද්දේ ප්‍රධාන වශයෙන්ම හේ වගාව හා වැවිලි කළමනාකරණය පිළිබඳව වූ ගැටළු සම්බන්ධයෙන් මවුන් විසින් කරන ලද ඉල්ලීම් අනුවය. මෑතදී තිදහස් කල හේ ක්ලෝන වගා බිම් කොටස් පරීක්ෂාවට, පොහොර අත්හදා බැලීම් ආදර්ශන පරීක්ෂාවට යාන්ත්‍රික අස්වනු හෙලීම් පිළිබඳව සමීක්ෂණයට සහ කුඩා හේ වගාකරුවන්ගේ පොහොර/බොලමයිට් භාවිතය පිළිබඳ විමසා බැලීමට ආදී කරුණු මුල් කරගනිමින් වතු වගාවන් හා කුඩා හේ වගාවන් වෙත ව්‍යාප්ති වාරිකා සංඛ්‍යාවක්ද පවත්වා ඇත.

1.3 පුහුණු වැඩ සටහන්

පුහුණු වැඩ සටහන්, සම්මන්ත්‍රණ, කණ්ඩායම් සාකච්ඡා, ක්ෂේත්‍ර දින, ආදර්ශන, අධ්‍යාපන/හඳුන්වාදීම් වැඩ සටහන් ආදී වශයෙන් වැඩ සටහන් 559ක් පවත්වන ලදී.

අස්වනු හෙලීම්, තවත් පාලනය ආදිය පිළිබඳව කුඩා හේ වගා කරුවන් සඳහා ක්ෂේත්‍ර ආදර්ශනද පවත්වා ඇත. ජාතික වැවිලි කළමනාකරණ ආයතනයේ ඉල්ලීම අනුව එහිදී විවිධ පුහුණු වැඩ සටහන් පවත්වන්නට යෙදුණි. ව්‍යාප්ති මධ්‍යස්ථාන පැමිණි වගා කරුවන් සමඟ අතීයම් සාකච්ඡා ද පවත්වා ඇත.

1.4 තාක්ෂණ ප්‍රචාරණය

උපදේශක ව්‍යාප්ති ප්‍රකාශන, කුඩා ව්‍යාප්ති පොත් සහ විස්තර පත්‍රිකා 3,201ක් බෙදා හැර ඇත. යාන්ත්‍රික අස්වනු හෙලීම, කප්පාදුව, දඹ හෙලීම සහ තවත් පාලනය පිළිබඳව කුඩා පොත් 4ක් සකස්කර මුද්‍රණය කරන ලදී. උපදේශක වතුලේ 05ක් නැවත සකස්කර ඉඩම් යෝග්‍යතාව පිළිබඳ මග පෙන්වීම් වතුලේබයක් සමඟ නිකුත් කරන ලදී. උාව දිස්ත්‍රික්කයේ සුළු වගාකරුවන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා විස්තර පත්‍රිකා/ මග පෙන්වීම් කීපයක්ද සකස් කරන ලදී. විශේෂයෙන් සකස් කළ විවිධයෝ වැඩ සටහන් හේ වගා වගාකරුවන්ගේ සහ සේවකයින්ගේ දැණුම වර්ධනය සඳහා මවුන්ට පෙන්වනු ලැබීය. අස්වනු

තෙලිමේ තීව්‍රතාවය, රෝග/පළිබෝධ කළමනාකරණය ආදිය පිළිබඳව වැඩිලී අංශයේ කාර්ය මණ්ඩල, සේවකයින් සහ කුඩා හෝ වගා කරුවන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහන්ද පවත්වා ඇත.

1.5 වානිජ පැල තවත් පරික්ෂාව

හේ තවත් පැල සහතික කිරීමේ වැඩ සටහන යටතේ සුළු වැඩිලී කරුවන් හා පොද්ගලික වතු වල වානිජ පැල තවත් 331ක් පමණ පරික්ෂා කර ඇත.

1.6 පාංශු විශ්ලේෂණ

පාංශු ආම්ලිකතා අගය, පාංශු කාබන්, සහ තවත් වැඩ වලට ඒවායේ යෝග්‍යතාව සඳහා පස් සාම්පල 2,215ක් විශ්ලේෂණය කර ඇත.

1.7 රෝපණ ද්‍රව්‍ය අලෙවිය

ප්‍රාදේශීය මධ්‍යස්ථාන වලින් රෝපණ කැබලි 385,740ක් වගා කරුවන්ට නිකුත් කර ඇත.

1.8 අමුත්තන්

හේ පර්යේෂණායතනයට අයත් ව්‍යාප්ති මධ්‍යස්ථාන වලට පැමිණි අමුත්තන් 6,505ක් සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය කටයුතු කර ඇත. මේ අතරට අතීයම් සාකච්ඡා මාර්ගයෙන් හේ පිළිබඳ තොරතුරු අපේක්ෂා කල අයවරුන් සහ අධ්‍යාපන වාරිකා ලෙස පැමිණි ගිණයින් ඇතුළත්ය.

1.9 ප්‍රාදේශීය විද්‍යාත්මක ක්‍රියාකාරකම්

මහනුවර, ගාල්ල, ඌව සහ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්ක වල කළමනාකරණ කාර්ය මණ්ඩල සඳහා ප්‍රාදේශීය විද්‍යාත්මක සම්මන්ත්‍රණ 05ක් සංවිධානය කෙරුණි. මීට අමතරව, උපදේශක කාර්ය මණ්ඩලය පළාත් හා දිස්ත්‍රික් සංවර්ධන රැස්වීම් වලට සහභාගි විය. එසේම හේ පර්යේෂණායතනය නියෝජනය කරමින් විවිධ විවෘත සාකච්ඡා වලට සහභාගි වූහ.

සාමූහික සැලැස්ම යටතේ වූ ව්‍යාප්ති ක්‍රියාකාරකම්

ව්‍යාපෘතිය 1: උපයෝගීතා ආදර්ශන අත්හදා බැලීම

විවිධ ස්ථාන වල කුඩා හෝ වගාකරුවන්ගේ ඉඩම් වල විවිධ ආකාරවල පොහොර මිශ්‍රණ සම්බන්ධයෙන් උපයෝගීතා පරික්ෂණ 14ක් සිදුවේ. හේ ශාක වල වර්ධනය කෙරෙහි කාලීන බලපෑම් අධ්‍යයනය කිරීම පිණිස රත්තපුරය හා හත්තානේ තවත් අත්හදා බැලීම් දෙකක්ද ආරම්භ කර ඇත.

ව්‍යාපෘතිය 2: තොරතුරු මේසය

ප්‍රාදේශීය වතු වල දත්ත හා කාලගුණය පිළිබඳව පහසුවෙන් තොරතුරු හා ගණනය කිරීම් ලබාගත හැකි සටහන්, වගා ආදිය සැකසීම සාර්ථක ලෙස සිදුවේ. හේ පර්යේෂණායතනයෙහි තොරතුරු ඇතුළත් වෙබ් අඩවියක්ද සකස් වෙමින් පවතී. සංඛ්‍යාත්මක තොරතුරු ඇතුළත් විස්තර පත්‍රිකා සකස් කර මුද්‍රණය කර ඇත.

- ව්‍යාපෘතිය 3:** තේ කෞතුකාගාරය සහ ශ්‍රව්‍ය දෘෂ්‍ය කාමරයේ තත්වය දියුණු කිරීම.
සියළුම ප්‍රාදේශීය මධ්‍යස්ථාන වල තේ කෞතුකාගාර වැඩි දියුණු කිරීමේ කටයුතු සිදුවේ.
- ව්‍යාපෘතිය 4:** ක්ලෝන වල මව් පඳුරු සඳහා බිම් කොටස් ස්ථාපනය
ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවේ අරමුදල් යටතේ හෙක්ටයාර් 54ක ක්ලෝන මව් පඳුරු ස්ථාපනය කිරීම සාර්ථකව සිදුවේ. ව්‍යාප්ති මධ්‍යස්ථාන 04ක සහ තේ පර්යේෂණායතනයට අයත් වතු දෙකක හෙක්ටයාර් 34ක සිටුවීම් සම්පූර්ණ කර ඇත. 2003 වසරේදී මුළු බිම් ප්‍රමාණයෙන්ම සිටුවීම් අවසන් කෙරේ.
- ව්‍යාපෘතිය 5:** මහාපරිමාන තේ වතු වල/සුළු වගාකරුවන්ගේ වතු වල කෘෂිකාර්මික ක්‍රියා පටික්ෂාව
වතු සහ කුඩා වගාවන් වලට ගොස පරික්ෂා කිරීමේ නොවෙනස් වන වැඩ පිළිවෙලක් ඇතැම් ප්‍රදේශ වල ආරම්භ කර ඇත. මෙහිදී කෘෂිකාර්මික කටයුතු භාවිතය අධීක්ෂණය, ක්ෂේත්‍ර තොරතුරු එක්රැස් කිරීම ආදිය සිදුවේ.
- ව්‍යාපෘතිය 6:** ව්‍යාප්ති ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය
පළිබෝධ කළමනාකරණය පිළිබඳ විත්ති පෝස්ටරයේ වැඩ කටයුතු නිමා කිරීමට ආසන්නව ඇත. සෞඛ්‍ය සහ වල්පැල කළමනාකරණය පිළිබඳව විධියෝ පට දෙකක නිෂ්පාදන කටයුතු නිමාකර ඇත. අතු සහ කඳන් පැලීමේ රෝගය මර්ධනය පිළිබඳ පොත් පිටව මුද්‍රණයට යුදානම්ව ඇත. "තේ තොරතුරු" නම් මුද්‍රිත පත්‍රිකාවේ සිංහල පිටපත සම්පූර්ණ කර ඇත. වැවිලි ප්‍රතිසංස්කරණ ව්‍යාපෘතියේ දායකත්වයෙන් නිෂ්පාදිත විධියෝ වැඩ සටහන් 10ක් සංයුක්ත නැටි වලට නංවා ඇත.

2 විශේෂ පැවරුම්/ගැටළු

- 1 රබර් වගාවන් තිබූ බිම් වල පාංශු පුනරුත්ථාපන නොකර කෙලින්ම තේ වගාවක් බවට පත්කිරීම නිසා පහතරට කුඩා තේවතු අංශයෙහි සුදුමුල් රෝගය වැඩිවීම. මෙම ගැටළුව දැනට අධ්‍යයනය කෙරෙමින් ඇත.
- 2 තේ සඳහා පොටෑසියම් ඉහල පොහොර භාවිතය පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීමට පාංශු හා ශාක පෝෂක අංශය හා ඒකාබද්ධව සම්බන්ධයක් ආරම්භ කර ඇත. මෙම අධ්‍යයනය සාර්ථකව සිදුවේ.

එක් එක් උපදේශක හා ව්‍යාපෘති මධ්‍යස්ථාන මගින් කරන ලද කාර්යන්හි සාරාංශයක් පහත වගුවේ දක්වා ඇත.

අංකය	විස්තරය	ක.කැලේ	ර.පුර	පස්සර	කොට්ටාව	හත්තාන	දෙතියාය	එකතුව
01	අමුත්තන්: වතු/ශිෂ්‍ය/විදේශික/කුඩා හේ හිමි/වෙනත්	3265	1000	451	1114	314	361	6505
02	උපදේශක හුවමාරු වතු/කුඩා හේ වගා	596	808	130	290	233	281	2338
03	උපදේශක වාටිකා (ඉල්ලීම් හා සාමාන්‍ය) ගැටළු විසඳුම්, වැඩ සටහන් සංවර්ධන, කප්පාදු, පොහොර යෙදීම් ආදී සමූපකාර හා කුඩා වතු අංශය	136	136	40	68	138	40	558
04	පුහුණු/පුහුණු වැඩ සටහන් සම්බන්ධතා, NIPM වැඩ සටහන්, කණ්ඩායම් සාකච්ඡා, ක්ෂේත්‍ර දින, ආදර්ශන, අධ්‍යාපන වැඩ සටහන්, දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහන්	35	209	57	77	69	112	559
05	ප්‍රකාශන නිකුත් කිරීම, පත්‍රිකා, ව්‍යාපෘති කුඩා පොත්	1003	1914	58	202	24		3201
06	පාංශු පරීක්ෂා පි.එච් සහ කාබන්%		188	1133	323	461	110	2215
07	විපි කැබලි නිකුත් කිරීම		13850	1665	69625		17095	385740
08	වානිජ තවාන් පරීක්ෂාව	6	18	140	31	106	30	331
09	කොළ හේ තෙලීම (කිග්‍රෑ)			7539	20674		10358	38571
10	ක්ෂේත්‍ර වෙන්කර තැබීම (හෙක්)				02			02
11	ක්ෂේත්‍රයේ හිස් පිරවීම් (හෙක්)				714			714
12	වෙනත් ක්‍රියාකාරීකම් NIPM/රැස්වීම/වෙනත්/ සංචාර		50					50
13	පිරිසෙල කල/සිටු කැබලි				30722			30722

මැදරට පර්යේෂණ, උපදෙස් හා ව්‍යාපෘති මධ්‍යස්ථානය, මහනුවර

1) සාමාන්‍ය

පී මාරපත මහත්මිය, ලක්ෂ්මිනිකා සහ ඩබ්.ආර්.ඩී.පී ද සිල්වා මහත්මිය, යතුරු ලේඛිකා/ලිපිකාරිණී යන අය ජූලි මාසයේදී තෙවකැලේ සිට හත්තානට මාරුකරන ලදී.

2) 2002 දෙසැම්බර් 31 දිනට හෙක්ටයාර් ප්‍රමාණය

භූමි පරිහරණය	හෙක්ටයාර්
බීජ පැල හේ	2.00
විපි හේ (මේරු)	6.00
විපි හේ (ලපට්ට)	1.75

මව පසුරු	2.00
තවාන් (තේ)	0.20
මාණා තෘණ සටනේ	2.25
පලතුරු ගස්	0.40
පොළ	0.81
වන වගාව	1.20
වගුරු බිම්	0.62
ගොඩනැගිලි, වතු, අවිපාට සහ මාර්ග	5.77
එකතුව	23.00

3 බෝග

තෙලන ලද අමු තේ (කි.ග්‍රෑ)

මාසය	තෙලීම	විකිණීම	ගෙවීම කි.ග්‍රෑමයට රු.ග	එකතුව රු.ග.
ජනවාරි	2422	2413	14.33	34578.29
පෙබරවාරි	1533	1529	17.46	26696.34
මාර්තු	1247	1245	17.46	21737.70
අප්‍රියෙල්	2471	2456	19.26	47302.56
මැයි	1874	1868	19.26	35977.68
ජූනි	1196	1181	17.19	20301.39
ජූලි	975	969	14.61	14157.08
අගෝස්තු	794	786	12.66	9950.76
සැප්තැම්බර්	1299	1287	12.79	16460.73
ඔක්තෝබර්	1287	1287	14.29	18391.23
නොවැම්බර්	1436	1436	14.29	20520.44
දෙසැම්බර්	2029	2029	15.41	31266.89
එකතුව	18563	18486		297,341.09

4 ආදායම

අලෙවිකල කැබලි සංඛ්‍යාව		785,645
කැබලි අලෙවියේ ආදායම	රු:	196,411.25
අලෙවිකල විපි පැල සංඛ්‍යාව		20
පැල අලෙවියේ ආදායම	රු:	100.00
මුළු අස්වැන්න (කි.ග්‍රෑ)		18486
දළ අලෙවියේ ආදායම	රු:	297,341.00
සංචාරක කිවාස ගාස්තු අයකිරීම	රු:	22,325.00
පාංශු පරික්ෂා (පී.එච්)ගාස්තු අයකිරීම	රු:	15,390.00
ටිආර්අයි ප්‍රකාශන අලෙවිය	රු:	6770.00
විවිධ (ගම්මිටිස්, කරාඹු සහ වෙනත් ගස් අලෙවිය)	රු:	13550.00
මුළු ආදායම	රු:	551887.34

විශේෂ විද්‍යාත්මක අමුත්තන්

1 කිංසලී ද අල්විස් මහතා	- අප්‍රියෙල් මාසයේදී
2 ආර් කේ නැතැනියල් මහතා	- අප්‍රියෙල් මාසයේදී
3 එස් ජෙටියල් මහත්මිය, යු එන් ඩී පී	- අප්‍රියෙල් මාසයේදී
4 ඩොර්නි පොක්ගෙත්සන් මිය, යු එන් ඩී පී	- අප්‍රියෙල් මාසයේදී
5 එච් සමන් මහතා	- ජූනි මාසයේදී
6 ඩේවිඩ් ලිස්ක් මහතා	- ජූනි මාසයේදී
7 අච්චන් ඛරඞාටි මහතා, ඊප්‍රායලය	- අගෝස්තු මාසයේදී
8 නවෝතා යොෂිඩා මිය, ජපානය	- සැප්තැම්බර් මාසයේදී
9 ලෝලි අයි ටී මහත්මිය, ජිබ්බි	- සැප්තැම්බර් මාසයේදී
10 වික්ටෝරියා මිය, ජිබ්බි	- සැප්තැම්බර් මාසයේදී
11 ආචාර්ය එන් මුරලිදරන් මහතා	- සැප්තැම්බර් මාසයේදී
යු පී ඒ එස් අයි, ඉන්දියාව	
12 ආචාර්ය බී රාධක්‍රිෂ්ණා මහතා	- සැප්තැම්බර් මාසයේදී
යු පී ඒ එස් අයි, ඉන්දියාව	
13 ජේ බී හඩ්සන් මහතා	- සැප්තැම්බර් මාසයේදී
යු පී ඒ එස් අයි, ඉන්දියාව	
14 ආචාර්ය ආර් ඩී ඉලංගෝ මහතා	- සැප්තැම්බර් මාසයේදී
යු පී ඒ එස් අයි, ඉන්දියාව	
15 ආචාර්ය ඩී එස් පත්චිත් මහතා	- නොවැම්බර් මාසයේදී
ඉන්දියාව	
16 ඒ අස්සිරියගේ මහතා	- නොවැම්බර් මාසයේදී
17 රොනී විරකෝන් මහතා	- දෙසැම්බර් මාසයේදී
සහාපති, තේ මණ්ඩලය	
18 එස් බී හේරන් මහතා	- දෙසැම්බර් මාසයේදී
එස් එල් එස් පී පී	

පර්යේෂණ, උපදෙස් හා ව්‍යාප්ති මධ්‍යස්ථානය රත්නපුරය

සාමාන්‍ය කරුණු :

මෙම ආයතනයෙහි තාක්ෂණික කාර්ය මණ්ඩලයෙහි නිලධාරීන් 25 ක් සහ පරිපාලන කාර්ය මණ්ඩලයෙහි 17ක් සිටිති. ඔවුන් විසින් ශෂ්‍ය විද්‍යාත්මක, කෘෂි හා කීට විද්‍යාත්මක, පැලෑටි අභිජනන සහ තාක්ෂණ විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ කරනු ලැබූහ. තාක්ෂණය වැවිලි අංශයට ගෙන යාම පිණිස තාක්ෂණ නිලධාරීන්ගේ සහය හා උපදේශන ව්‍යාප්ති අංශයට ලැබේ. පහත රට අනෙකුත් පර්යේෂණ ක්‍රියාකාරකම් කරනු ලබන්නේ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ කාර්ය මණ්ඩලය විසින්ය.

මෙම ආයතනයේ නිලධාරීන් විසින් කරන ලද පර්යේෂණ ව්‍යාප්ති හා උපදේශන, කාර්යයන් පිළිබඳව සවිස්තර ලෙස සඟය විද්‍යා, කෘෂි හා කීට විද්‍යා, පැලෑටි අභිජනන හා තාක්ෂණ විද්‍යා සහ ව්‍යාප්ති අංශයේ වාර්ථාවල ඇතුළත්ය.

පත්වීම්, ස්ථාන මාරුවීම්, විශ්‍රාම යාම් සහ ඉල්ලා අස්වීම්

උපදේශන හා ව්‍යාප්ති සේවා අංශ ප්‍රධානී එස් විමලධර්ම මහතා 2002 ජනවාරි මස 16වන දින තේ පර්යේෂණායතනයේ සේවයෙන් විශ්‍රාම ගන්නා ලදී. ඔහු කොත්තුත් පදනම මත එම තනතුරට නැවත පත්කර ඇත. තලවාකැලේ සිට මුද්‍රිත ජයතිලක, තාක්ෂණ සහයක, කෘෂි හා කීට විද්‍යා අංශය හා ගිණුම් ලිපිකරු එච්. කේ සීතා මහත්මිය, මෙම මධ්‍යස්ථානයට පිළිවෙලින් ජූනි මස 10 සහ අගෝස්තු මස 12 දින සිට මාරු කරනු ලැබීය.

ස්ථාන සහාකාර ආර් නන්දසේන මහතා මෙම මධ්‍යස්ථානයේ සිට පස්සර තේ පර්යේෂණායතන උපදෙස් හා ව්‍යාප්ති මධ්‍යස්ථානයට සැප්තැම්බර් මස 2 වන දින සිට මාරු කරනු ලැබීය. රියදුරු කේ.ඩබ්ලිව්.කේ වමින්ද මහතා දෙනියාය තේ පර්යේෂණායතනයේ උපදේශන හා ව්‍යාප්ති මධ්‍යස්ථානයට ජූනි මස 3වන දින සිට මාරු කරනු ලැබූ අතර, රියදුරු පී රණවීර මහතා ප්‍රධාන කාර්යාලයේ සිට අප්‍රේල් මස 8 වන දින සිට මෙම මධ්‍යස්ථානයට මාරු කර ඇත.

පුහුණු සම්මන්ත්‍රණවලට සහභාගී වීම

පර්යේෂණ නිලධාරී එස් එම් සමරසිංහ මෙනවියට කෘෂිකර්ම පශ්චාත් උපාධි ආයතනයේදී ආචාර්ය උපාධිය අධ්‍යයනයට ලියා පදිංචිවීමට අවසර ලැබුණි.

කොළඹ ICTAD මඟින් පවත්වන ලද විද්‍යුත් නඩත්තු පිළිබඳ කෙටි කාලීන පුහුණුවට විදුලි ශිල්පී ජේ එස් කේ ද සිල්වා මහතා සහභාගී විය.

අම්පාර හාර්ඩ් තාක්ෂණික විද්‍යාලයේ සහ නයිවල කෘෂිකර්ම විද්‍යාලයේ ආධුනික පුහුණුවන්නන් 07 දෙනෙකු ව්‍යාප්තිය, ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාල සහ කෘෂි කීට විද්‍යාල පිළිබඳ රැකියා අභිමුඛ පුහුණුවක් ලැබූහ. එය ඔවුන්ගේ ජාතික තාක්ෂණික ඩිප්ලෝමාව (කෘෂිකර්ම) සඳහා පුර්ව අවශ්‍යතාවයකි.

ආධුනිකයින් සිව් දෙනෙකු ඉංග්‍රීසි ලඝු ලේඛනය, ගණකාධිකරණය, සහ සාමාන්‍ය ලිපිකරු වැඩ පිළිබඳ පුහුණුව ආරම්භ කල අතර, ඉන් එක් අයකු වසර අවසානයට පෙර පුහුණුව සම්පූර්ණ කර ඇත.

එස් අයි විතාරණ මහත්මිය තායිලන්තයේ පැවැති මිනයිල් බ්‍රෝමයිඩ් වලට විකල්ප භාවිතය පිළිබඳ අන්තර් ජාතික සම්මන්ත්‍රණයට සහභාගී විය.

කාලගුණ විද්‍යා ඒකකය.

ආචාර්ය එම් ඒ විජේරත්න මහතාගේ අධීක්ෂණය යටතේ පරීක්ෂණ නිලධාරී (කෘෂි කීට විද්‍යා අංශය) ඒ කේ ප්‍රේමකුංඟ මහතා විසින් කාලගුණ වාර්ථා හා එම ඒකකය නඩත්තු කරනු ලැබේ.

තේ පර්යේෂණායතනයේ පහතරට ඒකකය පුළුල් කිරීම

පරිපාලන ගොඩනැගිල්ල වැඩි දියුණු කිරීමේ ඉදිකිරීම් වැඩ නොවැම්බර් මාසයේ දී සම්පූර්ණ කරන ලදී. නව නේවාසිකසඟරයේ ඉදි කිරීම් අවසන් කිරීමට ආසන්නය. නව නේවාසිකසඟරයට ජලය සැපයීම සඳහා ගැඹුරු ලීඳක් සැකසීමට සුදුසු ස්ථානයක් පාංශු සමීක්ෂණයකින් පසුව හඳුනාගෙන ඇත.

යෝජිත ඩී පත්තියේ නිල නිවාස, සංචාරක බංගලාව සහ ශ්‍රවණාගාරය, පැලෑටි අභිජනන විද්‍යාගාරය, ගබඩාව, විදුලි කාර්මික වැඩපල අයත්වන ගොඩනැගිලි සංකීර්ණය ආදිය සඳහා ශ්‍රී ලංකා ඉංජිනේරු සංස්ථාව විසින් සැලසුම් සකස්කළ ටෙන්ඩර් පත්‍රිකා සකස්කර ඇත.

මිනයිල් බ්‍රෝමයිඩ් ව්‍යාපෘතියේ අරමුදල් වලින් එක් විදුරු නිවාසයක් ගොඩනැගීම සඳහා එක්සත් ජාතීන්ගේ විදේශීය සේවා ව්‍යාපෘතිය විසින් අනුමැතිය දී ඇත. තේ පර්යේෂණායතනයේ නේවාසික ඉංජිනේරු අංශය විසින් මේ සඳහා ටෙන්ඩර් පත්‍රිකා සකස් කෙරේ.

ජල සැපයුම් පද්ධතිය, මාර්ග පද්ධතිය හා ගොඩනැගිලි නඩත්තුව

තාක්ෂණ විද්‍යා අංශයේ යාන්ත්‍රික වැඩ පොල සහ සී පන්තියේ නිලනිවාස නැවත සකස් කිරීමේ වැඩ නිමාකර ඇත. සී - 1 හි වහල සහ ගටර් අලුත් වැඩියා කරන ලදී.

බී-1 හි වර්ණාලේපය, සී - 15 හි වර්ණාලේප ද, තාක්ෂණ විද්‍යා අංශයේ වහලෙහි අළුත් වැඩියාවද, ඩී- 7 සහ ඩී- 8 අලුත් වැඩියාව ද නිමා කරන ලදී. කාර්යාලීය ගොඩනැගිල්ලේ සහ විද්‍යාගාර පරිශ්‍රයේ වහලය වර්ණාලේපය ද, ගටර් අළුතෙන් යෙදීම ද, බිම් පයිප්ප අළුත් වැඩියාව ද සම්පූර්ණ කර ඇත. ඩී1, ඩී2, ඩී3 සහ ඩී4 නිලනිවාස වල අළුත් වැඩියාවන් අවසන් කරන ලදී.

තේ පර්යේෂණායතනයේ බිම් සීමාව වටා අළුතෙන් කටු කම්බි ගැසීමත් නිල නිවාස වටා අළුතෙන් වැට සකස් කිරීමත් සාර්ථක ලෙස සිදුවේ.

අභ්‍යන්තර මාර්ග නැවත සකස් කිරීම දෙසැම්බර් මස ආරම්භ වූ අතර, දැනට එම කටයුතු හොඳින් සිදුවේ. පරිපාලන ගොඩනැගිල්ලට අයත් ජල සැපයුම් පද්ධතියේ බිම් පයිප්ප දැමීම නිමාකර ඇත. ගොඩනැගිලි , මාර්ග ආදියේ දෛනික නඩත්තු සතුටුදායක ලෙස සිදුවේ.

ප්‍රවාහන ප්‍රධාන අළුත් වැඩියා

අංක 32/3468 මිටිපුබ්බි පඪරෝ රථයේ බෙලෙක් වැඩ සහ නැවත වර්ණාලේපය සම්පූර්ණකර ඇත. අංක 32/1808 මිටිපුබ්බි පඪරෝ රථයේ එන්ජිමේ පූර්ණ අළුත්වැඩියාව සිදුවේ. වාහනවල දෛනික නඩත්තු සතුටුදායක ලෙස සිදුවේ.

විදුලි

උඩිස් කේබල් දැමීම සහ යාන්ත්‍රික වැඩපල නැවත වයරින් කිරීම් සම්පූර්ණ කරන ලදී. දෛශිනික විදුලි නඩත්තුව හොඳින් සිදුවේ.

ආරක්ෂක සේවාව

අවස්ථා කීපයක දීම ප්‍රධාන කාර්යාලයට දැනුම් දී ඇති පරිදි කුලියට ලබා ගන්නා ආරක්ෂක සේවාව ඉතාමත් අසතුටුදායකය. ආරක්ෂා කල යුතු ස්ථාන සඳහා ප්‍රමාණවත් ආරක්ෂක නිලධාරීන් සිටියත් එය හොඳින් සිදු නොවේ.

බාධක

පරිපාලන හා තාක්ෂණ සේවා සඳහා ප්‍රමාණවත් නිලධාරීන් නැත. මේ නිසා ඇතැම් නිලධාරීන්ට අමතර රාජකාරී අඛණ්ඩව කිරීමට සිදුවී ඇත.

පුස්තකාලය
පුස්තකාලයාධිපති - වසන්තා ඉලංගන්තිලක (මිය)

වසර පුරාම තේ හා ඊට සම්බන්ධ ක්ෂේත්‍රයන් පිළිබඳ තොරතුරු එක් රැස්කර බෙදාහැරීම කරන ලදී.

වසර තුළ ලැබුණ නව ප්‍රකාශන සංඛ්‍යාව 37 කි. කේ පර්යේෂණාභියතනයේ ජර්නල් 42 ක් සහ ත්‍යාග ලෙස ජර්නල් 21 ක් ලැබී ඇත. පුස්තකාලය එහි සාමාන්‍ය කටයුතු කරගෙන යන ලදී.

පුස්තකාල අතර ණය ක්‍රමය හොදින් සිදුවිය. ඉල්ලීම් මත ලිපි 28ක් වෙනත් කෘෂිකාර්මික පුස්තකාලවලට යවා ඇත.

සීඩ් රොම් දත්ත පදනම සහ අන්තර් ජාල පහසුකම් භාවිතාකර තේ පිළිබඳව තොරතුරු රැස්කරන ලදී.

සම්පත් බෙදාහදා ගැනීමේ අදහසින් කෘෂිකර්ම තොරතුරු ජාලය (AGRINET) සමඟ පුස්තකාලය කටයුතු කරන ලදී. අපගේ පුස්තකාල පාඨකයින්ගේ අවශ්‍යතා සඳහා ජර්නල් පිටු 73ක් පමණ ලබාගෙන ඇත. එසේම AGRINET පුස්තකාලයට පිටු 370ක් පමණ ලබා දී ඇත. වෙනත් පුස්තකාල වලින් ලිපි 31 ලැබී ඇති අතර ඒවාට ලිපි 74ක් ලබාදී ඇත.

එසේම පුස්තකාලය පරිශීලනය සඳහා සිසුන්ට මෙන්ම විද්‍යාඥයින්ට ඔවුන්ගේ ඉල්ලීම් මත ලබා දී ඇත.

ශාන්ත කුමිබස්/ලැමලියර් වතුයාය
වතු අධිකාරී - එස් ජී ඒකනායක

ක්ෂේත්‍ර වැඩ සහ වගාව

2002 දෙසැම්බර් 31 දිනට හෙක්ටයාර් ප්‍රමාණය	එකතුව
පැරණි පැල කේ එල දරන	11.60
වී.පී.කේ එල දරන	122.82
ඒ ඩී බී ව්‍යාපෘතිය	14.01
තවාන්	1.30
ටී ආර් අයි පරික්ෂණ ක්ෂේත්‍ර	5.90
කම්කරු නිවාස	1.09
බැවුම් සහ තෘණ භූමි	32.00
ගොඩනැගිලි, පාරවල්	48.98
කම්කරු වතු ආදී	
එකතුව:-	237.70

කාලගුණය හා වර්ෂාපතනය

මෙම වසරේ වැසි දින 171 ක් වාර්ථා විය. එම වර්ෂා ප්‍රමාණය මි.මී. 1,708.3 කි. 2001 වසරේ දී ලැබී ඇත්තේ මි.මී 1949.3 ක් දින 181 දීය.

බෝග සහ අස්වැන්න

	2002		2001	
	බෝග (කිග්‍රෑම්)	අස්වැන්න (කිග්‍රෑම්/හෙ)	බෝග(කිග්‍රෑම්)	අස්වැන්න කිග්‍රෑම්/හෙ)
ශා.කුමිබස්	183,869	2,043	168,219	1,828
ලැමලියර්	111,331	2,369	103,841	2,308
එකතුව	295,200	-	272,060	1,986
මිලට ගත් දළ	-	-	8369	-
මුළු එකතුව	295,200	2,155	280,429	1,986
2002 වසරේ දී වාර්ථා වූ ඉහළම අස්වැන්න හෙක්ටයාරයකට කි.ග්‍රෑම් 2,155 කි				

රෝපන කටයුතු :

වසර පුරාම සාමාන්‍ය තත්වය පවත්වා ගැනීමට අදාළ කටයුතු කරන ලදී.

ක්ෂේත්‍ර අංක 14 - හෙක් 1.68 ක් ඒ ඩී බී මව් පඳුරු ව්‍යාපෘතිය සඳහා උදුරන ලදී.

ලැමලියර් වතුයායේ ක්ෂේත්‍ර අංක 6ඒ සහ ශාන්ත කුමඹස් වතුයායේ ක්ෂේත්‍ර අංක 6ඒ 9ඒ, සහ 10,11, 12, 13 හි ග්‍රේවිලියා පැල 1,493 ක් සිටවනු ලැබීය.

කම්කරු/කම්කරු නිවාස පහසුකම්

ශාන්ත කුමඹස්හි ඉහල අංශයේ ලයින් අංක 51 හි වහලය අළුත්වැඩියා කිරීම සහ ලැමලියර් අංශයේ ලයින් අංක 8,13, සහ 16 වහලවල අළුත් වැඩියාවන් කරන ලදී.

පුලි මස කම්කරුවන් දින 03 ක වර්ජනයක නිරත වෙමින් ලාබවලින් කොටසක් බෝනස් ලෙස හා වැඩි වැටුප් ඉල්ලූහ.

ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් ශාන්ත කුමඹස් ඉහල අංශයේ ක්ෂේත්‍ර අංක 4 හි සහ පහළ අංශයේ ක්ෂේත්‍ර අංක 12 හි සේවා ලාභීන් 36 ක් වෙනුවෙන් ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භකරන ලදී.

තවාන:

ඒ ඩී බී ව්‍යාපෘතිය සඳහා සහ ශාන්ත කුමඹස් හා ලැමලියර් හි පාළු පැල පිරවීම සඳහා ටීආර්අයි 3000 හා 4000 ශ්‍රේණිවලට අයත් තේ ක්ලෝන වලින් පැල 88,230.00 ක් නිපදවන ලදී.

කර්මාන්ත ශාලාව සහ නිශ්පාදනය

ටොප් ප්‍රයිස් (ඉහලම මිල)

නොවැම්බර් මස සිල්වර් ටීප්ස් අලෙවිය - රු 5000.00
එස්.එල්.එස් 9002 : 1994 ශාන්ත කුමඹස් කර්මාන්ත ශාලාවේ, තේ සැකසීම වෙනුවෙන් QSC සහකිය ලැබුන (QSC - 0164)

කර්මාන්ත ශාලා මාර්ග සැකසීම සාර්ථකව සිදුවේ.
කම්කරුවන්ගේ විවේකාගාරය සම්පූර්ණ කරන ලදී.

සාමාන්‍ය

පරිඝනක ගත කල වතු ගිණුම් සාර්ථකව කෙරේ.

වැඩ ප්‍රතිඵල

වසරතුල පාඩුව රු. 1,653,120.00

ආධාරක කාර්යය මණ්ඩලය:

1999 ඔක් 15 දින සිට ඩී එච් ජයතිලක මහතා ප්‍රධාන ලිපිකරු ලෙස පත් කරන ලදී. පත්වීම් ලිපියෙහි වලංගු දිනය ලෙස 2002 අගෝස්තු මස 27 වන දින දක්වා ඇත.

රියුදුරු පී ඒ පියදාස මහතා 2002 සැප්තැම්බර් මස 23 දින සිට ශාන්ත ජෝකීම් වත්තට මාරු කරන ලදී.

වගුව 1 : ශාන්ත කුමිබස්/ලැමලියර් වතු වල කාර්යය ප්‍රතිඵල (2002) පෙර වසර හා සැසඳීම

වසර	මුළු බෝගය (කි.ග්‍රෑ)	මිලට ගැනීම (කි.ග්‍රෑ)	අස්වැන්න (කි.ග්‍රෑ/හෙක්)	අලෙවි මිල (රු./කි.ග්‍රෑ)	නිෂ්පාදන වියදම		+ ලාභය - පාඩුව
					ඇස්තමේන්තුව (රු./කි.ග්‍රෑ)	සත්‍ය (රු./කි.ග්‍රෑ.මි)	
1997	279,718	104,319	1,915	120.30	85.79	99.49	+ 7,922,124.19
1998	218,264	35,063	1,509	152.85	102.76	119.10	- 746,355.40
1999	266,001	13,872	1,840	121.60	94.95	116.14	- 14,031,161.11
2000	288,058	-	2,036	148.50	103.29	115.74	+ 9,431,018.92
2001	272,060	8,369	1,986	160.00	108.31	130.00	+ 633,769.54
2002	295,200	-	2,155	141.18	118.78	146.78	- 1,653,120.00

වගුව 2 : මාසික අස්වැන්න (කිග්/හෙක්ට) වර්ෂාපතනය සහ සාමාන්‍ය N යෙදීම 1997-2002
(ශාන්ත කුම්බිස් වත්ත ශාන්ත කුම්බිස් අංශය)

වසර	1997	1998	1999	2000	2001	2002
ජනවාරි	161	176	190	165	176	153
පෙබරවාරි	86	118	168	179	154	151
මාර්තු	58	66	173	182	123	90
අප්‍රේල්	69	48	193	201	165	160
මැයි	403	95	118	244	209	327
ජූනි	140	156	73	144	195	162
ජූලි	203	60	130	98	87	134
අගෝස්තු	115	135	168	183	123	90
සැප්තැම්බර්	109	112	120	133	118	160
ඔක්තෝබර්	190	83	166	101	108	228
නොවැම්බර්	196	168	127	192	171	201
දෙසැම්බර්	193	196	199	172	199	178
එකතුව	1,923	1,413	1,825	1,994	1,828	2,034
වර්ෂාපතනය (මිමී)	2,395.9	2,292.0	2,032.0	1,887.6	1,949.3	1,708.3
තෙත් දින ගණන	199	170	190	184	181	171
සාමාන්‍ය (කිග්/හෙක්ට/වසර)	226	220	170	225	270	270

වගුව 3 : මාසික අස්වැන්න (කිග්/හෙක්) සහ යොදන ලද “ N “ ශාන්ත කුම්බිස් අංශය (2002)

ක/අංකය	ප්‍රමාණය හෙක්	N(ha) මුළු	මිශ්‍රණය	ජරිතවර්	සෙබරවර්	මාර්තු	අප්‍රේල්	මැයි	ජූනි	ජූලි	අගෝස්තු	සැප්තැම්.	ඔක්තෝ	නොවැ.	දෙසැම්.	එකතුව
1	6.5	270	VPUM	170	149	99	151	378	219	186	136	258	348	335	305	2734
1A	0.6	200	STUM	118	97	158	124	413	68	100	102	105	228	132	135	1780
2	2.6	270	VPUM	68	197	138	254	338	145	192	103	242	392	362	279	2710
3A	7.0	270	VPUM	157	230	79	159	346	175	142	111	202	243	215	185	2244
3B	6.7	270	VPUM	183	153	109	208	383	177	87	3	7	-	28	32	1370
4	9.1	270	VPUM	182	201	82	192	364	264	168	92	116	209	176	174	2220
5	7.4	270	VPUM	174	151	118	226	447	184	186	118	321	359	304	354	2942
6A	3.0	270	VPUM	124	92	42	6	12	5	3	6	20	12	99	89	510
6B	2.9	270	VPUM	108	149	57	162	23	-	-	-	-	7	15	48	569
7	4.7	270	VPUM	186	126	110	161	314	210	143	131	153	217	199	185	2135
8	5.2	270	VPUM	176	161	98	139	390	196	111	116	200	340	239	234	2400
9	7.8	270	VPUM	212	140	99	170	435	141	175	110	184	283	304	180	2433
10	2.0	270	VPUM	157	182	48	68	279	119	103	72	149	238	111	105	1784
11A	2.0	270	VPUM	149	153	96	132	378	117	131	74	176	296	138	139	1979
11B	1.0	200	STUM	142	182	48	68	263	104	103	72	112	244	48	149	1550
12A	1.2	270	VPUM	144	160	108	126	300	232	238	153	212	286	261	295	2515
12B	1.0	200	STUM	149	3	-	-	-	12	-	-	-	-	24	2	190
13	9.0	200	STUM	70	102	95	183	299	114	120	74	151	245	190	134	1777
13A	1.4	270	VPUM	106	129	59	108	94	109	102	63	149	116	155	124	1314
13NC	2.0	270	VPUM	32	6	41	37	202	91	63	58	91	82	151	86	940
14	7.3	270	VPUM	163	160	72	131	306	177	133	119	169	225	202	155	2012

වගුව 4 : හැරවුම් ප්‍රමාණ පිළිබඳ ක්‍රියා - ශාන්ත කුමඬුස් වත්ත, ශාන්ත කුමඬුස් අංශය

කමන්දු අංකය	බර පැල හේ (හෙක්)					(ක ඉංග්‍රීසි) 2001	අ ' ' (ක ඉංග්‍රීසි) 2002	ආ	පරික්ෂණ
1		6 5	TRI. 2016,2023,2025 හ DN	ජ 1999	1953 - 1959	2404	2734	විවිධ ' හ ඉවුල ය	ආ
1A	0 6			අගෝ 2000	1935 පො	1765	1780	ඉවුල ය	ආ
1B		0 6	TRI 777	ජ 1999	1993			විවිධ ' හ	ADIB මවුල කමන්දු
2		2 6	TRI 2043, 2142 2025, DT1 හ DT 95	මැ 2001	1964	622	2710	විවිධ ' ඉවුල ය හ කැල වු	පැලුම් අඟ ර
3A		7	TRI 2027, 2043 2025	ජ 1998	1965 - 1968	2852	2244	එම	ශාන්ත වී හ කමන්දු
3B	0 4	6 3	WT26.	ජ 2002	1965-1968	2496	1370	එම	එම
4		9 1	TRI 1629,2025,3016 DN,N2 'Y9	මැ 2000	1978-1981	2163	2220	විවිධ ' ඉවුල ය	ශාන්ත වී හ
5		7 4	TRI 2142,2025 2023,TC9,DT95 N2	මැ 2002	1970	904	2942	විවිධ ' ඉවුල ය හ කැල වු	ශාන්ත වී හ කමන්දු පැලුම් අඟ ර අංශය
6A		3	TRI 2025, DN	ජ 2002	1985-1986	2003	510	විවිධ ' ඉවුල ය	ශාන්ත වී හ කමන්දු
6B		2 5	N2 TRI #061	ජ 2002	1985 - 1986	1543	569	එම	පැලුම් අඟ ර
7		4 7	TRI. 2024,2025, 629 DT1, DT95 හ 3019	අප්‍රේ 2000	1962-1964	1814	2135	එම	ආ

131

(පසු පිටි ඉතිරිය)

වගුව 4 : හැරවුම් ප්‍රමාණ පිළිබඳ ක්‍රියා - ශාන්ත කුමඬුස් වත්ත, ශාන්ත කුමඬුස් අංශය

කාණ්ඩ අංකය	බර පැල අංක (හෙක්)	වර්ග අංක(හෙක්.)	කාණ්ඩය	අවසන් කළයුද්ධ	සිටුවූ වසර	අක්වැත්ත (කිග්./හෙක්.) 2001	අක්වැත්ත (කිග්./හෙක්.) 2002	සෙවන	පරීක්ෂණ
8	-	5.2	TRI, 2024,2025 4052,4072 සහ DTI	දුබ්. 1999	1962-1964	2380	2400	ඩැඩපස්, ග්‍රෝව්ලියා සහ කැලීන්ඩ්‍රි	ශාන්ත වද්‍යා
9	4.8	3	TRI 3000 සහ, 2043	දෙක, 1995	1986	1794	2433	ඩැඩපස්, ග්‍රෝව්ලියා සහ කැලීන්ඩ්‍රි	ශාන්ත වද්‍යා
10	-	2	SALT area	මාරතු 1999	1993	2136	1550	ඩැඩපස්, ග්‍රෝව්ලියා සහ කැලීන්ඩ්‍රි	ශාන්ත වද්‍යා
11A	-	2	TRI 2025, 629	දුබ් 1998	1988	2231	1979	ග්‍රෝව්ලියා සහ කැලීන්ඩ්‍රි	තෑබ
11B	1	7	TRI 2027, 2043 2025	දුබ් 1998	1935	1802	1784	ඩැඩපස්, ග්‍රෝව්ලියා සහ කැලීන්ඩ්‍රි	පැලෑටි අභිජනන
12A	0.4	1.2	TRI 2025,KO 145	දුබ් 1999	1985	2046	2515	ඩැඩපස්, ග්‍රෝව්ලියා	පැලෑටි අභිජනන සහ ව්‍යාධි වද්‍යා
12B	-	1.5		දුබ් 1999	1935	1115	190	ග්‍රෝව්ලියා	තෑබ
13	8			දුබ් 2001	1935	1114	1777	ඩැඩපස්, ග්‍රෝව්ලියා සහ කැලීන්ඩ්‍රි	කෘෂි රසායන වද්‍යා
13A	-	1.4	TRI 2025, 2043 DTI	දුබ් 2001	1986	901	1314	ග්‍රෝව්ලියා සහ කැලීන්ඩ්‍රි	ශාන්ත වද්‍යා සහ කෘෂි රසායන වද්‍යා
13NC	-	2	TRI 3000 Series 2025,DTI	දුබ් 2001	1996	-	940	ග්‍රෝව්ලියා සහ කැලීන්ඩ්‍රි	කාමි කීට වද්‍යා
14	-	5.1	TRI, 777,2023 2024,3000 Series සහ N2	බක්. 1999	1961	2022	2012	ඩැඩපස්, ග්‍රෝව්ලියා සහ කැලීන්ඩ්‍රි	පැලෑටි අභිජනන සහ ව්‍යාධි වද්‍යා

132

වගුව 5 : මාසික අස්වැන්න (කිලෝග්‍රෑම්/හෙක්ට) සහ “ N “ යෙදවුම් ප්‍රමාණ ක්ෂේත්‍ර අනුව ආනයන ලැබුණු අංශය (2002)

ක්ෂේත්‍ර අංකය	ප්‍රමාණය (හෙක්ට)	මුළු N(ha)	මිශ්‍රණය	ජරිතවර්	පෙබරවර්	මාරතු	අප්‍රේල්	මැයි	ජූනි	ජූලි	අගෝස්තු	සැප්තැම්.	ඔක්තෝ:	නොවැ.	දෙසැම්:	එකතුව
4A	5.1	270	VPUM	159	95	109	263	378	243	175	108	249	318	275	178	2550
4B	1.9	270	VPUM	313	117	94	189	595	183	151	127	291	285	315	341	3001
5	0.5	200	STUM	242	232	156	158	376	290	174	180	148	346	222	260	2784
5NC	0.5	270	VPUM	322	100	134	240	386	268	304	452	450	666	408	532	4262
6A	1.5	200	STUM	181	81	58	91	222	117	111	77	134	235	149	211	1667
6B	3.0	270	VPUM	253	95	119	267	276	148	150	95	188	103	-	-	1694
7	4.5	270	VPUM	181	148	112	247	284	159	154	112	232	262	348	233	2472
8A	5.0	270	VPUM	224	145	142	229	306	241	143	149	277	305	307	285	2753
8B	4.0	270	VPUM	207	142	104	281	410	229	185	148	268	366	301	234	2875
9A	4.0	270	VPUM	248	143	69	141	-	-	-	-	10	127	114	265	1117
9B	4.0	270	VPUM	242	102	77	209	235	214	102	-	-	-	54	20	1255
10	6.6	270	VPUM	218	115	105	202	500	177	159	144	221	328	307	227	2705
11	6.4	270	VPUM	227	208	93	174	536	176	151	200	227	335	242	199	2768

125

වගුව 6 : මාසික අස්වැන්න (කිග්‍රා/හෙක්ට) සාමාන්‍ය N යෙදුම
1977 2002 ශාන්ත කුමඹස් වත්ත - ලැම්පියර් අංශය

154

මාසය	1977	1998	1999	2000	2001	2002
ජනවාරි	149	197	176	175	230	220
පෙබරවාරි	76	170	178	174	206	134
මාර්තු	58	65	196	203	197	103
අප්‍රේල්	76	75	174	200	185	214
මැයි	311	185	139	261	280	355
ජූනි	186	189	84	125	244	180
ජූලි	196	122	126	93	113	141
අගෝස්තු	111	117	134	193	128	119
සැප්තැම්බර්	142	114	131	133	161	199
ඔක්තෝබර්	191	95	172	127	137	262
නොවැම්බර්	209	153	134	218	213	236
දෙසැම්බර්	193	225	227	220	214	204
එකතුව	1,898	1,707	1,871	2,122	2,308	2,367
N යෙදුම (කිග්‍රා/හෙ/වසර)	213	219	169	220	270	270

වගුව 7: හැරවුම් ප්‍රමාණ පිළිබඳ ක්‍රියා - භානන කුමිස් වත්ත ලැමලියර් අංශය

කණ්ඩායම අංකය	විස් පැල කේ (හෙක්)	වර්ෂ කේ(හෙක්.)	කලෝන	අවසන් කළාදා	සිටුවූ වසර	අසවැන්න (කිග්‍රෑ/හෙක්.) 2001	අසවැන්න (කිග්‍රෑ/හෙක්.) 2002	සෙවන	පරීක්ෂණ
4A	-	5.1	TRI, 2025	ජූලි 2001	1984	1775	2550	වැඩිපුර . ග්‍රේව්ලියා	
4B	-	1.9	TRI 2025	අගෝ 1998	1986	2505	3001	වැඩිපුර . ග්‍රේව්ලියා	
5	0.5	-			1999	2534	2784	වැඩිපුර . ග්‍රේව්ලියා	
5NC	-	1.0	TRI 3041				4262	වැඩිපුර . ග්‍රේව්ලියා	
6A	1.5						1667	වැඩිපුර . ග්‍රේව්ලියා	
6B	-	2.0	DT1, WT 26 TRI 2025	වික. 2002	1990-1991	2166	1694	වැඩිපුර . ග්‍රේව්ලියා	හෙක් 1.0 ඊට්ට් පිපිපි
7	-	4.5	TRI 2025	ජූලි 1998	1983	1969	2472	වැඩිපුර . ග්‍රේව්ලියා	
8A	-	5	TRI 2025 C.Y 9	ජූනි 2000	1979	3151	2753	වැඩිපුර . ග්‍රේව්ලියා	
8B	-	4	TRI 2025, DN, N2, WT 26 . C.Y	ජූනි 2001	1989-1990	1587	2875	වැඩිපුර . ග්‍රේව්ලියා	
9A	-	4	TRI 2025	මැයි 2002	1979	2258	1117	වැඩිපුර . ග්‍රේව්ලියා	
9B	-	4	TRI, 2025, DN C.Y 9	ජූලි 2002	1980	2282	1255	වැඩිපුර . ග්‍රේව්ලියා	
10	-	6.6	DN, TRI 2025	ජූනි 1999	1967-1969	2285	2703	වැඩිපුර	
11	-	6.4	DN, TRI 2025	මැයි 2000	1970-1971	2418	2768	වැඩිපුර	

135

ශාන්ත ජෝකිම් වත්ත
වතු අධිකාරි - එම් එස් සී පෙරේරා

1. සාමාන්‍ය තොරතුරු

2001.12.15 දින සිට එම් එස් ඊ පෙරේරා මහතා, මෙහි වතු අධිකාරි ලෙස කටයුතු කරයි.

සීමාසහිත කැලණි වැලි වැව්ලි සමාගමේ ඩී එච් වික්‍රමසූරිය මහතා 2002.07.05 දින මෙම වතුයායට පැමිණියේය.

අසියානු සංවර්ධන බැංකුවේ මධ්‍ය කාලීන විමර්ශන දුක පිරිසක් හා අයි ටී ලොග් සහ වෙනත් සාමාජික පිරිසක් 2002.09.09 දින මෙම වතු යායට පැමිණි අතර එහිදී මව් පදුරු වැඩ සටහනෙහි ප්‍රගතිය පරීක්ෂා කලහ.

2. 2002 දෙසැම්බර් 31 දිනට භූමි භාවිතය

	(හෙක්ටයාර)	
මේරු තේ වගාව	47.92	
තවාන	1.58	
පොල් වගා	3.89	
ඒඩ්ඩ්ඩ් ව්‍යාපෘතිය	32.19	
වී වගා	8.74	
බෝග තේ/රබර්	3.86	
රබර්	7.12	
මානා කෘෂි	13.02	118.14
වෙනත් ඉඩම්		23.84
රජය ලබාගත් ගොඩනැගිලි/පාරවල්/බෑවුම් සහ කැලෑ මුළු ප්‍රමාණය		141.98

3. බෝග (සකස් කල තේ කිග්‍රෑ)

පෙර වර්ෂයේ නිශ්පාදන ප්‍රමාණය 2002 වසරේ නිශ්පාදනය සමඟ සැසඳීමක් පහත දැක්වේ.

වසර	වත්තෙහි බෝග ප්‍රමාණය (කිග්‍රෑ)	මිලට ගත් බෝග ප්‍රමාණය (කිග්‍රෑ)
2001	66,459	609,732
2002	65,071	658,619

ගතවූ වසරට වඩා මෙම වසරේ වාර්තා වූ තේ නිෂ්පාදනය කිහිපයක 1388 කින් එනම් 2.09% කින් පහත වැටී ඇත. එයට හේතුව හෙක්ටයාර් 5.05 ක වගා බිම් ප්‍රමාණයක් ආසියානු සංවර්ධන බැංකු ව්‍යාපෘතිය සඳහා පදුරු ඉදිරිමයි.

හෙක්ටයාරයකට අස්වැන්න (YPH)

ඉහත කී හේතුව නිසා අස්වැන්න කිහිපයක 1388 කින් අඩු වූවත් සාමාන්‍ය අස්වැන්න පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව හෙක්ටයාරයකට කිහිපයක 218 කින් වැඩි වී ඇත.

3.1 දළ මිලට ගැනීම

මිලට ගත් දළවලින් ශාන්ත ජෝකීම් කර්මාන්ත ශාලාවේ තේ නිෂ්පාදනය කිරීම ගතවූ වසරට සාපේක්ෂව කිහිපයක 48,887 කින් එනම් 8.02% ඉහළ ගොස් ඇත.

3.2 ආසියානු සංවර්ධන බැංකු (ADB) ව්‍යාපෘතිය

2002 වසරේ දී ආසියානු සංවර්ධන බැංකු ව්‍යාපෘතිය යටතේ හෙක්ටයාර් 12.83 ක බිම් ප්‍රමාණයක් 30/40 ශ්‍රේණි වල තේ ක්ලෝන වගාකර ඇත.

4 මිල

ශාන්ත ජෝකීම් කර්මාන්ත ශාලාවේ නිෂ්පාදිත සියළුම තේ කොළඹ වෙන්දේසියේදී ලෝ.ශ්‍රෝන් ලැයිස්තුව යටතේ අලෙවි කරන ලදී. සීමාසහිත බාර්ට්ලි සමාගම, ෆෝබ්ස් සහ වෝකර්ස් සහ ද සිල්වා අඛේවර්ධන සහ පීරීස් යන සමාගම් විසින් සමාන අනුපාතයකින් යුතුව මෙම තේ අලෙවි කර ඇත.

මෙම වසරේ ශුද්ධ අලෙවි සාමාන්‍ය රු. 147.84 කි, ගතවූ වසර හා සැසඳීමේ දී රු. 10.61 ක ඉහළ යාමකි. ජෝකීම්ස් වත්තේ ළාභය 2002 ඔක්තෝබර් 31 දිනට රු. 265, 968/= කි.

5 තවාන

දිස්ත්‍රික්කවල කුඩා තේ වගා කරුවන්ට පැල ද්‍රව්‍යය සැපයීම අඛණ්ඩව සිදු කෙරුණි. පහත දැක්වෙන්නේ ගතවූ වසර සමඟ මෙම වසරේ පැල ද්‍රව්‍යය අලෙවියේ සැසඳීමකි.

වර්ෂය	දළ අලෙවිය	ඉදිරියට ගෙනා මුදල රු.	දළ අලෙවි ලාභය රු.	පැල අලෙවිය රු.	ඉදිරියට ගෙනා මුදල රු.	පැල අලෙවි ලාභය රු.
2001	-	-	-	39063	273438/=	-
2002	432475	108119/=	7774/=	80082	585813/=	176213/=

වගුව 1. ක්‍රියාකාරී ජාති - මහ. සේවාවේ වසර 2002
ව්‍යුහය වලට හා ව්‍යුහයන්.

වර්ෂය	කේ. සේවකය	ව්‍යුහයන්	ව්‍යුහයන්	ව්‍යුහයන්	ව්‍යුහයන්	+ ව්‍යුහයන්
	(ව්‍යුහයන් හා ව්‍යුහයන්)	ව්‍යුහයන්	ව්‍යුහයන්	ව්‍යුහයන්	ව්‍යුහයන්	ව්‍යුහයන්
	කි.පි.	කි.පි./වස.	ව්‍යුහයන්	ව්‍යුහයන්	ව්‍යුහයන්	ව්‍යුහයන්
1996	* 1,094,941		113/81	87/06.38	102/30.88	+17,978,620/=
	# 63,330	1248				
1997	996,106		120/61	98/24.30	111/60	+19,325,357/=
	66,847	1236				
1998	890,131		133/64	94/25.00	87/43	+16,605,650/=
	73,473	1359				
1999	746,768		120/22	100/30.00	117/33	+8,262,014/=
	78,197	1446				
2000	711,325		138/70	82/98.00	75/32	+ 9,360,576/=
	75,336	1393				
2001	609,732		137/23	89/48	89/13	- 424,423/=
	66,459	1140				
2002	658,619		147/84	96/26	87/14 *	+ 265,968/= *
	65,071	1358				

*(To end October)

* වසර මාස වලින් තීරණය කර ඇත
 # ව්‍යුහයන් මාස වලින් තීරණය කර ඇත

වගුව 02: මාසික ගුණලිඛන (ක.ජ/මෙඪ.), චරිතානුකූල සහ
N සෝලේ ධානාකූල. 1997-2002, ගොවිතමය වර්ග

මාසය	1997	1998	1999	2000	2001	2002
මාර්තු	112	146	122	117	123	102
මැයි	42	99	94	105	115	81
ජූනි	61	81	132	139	122	109
ජූලි	118	131	133	141	113	109
අගෝස්තු	111	104	108	143	118	127
සැප්තැම්බර්	147	123	113	118	87	130
ඔක්තෝබර්	113	103	102	95	86	116
නොවැම්බර්	95	98	101	100	88	130
දෙසැම්බර්	99	120	135	101	56	104
මුළු වසර	90	127	121	100	88	113
ගොවිතමය	122	107	138	110	78	105
නොගොවිතමය	126	120	147	124	90	85
මුළු	1236	1359	1446	1393	1140	1358
මුළු චරිතානුකූල (ඒඪ)	4552.3	4579.9	4526.4	3740.6	3593.5	3194.8
ගොවිතමය චරිතානුකූල	199	220	224	211	189	206
ධානාකූල N සෝලේ (N/හැ/වැර)	143	158	164	162	163	162

සමස්ත මාසික අයවැය (ක.ජ/මාස), 2002.
 මාසික මාර්ගය හා N වැනි ප්‍රවර්ධය - මාර්ග සේවාව මාරු.

විද්‍යාගාරය	අගය (මාස)	මිල	විකුණු වූ ප්‍රමාණය	මාස												
				ජන	පෙබ	මැර්	අප්‍ර	මැයි	ජූන	ජූල	අග	සැප්	ඔක්	නොව	දෙස	දෙස
1	2.68	160	VPLC/880	112	86	99	125	166	118	365	248	110	196	181	157	1963
02A	0.93	180	VPLC/880	54	73	160	128	211	259	116	344	255	288	288	309	2535
02 F	6.78	140	VPLC/880	62	53	63	96	51	55	56	40	-	-	-	59	476
3	8.40	140	VPLC/880	97	82	104	109	103	150	91	104	101	92	98	62	1193
4	5.85	140	VPLC/880	55	44	71	70	61	72	80	115	84	116	94	87	949
6	1.50	270	VPLC/880	203	179	231	167	273	79	101	166	134	85	-	-	1618
08A	6.00	270	VPLC/880	188	107	179	197	220	213	145	190	131	190	188	142	2090
08B	2.02	180	VPLC/880	212	189	282	159	230	314	308	189	232	201	311	241	2868
08C	1.90	270	VPLC/880	80	87	89	123	43	86	47	101	53	68	46	88	911
6B	1.10	180	VPLC/880	204	198	138	244	319	199	189	310	234	160	97	-	2292
6C	2.00	180	VPLC/880	99	81	124	114	214	117	111	139	166	128	-	-	1293
1B	0.80	160	VPLC/880	-	-	-	-	250	566	277	319	381	335	305	342	2775
1A	-	-	-	178	186	247	-	-	-	-	-	-	-	-	-	611
02 (TRI)	4.12	-	-	10	13	05	75	44	11	12	23	31	38	53	59	286
3 A (TRI)	3.34	-	-	54	56	67	55	47	90	81	88	98	78	72	53	839
08 A (TRI)	0.50	-	-	200	26	124	198	354	462	324	396	376	470	472	310	3718
	47.92	-	-	102	81	109	109	127	130	116	130	104	113	105	85	1358

141

2360 ලී. ජ.වි.වි. සඳහා

ආලෝකන නිරීක්ෂණ - 2002
ප්‍රදේශය හා වාතයේ මධ්‍යස්ථානය, 6දිවියාය.
(උසමටය 250m amsl)

මාසය 2002	මධ්‍යම උෂ්ණත්වය		ව්‍ය 62.5. 30 දි		මුළු වර්ෂා ප්‍රමාණය	ගඟ දිග (කි.මී)	මුළු දැල (කි.මී)	මුළු වැටුප්පත (ඊඩ්)	දිවියායේ විය ගඟ
	°C	°C	8.30 h	15.30 h					
ජනවාරි	20.93	29.90	28.66	28.72	190.0	12	752	2.61	188.2
පෙබරවාරි	20.45	32.47	28.98	29.27	29.9	08	872	3.26	207.9
මාර්තු	21.20	32.70	29.12	29.66	173.1	13	859	3.12	217.8
අප්‍රේල්	22.56	31.72	29.19	29.55	582.1	26	632	3.57	178.0
මැයි	24.00	30.20	28.95	29.27	324.9	25	861	2.86	180.9
ජූනි	23.60	29.88	28.18	28.65	192.9	12	3630	3.49	177.6
ජූලි	23.68	28.92	28.66	28.17	252.4	23	3223	3.30	164.5
අගෝස්තු	23.20	29.34	27.56	27.71	121.5	11	2941	3.25	193.1
සැප්තැම්බර්	23.20	30.63	29.28	29.45	108.6	12	1928	3.33	233.3
ඔක්තෝබර්	21.57	30.29	27.99	28.44	420.8	26	1176	3.93	151.5
නොවැම්බර්	21.92	29.89	27.47	27.74	458.3	23	744	2.96	132.75
දෙසැම්බර්	21.54	29.99	27.64	27.93	308.2	18	617	2.04	151.7
සමස්තය					3162.7	209	18235		2177.29
මධ්‍යස්ථානය	22.32	30.49	28.47	28.71	263.56	17	1519	3.14	181.4

කාලගුණික වාර්ෂිකය - 2002
 ශ්‍රී ලංකා වානිජ මධ්‍යම කොළඹ, වැව්
 (අක්ෂාංශ 6°56'N දිගාංශ 81°07'E, උස මට්ටම 1120 mamsl)

මාසය	මධ්‍යම උෂ්ණත්වය °C		මධ්‍යම සා. අර්ද්‍රතාවය %		වර්ෂාවය hrs day ⁻¹	මධ්‍යම වේගය Km / h	මුළු වර්ෂාව (mm)	මධ්‍යම වර්ෂාව (mm)
	Min Dry	Max Dry	9.00 AM	4.00 PM				
ජන	17	23.7	83	85	4.5	2.84	110.2	57.54
පෙබ	17.2	24.4	80	78	5.6	3.12	121.2	68
මාර්	17.9	26.6	71	69	7.3	1.66	109.8	104.16
අප්‍රේ	19.1	-	76	74	5.5	0.81	385.8	76.61
මැයි	19.8	-	75	82	5	1.87	128.6	90.06
ජූනි	19	-	75	74	4.9	1.07	57.6	89.40
ජූලි	18.6	27.6	72	68	5.3	2.22	17.5	90.45
අගෝ	18.6	28.3	71	70	5	1.66	143.3	91.02
සැප්	18.6	28.1	66	68	6.2	1.56	23.3	105.71
ඔක්	18	25.5	81	86	3.9	0.75	360.5	57.04
නොව	17.9	24.7	85	88	3.1	1.27	332.1	44.8
දෙසැ	17.3	23.1	84	87	2.6	3.93	325.8	53.67
වසර							2152.7	928.46
සා. මධ්‍යම	18.2	25.8	76	77	4.9	1.89		

මධ්‍යම උෂ්ණත්වය (වසර) මධ්‍යම උෂ්ණත්වය
 අධික සාමාන්‍ය උෂ්ණත්වය මාසය වශයෙන් (°C)
 අඩුම සාමාන්‍ය උෂ්ණත්වය මාසය වශයෙන් (°C)

වාර්ෂික වර්ෂාව (වසර) මධ්‍යම වර්ෂාව

កម្រិតទឹកភ្លៀង ឆ្នាំ ២០០២
 ទី.ក្រុង.ទ្រុយ. ឃុំ បឹងស្រីស្រី ភូមិសាស្ត្រ ឃុំ បឹងស្រីស្រី ខេត្តសៀមរាប កម្ពុជា
 (កូអរដោនេ ៦°41' N, ១០៦° ៤០' E 29 m amsl)

	សីតុណ្ហភាព (°C)		សីតុណ្ហភាព មធ្យម		ចំនួន ថ្ងៃ មាន ភ្លៀស	ប្រមាណ ទឹក ភ្លៀស	ប្រភេទ ភ្លៀស	ពេលវេលា ភ្លៀស	ស្រទាប់ ភ្លៀស	ស្រទាប់ ភ្លៀស
	ថ្ងៃ ទី ១	ថ្ងៃ ទី ២	9.00 ឆ្ការ	16.00 ឆ្ការ						
សីតុណ្ហភាព	22.11	33.56	88	61	5.84	43.9	-6.72	07	-2	2.48
សីតុណ្ហភាព	22.06	34.81	86	58	6.64	179.5	+42.5	09	-	2.96
សីតុណ្ហភាព	22.73	35.20	87	64	6.12	146.0	-66.2	11	-3	3.41
សីតុណ្ហភាព	23.37	34.64	87	71	4.78	306.1	-32.8	22	+2	2.95
សីតុណ្ហភាព	24.32	33.11	86	72	3.73	440.4	-35.5	25	+5	2.74
សីតុណ្ហភាព	24.39	30.18	82	67	4.67	380.9	-31.3	16	-5	2.91
សីតុណ្ហភាព	23.89	31.76	86	69	4.26	186.0	-106.8	17	-3	2.48
សីតុណ្ហភាព	23.80	31.96	84	61	5.19	176.9	-127.2	16	-4	2.86
សីតុណ្ហភាព	23.21	33.63	83	62	6.89	178.4	243.0	11	-9	3.59
សីតុណ្ហភាព	23.12	32.50	88	67	3.64	446.4	+9.6	27	+6	1.93
សីតុណ្ហភាព	23.26	32.43	87	65	3.41	343.3	-28.1	22	+4	2.79
សីតុណ្ហភាព	22.45	32.07	90	65	3.43	260.3	+25.0	15	+1	2.00
សរុប	-	-	-	-	-	3088.1	-	-	-	-
សីតុណ្ហភាព មធ្យម	23.23	32.98	86	65	4.88	-	-	-	-	2.75

17
පැයට පැය වශයෙන් වර්ෂාව
පැයට පැය වශයෙන් වර්ෂාව, කොට්ඨාස, කැලණිය
 (පැයට පැය - 30 m amsl)

වර්ෂය	මධ්‍යම පැයට පැය (°C)		රැ. අවදානම (%)		මධ්‍යම වර්ෂාව (වැ. දි-1)	මුළු වර්ෂාව (වැ. දි)	අ.20 වර්ෂාව වර්ෂාව	තර්ෂණ
	අවම	වර්ෂාව	09.00වැ.	16.00වැ.				
ආනන්ද	22.2	30.5	88	73	6.0	87.5	- 33.4	07
වෙණආනන්ද	22.0	32.8	89	82	7.8	69.6	- 20.1	06
මහලු	21.9	32.3	87	80	7.4	101.2	- 11.6	07
අඟුණ	23.3	31.6	90	78	5.9	145.4	- 109.5	14
මාල	24.0	31.0	90	79	7.1	277.6	- 86.8	20
පුත්තලම	24.3	30.6	87	79	6.1	110.5	- 162.8	11
පුළුඹ	24.1	30.0	86	76	5.5	128.3	- 65.8	13
අඟුණ	24.0	30.1	86	86	7.0	78.6	- 136.7	13
රත්නපුර	23.0	31.0	86	77	8.0	161.4	- 153.7	18
මහලු	23.1	30.2	87	75	6.1	533.6	- 170.7	21
තෙන්නරුව	18.2	30.1	87	76	4.1	336.4	+ 44.7	19
පුළුඹ	22.3	30.7	90	86	4.1	131	- 41.9	13
රත්නපුර						2161.1		162
මධ්‍යමය			88	79	6.3			

146

{ කාලගුණික තර්කණ - මාසික වාර්තාව 2002

{ ඊශ්වර ඉස් - ගාල්ල නොවිට්ස්, හලෙහෙල් (ඉහලට 6° 54' 68" N, දකුණට 80° 42' 39" E, 1382 m amsl)

මාස	මධ්‍යම උෂ්ණත්ව (°C)		උෂ්ණත්වය (°C)		විශාලතම ඉහල %		දුරකථන (miles)	වර්ෂාව (h day-1)	මුළු වර්ෂාව (mm)	දින	වැසි වර්ෂාව (mm)
	Min.	Max.	09.00hrs	16.00hrs	09.00hrs	16.00hrs					
ජන	11.2	25.0	20.4	21.9	91.5	90.1	2750.36	6.0	26.9	3	85.12
පෙබරවාරි	12.6	26.4	21.0	22.9	91.9	94.6	1940.06	7.1	11.6	3	66.88
මාර්තු	12.2	27.4	21.5	23.4	92.6	95.0	2023.92	7.7	111.2	6	99.45
ඉක්ක	14.1	26.1	21.7	23.1	94.5	95.9	1422.21	5.7	269.6	21	57.55
මැයි	15.8	24.7	22.3	23.2	96.0	94.8	1713.76	3.9	135.4	18	51.71
ජූන	15.7	23.0	21.2	22.1	96.7	93.2	2330.14	3.9	203.7	13	49.33
ජූලි	15.9	22.1	21.1	21.6	97.1	94.8	2055.75	2.6	193.0	18	40.46
අගෝස්තු	15.4	22.7	20.7	21.6	96.6	94.8	2791.27	3.8	207.7	18	44.14
සැප්තැම්බර්	13.5	24.9	21.7	23.4	94.3	95.5	1790.75	6.8	54.5	7	72.71
ඔක්තෝබර්	14.5	24.6	21.6	23.0	95.2	93.9	1230.16	4.9	243.8	23	57.31
නොවැම්බර්	14.3	25.2	21.6	22.8	95.4	94.4	1476.91	4.7	149.0	12	51.17
දෙසැම්බර්	13.6	24.4	21.0	22.1	94.3	91.3	1831.42	4.2	59.4	9	58.63
වසරේ මධ්‍යය	14.1	24.7	21.3	22.6	94.7	94.0	1946.4	5.1			
මුළු වසර									1665.8	151	734.46

147

විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව

கணக்காய்வாளர் தலைமை அபிப்பதி திணைக்களம்

AUDITOR-GENERAL'S DEPARTMENT

මගේ අංකය
எனது இல.
My No.

පිටු/පිටි/විආර්ථි/

2002/240

ඔබේ අංකය
உமது இல.
Your No.

2003 අප්‍රේල් 28 දින

දිනය
தேதி
Date

සභාපති,

කේ පර්යේෂණ මණ්ඩලය.

කේ පර්යේෂණ මණ්ඩලයේ 2002 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ගිණුම් පිලිබඳ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 14(2)(ඒ) වගන්තිය ප්‍රකාර විගණකාධිපති වාර්තාව

කේ පර්යේෂණ මණ්ඩලයේ 2002 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ගිණුම්, 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සමඟ සංශෝධනය කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධිමත් යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(ඒ) වගන්තිය ප්‍රකාර මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ නිරීක්ෂණයන් මේ මාර්ගගතව ඇති මුදල් පනතේ 13(7)(ඒ) වගන්තිය ප්‍රකාර විස්තරයෙන් විවරණය කළ යුතු වේ.

1.2 විගණන විෂය පථය

මෙම වාර්තාවේ ඇතුළත් විගණන මතය, අදහස් දැක්වීම් සහ සොයාගැනීම් විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශයන් පිලිබඳ සමාලෝචනය සහ ගනුදෙනුවල නියැදි පිලිබඳ තහවුරු පරීක්ෂා කිරීම් මත පදනම් වී ඇත. එම සමාලෝචනය සහ පරීක්ෂණයන්ගේ විෂය පථය සහ ප්‍රමාණය මට ලැබී ඇති කාර්ය මණ්ඩලය, අනෙකුත් සම්පත් සහ කාලවේලා යන සීමාවන් ඇතුළත හැකිකාක් පුළුල් විගණනයක් කළ හැකි වන පරිදි පිලියෙල කරන ලද්දකි. මූල්‍ය ප්‍රකාශයන් ප්‍රමාණවත්කම සාධක ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොර වන්නේද යන්න පිලිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්, විධි සහ පරිච්ඡේද අනුකූලව විගණනය සිදු කරන ලදී. මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි දැක්වෙන අගයන් සහ හෙලිදරව් කිරීම්වලට උපකාරවන සාක්ෂි පරීක්ෂා කිරීම්, මූල්‍ය ප්‍රකාශයන් පිලියෙල කිරීමේදී අනුගමනය කරන ලද ගණකාධිකරණ මූලධර්ම හා වැදගත් ඇස්තමේන්තු සහ නිගමන තක්සේරු කිරීම්, මූල්‍ය ප්‍රකාශවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම් පිලිබඳ ඇගයීම සහ යොදාගන්නා ලද ගණකාධිකරණ ප්‍රතිපත්ති සුදුසුද, ඒවා ඒකාකාරීව අනුගමනය කරන ලද්දේද සහ ප්‍රමාණවත් පරිදි හෙලිදරව් කරන ලද්දේදැයි නිගමනය කිරීම විගණනයට ඇතුළත් විය. විගණනයේ විෂය පථය හා ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) සහ (4) උපවගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවතේ.

තීරණය වතුරුගොඩ 07, ශ්‍රී ලංකාව

சதததிர சதுக்கம், கோழம்பு 07, இலங்கை

INDEPENDENCE SQUARE, COLOMBO 07, SRI LANKA

දුරකථනය
දුරකථන අංකය
Telephone } 691151

තැපෑල අංකය
பக்கல் இல.
Fax No. } 697451

විද්‍යාලයේ විද්‍යාල අංකය
අ-විද්‍යාලය
E-mail } oaggov@sltnet.lk

1.3 1993 අංක 52 දරන කේ පර්යේෂණ මණ්ඩල පනතේ විධිවිධාන

(අ) පනතේ 15(5) වගන්තියෙන් දැක්වෙන්නේ

"විගණකාධිපතිවරයා විසින් සෑම වර්ෂයකම දෙසැම්බර් මස තිස් එක් වන දිනට පසු හැකි තාක් ඉක්මණින් එම වර්ෂය ඇතුළත මණ්ඩලයේ කටයුතු පිළිබඳ පරිපාලන වාර්තාවක්ද සමඟ මණ්ඩලයේ ආදායම් හා වියදම් පිළිබඳ ප්‍රකාශයක්ද වර්ෂය තුළදී මණ්ඩලයට අයත් මුදල් ආයෝජනය කිරීම පිළිබඳ ප්‍රකාශයක්ද පිළියෙල කරනු ලැබිය යුතුයි."

(ආ) පනතේ 16 වන වගන්තියෙන් දැක්වෙන්නේ

"15 වැනි වගන්තියට අනුකූලව විගණකාධිපතිවරයා විසින් පිළියෙල කරන ලද වාර්තාව ඔහු විසින් වැවිලි කරමානව විෂය භාර අමාත්‍යවරයා වෙත යැවිය යුතු අතර, අමාත්‍යවරයා විසින් එම ප්‍රකාශය හා වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරවනු ලැබිය යුතුයි."

මණ්ඩලයේ කටයුතු පිළිබඳ ප්‍රකාශයක් පිළියෙල කිරීම සහ ආදායම් වියදම් ගිණුමක් පිළියෙල කර විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කිරීම මණ්ඩලයේ වගකීම වේ. ඒ අනුව, මණ්ඩලය විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ගිණුම් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ හා මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී.

කෙසේ වුවත්, මෙම වාර්තාවේ දිනය දක්වාද පනත සුදුසු ලෙස සංශෝධනය කර නොතිබුණි.

2. ගිණුම්

2.1 විගණන මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.4 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් උද්ගතවන ගැලපීම් හේතුවෙන් ඇතිවන බලපෑම් හැර, 2002 දෙසැම්බර් 31 දිනට මණ්ඩලයේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ ඒදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මෙහෙයුම් කටයුතුවල ප්‍රතිඵල, මෙම වාර්තාවේ දක්වා ඇති ප්‍රමිතීන් හැර අනෙකුත් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි දී ඇති සටහන් අංක 1 හිට 2 (කේ) හි දක්වා ඇති පරිදි වූ විගණකාධිකරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූලව, සියළුම ප්‍රමාණාත්මක කරුණු සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන පරිදි සතුටුදායක ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශයන් පිළියෙල කර ඇති බව මාගේ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කර ඇති ගිණුම්වලට අනුව, 2002 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මණ්ඩලයේ වැඩකටයුතුවල ප්‍රතිඵලය රු.19,765,268 ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඉහත වර්ෂය සඳහා අනුරූපී අතිරික්තය රු.79,760,076 කි විය.

2.3 මූල්‍ය ව්‍යුහය

ඉදිරිපත් කර ඇති ගිණුම්වලට අනුව, 2002 දෙසැම්බර් 31 දිනට මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ව්‍යුහය 2001 දෙසැම්බර් 31 දිනට පැවති තත්ත්වය සමඟ සසඳා පහත දැක්වේ.

	<u>දෙසැම්බර් 31 දිනට</u>	
	2002	2001
	-----	-----
	රු.'000	රු.'000
සම්පත්		
රජයේ ප්‍රදානය	1,175	1,175
ප්‍රාග්ධන සංචිතය	88,810	58,508
දිගුකාලීන වගකීම්		
- ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව	-	755
- පාරිභෝගික සඳහා වෙන්කිරීම්	35,075	34,521
- ආපසු ගෙවියයුතු ඉන්ධන තැන්පතුව	13	12
කේ පර්යේෂණ අරමුදල	419,092	452,705
	-----	-----
	544,165	547,676
	=====	=====
උපයෝජනය		
ස්ථාවර වත්කම් - ලියා අඩුකළ අගයට	223,268	221,936
නොනිම් ප්‍රාග්ධන වැඩ	55,276	24,826
ශුද්ධ ජංගම වත්කම්	265,621	300,914
	-----	-----
	544,165	547,676
	=====	=====

2.4 ගිණුම් පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම්

2.4.1 ගණකාධිකරණ ප්‍රතිපත්ති

(අ) මණ්ඩලය විසින් ප්‍රකාශයට පත්කරනු ලැබ ඇති ගණකාධිකරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අනුව කොටස අගය කළ යුත්තේ පිරිවැය හෝ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය අතරින් අඩු අගයටය. කෙසේ වුවත් 2002 දෙසැම්බර් 31 දිනට කොටස, පොත් අගය අනුව දක්වා ඇත.

(ආ) ස්ථාවර වත්කම් ක්ෂය කිරීම

ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලිවල අගය වෙන වෙනම හඳුනාගෙන නොතිබුණි. මේ නිසා ඉඩම් සඳහාද ක්ෂය වෙන් කිරීම් කර තිබුණි.

(ඇ) හඳුනා නොගත් වත්කම්

සාමාන්‍ය කුම්බිස්, ලැම්ප්‍රිස් සහ යාන්ත්‍ර ජෝකිම් වතුයායවල ස්ථාවර වත්කම් යටතේ දක්වා තිබූ රු.725,467 ක් වටිනා වත්කම්වල සමුච්චිත ක්ෂය වටිනාකම රු.722,840 ක් විය. කෙසේ වුවද එම වත්කම් ක්ෂය කිරීමට යොදාගත් ක්‍රමය නිවැරදි කළ නොහැකි විය.

2.4.2 ගණකාධිකරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) විදේශ ශිෂ්‍යත්ව සඳහා සහභාගී වූ නිලධාරීන් නිදේනෙකුගේ රු.3,533,653 කවූ ඇප බැඳුම්කර වටිනාකම ශේෂ පත්‍රයට සටහනක් ලෙස දක්වනු වෙනුවට ණයගැති උපලේඛනයට සටහනක් ලෙසින් දක්වා තිබුණි.

(ආ) ගිණුම්වල නොතිබී වැඩ යටතේ වූ රු.643,160 ක් වටිනා කාර්යයන් 06 ක් වැඩ නිමකිරීම පිළිබඳ වාර්තා නොලැබීම හේතුවෙන් ප්‍රාග්ධනගත කර නොතිබුණි.

(ඇ) 1999 සිට 2002 දක්වා කාලය සඳහා නිලධාරීන් 04 දෙනෙක් වෙනුවෙන් ගෙවන ලද රු.338,601 කවූ කම්කරු දීමනා මණ්ඩලයේ අනුමැතිය රහිතව වැටුප් ගිණුමට කරකර තිබුණි.

- (ඇ) ප්‍රයෝජනයට ගත නොහැකි රු.20,482 ක් වටිනා භාණ්ඩ විෂයයන් 41 ක් අපහරණය කිරීමට කටයුතු නොකර ගිණුම්වලට ගෙන තිබුණි.
- (ඉ) 1990 සිට 2001 දක්වා කාලය තුළ සැපයුම්කරුවන් වෙත ගෙවන ලද රු.2,813,042 ක්වූ අත්තිකාරම් මුදල් අයකර ගෙන නොතිබුණි.
- (ඊ) 1992 වර්ෂයේදී සිදුවූ රු.234,720 ක මුදල් සොරකම් පිළිබඳ පරීක්ෂණ පවත්වා සොස්වලින් ඉවත් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (උ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අනාවරණය වූ රු.265,838 ක්වූ කොහ උපනතාවය වගකිවයුතු නිලධාරීන් වෙතින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඌ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අනාවරණය වූ රු.300,511 ක්වූ කොහ උපනතාවයක් ගිණුම්වලට ගෙන නොතිබුණි.
- (එ) රු.4,617,512 ක්වූ දේශීය හා විදේශීය පුහුණු වියදම් වෙනම නොදක්වා පිටිටි වියදම් යටතේ දක්වා තිබුණි.
- (ඵ) වෛද්‍ය පහසුකම් සඳහා ගෙවන ලද රු.86,109 ක් ^{අත්තිකාරම්} මුදලක් ආපසු අයකර ගෙන නොතිබුණි.

2.4.3 ලැබියයුතු සහ ගෙවියයුතු ගිණුම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) එකතුව රු.994,821 ක් හා රු.889,581 ක්වූ ණයගැති ශේෂයන් පිලිවෙලින් වර්ෂ 02 ක් හා වර්ෂ 05 ක් තුළ පරීක්ෂාව පැවතිණි.
- (ආ) භාණ්ඩ හා සේවා මිලදී ගැනීම සඳහා මණ්ඩලය විසින් නිලධාරීන් 06 දෙනෙකුට ගෙවන ලද රු.56,300 ක්වූ අත්තිකාරම් මුදල් ආපසු අයකර ගැනීමේ දී සැලකියයුතු කාල ප්‍රමාදයක් තිබුණි. අත්තිකාරම් නොපමාව අයකර ගැනීම සඳහා ඵලදායී පාලන පරිපාටියක් මණ්ඩලය විසින් යොදාගෙන නොතිබුණි.

2.4.4 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොමැතිවීම

පහත සඳහන් විෂයයන්, ඉදිරියෙන් දක්වා ඇති සාක්ෂි නොමැතිවීම නිසා, විගණනයේදී සකවූ දත්ත ලෙස සත්තිරික්ෂණය කිරීමට හෝ පිලිගැනීමට හෝ නොහැකි විය.

විෂයය	වටිනාකම	ලබා නොදුන් සාක්ෂි
	රු.	
ණයගැනියන්	83,196,096)	සනාථ කිරීම්
ණයහිමියන්	21,046,643)	

2.4.5 අතාර්ථික ගනුදෙනු

නොසැලකිලිමත්කම නිසා අංක ජී.පී.සී.පී. 7650 දරන වාහනය මිලදී ගෙන වාස 14 ක් කුල අගයට අවතැරවීමට සඳහා රු.122,101 ක් වැයකර තිබුණි.

2.4.6 තීති, රිති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ කීරණවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් තීති, රිති, රෙගුලාසි ආදියේ විධිවිධානවලට අනුකූලතාවක් දක්වා නොතිබුණි.

- (අ) ආයතන සංග්‍රහය XXX පරිච්ඡේදය 1.4 වගන්තිය.
- (ආ) මූල්‍ය රෙගුලාසි 135, 140, 315, 502(2) සහ 1645.
- (ඇ) 1997 නොවැම්බර් 12 දිනැති රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛ අංක 2/97 හි 3.1 වගන්තිය සහ 2002 ඔක්තෝබර් 24 දිනැති කළමනාකරණ සේවා චක්‍රලේඛය.
- (ඈ) 1978 දෙසැම්බර් 19 දිනැති භාණ්ඩාගාර චක්‍රලේඛ අංක 842 සහ 1989 ජුනි 16 දිනැති පී.ඊ.ඩී. 52 චක්‍රලේඛය.
- (ඉ) ගණකාධිකරණ ප්‍රමිත අංක 24 හි 24 ඡේදය.

3. මූල්‍ය හා මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ මණ්ඩලයේ මෙහෙයුම්වල ප්‍රතිඵලය රු.මිලියන 19.765 ක ශුද්ධ අතිරික්තයක් වූ අතර, ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු.මිලියන 79.760 ක් වූයෙන්, අතිරික්තයෙහි රු.මිලියන 59.995 ක පිරිහීමක් දැකවිණි.

3.2 කාර්ය ව්‍යාපාරය

3.2.1 පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති

මාධ්‍යයේ අරමුණු වනුයේ,

නේ කර්මාන්තයට බලපවත්නා ගැටළු විසඳීම සඳහා පර්යේෂණ පැවැත්වීම,
නේ කර්මාන්තයේ ආර්ථික පැවැත්ම සඳහා පර්යේෂණ පැවැත්වීම සහ
සාමූහික අධ්‍යයනයන්, වැඩසටහන් සහ සම්මන්ත්‍රණ ආදිය පැවැත්වීම.

ශාසන විද්‍යාව, ජීව රසායනය, කීට විද්‍යාව, ශාක ව්‍යාධි විද්‍යාව, ශාක කායික විද්‍යාව, පාංශු සහ ශාක පෝෂණ තාක්ෂණය, කෘෂිකාර්මික ආර්ථික විද්‍යාව සහ ශාක අභිජනනය යනුවෙන්, ආයතනය විසින් පර්යේෂණ අංශ 9 ක් මෙහෙයවනු ලබයි. එසේම, හත්කාන, කොට්ටව, පස්සර, රත්නපුර සහ දෙතිස්සාය යන ස්ථානයන්හි උපදේශක සහ ව්‍යාපෘති මධ්‍යස්ථාන 5 ක් ද පවත්වාගෙන යනු ලැබේ.

ආයතනය විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරුවලට අනුව, පහත සඳහන් පරිදි ප්‍රධාන ඉලක්ක ශීර්ෂ පහක් යටතේ පර්යේෂණ ආරම්භ කර තිබුණි.

- (i) තොර වර්ධනය සඳහා අභිජනනය
- (ii) ඉඩම්වල නිෂ්පාදකතාව වර්ධනය
- (iii) තොර කළමනාකරණය
- (iv) පශ්චාත් එලදා තාක්ෂණය
- (v) සම්පත් සැලසුම්කරණය

ඉහත සඳහන් ඉලක්ක සපුරාගැනීම සඳහා ආයතනයේ අංශ නවයෙහි ව්‍යවහාරික ව්‍යාපෘති, මූලික ව්‍යාපෘති, ආධාරක සේවා ව්‍යාපෘති සහ සේවා ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කර තිබුණි.

3.2.2 සම්මත ක්‍රම සහ පුහුණු වැඩසටහන්

පර්යේෂණවල සපුරාගැනීම් වැඩමුළු, සම්මත ක්‍රම සහ ප්‍රකාශන මගින් මහජනතාවට හඳුන්වා දෙනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකාවේ තේ කර්මාන්තයේ විවිධ අංශයන්හි ක්‍රියාකාරීව නියැලී සිටින සාමාජිකයින් සඳහා ආයතනය විසින් සෑම වර්ෂයකදීම ප්‍රධාන වශයෙන් පර්යේෂණ සහ ව්‍යාප්ති රැස්වීම් දෙකක් පවත්වානු ලැබේ.

3.3 සේවක නිකුත් වන සහ නිෂ්ක්‍රීය කොට

- (අ) සාමාන්‍ය භාණ්ඩ, විදුලිය ද්‍රව්‍ය සහ මෝටර් රථ අමතර කොටස් යන බෙදා හැරීමේ 3 හි රු.513,316 ක වටිනා කොට විෂයයන් 552 ක වර්ෂ ගණනාවක සිට නිකුත් නොවී පැවතුණි.
- (ආ) මෝටර් රථ අමතර කොටස් බෙදා හැරීමේ පැවැති රු.168,484 ක ප්‍රමාණ වටිනා භාණ්ඩ විෂයයන් 113 ක ප්‍රයෝජනයට ගත නොහැකි බැවින් අභ්‍යන්තර කළ යුතු භාණ්ඩ සේ හඳුනාගෙන තිබුණි.

3.4 ඇප බැඳුම්කර

නියැදි පරීක්ෂණ අනුව පරීක්ෂණය වූ පරිදි විදේශ ශිෂ්‍යත්ව සඳහා ^{සෞඛ්‍ය ද්‍රව්‍ය කොටස්} නිලධාරීන් දොළොස් දෙනෙකු විසින් ඇප බැඳුම්කර උල්ලංඝනය කිරීම නිසා අයවිය යුතු මුදල රු.3,807,268 ක විය. මණ්ඩලය විසින් එම නිලධාරීන්ට විරුද්ධව ක්ෂණික නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට අපොහොසත් වී තිබුණි. වාරික වශයෙන් නියමිත මුදල ගෙවීමට එකඟ වූ නිලධාරීන් දෙදෙනෙකු විසින්ද එම වාරික නියමිත ලෙස ගෙවා නොතිබුණි.

3.5 අනුගමනය කරන ලද ටෙන්ඩර් පරිපාටියෙහි දක්නට තිබූ අඩුපාඩු

- (අ) ටෙන්ඩර් මණ්ඩලයේ සහ ඇගයීම් කමිටුවේ එකම නිලධාරීන් පිරිසක් සිටීම.
- (ආ) සේවක නිවාස අංක 12 සිට 24 දක්වාද 24 සිට 31 දක්වාද අළුතුවැඩියා කිරීමේදී, ඉදිරිපත් කරන ලද අඩුම ටෙන්ඩර් පත්‍ර පිළි නොගැනීම නිසා රු.195,425 ක වැඩිපුර ගෙවා තිබුණි.

3.6 වතු වල කාරක ප්‍රතිඵල

පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා මණ්ඩලය මගින් පාලනය කරනු ලබන ශාන්ත ජෝකිම් සහ ශාන්ත කුමිබිය වතු දෙකෙහි සමාලෝචිත වර්ෂයේ කාරක ප්‍රතිඵල ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සසඳා පහත දැක්වේ.

	ශාන්ත කුමිබිය වත්ත (ලැම්ලියර් කොටස ඇතුළුව)		ශාන්ත ජෝකිම් වත්ත	
	2002	2001	2002	2001
	රු.'000	රු.'000	රු.'000	රු.'000
තේ විකුණුම්				
ප්‍රමාණය (කි.ග්‍රෑ.)	295	280	724	676
වටිනාකම	39,779	39,550	107,709	95,026
අනෙකුත් ආදායම්	78	46	711	437
	39,857	39,596	108,420	95,463
අඩුකළා : රබර් වහාව				
අඩුකළ වතු වියදම්	39,536	36,243	105,332	91,097
	321	3,353	3,088	4,366 / X
අඩුකළා : පරිපාලන සහ මූල්‍ය				
වියදම්	3,793	3,523	3,434	2,443
	(3,472)	(170)	(346)	1,923 / X
අඩුකළා : විකුණුම් හා බෙදාහැරීම්				
වියදම්	869	824	2,408	2,259
ලාභය/(අලාභය)	(4,341)	(994)	(2,754)	(336)

නිම් නේ කිලෝග්‍රෑම්යකට				
නිෂ්පාදන පිරිවැය (රු.)	146.9	141.8	151.1	138.33
කෙට්ටියරයකට ඵලදාව	2,200	2,200	1,358	1,391
සාමාන්‍ය ශුද්ධ විකුණුම් (කිලෝග්‍රෑම්යකට රු.)	141.18	144.96	147.46	137.23

3.7 වාහන උපයෝජනය

(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට වාහන 131 ක ඇණියක් මණ්ඩලය සතුව පැවතුණි.

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ඉන්ධනවල මුළු පිරිවැය රු.5,780,535 ක්වූ අතර ධාවනය කරන ලද මුළු කිලෝමීටර් ගණන 1,563,501 ක් විය. නඩත්තු කිරීමේ වියදම් පිළිබඳව විස්තර විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

(ආ) රජයේ දින සියයේ වැඩපිලිවෙල සඳහාද, අමාත්‍යාංශයේ පෞද්ගලික ලේකම්ගේ ඉල්ලීමක් මතද මුදාහරින ලද කැබ් රථ දෙකක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් ආපසු භාරදී නොතිබුණි.

මුදාහැරීමෙන් පසු එම වාහනවල ඉන්ධන වියදම් සහ රියදුරු වැටුප් හා යැපීම් දීමනා වශයෙන් ගෙවන ලද රු.248,891 ක මුදලක් මණ්ඩලය විසින් ආපසු අයකර ගෙන නොතිබුණි.

3.8 විශ්ලේෂණ ගාස්තු

(අ) විශ්ලේෂණ සේවා සැපයීම වෙනුවෙන් අයකරන ගාස්තු 1992 වර්ෂයේදී අනුමත කරන ලද ගාස්තු වේ.

(ආ) ආදායම් පිළිබඳව නොසලකා, අංශ ප්‍රධානියාගේ සහතිකය මත පමණක් දිරි දීමනා ගෙවා තිබුණි.

3.9 ප්‍රකාශන විකිණීම

(අ) නොමිලයේ නිකුත් කර තිබූ පොත් 2262 ක වටිනාකම රු.213,650 ක්වූ අතර අනුමත මිලට අඩුවෙන් විකුණූ පොත් 91 ක් වෙනුවෙන් සිදුවූ පාඩුව රු.17,330 කි.

3.10 වතු වල මෙහෙයුම් කටයුතු

වතු වල මෙහෙයුම් කටයුතු පිළිබඳ කරන ලද පරීක්ෂණයේදී පහත සඳහන් ද්‍රව්‍ය වලට දක්නට ලැබුණි.

(අ) **ඥාන කුමිබිස් වතුයාය**

- (i) අනුමැතිය රහිතව තවත් වියදම් අයවැයගත ප්‍රමාණයන් ඉකමවා තිබූ බැවින් අයවැය ලේඛනය පාලන කාරකයක් ලෙස යොදාගෙන නොතිබුණි.
- (ii) ඇතැම් අවස්ථාවලදී ඓක්‍යෝල් මගින් ගෙවූ හේ දළ ප්‍රමාණ කම්හල වෙත භාර දී නොතිබුණි.
- (iii) ක්ෂේත්‍ර වැඩ නිම කිරීමේ ප්‍රමාණයක් දක්නට ලැබුණි.
- (iv) දළ හෙලිමේ ප්‍රමාණය දක්නට ලැබුණි.
- (v) කම්හලේ යන්ත්‍ර ධාරිතා උපයෝජනය සියයට 50 වත් වඩා අඩු විය.

(ආ) **ඥාන ජෝකිම් වතුයාය**

ඉවතලන හේ ප්‍රතිශතය සම්මත ප්‍රමාණය ඉකමවා තිබුණි.

3.11 අයවැය පාලනය

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා අයවැය ලේඛන 02 ක් සකස් කර තිබුණි. ඉකුත් වර්ෂයේදී රුපියල් මිලියන 02 ක් පාඩු ලැබූ වතු වෙනුවෙන් මෙම අයවැය ලේඛන 2 මගින් රුපියල් මිලියන 25 ක් හා රුපියල් මිලියන 15 ක් බැරින් ලාභ ඇස්තමේන්තු කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, වතු වලින් ලද පාඩුව රුපියල් මිලියන 7.5 ක් විය.

4. පද්ධති හා පාලන

පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් පිළිබඳ විශේෂ අවධානය යොමු කළයුතු වේ.

- (අ) ගණකාධිකරණය
- (ආ) ස්ථාවර වත්කම්
- (ඇ) ණයගැතියන්
- (ඈ) වාහන උපයෝජනය

(එස්.සී. මායාදුන්නේ)
විගණකාධිපති.